

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

Б И Л Т Е Н

НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ

Број 1187

Скопје, 1 март 2019 година

**Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Ул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје**

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Никола ЈАНКУЛОВСКИ, ректор**

Уредник на Билтенот: Томислав БАШЕВСКИ

Лектор: Весна Илиевска - Цветановска

Бр. _____
 5.8. 2013
 Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на веб-страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ” бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на вебстраницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања, рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа, прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми, рецензиите на учебници и учебни помагала, како и рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј”. По објавување на материјалите на веб-страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во **електронска форма**.

Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт **Georgia**. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со корегирани знаци во италиќ формата за македонските букви ‘**g**’, ‘**u**’, ‘**uu**’, ‘**i**’ може да се добие во компјутерскиот центар на УКИМ на барање на факултетот. Исто така, таму може да се добие софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач кога работи под Windows XP оперативниот систем при притискање на копчето “`” во македонска поддршка да се добие знакот ‘**è**’, а при притискање на копчето “~” во македонска поддршка да се добие знакот ‘**й**’.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на вебстраницата, ве молиме, рефератите откако ќе бидат лекторирани, да ја доставите оригиналната верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија да ја доставите на e-mail адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе ја добиеме бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

УКИМ-Ректорат

Изготвил: Т.Б.
 Одобрил: К.М.

Содржина на Билтен број 1187 од 1 март 2019 година

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Архитектонскиот факултет во Скопје (**Наташа Стојаноска, Моника Коцабашиева, Филип Конески, Андреј Дојчиновски, Марија Трајковиќ, Бојана Николовска, Билјана Кубуровска, Марија Лазаревска**).....7-8

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Влијанието на користењето на интернетот врз продуктивноста на претпријатијата во Република Македонија**, изработена од **м-р Огнен Фирфов**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....9-15

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области хистологија, ембриологија и цитологија на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. д-р Лена Какашева-Маженковска**).....16-41
2. Реферат за избор на 2 лица во сите научни звања од научната област дигестивна хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. докторанд д-р Огнен Костовски, ас. докторанд д-р Владимир Јоксимовиќ, д-р Горан Беговиќ**).....42-82
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Евалуација на серумските нивоа на плацентарните ангиогени кај трудниците со прееклампсија и на влијанието на нивниот сооднос на проценката на тежината на клиничката слика, матерналниот и перинаталниот исход од д-р Игор Самарциски**, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....83-95

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Транзиционата правда и нејзината примена во соочувањето со комунистичкото минато во Европа од м-р Марко Кртолица**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....96-105
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Меѓународната соработка во критичната материја - предизвици и перспективи за развој по Лисабонскиот договор од м-р Елена Милевска Штрбевска**, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....106-112

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) аналитичка хемија на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје (**д-р Јасмина Петреска Станоева**).....113-135
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Природно-математичкиот факултет во Скопје (**Игорчо Божинов, Јованка Крајоска, Дашмир Амити**).....136

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на научен соработник во сите научни звања во научната област детска и превентивна стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Олга Кокочева-Ивановска**).....137-183

2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Улогата на херпес симплекс вирусите тип 1 и 2, Епштејнбаровиот вирус и цитомегаловирусот во патогенезата на хроничната пародонтопатија** од м-р Марија Ивановска-Стојаноска, пријавена на Стоматолошкиот факултет во Скопје.....184-193

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: металургија на железо и челик, прашкаста металургија и друго, на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје (**д-р Горан Начевски**).....194-212

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација под наслов **Ресементизација на митемите во постдрамските форми на театарот (Електра: случаји), изработена од м-р Сашо Димоски**, пријавена на Факултетот за драмски уметности во Скопје.....213-219

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Модел на безбеден мултимедиски медицински информационален систем базиран на мобилен облак** од м-р Горан Јакимовски, пријавена на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.....220-226

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ

1. Преглед на одобрени програми и наслови на теми за изработка на докторски дисертации на Факултетот за музичка уметност во Скопје (**м-р Кораб Шаќири, м-р Огненка Герасимовска**).....227

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Реферат за избор на наставник во сите научни звања во научната област применета кинезиологија, на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје (**д-р Борче Даскаловски**).....228-234

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ МАГИСТЕРСКИ ТЕМИ НА АРХИТЕКТОНСКИОТ
ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Наташа Стојаноска	Оживување на рабни фрагменти во урбана крајбрежна зона	Revival of Edge Fragments in an Urban Coastal Zone	Проф. д-р Митко Хаџи Пуља, ментор	08-6/3 од 31.1.2019
2.	Моника Коџабашиева	Редукција на употребата на енергија во културно усложливите институции - Библиотека	Reduction of energy usage in cultural service institutions-library	Вонр. проф. д-р Страхиња Трпевски	08-6/3 од 31.1.2019
3.	Филип Конески	Враќање на животот во кастелите и утврдувањата во Македонија, преку интегрирање на современи функции и контекст во општеството	Returning life in castles and fortifications in Macedonia, by integration of contemporary functions and context in society	Вонр. проф. д-р Елизабета Касапова	08-6/3 од 31.1.2019
4.	Андреј Дојчиновски	Битолската архитектура од периодот на Модерната долж Широк сокак и неговата потесна околина. Ревитализација на напуштени објекти од Модерната во центарот на градот	Modernist Architecture in Bitola Along Shirok Sokak Street and Its Surroundings. Revitalization of Abandoned Modernist Buildings in the Town Centre	Доц. д-р Ана Ивановска-Дескова	08-6/3 од 31.1.2019

5.	Марија Трајковиќ	Ревитализација на Домот на културата во Врање	Revitalization of the City Cultural Center in Vranje	Доц. д-р Ана Ивановска Дескова, ментор	08-6/3 од 31.1.2019
6.	Бојана Николовска	Пристапна градинка – квалитетно и инклузивно предшколско образование, Општина Ѓорче Петров	Accessible kindergarten-quality and inclusive preschool education, Municipality Gjorce Petrov	Вонр. проф. д-р Бојан Каранаков	08-6/3 од 31.1.2019
7.	Билјана Кубуровска	Училиште за сите – Пристапно основно училиште со анализа на МКС/DIN/EN/ISO стандарди - /Дебар маало 2/ Скопје	School for All-Accessible Primary School, including Analysis of MKS/DIN/ISO Standards - / Debar Maalo 2/Skopje	Вонр. проф. д-р Бојан Каранаков, ментор	08-6/3 од 31.1.2019
8.	Марија Лазаревска	Од сиво во зелено – Креирање на одржливо соседство Карпош 4 – стара телевизија	From grey to green-Creating Sustainable Neighborhood Karposh 4 –Stara televizija	Вонр. проф. д-р Дивна Пенчиќ, ментор	08-6/3 од 31.1.2019

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
ВЛИЈАНИЕТО НА КОРИСТЕЊЕТО НА ИНТЕРНЕТОТ ВРЗ
ПРОДУКТИВНОСТА НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА,
ИЗРАБОТЕНА ОД КАНДИДАТОТ М-Р ОГНЕН ФИРФОВ,
ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 120 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 64/00, 49/00, 113/05 и 51/07), а согласно со предлогот на Советот на студиската програма Организациски науки и управување, според одлуката на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, под бр. 02-2015/2 донесена на 1.11.2018 година, определени сме за членови на Комисијата за оцена и одбрана на докторската дисертација под наслов **ВЛИЈАНИЕТО НА КОРИСТЕЊЕТО НА ИНТЕРНЕТОТ ВРЗ ПРОДУКТИВНОСТА НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**, поднесена од кандидатот м-р Огнен Фирфов.

По внимателното и опстојно прегледување на содржината на докторската дисертација, Комисијата му го поднесува на Наставно-научниот совет следниов

ИЗВЕШТАЈ

ОПФАТ И СОДРЖИНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА

Докторската дисертација содржи вкупно 220 страници текст, 17 страници користена литература и 13 страници прилози. Трудот претставува комплексна научна материја од доменот на организациските науки и менаџментот. Концепциски погледнато, содржината на дисертацијата е логично систематизирана, во согласност и во функција на јасно поставената цел, а се состои од:

Вовед	(9-22 стр.)
Глава I Природата на интернетот	(23-56 стр.)
Глава II Модели на влијанија на интернет и информациско комуникациски технологии (ИКТ) врз економијата, продуктивноста и организациите.	(57-102 стр.)
Глава III Карактер на односите помеѓу интернетот, продуктивноста и организациските промени	(103-122 стр.)
Глава IV Анализа на влијанието на интернетот врз претпријатијата во Република Македонија	(123-182 стр.)
Заклучок	(183-202 стр.)
Литература	(203-220 стр.)

Во *воведот* на дисертацијата се разработени актуелноста на проблематиката, предметот и целите на истражувањето, планот за презентација на истражувањето и методологијата за изработка на докторска дисертација. Од финалниот труд се согледува дека тој се состои од четири тематски подрачја и вовед. Притоа, во

воведниот дел се наведени основите мотиви за изработката на дисертацијата, научниот интерес околу поврзаноста на развојот на интернетот и потенцијалните економски ефекти од зголеменото користење на интернетот.

Во рамките на **првата глава** која носи наслов *Природата на интернетот*, првично се насочува истражувачкиот напор кон поимот интернет, се дискутира целокупното негово користење од првичното појавување, па сè до ден денес. Исто така, наведени се хронолошки периодите и насоките на научниот развој за оваа тематика во светот. Презентирани се првите фази на постоење кога претставувал доминантно академска мрежа, што е проследено со дискусија за неговиот комерцијален развој со појавувањето на веб-содржините и веб-апликациите. Во таа насока, теоретски се дефинира и поимот широкопојасен интернет поврзан со фиксните и мобилните мрежи, како еден од најважните елементи на интернетот. Па, соодветно составен дел од анализата е и развојот на широкопојасниот интернет. Кон крајот на оваа глава се обработуваат и новите услуги поврзани со интернетот, новата генерација на интернет 2.0 и WEB 2.0 услуги.

Во однос на **втората глава**, под наслов **Модели на влијанија на интернетот и ИКТ врз економијата, продуктивноста на организациите**, прикажана е подетална слика поврзана со карактерот и основните аспекти на секој модел. Во рамките на оваа глава, најнапред се обезбедува еден општ преглед на истражувањата и веќе изработените модели на поврзаноста и влијанието на интернетот и ИКТ врз економијата во светски рамки. Во продолжение се презентираат основните модели и студии, кои се фундамент за ваквите анализи во 80-тите и 90-тите години на минатиот век. Интересно е што дискусиите првично биле врзани со влијанието на фиксната телефонија врз продуктивноста, економијата и организациите. Во следната фаза на технолошкиот развој се презентираат моделите и студиите поврзани со влијанието на ИКТ и интернетот врз продуктивноста, економијата и организациите од периодот на 1980-тите, 1990-тите и 2000-тите години, за на крај да се презентираат моделите и студиите кои имаат економетриски елементи во себе. Во завршните дискусии во оваа глава се анализираат моделите и студиите, со ориентација кон иднината. Во тој контекст се согледуваат, се дискутираат и се анализираат трудови кои се насочени кон очекуваното влијание и економските резултати во иднина.

Анализата во **третата глава** се насочува кон согледување на *Карактероите на односите меѓу интернетот, продуктивноста и организациските промени*, па соодветно така е насловот на оваа глава. Притоа земени се предвид сознанијата презентирани од моделите и истражувањата од претходната глава, кои се надградуваат во овој дел. Составен елемент на оваа глава е и анализата на природата на овие влијанија врз продуктивноста, изворите и поттикнувачите на организациските промени поврзани со интернетот и ИКТ. Самата природа на технолошкиот прогрес носи потреба за промена, а во таа смисла дискусијата за организациските промени, како и управувањето со нив се неизоставен дел. Па така авторот во рамките на оваа глава се задржува на односите помеѓу интернетот и продуктивноста. Покрај теоретски аспекти, се разработуваат и одредени практични елементи преземени од искуствата во светски рамки. Во продолжение се анализираат, исто така, односите помеѓу интернетот и организациските промени и во која насока се меѓусебните влијанија.

Во последната **четврта глава** насловена *Анализа на влијанието на интернетот врз претпријатијата во Р.Македонија*, се внесуваат расположливите сознанија кои се поврзани со слични истражувања или податоци од Р.Македонија. Во фокусот на вниманието во рамките на оваа глава се поставувањето одредени претпоставки за зголемувањето на продуктивноста, како резултат на развојот на интернетот во Македонија, притоа деталзирајќи на ниво на индустриски гранки и евентуално по типови претпријатија. Слично, се поставуваат и претпоставки за примената на управувањето со промените, како резултат на зголеменото користење интернет и ИКТ во македонските претпријатија. Во рамките на оваа глава се појаснува подетално методологијата на спроведеното емпириско истражување, дополнета со детални резултати кои произлегуваат од спроведеното истражување. Резултатите најпрво се осврнуваат кон квалитативното истражување, каде што се вклучени менаџери од македонските претпријатија. Прибирањето на информациите за анализа е направено врз основа на интервјуа базирани на отворени прашања. Паралелно се презентираат резултати и трендови во однос на влијанието на интернетот врз економијата, продуктивноста и организациите кои се расположливи за Р.Македонија од локални и светски извори. Како заокружување и дополнување на истражувањето, се презентираат резултатите од емпириското истражување спроведено во македонски претпријатија каде што се дистрибуирани структурирани прашалници. Како заокружување на овој дел произлегуваат одредени заклучоци кои се фундирани на спроведеното истражување.

На крајот во **заклучокот**, кандидатот ги издвојува заклучните согледувања кои произлегуваат од целиот труд, при што ги подвлекува најважните теоретски и емпириски сознанија до кои е дојдено при изработката на докторската дисертација.

ЛИТЕРАТУРАТА која е користена во овој труд содржи 201 библиографска единица, во најголем број од странски автори, а дел од домашни автори. Користената литература во поголем дел е објавена по 2000 година, со исклучок на одделни капитални дела објавени пред тоа.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ И ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Огнен Фирфов, под наслов ***Влијанието на користењето на интернетот врз продуктивноста на претпријатијата во Република Македонија***, обработува исклучително значајна и актуелна проблематика поврзана со интернетот и како истиот влијае во претпријатијата во смисла на продуктивноста и организациските промени. *Предмет на истражување* во докторската дисертација претставува подрачјето на промените во претпријатијата како резултат на зголеменото користење интернет и неговото влијание врз продуктивноста со оглед на длабочината и мултидимензионалноста на економските последици од промената.

Целта на истражување на докторската дисертација претставува создавање на единствена заокружена теоретско-апликативна основа за разбирање и употреба на концептот на влијание на интернетот во општествата врз организациите, нивниот начин на работење, како и за зголемување на нивната продуктивност.

Трудот на кандидатот м-р Огнен Фирфов, под наслов **Влијанието на користењето на интернетот врз продуктивноста на претпријатијата во Република Македонија**, претставува сеопфатна, комплексна, научно издржана и целно насочена дисертација, која низ теориско и емпириско истражување третира една мошне современа и актуелна материја, која сè уште не е доволно обработена и елаборирана од страна на македонската научна и стручна јавност, а во академските кругови, генерално, претставува *актуелна област за истражување*

Речиси и да нема дилема во тоа дека интернетот, широкопојасниот пристап и ИКТ помагаат за развој на бизнисот. Но вистинското мерење на ефектите од тоа воопшто не е едноставно, воедно во поразвиените земји широкопојасниот интернет е пораспространет а истовремено и побрзо се шири. Иако не може секогаш да се утврди директна каузалност на односите, имено побрзите стапки на економскиот развој да се стават во директна релација со поголемата распространетост на интернетот. Широкопојасниот интернет влијае врз иновациите а во таа насока на развојот на пазарите, посебно во делот на услугите, и на тој начин креира нови различни работни места за едуцирани работници низ светот. Развојот на овие нови услуги е проследен со трансфер на вработени и способностите од традиционалните сектори на економијата кон динамичните сектори поврзани со драматичниот развој на информатичките технологии. Широкопојасниот интернет има позитивно влијание врз продуктивноста, економскиот раст и нивото на вработеност во Европа. Интернетот поседува повеќе карактеристики кои можат да бидат искористени за зголемување на продуктивноста. На пример, не постојат временски или просторни ограничувања за пристапување на интернетот, пронаоѓањето информации може да биде едноставно и ефикасно, а можно е и пренесување на различни видови информации во електронска форма. Од друга страна, постои амбивалентност дека може да влијае и негативно во делот на продуктивноста, бидејќи пристапот до интернетот, социјалните медиуми и комуникацијата може да ги одвлекуваат вработените од завршувањето на нивните примарни обврски.

Од анализите се заклучува дека веројатно најголемите подобрувања на продуктивноста се добиваат кога интернетот се користи за да се создадат сосема нови бизнис модели. Новите бизнис модели можат да обезбедат различна и посоодветна вредност за потрошувачите. Ова е во согласност со фактот дека новата технологија сама по себе не е гаранција за конкурентна предност, повеќе креира можности, кои може да бидат интегрирани во спроведувањето на новите деловни процеси.

Докторската дисертација се одликува со методолошки приод кој е оригинален, продлабочен, со критички и аналитички однос кон научно-теоретските и апликативни истражувања на оваа материја од областа на организациските науки и менаџментот. *Основниот проблем* кој е предмет на истражувањето на дисертацијата, влијанието на интернетот врз организациската продуктивност, интегрално е заокружен со неговите составни елементи и целосно е истражен, земајќи ги предвид опфатноста и длабочината на презентираниите заклучоци од страна на кандидатот м-р Огнен Фирфов.

Научниот и стручниот придонес на кандидатот се огледа во успешниот мултидисциплинарен пристап на проучување и осознавање на сложените аспекти поврзани со интернетот, кој се рефлектира низ технолошката револуција истовремено земајќи ги во предвид продуктивноста и организациските промени..

Кандидатот м-р Огнен Фирфов дал свој придонес ,покрај во делот на сумирањето на литературата која е поврзана со оваа тематика, истовремено и со истражување кое има квантитативен и квалитативен карактер. Во академската анализа, резултатите од различните истражувања, во однос на влијанието на интернетот врз продуктивноста, се често конфликтни меѓу себе. Сепак, постојат одреден број латентни зависности, кои укажуваат на тоа дека интернетот е важна алатка за подобрување на продуктивноста или на вкупните перформанси на претпријатијата. Главниот заклучок е дека интернетот може, но и не мора да ја зголеми продуктивноста во зависност од начинот на кој се користи. Се согледуваат голем број причини за користење на интернетот, како подобри односи со клиентите или, пак, поради конкурентскиот притисок.

Емпириското истражување спроведено во рамките на докторската дисертација укажува на одредени интересни резултати. Спроведено е интервју на 10 менаџери активни во македонските компании, каде што се обезбедени квалитативни информации со помош на отворени прашања. Во рамките на истражувањето исто така беа вклучени поголем број на испитаници од различните компании каде што информациите беа обезбедени со помош на структуриран прашалник, кои подразбираше два круга

Резултатите укажуваат на тоа дека нивото на свесност за користењето и потребата од интернет во македонските компании е на релативно високо ниво. Интуитивно, претставниците на македонските компании во огромен број (над 90%) сметаат дека користењето интернет сериозно ги менува начините на работење во македонските компании, ја зголемува ефикасноста на работењето и сериозно влијае во позитивна насока кај продуктивноста. Дополнително, според нив, интернетот претставува акцелератор на иновативноста и сериозно го менува начинот на комуникација со партнерите и корисниците. Интересно е да се наведе дека најголемо учество имаат одговорите од секторите поврзани со Информатичка технологија (14,43 % со 14 одговори во првиот прашалник и 15,79 % со 12 одговори во вториот прашалник) и банкарство (11,34 % со 11 одговори во првиот прашалник и 11,64 % со 9 одговори во вториот прашалник);

Поголем дел од компаниите вклучени во истражувањето сметаат дека промените поврзани со користење интернет се случуваат: поради интерно согледаните придобивки од промената во комуникацијата со клиентите и партнерите и поради можностите со оваа промена да се реорганизираат процесите и да се биде поефикасен и со зголемена продуктивност на среден рок. Дополнително, помал, но сериозен дел компании сметаат дека овие промени се случуваат поради стратешки согледаните предности од промената во комуникацијата со клиентите и партнерите на долг рок и потребата од промена на бизнис-моделот во компаниите. Ова наведува кон заклучокот дека компаниите во Р.Македонија се сериозно тактички (на период од неколку години) и стратешки (5-10 години) фокусирани кон овие промени поврзани со користењето на интернетот, и сериозно се ангажирани кон зголемување на ефикасноста и продуктивноста, како и на реформирање на нивните бизнис-моделите.

Во рамките на резултатите добиени од спроведеното емпириско истражување, евидентно е дека компаниите при користењето на интернетот и соодветните интернет и интранетапликации за промената на бизнис-моделот, најмногу се задржуваат на промената на начинот на промоција и рекламирање, подобрување на работните и бизнис-процеси, промената на каналите за продажба. Како доста значајни се истакнуваат и новите начини на работа (работа од дома, работа на дистрибуирани тимови, нови алатки за

автоматизација на процеси). Анализата ја истакнува, пред сè како најважна опција за влијание во процесот на трансформација електронската комуникација која ја намалува употребата на традиционалната хартиената комуникација, а со самото тоа процесите се забрзани и попродуктивни. Дополнително, се смета дека се олеснува комуникацијата на оддалечени локации, и тоа помага за елиминирање на исти и редундантни процеси кои би се повторувале на различни локации. Исто така, значајна опција или фактор за ова влијание на трансформацијата е и далеку поголемата автоматизација на рутински процеси.

Од аспект на опциите за влијанието врз начинот на организирањето на компаниите, се заклучува дека многу од интерните процеси веќе се базираат на интернет и интранетапликации, на пример размена на документи, соработка, проектна организација, маркетинг и продажба. На тој начин се губи потребата од некои делови од формалната организација и се појавуваат елементи на виртуелна организација. Тоа влијае и на поедноставување на организацијата и со тоа индиректно и на продуктивноста.

Сеопфатно се прикажани сите елементи кои се поврзани со главното поле на истражување. Дополнително се објаснуваат терминологички сите технички аспекти кои потенцијално би имале влијание врз процесите во една организација. Во таа насока е направен соодветен синергетски резултат која ги комбинира техничкотехнолошките сознанија од една страна, а од друга страна организациските елементи кои го детерминираат економскиот ефект.

Општата архитектоника на ракописот (глави, точки, потточки, нивните пропорции по обем и взаемна поврзаност на деловите, табелите и сликите) е јасна. Техничкото оформување на докторската дисертација е на високо ниво, а приодот кон материјата е селективен. Текстот во дисертацијата е одлично компјутерски обработен, лекториран и отпечатен на хартија со висок квалитет.

Поаѓајќи од фактот дека докторската дисертација во целост е работена според претходно дефинираните предмет, цел и задачи на истражувањето, со употреба на најрелевантна литература, како и сознанието дека анализираните и истражените концепти се потврдија како теоретски и практично релевантни, ни претставува особена чест да констатираме дека докторската дисертација во целост ги остварува очекуваните резултати од неа.

Оригиналноста на докторската дисертација на кандидатот м-р Огнен Фирфов на тема **Влијанието на користењето на интернетот врз продуктивноста на претпријатијата во Република Македонија** беше проверена на 30.01.2019 година од менторот проф. д-р Љубомир Дракулевски преку софтверскиот пакет за проверка на плагијати на Министерството за образование и наука, при што е констатиран степен на совпаѓање од 5,07%.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на сето претходно истакнато, Комисијата има посебно задоволство да констатира дека м-р Огнен Фирфов изработил труд од врвна научна и практична вредност, кој ги задоволува високите нивоа на научно-методолошките и апликативни стандарди за изработка на докторска дисертација. Оттаму, Комисијата има особена чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет:

1. да донесе одлука за прифаќање на рецензијата за успешно и квалитетно изработена докторска дисертација на кандидатот м-р

Огнен Фирфов, под наслов: **Влијанието на користењето на интернетот врз продуктивноста на претпријатијата во Република Македонија;**

2. да определи комисија за одбрана на докторската дисертација;
3. да одобри закажување на датум за јавна одбрана на докторската дисертација.

**Комисија
за оцена на докторската дисертација**

1. _____
Проф. д-р Леонид Наков, претседател ,с.р.

2. _____
Проф. д-р Љубомир Дракулевски, с.р.

3. _____
Проф. д-р Сашо Јоксимовски, с.р.

4. _____
Проф. д-р Стојан Дебарлиев, с.р.

5. _____
Доц. д-р Александра Јанеска-Илиев, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО- НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 19.1.2019 година, за избор во наставно-научни, научни и насловни звања на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија, и врз основа на Одлуката на Наставно–научниот совет, бр.02-505/22, донесена на XVI редовна седница одржана на 6.2.2019 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Лилјана Миленкова, проф. д-р Елида Митевска и проф. д-р Весна Јаневска, редовни професори на Институтот за медицинска хистологија и ембриологија и Институтот за патологија на Медицинскиот факултет во Скопје. .

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор наставно-научни, научни и насловни звања во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија, во предвидениот рок се пријави ас. д-р Лена Какашева-Маженковска, асистент со докторат на Институтот за медицинска хистологија и ембриологија на Медицинскиот факултет во Скопје.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката Лена Какашева-Маженковска, доктор на медицински науки, е родена на 6.7.1959 година во Ташкент, Узбекистан. Средно образование завршила во 1978 година во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала на 05.06.1985 година со просечен успех 8,04. Стручниот испит го положила во 1987 година.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик, (уверение за познавање на англиски јазик, ниво Б2, според CEFR), Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј,“ од 23.1.2019, и руски јазик, уверение за познавање на руски јазик, ниво ЕН2/3, Руски центар, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ од 6.6.2018.

Во учебната 1989/1990 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила со просечен успех 9,6. На 26.6.2009 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Варијации на хистоморфолошкие карактеристики на здравта кожа во различни региони кај испитаници од различна возраст и пол*. Во учебната 2011/2012 кандидатката се запишала на првите докторски студии кои беа распишани на Медицинскиот факултет во Скопје во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од областа на базичната медицина. Докторската дисертација на тема: *Проценка на присутноста на неоваскуларизацијата и длабочината на инвазијата кај ѓланоцелуларниот карцином на кожата и долната усна како параметри на туморска пројресција* ја одбрала на 12.7.2018 година пред Комисијата во состав: проф. д-р Лилјана Миленкова, проф. д-р Весна Јаневска, проф. д-р Гордана Петрушевска, проф. д-р Невена Костовска, проф. Д-р Андреа Арсовски. Со остварени 180 ЕКТС-кредити се стекнала со научен назив - *доктор на медицински науки – базична медицина од областа на хистологијата, ембриологијата и цијтологијата*.

Во 1996 година го посетувала постдипломскиот семинар *Основи на стереологијата*, организиран од Медицинскиот факултет во Нови Сад, Република Србија.

На 10.06.1991 година е избрана во звањето помлад асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, во областа хистологија и ембриологија. На 15.5.1996 и 28.4.2001 реизбрана во истото звање. На 01.2.2010 година е избрана за асистент.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во следниве билтени: Билтен бр. 557 од 10.6.1991 година, Билтен бр. 660 од 15.05.1996 година, Билтен бр. 756 од 28.4.2000 година, Билтен бр.979 од 1.2.2010 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Во моментот е асистент со докторат по хистологија и ембриологија на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр.979 од 1.2.2010 година.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет – Скопје, кандидатката д-р Лена Какашева-Маженковска изведува практична настава на прв циклус студии на студиската програма за студентите по општа медицина за наставните предмети: Морфологија и физиологија на клетка, Хистологија и ембриологија-1, Хистологија и ембриологија-2. Учествува во изведувањето на практичната настава за студентите по дентална медицина за наставниот предмет Хистологија и ембриологија и практичната настава од тригодишните стручни студии за дипломирана медицинска сестра/медицински

техничари, за наставниот предмет Анатомија со хистологија (за делот хистологија). Одржува редовни консултации со студентите.

Научноистражувачка дејност

Д-р Лена Какашева-Маженковска има објавено вкупно 112 научни труда од областа на хистологијата. Од нив, четири труда се објавени во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), цитирани во PubMed., Ebsco, Scopus, шест труда во списанија со меѓународен уредувачки одбор и 102 труда се во зборници на резимеа од меѓународни и домашни научни собири.

Во изминатиот период континуирано и активно учествува во научно-истражувачката работа на Институтот за хистологија и ембриологија од областа на хуманата хистологија и морфологија. Област од интерес на кандидатката е хуманата кожа кај здрава популација во различно доба на животот, а последните години се занимава со истражување на планоцелуларните карциноми на кожата и долната усна.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Лена Какашева-Маженковска е член на Здружението на анатоми на Македонија, Меѓународниот симпозиум за морфолошки науки (ISMS), Лекарската комора на Македонија, како и во Македонското лекарско друштво.

Кандидатката како коистражувач е вклучена во два научно-истражувачки проекта на Катедрата за хистологија и ембриологија:

1. Проект за модернизирање и рационализирање на едукативните процеси, под наслов: *ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНО УЧЕЊЕ ПО МЕТОД НА МАЛИ ГРУПИ-КАКО СЕ МЕНУВА УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ И НА НАСТАВНИЦИТЕ*
2. Во проектот од доменот на здравствената дејност на Институтот, под наслов: *КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЈАКУЛАТОТ КАЈ МЛАДА, ЗДРАВА ПОПУЛАЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА – во улога на координатор.*

Активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот за медицинска хистологија и ембриологија. Континуирано е ангажирана во секојдневната работа на Лабораторијата за анализа на хуманиот ејакулат и во едукацијата на студентите и помладите доктори во лабораториската дејност.

Оценки од студентската евалуација

Во сите анонимно спроведени анкети на студентите од Медицинскиот факултет во Скопје, оценување кое се спроведува неколку години наназад, кандидатката д-р Лена Какашева-Маженковска, секогаш добива позитивна оценка од самоевалуацијата која се движи од 9,50 до 9,80 од можни 10.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

ЛЕНА (СТАВРЕ) КАКАШЕВА - МАЖЕНКОВСКА

Институција:

ИНСТИТУТ ЗА ХИСТОЛОГИЈА , ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА,
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УКИМ -СКОПЈЕ

Научна област:

ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ НАУЧНО ЗВАЊЕ –
ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,04</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,6</p>	ДА
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: МЕДИЦИНА, поле БАЗИЧНА МЕДИЦИНА, подрачје ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА.</p>	ДА
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполне тост на општите услови да/не
	<p>што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>(1)1. Назив на научното списание: <u>OAMJMS(Open Access Macedonian Journal od Medical Sciences</u></p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: <u>Scopus, PubMed,</u></p> <p>3. Назив на трудот: <u>Assessment of density of neovascularisation in lower lip squamous cell carcinoma in relation to neoplasm differentiation grade in patients with and without neck lymph nodes metastasis</u></p> <p>4. Датум на објава: јануари 2019</p> <p>(2)</p> <p>1. Назив на научното списание: CONTRIBUTIONS</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија, Ebsco, <u>PubMed</u></p> <p>3. Назив на трудот Correlation between microvessel density and morphological features in skin squamous cell carcinoma.</p> <p>4. Датум на објава: 2017</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>(3) .</p> <p>1. Назив на научното списание: <u>Journal of Morphological Scienses</u></p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови-30: Македонија-11, Србија-7, Хрватска-1, Црна Гора-2, Босна и Херцеговина-3, Бугарија-2, Америка -2, Украина-1, Ерменија-1,)</p> <p>3. Наслов на трудот:</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполне тост на општите услови да/не
	<p>Depth of tumor invasion as indicator of malignant progression in patients with lower lip squamous cell carcinoma with and without neck lymph node metastasis.</p> <p>4. Година на објава: декември 2018</p> <p>(4)</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of the Macedonian medical Association</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови-14: Србија-1, Бугарија 1, Република Српска-1, Америка-3, Албанија-1, Хрватска-2, Германија-1, Данска-1, Словенија-1, Англија-2)</p> <p>3. Наслов на трудот: Morphological characteristics of the stroma in malignant epithelial neoplasms with short review of skin squamous cell carcinoma.</p> <p>4. Година на објава: 2014</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>1. Странски јазик: АНГЛИСКИ(1)</p> <p>2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик, ниво Б2, според CEFR</p> <p>3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 23.1.2019</p> <p>1. Странски јазик: РУСКИ (2)</p> <p>2. Назив на документот: Уверение за познавање на руски јазик, ниво ЕН2/3</p> <p>3. Издавач на документот: РУСКИ ЦЕНТАР „Универзитет „Св. Кирил и Методиј“</p> <p>4. Датум на издавање на документот: 6.6.2018</p>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполне тост на општите услови да/не
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Лилјана Миленкова с.р.
2. Проф. д-р Елида Митевска с.р
3. Проф. д-р Весна Јаневска с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат:****ЛЕНА (СТАВРЕ) КАКАШЕВА- МАЖЕНКОВСКА****Институција:****ИНСТИТУТ ЗА ХИСТОЛОГИЈА И ЕМБРИОЛОГИЈА, МЕДИЦИНСКИ
ФАКУЛТЕТ , УКИМ, СКОПЈЕ****Научна област: МЕДИЦИНА****(ХИСТОЛОГИЈА, ЕМБРИОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА)****НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активноста(наставно –образовна)	Поени
1.	Одржување на практична настава во прв циклус студии за последните осум години (поените се резултат на: број на часови неделно по број на недели во семестар x 0,03 поени, x години)	
	Медицински Асистент по предметот Морфологија и физиологија на клетка	20,25
	Медицински Асистент по предметот Хистологија и ембриологија1	47,55
	Медицински Асистент по предметот Хистологија и ембриологија2	63,06
	Медицински Тригодишни стручни студии СМС Асистент по предметот Анатомија и Хистологија	2,4
	Медицински Тригодишни стручни студии СФ Асистент по предметот Анатомија и Хистологија	0,84
	Стоматолошки Асистент по предметот Хистологија и ембриологија	38,85
	Семинарски труд: „Human semen analysis – spermogram” (Mitevka E, Kakasheva-Mazhenkovska L, Gerasimovska Z, Kostadinova-Petrova I, Kostovski M.)	0,03
2.	Консултации со студенти број на студенти x 0,002 во текот на семестри x години	
	Предмет: Морфологија и физиологија на клетка за општа медицина	1,92
	Предмет: Хистологија и ембриологија 1 за општа медицина	1,92
	Предмет: Хистологија и ембриологија 2 за општа медицина	1,92

	Предмет: Хистологија и ембриологија за дентална медицина	1.6
	Предмет: Анатомија со хистологија за медицински сестри / техничари	0.96
3	Настава во работилници	
	1. Учество во работилницата: “European School of Pathology Workshop: Breast pathology in the 21st Century” одржана во Охрид, на 3.9.2016.	1
	2. Предавач на работилницата: “Human sperm and semen evaluation” на “40th International medical scientific congress & 1st South-East European summit of residents and young doctors”, одржана во Скопје, Република Македонија, 12-15 мај 2017 година	1,5
4	Интерна скрипта од вежби	
	Практикум по хистологија и ембриологија-група автори: Проф.д-р Лилјана Миленкова, Проф.д-р Невена Костовска, Проф. д-р грацилија Кировска, Асс. д-р Елида Митевска, Асс. д-р Лена Какашева-Маженковска, асс. д-р Зорка Герасимовска, од билтен бр.781 од 15.06.2001	3
5	Секциско предавање на научен/стручен собир	
	1. Хистолошка верификација на реинервацијата на кожните трансплантати. ЗАММ, Скопје, 2001	1
	2. Морфолошки карактеристики на стромата кај планоцелуларни карциноми на кожата, МЗА, Скопје, 2017	1
	ВКУПНО	188,8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (наставно-истражувачка)	Поени
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен, во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферетивный журнал „Математика” или друга база на списанијана која ќе ја утврди Националниот совет на високо образование	

	<p>1. <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u>, Marko Kostovski, Gjorgje Gjokik, Vesna Janevska. Assessment of density of neovascularisation in lower lip squamous cell carcinoma in relation to neoplasm differentiation grade in patients with and without neck lymph nodes metastasis. Open Access Maced J Med Sci 2019 Jan15;7(1)19-23</p>	3
	<p>2. <u>Lena Kakasheva- Mazhenkovska</u>, Neli Basheska, Simonida Crvenkova, Gordana Petrishevska, Liljana Milenkova, Vesna Janevska (senior), Vladimir Serafimoski. Correlation between microvessel density and morphological features in skin squamous cell carcinoma. Contributions . Section of medical sciences,Skopje, XXXVIII 1, 63-74, 2017.</p>	3
	<p>3. <u>Kakasheva-Mazhenkovska L.</u>, Milenkova L., Kostovska N., Gjokic G. Histomorphometrical characteristics of human skin from capillitium in subjects of different age. Contributions .Section of biological and medical sciences, Skopje,XXXII, 2, 105-118, 2011.</p>	3
	<p>4. <u>Kakasheva- Mazhenkovska L.</u>, Milenkova L., Gjokik G, Janevska V. Variations of the histomorphological characteristics of human skin of different body regions in subjects of different age. Contributions .Section of biological and medical sciences, Skopje,XXXII, 2, 119-128, 2011.</p>	3
2.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научни списанија во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број членови</p>	
	<p>1. <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u>, Elida Mitevska, Irena Kostadinova-Petrova, Vesna Janevska. Depth of tumor invasion as indicator of malignant progression in patients with lower lip squamous cell carcinoma with and without neck lymph node metastasis. JMS 2018; 1(2):34-41.</p>	3
	<p>2. <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u>, Vesna Janevska, Gordana Petrushevska, Liljana Spasevska, Neli Basheska. Morphological characteristics of the stroma in malignant epithelial neoplasms with short review of skin squamous cell carcinoma. Journal of the Macedonian medical association. Mac Med Review, Skopje, 68(1): 10-19, 2014.</p>	3

	3. Gjokik G., Kakasheva-Mazhenkovska L. Investigation of qualitative histological findings in skin transplantations. Journal of Macedonian medical association, Maked med pregled, Skopje, No. 5-6 (53): 256-261, 1999	4,5
	4. Mitevska E. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Trajkov D. Jurhar M. Stojoska P. Spiroski M. Histophysiology of the spleen after application of medroxyprogesterone acetate, Zbornik Matice srpske za prirodne nauke / Proceedings for natural sciences, Matica Srpska, Novi Sad, No 95:25-32, 1998	3
	5. Mitevska E. Spiroski M. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Kalamaras A. Nekroticni promeni vo korata na nadbubreznata zlezda predizvikani so visoki dozi medroksiprogesteron acetat. Makedonski medicinski pregled, Skopje, No 3-4 (51):91-96, 1997.	3
	6. Mitevska E. Kakaseva L. Gerasimovska Z. Kalamaras A. Spiroski M. Reduction of adrenal cortex influenced by medroxyprogesterone acetate . Zbornik Matice srpske za prirodne nauke / Proceedings for Natural Sciences, Matica Srpska, Novi Sad, No 90:21-28, 1996.	3
	ВКУПНО	31,5
3	Апстракти објавени во зборници на конференции: меѓународни/национални	
	1. Kakasheva –Mazhenkovska L., Milenkova L., Kostovska N., Kostadinova –Petrova I., Spaseska L., Petrushevska G., Janevska V. DEPTH OF THE INVASION AND DENSITY OF NEOANGIOGENESIS IN SQUAMOUS CELL CARCINOMA OF LOWER LIP IN PATIENTS WITH AND WITHOUT METHASTASIS IN NECK LIMPH NODES. The 10 th international symposium on clinical and applied anatomy. Научно- теоретическии медицинкии журнал, ISSN 1026-3543, Abstract book 3, str.55-56, Moskva, 2018	1
	2. Kostadinova-Petrova I., Janeska B., Mitevska E., Kakasheva- Mazhenkovska L., Kostovski M. Morpho – histological features of old bruises: a qualitative study. The 10 th international symposium on clinical and applied anatomy. Научно-теоретическии медицинкии журнал, ISSN 1026-3543, Abstract book 3, str.66, Moskva, 2018.	1
	3. Milenkova L., Kakasheva –Mazhenkovska L., Kostadinova –Petrova I., Gerasimovska Z., Kostovski M. Small group learning method stimulates students interest for new cognitions in histology and embryology. The 10 th international symposium on	1

	clinical and applied anatomy. Научно-теоретическии медицински журнал, ISSN 1026-3543, Abstract book 3, str. 73, Moskva, 2018.	
	4. <u>Kakasheva–Mazhenkovska Lena</u> , Kostadinova–Petrova Irena, Spaseska Liljana, Petrushevska Gordana, Janevska Vesna. The gradus of differentiation and the tumor size in correlation with the stromal invasion depth in SCC of lower lip. 9 th International Symposium of Clinical and Applied Anatomy ISCAA World Congress. Abstract book P71, Innsbruck, 2017	1
	5. Kostadinova–Petrova Irena, Mitevska Elida, <u>Kakasheva–Mazhenkovska Lena</u> Kostovski Marko, Janeska Bilijana. Histological characteristics of 1 day and 5 days old bruises: a qualitative study. 9 th International Symposium of Clinical and Applied Anatomy - ISCAA World Congress Abstract book P67, Innsbruck, 2017.	1
	6. Kostovski M., <u>Kakasheva- Mazhenkovska L.</u> , Mitevska E., Milenkova L. Students perspectives towards teaching histology: conventional vs virtual microscopy; the need of virtual microscopy in the undergraduate medical histology course at the Medical faculty- Skopje. 9 th International Symposium of Clinical and Applied Anatomy ISCAA World Congress Abstract book P82, Innsbruck, 2017	1
	7. <u>Lena Kakasheva–Mazhenkovska</u> , Vesna Janevska, Neli Basheska, Slavica Kostadinova - Kunovska, Rubens Jovanovic, Elida Mitevska. The depth of the stromal invasion of cutaneous squamous cell carcinoma in correlation with tumor size and tumor differentiation. 2 th Macedonian Congress of pathology with Internationale Participation. Abstract book P1S-06-04. Ohrid, Republic of Macedonia, 2016	1
	8. <u>Mazhenkovska L.K</u> , Janevska V., Basheska N., Crvenkova S., Petrishevska G., Spasevska L., Milenkova L., Kostovska N. Determination of the density of neovascularization in invasive front in skin squamous cell carcinoma, with varying degrees of histological differentiation. XXIV International Symposium on Morphological Sciences- ISMS, Istanbul, Anatomy volume 9/suppl 2 /september 2015. Abstract book P-56, Istanbul, 2015.	1
	9. <u>Lena Kakasheva-Mazhenkovska</u> , Vesna Janevska, Gordana Petrishevska, Liljana Milenkova, Irena Petrova. Determining the density of blood vessels of the squamous cell carcinoma of skin in	1

	invasive front with different histological gradus. 4 th Congress Serbian Anatomical Society of Serbia.1 st Congress Serbian Clinical Anatomy. Apstrakt Book str.34 .Belgrade, 2014	
	10. Petrova I., Milenkova L., Kostovska N.,Gerasimovska Z., Mitevska E., <u>Kakasheva-Mazhenkovska L.</u> Morphological examination of the thyroid gland in apolipoproteine deficient male mice after administration of levothyroxine. The 6 th international symposium of clinical and applied anatomy -ISCAA. Book of abstracts P-56 str.78. Rijeka, Croatia, 2014.	1
	11. Петрова И., Митевска Е., Миленкова Л., Костовска Н., Герасимовска З., <u>Какашева-Маженковска Л.</u> Присуство на леукоцити во ејакулатот и нивното влијание на виталитетот на сперматозоидите. 5 ^{ти} конгрес на микробиолозите на Македонија, со меѓународни учесници, suppl 86,А.26, стр. 105, Охрид , 2014.	1
	12. <u>Kakasheva- Mazhenkovska L.</u> , Milenkova L., Kostovska N., Kirovska G., Petrova I.Morphometric analysis of human skin of anterior leg in individuals of different age and sex. Symposium of Clinical and functional Anatomy. Abstracts book 41, Novi Sad, 2013.	1
	13. Milenkova L., Kostovska N., Mitevska E., <u>Kakasheva L.</u> , Petrova I. Spermogram parameter changes following corrective surgery for varicocele - a case report. Symposium of Clinical and functional Anatomy. Abstracts book 46 , Novi Sad, 2013.	1
	14. Gracilija Kirovska, Elida Mitevska, Zorka Gerasimovska, <u>Lena Kakaseva.</u> The effects of amiodarone and tiamazol on body mass and thyroid gland weight in rats. Journal of Medical Faculty University of Sarajevo, Bosna and Hercegovina. Vol 47. No2-suppl, 45, Sarajevo, 2012.	1
	15. <u>Kakasheva- Mazhenkovska L.</u> , Milenkova L., Kostovska N., Kirovska G. Morphometric analysis of skin and anterior neck in individuals of different age and sex.1 st Macedonian Congress of Pathology with International Participation. Abstracts book P043, Ohrid, 2011.	1
	16. Kirovska G. Mitevska E., Gerasimovska Z., <u>Kakaseva L.</u> Side effects of amiodarone upon histological structures of thyroid gland in adult wistar rats. 1 st Macedonian Congress of Pathology with International Participation. Abstracts book P053. Ohrid, 2011.	1

	<p>17. Kostovska N., Milenkova L., Mitevska E., <u>Kakasheva L.</u>, Gerasimovska Z., THE MORFOLOGY OF SPERMATOOZOA IN CORELATION WITH BCM PENATRATION ABILITY I Congres of the Serbian Anatomical Society. Abstrakt book 108 , Novi Sad, 2006</p>	1
	<p>18. Milenkova L., Kostovska N., <u>Kakasheva L.</u>, Mitevska E., Gerasimovska Z., OLIGOZOOSPERMIA AND OTHER PARAMETARS OF THE SPERMOGRAM I Congres of the Serbian Anatomical Society. Abstrakt book 107 , Novi Sad, 2006</p>	1
	<p>19. Gerasimovska Z., Mitevska E., Kirovska G., <u>Kakasheva L.</u>, Kostovska N., Milenkova L. HYSTOPHYSIOLOGY OF THIROID GLAND AFTER DEHAMETASONE APPLICATION I Congres of the Serbian Anatomical Society. Abstrakt book 114 , Novi Sad, 2006</p>	1
	<p>20. Mitevska E., Gerasimovska Z., Kostovska N., Kirovska G., Milenkova L., <u>Kakasheva L.</u> REDUCTION OF TYMUS PARENCHYMA AFTER APLICATIONS OF HIGH DOSE DEHAMETASONE. I Congres of the Serbian Anatomical Society. Abstrakt book 115 , Novi Sad, 2006</p>	1
	<p>21. Mitevska E., Gerasimovska Z., Kostovska N., Kirovska G., <u>Kakaseva L.</u>, Milenkova L. REFLEKSIJA NA BAKTERISKITE INFEKЦИИ NA MASKIOT REPRODUKTIVEN SISTEM VRZ MORFOLOGIJATA NA SPERMATOZOIDITE. Tret kongres na mikrobiolozite na Makedonija, so Internacionalno ucestvo, Zbornik na rezimea Makedonski medicinski pregled 60(67) : 123 P , Ohrid , 2006.</p>	1
	<p>22. <u>Kakaseva L.</u>, Gerasimovska Z., Mitevska E., Milenkova L. INFEKCIJATA NA EJAKULATOT PRICINA ZA NAMALEN MOTILITET NA SPERMATOZOIDITE . Tret kongres na mikrobiolozite na Makedonija, so Internacionalno ucestvo, Zbornik na rezimea Makedonski medicinski pregled 60(67) : 124P , Ohrid , 2006</p>	1
	<p>23. Gerasimovska Z., Mitevska E., Kirovska G., <u>Kakaseva L.</u>, Kostovska N., Milenkova L. INFEKCIJATA VO MASKIOT REPRODUKTIVEN SISTEM KAKO PRICINA ZA NAMALEN VITALITET NA SPERMATOZOIDITE. Tret kongres na mikrobiolozite na Makedonija , so Internacionalno ucestvo, Zbornik na rezimea Makedonski medicinski pregled 60(67) : 125 P , Ohrid , 2006</p>	1

	24. Kakasheva L. , Milenkova L., Kostovska N., Mitevska E., Gerasimovska Z., Kirovska G. MORFOMETRIC ANALYSIS OF ABDOMINAL SKIN IN INDIVIDUALS OF DIFERENT AGE AND SEX. XVIII International symposium on morphological sciences, Apstract book 75, Belgrade 2005	1
	25. Mitevska E., Kostovska N., Gerasimovska Z., Kirovska G., Milenkova L., Kakasheva L. STEREOLOGICAL STUDY OF TYMUS STROMA AFTER DEXAMETASONE APPLICATION XVIII International symposium on morphological sciences , Apstract book 125, Belgrade 2005	1
	26. Gerasimovska Z., Kirovska G., Milenkova L., Kostovska N., Mitevska E., Kakasheva L. CHANGES OF THE UTERINE WALL UNDER THE INFLUENCE OF MEDROXYPROGESTERONE ACETATE. XVIII International symposium on morphological sciences, Apstract book 57, Belgrade 2005	1
	27. Kakaseva L. , Milenkova L., Kostovska N., Kirovska G., Gerasimovska Z., Mitevska E. Morfological analysis of skin of capillitium in subjects of diferent age. 27 Kongres drustva Anatomia Jugoslavije . Zbornik radova Folia Anatomica 31(1) : 23, Beograd , 2003.	1
	28. Gerasimovska Z., Mitevska E., Kirovska G., Kostovska N., Milenkova L., Kakaseva L. morfological analysis of the uterus srtuctural components in rats treated with medroxyprogesteron acetate. 27 Kongres drustva Anatomia Jugoslavije . Zbornik radova Folia Anatomica 31(1) : 21, Beograd , 2003	1
	29. Mitevska E., Kostovska N., Gerasimovska Z., Kirovska G., Milenkova L., Kakasheva L. The morfology of the adrenal cortex of rats under the influence of the high enviroments temperature. 27 Kongres drustva Anatomia Jugoslavije . Zbornik radova Folia Anatomica 31(1) : 44, Beograd , 2003.	1
	30. Kirovska G., gerasimovska Z., mitevska E., Koceva M., Kakasheva L. The effects of amidorone and tiamazol on body weight as well as weight and histological structures of the thiroid gland in adult wistar rats . 27 Kongres drustva Anatomia Jugoslavije . Zbornik radova Folia Anatomica 31(1) : 27, Beograd , 2003	1
	31. Z. Gerasimovska, E. Mitevska, G. Kirovska, L. Kakaseva , N. Kostovska, L. Milenkova. Morfological investigation of uterus in Vistar rats treated with	1

	medroxyprogesteron acetate. 10th Meeting of the Balcan Clinical laboratory Federation .Balcan Jurnal of Clinic al Laboratory, IX, 02,PP- 078, Ohrid, 2002	
32.	L. Milenkova, N. Kostovska, L. Kakaseva , E. Mitevaska, Z. Gerasimovska . grofth, structural,and functional development of the testis in presence of bilateral vas occlusion. 10th Meeting of the Balcan Clinical laboratory Federation .Balcan Jurnal of Clinic al Laboratory, IX, 02,PP- 080, Ohrid, 2002	1
33.	N. Kostovska, L. Milenkova, E. Mitevaska, Z. Gerasimovska, L. Kakaseva . Afunction of seminal vesicles as cause of male infertiliti is posible to be diagnosed by routine semen analysis . 10th Meeting of the Balcan Clinical laboratory Federation .Balcan Jurnal of Clinic al Laboratory, IX, 02,PP- 081, Ohrid, 2002	1
34.	E. Mitevaska , Z. Gerasimovska, N. Kostovska, G. Kiroaska, L. Milenkova, L. Kakaseva . Morfological changes of corpus luteum in Wistar rats ovari after medroxyprogesteron acetate application. 10th Meeting of the Balcan Clinical laboratory Federation .Balcan Jurnal of Clinic al Laboratory, IX, 02,PP- 063, Ohrid, 2002	1
35.	L. Kakasheva , Lj. Milenkova, N. Kostovska, E. Mitevaska , Z. Gerasimovska. Regionalne varijacie normalne humane koze kod ispitanika razlicitok pola i starosti. 26 th Congress of YAA with international participants, 29(1):161, Herceg Novi, 2001	1
36.	Mitevaska E, Gerasimovska Z, Kostovska N, Kakasheva L , Kiroaska G, Milenkova Lj.Alterations of lymphoid tissue in the lungs after application of single high dose of dexametasone.3 rd Balkan Congress of Immunology. Programme and book abstracts: 106, Athenas, Greece, 2001.	1
37.	Gerasimovska Z, Mitevaska E, Kiroaska G, Milenkova Lj, Kakasheva L , Kostovska N. Morphological characteristics of lymphoid tissue in the intestines wall after application of dexametasone.3 rd Balkan Congress of Immunology. Programme and book abstracts:57, Athens, Greece, 2001	1
38.	Митевска Е., Какашева Л., Герасимовска З., Кироска Г., Костовска Н., Спироски М. Интериндивидуални разлики на реактивноста на мезентериалните лимфни јазли по апликација на медроксипрогестерон ацетат. 2. Македонски	0.5

	Имунолошки Конгрес. Медицински медицински преглед. 54(43): 241, Охрид, 2000.	
39.	Герасимовска З., Митевска Е., Какашева Л., Кироска Г., Спироски М. Ефект на високи дози на медроксипрогестерон ацетат врз морфологијата на слезената. 2. Македонски Имунолошки Конгрес. Медицински медицински преглед. 54(43):241-242, Охрид, 2000.	0.5
40.	Кироска Г., Митевска Е., Герасимовска З., Какашева Л. Ефектот на тиамазолот врз тиреоидната жлезда на Vistar стаорци проследен со RIA методи. 2. Македонски Имунолошки Конгрес. Медицински медицински преглед. 254(43):242, Охрид, 2000.	0.5
41.	L. Milenkova, N. Kostovska, L. Kakasheva , The results of the semen analysis can lead to dijagnostifung afunction of seminal vesicles. Symposium internationale quartum anatomiae clinicae. Scripta scientifica medica, vol.XXXII, Suppl.1(97) Varna, 2000.	1
42.	Kakaseva L. , Milenkova L., Gjokic Gj., Mitevska E., Gerasimovska Z. Kvalitativno analizirani kozni transplatati so razlicna starost kaj pacienti operirani od melanoma malignum. II kongres na hirurzite na Makedonija so megunarodno ucestvo. Kniga na apstrakt: 130, Ohrid, 2000.	1
43.	Зоран Аврамовиќ, Лена Какашева-Маженковска . Боење на нервни клетки, нервни влакна и останати структури во централен и периферен нервен систем по методот на Линдер. Internaionale Medical Students Scientifoc Congress, Ohrid, 2000.	1
44.	L. Kakasheva , Gj. Gjokic, E. Mitevska, Z. Gerasimovska, G. Kiroaska. Histological study on reinnervation of skin grafts in the limbs. National Congress of Anatomy, histology and embriology with International participation. Abstracts rezimeta: 33, Pleven, Bugaria 1999.	1
45.	E. Mitevska, Z. Gerasimovska, L. Kakasheva , G. Kiroaska, M. Spiroski. Morphometry in investigation of mesenteric lymph nodes in wistar rats. XIV National Congress of Anatomy, Histology and Embriology with International Participation. Abstracts rezimeta: 29, Pleven, Bugaria, 1999.	1
46.	G. Kiroaska, E. Mitevska, E. Kakasheva , Z. Gerasimovska, M. Koceva. Cystic structured follicles of	1

	thyroid gland in wistar rats influenced by amiodarone and thiamazole.XIV Congress of Anamomy, Histology and Embriology with International participation. Abstracts rezimeta : 32, Pleven,Bugarija, 1999	
	47. Z. Gerasimovska, E. Mitevska, L. Kakasheva , G. Kirovska, M. Spiroski. The effect of medroxyprogesterone acetate on weight and morphology of the uterus. National Congress of Anatomy, Histology and Embriology with International participation. Abstracts rezimeta:70, Pleven, Bugaria, 1999.	1
	48. Kakasheva L.(K.L.) , Gjokic Gj.(Gj.Gj), Mitevska E.(M.E.), Gerasimovska Z.(G.Z.) morphological analysis of transplants with thickness grafted on skin defects of extremities and followed- up from 6 to 36 months. 1 st Balkan Congress for Plastic Reconstructive and aesthetic surgery. Book of Abstracts and round table discussions: 132, Thessaloniki, 1999.	1
	49. Lena Kakasheva-Mazenkovska , MD, Gjorgie Gjokic,MD, Elida Mitevska,MD, Zorka Gerasimovska, MD, Ana Kalamaras, MD. Histologic Analysis of Split-Thickness Skin Grafts on the Extremities After 6 to 36 Months.12th Congress of the International Confederation for Plastic, Reconstructive and Aesthetic Surgery. Abstracts: 251, San Francisco, 1999.	1
	50. Stojovska P. Kalamaras R. Kalamaras A. Mitevska E. Kakaseva L. Gerasimovska Z. Morphodynamic alteration in testis after the bilateral enucleation at lepus caniculus. ((International Congress of Pathophysiology, The Official Journal of the International Society for Pathophysiology 5(1):10, Lahti, Finland, 1998	1
	51. Kakaseva L. Gerasimovska Z. Mitevska E. Gjokic Gj. Kacarska F. Kalamaras A. Vascularisation in transplants in split thickness, aged 2 to 36 months. 25. Congress of YAA with international participants, Folia Anatomica 26(2):113, Nis, 1998	1
	52. Mitevska E. Kakaseva L. Gerasimovska Z. Kirovska G. Spiroski M. Effects of different medroxyprogesteron acetate doses on the connective tissue of suprarenal gland. 25. Congress of YAA with international participants, Folia Anatomica 26(2):134, Nis, 1998.	1
	53. Kirovska G. Mitevska E. Kakaseva L. Gerasimovska Z. Kalamaras R. Effect of tiamazol on thyroid gland in young Wistar rats as seen by	1

	quantification and stereology parameters. 25. Congress of YAA with international participants, Folia Anatomica 26(2):115, Nis, 1998	
	54. Gerasimovska Z. Mitevska E. <u>Kakaseva L.</u> Kirovska G. Spiroski M. Morphological analysis of Wistar rats uterus after medroxyprogesterone acetate application. 25. Congress of YAA with international participants, Folia Anatomica 26(2):107, Nis, 1998.	1
	55. <u>Kakaseva L.</u> Mitevska E. Gerasimovska Z. Gjokic Gj. Kirovska G. Skin nerves and skin nerve recesses stained by Holmes method. The Eleventh European Anatomical Congress, Abstracts book:124. Timisoara, Romania, 1998.	1
	56. Kalamaras A. Stojovska P. Kalamaras R. Mitevska E. <u>Kakaseva L.</u> Gerasimovska Z. Changes in morphological structure of liver isolated from Wistar rats treated with floktafenin. The Eleventh European Anatomical Congress, Abstracts book: 125. Timisoara, Romania, 1998.	1
	57. Kirovska G. Trajkov D. Mitevska E. Gerasimovska Z. <u>Kakaseva L.</u> Stereological analysis of thyroid gland of young Wistar rats under the influence of amiodarone. The Eleventh European Anatomical Congress, Abstracts book: 130. Timisoara, Romania, 1998.	1
	58. Gerasimovska Z. Mitevska E. <u>Kakasheva L.</u> Spiroski M. Stereological analysis employed in thyroid gland connective tissue investigation after medroxyprogesterone acetate application. The Eleventh European Anatomical Congress, Abstracts book: 97. Timisoara, Romania, 1998.	1
	59. Mitevska E. Gerasimovska Z. <u>Kakasheva L.</u> Spiroski M. Morphological features of cortical proliferates and accessory suprarenal gland after medroxyprogesterone acetate application. The Eleventh European Anatomical Congress, Abstracts book: 160. Timisoara, Romania, 1998	1
	60. Митевска Е., <u>Какашева Л.</u> , Герасимовска З., Кировска Г., Спироски М. Гравиметриско и морфолошко испитување на тимусот кај интактни и адреналектомирани стаорци Македонски имунолошки денови 98. Мак мед преглед 51(32):55-56, Охрид, 1998	0.5
	61. Герасимовска З., Митевска Е., <u>Какашева Л.</u> , Кировска Г., Спироски М. Застапеност на деструктивните промени о слезина по апликација на медроксипрогестерон ацетат. Македонски	0.5

	имунолошки денови 98. Мак мед преглед, 51(32):55, Охрид, 1998	
62.	Кироска Г., Митевска Е., Герасимовска З., Какашева Л. , Каламарас П. Квантитативните параметри на тиреоидната жлезда под влијание на amjodarone и tiamazol проследени кај адултни стаорци. I Конгрес на лекари на превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество. Македонски медицински преглед, 52(33): 193, Охрид, 1998.	1
63.	Какашева Л. , Џокиќ Ѓ., Митевска Е., Герасимовска З. Хистолошка анализа на хронични промени на кошата на долните екстремитети. I Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество. Мак мед преглед 51(24):62, Охрид, 1997	1
64.	Герасимовска З., Митевска Е., Какашева Л. , Каламарас А. Присуство на леукоцити во астенозооспермични ејакулати. I Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество. Мак мед преглед 51(24):66, Охрид, 1997.	1
65.	Митевска Е., Герасимовска З., Какашева Л. , Каламарас А. Епителни клетки во хуман ејакулат како показатели за инфекција на урогениталниот систем. I Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество. Мак мед преглед 51(24):65, Охрид, 1997	1
66.	Gerasimovska Z. Mitevska E. Spiroski M. Kakaseva L. Kalamaras A. Immunosuppressive effect of medroxyprogesterone acetate on the spleen. II Scientific meeting of Yugoslav immunologists. Belgrade, 1997	1
67.	Mitevska E. Spiroski M. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Morphological characteristics of lymph nodes after medroxyprogesterone acetate application. II Scientific meeting of Yugoslav immunologists, Belgrade, 1997.	1
68.	Kakaseva L. Gjokic Gj. Gerasimovska Z. Mitevska E. Kalamaras A. Histological findings in postcombustion hypertrophic skin cicatrix. XIII National Kongress of the Bulgarian Anatomical Society, Scripta scientifica medica XXX(1):78, Varna, 1997.	1
69.	Mitevska E. Kakaseva L. , Z. Gerasimovska Z. Spiroski M. Kalamaras A. Disorders of specific cytoarchitectonics of adrenal cortex after application of medroxyprogesterone acetate. XIII National	1

	Congress of the Bulgarian Anatomical Society with international participation, Scripta scientifica medica XXX(1):88, Varna, 1997.	
70.	Kalamaras A. Mitevska E. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Milenkova L. Kostovska N. The influence of floktafenin on morphology of adrenal gland. XIII National Kongress of the Bulgarian Anatomical Society, Scripta scientifica medica XXX(1):79, Varna, 1997	1
71.	Gerasimovska Z. Mitevska E. Kakaseva L. Kalamaras R. Stojovska P. Kirovska G. Histological examination of jejunum and colon after application of floktafenin in Wistar rats. XIII National Kongress of Bulgarian Anatomical Society, Scripta scientifica medica XXX(1):75-76, Varna, 1997	1
72.	Kakasheva L. Gerasimovska Z. Mitevska E. Gjokic Gj. Milenkova L. Histological assesment of the quality of transplants with split thickness. 24. Congress of YAA. Folia Anatomica, 24(2):58, Novi Sad, 1996	1
73.	Gerasimovska Z. Mitevska E. Kakaseva L. Kalamaras A. Spiroski M. Histophysiology of thyroid gland after longer application of different doses of medroxyprogesterone acetate. 24. Congress of YAA. Folia Anatomica 24(2):42, Novi Sad, 1996	1
74.	Kalamaras A. Mitevska E. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Slavevska R. Histological effect on the liver morphology in rats caused by propil gallat (PG). Pharmacy World Congress 1996, 56th International Congress of FIP, Jerusalem, Israel, 1996	1
75.	Mitevska E. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Kalamaras A. Spiroski M. Reactive changes of the thymus vascular system after application of high dose of medroxyprogesterone acetate. 24. Congress of YAA. Folia Anatomica 24(2):106, Novi Sad, 1996.	1
76.	Какашева Л. , Каламарас А., Доревски К., Митевска Е., Герасимовска З. Морфолошки катрактеристики и штитната жлезда по апликација на natrium-p-aminosalicilat (PAS-Na). Билтен на Македонско фармацевтско друштво, No 1-2:222-223. Скопје, 1995.	0.5
77.	Митевска Е., Герасимовска З. Какашева Л. , Каламарас А., Спироски М. Волуменската густина како параметар на морфодинамиката на тимусот по апликација на различни дози medroksiprogesteron acetat. Билтен на Македонско	0.5

	фармацевтско друштво No 1-2:228-229, Скопје, 1995	
78.	Герасимовска З., Митевска Е., Какашева Л. , Трајков Д., Спироски М. Дејството на различни дози medroksiprogesteron acetat врз структурата на тиреоидната жлезда. Билтен на Македонско фармацевтско друштво, No 1-2:226-227, Скопје, 1995	0.5
79.	Доревски К., Каламарас А., Какашева Л. , Герасимовска З., Митевска Е. Влијанието на Na-p-aminosalicilat врз C- клетките на штитната жлезда. Билтен на Македонско фармацевтско друштво, No 1-2:224-225, Скопје, 1995	0.5
80.	Kakaseva L. Mitevska E. Gerasimovska Z. Dorevski K. Kalamaras A. Influence of natrium-p-aminosalicylate (PAS-Na) on weight and morphology of thyroid gland. Balkan Journal of Clinical Laboratory 2(2):68, Struga,1995	1
81.	Pop-Petrovska F. Mitevska E. Kakaseva L. Gerasimovska Z. Effect of nifedipine on morphological characteristic of the adrenal gland. Balkan Journal of Clinical Laboratory 2(2):68, Struga,1995	1
82.	Gerasimovska Z. Mitevska E. Kakaseva L. Veljanovska G. Spiroski M. The influence of medroxyprogesterone acetate on the thyroid gland connective tissue. Balkan Journal of Clinical Laboratory 2(2):68-69, Struga, 1995	1
83.	Mitevska E. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Veljanovska G. Spiroski M. Effects of different doses of medroxyprogesterone acetate on vascular network of thymus. Balkan Journal of Clinical Laboratory 2(2):69, Struga,1995	1
84.	Kakaseva L. Mitevska E. Gerasimovska Z. Kalamaras A. Dorevski K. Stereologic analysis of thyroid gland after application of natrium-p-aminosalicylate (PAS-Na). FIP'95, 230 , Stockholm, 1995.	1
85.	Mitevska E. Kalamaras A. Gerasimovska Z. Kakaseva L. Spiroski M. Influence of medroxyprogesterone acetate on parenchyma, connective tissue and vascular network of thymus. FIP'95 231, Stockholm, 1995	1
86.	Gerasimovska Z. Mitevska E. Kakaseva L. Kalamaras A. Spiroski M. Morphologic and stereologic investigations of thyroid gland after application of	1

	medroxyprogesterone acetate. FIP'95 ,226,Stockholm, 1995	
87.	Какашева Л. , Герасимовска З., Митевска Е., Каламарас А. Следење на подвижноста на сперматозоидите во различни временски интервали кај нормален хуман ејакулат. XIV конгрес на лекари на Македонија, Охрид, 1995.	0.5
88.	Герасимовска З., Митевска Е., Какашева Л. , Вељановска Г., Поп-Петрова Ф., Каламарас А. Најчестите девијантни морфолошки форми на сперматозоидите во нормален хуман ејакулат. XIV конгрес на лекари на Македонија, Охрид, 1995.	0.5
89.	Митевска Е., Герасимовска З., Какашева Л. , Каламарас А., Миленкова Л., Спироски М. Vaskularnata mreza na timusot po aplikacija na medroksiprogesteron acetat. XIV конгрес на лекари на Македонија, Охрид, 1995.	0.5
90.	Какашева Л. , Џокиќ Ѓ., Митевска Е., Герасимовска З. Споредба на хистолошката слика на нецелосно дебели трансплантати со различна старост врз ткивото на фасција. Зборник на трудови , I конгрес на хирурзи на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 1995	1
91.	Митевска Е. Kakaseva L. Gerasimovska Z. Gjokik Gj. Histoloskata analiza vo dijagnosticiranje na stepenot na izgoretinata so natriumova baza (NaOH). Zbornik na trudovi, I конгрес на хирурзи на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 1995	1
92.	Gerasimovska Z. Kakaseva L. Mitevska E. Gjokik Gj. Karakteristiki na histoloskata slika na postoperativni cikatriksi so razlicna starost. Zbornik na trudovi, , I конгрес на хирурзи на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 1995	1
93.	Митевска Е., Какашева Л. , Герасимовска З., Вељановска Г., Трајков Д. Морфолошки карактеристики на слезина после апликација на medroksiprogesteron acetat. VII конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество, 414. Струга,1994	1
	Митевска Е., Герасимовска З., Какашева Л. , Поп-Петрова Ф. Имуносупресивно дејство на medroksiprogesteron acetat проследено преку стереолошки испитувања на тимусот. VII конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество, 414. Струга,1994	1
94.	Герасимовска З., Митевска Е., Какашева Л. , Каламарас А., Спироски М. Примена на	1

	стереолошка метода во испитувањето на тиреоидната жлезда по апликација на medroksiprogesteron acetat. VII конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество, 414. Струга, 1994	
	95. Mitevska E. Gerasimovska Z. <u>Kakaseva L.</u> Veljanovska G. Comparative analysis on the effects of different doses of medroxyprogesterone acetate on thymus structure. Balkan Journal of Clinical Laboratory, 59, Istanbul, 1994	1
	96. Gerasimovska Z. Mitevska E. <u>Kakaseva L.</u> Kalamaras A. Weight and structure changes in spleen induced by medroxyprogesterone acetate. Balkan Journal of Clinical Laboratory, 55, Istanbul, 1994	1
	97. <u>Kakaseva L.</u> Gerasimovska Z. Mitevska E. The most frequent values of the spermogram parameters in human ejaculate. Surgical and Radiologic Anatomy, Journal of Clinical Anatomy:231. The 2nd European Asociation of Clinical Anatomy, Munich, Germany, 1993.	1
	98. Milenkova L., Kostovska N., <u>Kakaseva L.</u> Motile characteristics of the teratospermic human ejaculate Surgical and Radiologic Anatomy, Journal of Clinical Anatomy:237. The 2nd European Asociation of Clinical Anatomy, Munich, Germany, 1993	1
	99. Митевска Е., Каламарас А., Герасимовска З., <u>Какашева Л.</u> Диференцијална морфолошка слика на нормален хуман ејакулат. IX гинеколошки акушерски денови во Република Македонија со меѓународно учество. 168, (122) Отешево, 1993.	1
	100. Гераимовска З., Каламарас А., Митевска Е., <u>Какашева Л.</u> Прилог кон сознанијата за вредностите на параметрите на нормален спермограм. IX гинеколошки акушерски денови во Република Македонија со меѓународно учество, 166, (120). Отешево, 1993	0.5
	101. <u>Kakaseva L.</u> Mitevska E. Kalamaras A. Spiroski M. Primena morfometrijske analize kao parametar u proceni reaktivnosti stitne zlezde pacova nakon aplikacije medroksiprogesteron acetata. Zbornik sazetaka:136. XXII Kongres anatoma Jugoslavije, Opatija , 1990	0.5
	ВКУПНО	126.5

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Воведување на нова лабораториска метода во областа на медицинските науки и здравство- во лабораторија за анализа на хуман ејакулат-	
	1. Боење на размаски од ејакулатот за утврдување на виталитет на сперматозоидите во целиот тек на хистолошката анализа на хуманиот ејакулат.	1
2.	Воведување на нова лабораториска метода во областа на медицинските науки и здравство прв пат во државата	
	1. Импрегнација со сребро по HOLMSES METHOD за визуелизација на инервацијата во кожните трансплантати.	4
	ВКУПНО	5

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Студиски престој во странство	
	Студиски престој во странство- Москва, Русија The 10 th international symposium on clinical and applied anatomy. Moskva, 2018, една недела	0,5
	Студиски престој во странство- Инсбрук, Австрија 9 th International Symposium of Clinical and Applied Anatomy ISCAA, Innsbruck ,2017 една недела	0,5
	Студиски престој во странство-Истамбул , Турција XXIV International Symposium on Morphological Sciences- ISMS, Istanbul, 2015. една недела	0,5
2	Учество во комисији и тела на државни и други тела- одговорна за јавни набавки на Институтот за хистологија и ембриологија, 2008-2018 год(1x10)	10
3	Изготвување и пријавување на научен /образовен национален проект	
	1. Проект за модернизирање и рационализирање на едукативните процеси, под наслов: <i>ВОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНО УЧЕЊЕ ПО МЕТОД НА МАЛИ ГРУПИ- КАКО СЕ МЕНУВА УЛОГАТА НА СТУДЕНТИТЕ И НА НАСТАВНИЦИТЕ-</i> коисџражувач	0,5
	2. Во проектот од доменот на здравствената дејност на Институтот , под наслов: <i>КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЈАКУЛАТОТ КАЈ МЛАДА, ЗДРАВА ПОПУЛАЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА – во улога на координатор.</i>	1

ВКУПНО	13,0
---------------	-------------

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	188,8
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	126,5
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	5,0
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	13,0
ВКУПНО	333,3

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 1. Проф. д-р Лилјана Миленкова с.р.**
- 2. Проф. д-р Елида Митевска с.р.**
- 3. Проф. д-р Весна Јаневска с.р.**

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Лена Какашева-Маженковска. Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес и оценките од студентската евалуација, Комисијата заклучи дека д-р Лена Какашева-Маженковска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапки за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето **доцент** во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија. Според горе изнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Лена Какашева-Маженковска да биде избрана во звањето доцент во наставно-научните области: хистологија, ембриологија и цитологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 1. Проф. д-р Лилјана Миленкова с.р.**
- 2. Проф. д-р Елида Митевска с.р.**
- 3. Проф. д-р Весна Јаневска с.р.**

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА 2 ЛИЦА ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ОД НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ на 18.1.2019 година, за избор на 2 лица во сите научни звања во научната област дигестивна хирургија и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-505/25, донесена на 6.2.2019, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Александар Караџозов, доц. д-р Светозар Антовиќ и проф. д-р Ѓорѓе Џокиќ.

На објавениот конкурс за избор на 2 лица во сите научни звања во научната област дигестивна хирургија, во предвидениот рок се пријавија: асистент докторанд д-р Огнен Костовски, асистент докторанд д-р Владимир Јоксимовиќ и д-р Горан Беговиќ, а ас. д-р Бујар Османи ги повлече документите.

По прегледот на доставената документација, Рецензентската комисија го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АСИСТЕНТ ДОКТОРАНД Д-Р ОГНЕН КОСТОВСКИ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот асистент докторанд д-р Огнен Костовски е роден на 13.5.1980 година во Скопје. Основно и средно медицинско образование завршил со одличен успех во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје во 2005 година, со просечен успех 9,31. На Универзитетската клиника за дигестивна хирургија се вработил во мај 2008 година.

Во учебната 2011/2012 се запишал на трет циклус (докторски) студии по клиничка медицина на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Студиите ги завршил во 2017 година, со просечен успех 9,57. На 15.12.2017 година ја одбрал докторската дисертација под наслов: ЕКСПРЕСИЈА НА CD133 И CD44 КАКО СТЕМ-КЛЕТКА МАРКЕРИ КАЈ КОЛОРЕКТАЛЕН КАРЦИНОМ, пред Комисија во состав: проф. д-р Александар Караџозов, проф. д-р Никола Јанкуловски (ментор), проф. д-р Лилјана Спасеска, проф. д-р Ненад Јоксимовиќ и проф. д-р Милка Здравковска, со што се стекнал со научниот степен доктор на медицински науки - клиничка медицина.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Специјалистичкиот испит по општа хирургија го положил во јули 2010 година, со што се стекнал со звањето специјалист по општа хирургија.

Во 2009 година, д-р Костовски Огнен е избран за помлад асистент, а во 2011 година е избран за асистент по предметот Општа хирургија. Во 2015 година е избран во звањето асистент докторанд на Медицинскиот факултет по предметот Општа хирургија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот на УКИМ со бр. 959/09, 1002/11, 1106/15 како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

1. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Медицинскиот факултет, кандидатот асистент докторанд д-р Костовски Огнен изведува наставно-образовна дејност (клинички вежби) на I циклус студии за студентите по општа медицина – предмет - Дигестивна хирургија и здравствена клиничка практика.

Кандидатот е едукатор на специјализанти по гинекологија и акушерство, трауматологија, дигестивна и детска хирургија при спроведување на турнусите според Правилникот за специјализации и супспецијализации на Медицинскиот факултет.

Научноистражувачка дејност

Д-р Костовски Огнен има објавено вкупно 8 научни трудови од областа хирургија, од кои 7 трудови во меѓународни научни списанија и/или меѓународни научни публикации, и 1 труд во зборник со меѓународен научен собир.

Асистент докторанд Огнен Костовски е соработник во еден научен национален проект.

Свои секциски предавања одржал на научни/стручни собири во земјата.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Асистент докторанд Костовски Огнен активно е вклучен во стручно-применувачката работа на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија како специјалист по општа хирургија.

Стручно усовршување во странство остварил со студиски престој во Прва хируршка клиника при Клинички центар Србија, јуни 2017, Белград, Србија, под супервизија на проф. д-р Драгутин Кеџмановиќ.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии на Медицинскиот факултет, како и во повеќе експертски тимови, комисии и работни групи во државни и меѓународни институции:

- стручно лице (експерт) при Советот за јавни набавки (12.2016-11.2017);

- член на EDS-European digestive surgery;
- член на Permanent Working Group(PWG) of European Junior Doctors;
- учество на гастроентеролошко неделана Европско здружение за дигестивна хирургија (UEGW/WCOG United european Gastroenterology week): Виена, Австрија 2008 и Лондон, Велика Британија 2009 година;
- учество на постдипломски курсеви организирани од страна на Европското здружение за дигестивна хирургија (european Digestive surgery - EDS) во: 2008 Софија, Бугарија, 2010 Клуџ, Напока, Романија, 2011 во Лублин, Полска, 2012 во Солун, Грција;
- 2011 година – стручен престој во период од еден месец во Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi во Анкара, Турција, под супервизија на проф.д-р Бирил Бостанџи;
- 2015 година – учествува на школа за здравствен менаџмент, лидерство и е-здравство во Лугано, Швајцарија;
- координатор за имплементирање и работење по DRG (Diagnosis-related group)-системот на Универзитетска клиника за дигестивна хирургија;
- претседател на Управниот одбор на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија од 2012 година;
- акредитиран испитувач за спроведување на стручниот испит на доктори на медицина при Лекарската комора на Македонија (2012-2014);
- акредитиран обучувач-едукатор во Медицинскиот симулациски центар – Скопје;
- Црвен крст на Македонија (акредитиран предавач и испитувач за курсеви, семинари и испити по медицинска прва помош за возачи);
- претседател на комисија за прва помош при Црвен крст на РМ;
- заменик - обвинител на судот на честа при Лекарската комора на Македонија;
- раководител на Отсек за коло-ректална хирургија при Универзитетска клиника за дигестивна хирургија;
- заменик - член на Првостепена лекарска комисија за лекување во странство при Фондот за здравствено осигурување на Македонија;
- член на Македонското лекарско друштво, на Лекарската комора на Македонија и на Црвениот крст на Р Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
 НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: **Огнен Ацо Костовски**

Институција: **Медицински факултет - Скопје**

Научна област: **ХИРУРГИЈА**

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН
 СОРАБОТНИК**

Ред- број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,31</p> <p>Просечниот успех на трет циклус изнесува: 9,57</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицина, клинички студии, хирургија</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. Jankulovski N, Antović S, Petruševska G, Rušiti K, Kostovski O, Mitevski A i sur. Laparoscopic Versus Open Splenectomy: A Single Center Eleven-Year Experience. Acta clinica Croatica [Internet]. 2013 [pristupljeno 24.01.2019.];52.(2.):229-233. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/111288</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Kostovski O, Spasevska L, Kostovska I, Jankulovski N. Role of CD133 and CD44 stem cell markers in prediction of metastatic potential in patients with colorectal carcinoma. Original article. Phisioacta 2016;Vol.10-No3.</p> <p>2. Kostovski O, Spasevska L, Kostovska I, Nikodinovski A, Jankulovski N. Molecular characteristics of colorectal carcinogenesis-compared analysis of normal carcinogenesis and stem cell model - review article. MEDICUS Supplement (1), 2017 ISSN 1409-6366 UDC61 (VI) 2017.</p> <p>3. Trajkovski G, Ognjenovic L, Karadzov Z, Jota G, Hadzi-Manchev D, Kostovski O, Volcevski G, Trajkovska V, Nikolova D, Spasevska L, Janevska V, Janevski V. Tertiary Lymphoid Structures in Colorectal Cancers and Their Prognostic Value. Open Access Maced J Med Sci [Internet]. 9Oct.2018 [cited 24Jan.2019];6(10):1824-8. Available from: https://www.idpress.eu/mjms/article/view/oamjms.2018.341</p> <p>4. TRJACHESKI, Ted; BROVINA, Lulzim; KOSTOVSKI, Ognen. STENT THROMBOSIS IN REAL WORLD REGISTRY PATIENTS. Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 1, n. 2, p. 56-59, dec. 2018. ISSN 2545-4706. Available at: <http://www.jms.mk/jms/article/view/26>.</p>	
4	<p>Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа</p> <p>5. Странски јазик:англиски</p> <p>6. Назив на документот: уверение за познавање на англиски јазик С2 ниво</p> <p>7. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“</p> <p>8. Датум на издавање на документот: 23.1.2019</p>	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф.д-р Александар Караџозов, с.р.
2. Доц.д-р Светозар Антовиќ, с.р.
3. Проф.д-р Ѓорѓе Џокиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Огнен Ацо Костовски

Институција: Медицински факултет - Скопје

Научна област: дигестивна хирургија

Ред. бр	Назив на активностите (наставно-образовна):	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички) или изработка на семинарски труд	
	Одржување на вежби од прв циклус студии по ЕКТС: предмет Хирургија (Медицински факултет), 2009-2019 960 часа x 0,03	28,8
	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика (Медицински факултет), 2009-2019 762 часа x 0,06	45,72
2.	Консултации со студенти	
	2009-2019 година (1000 x 0,002)	2,0
3.	Едукатор на здравствена специјализација	
	<p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Есраљ Кадри во период од 2 месеца 35часа x 8 недели x 0,08=22,4</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Елмедина Акику во период од 2 месеца 35часа x 8 недели x 0,08=22,4</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Дубравка Коловска во период од 2 месеца 35часа x 8 недели x 0,08=22,4</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Нурџан Зенуни во период од 2 месеца 35часа x 16 недели x 0,08=44,8</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Сандра Цилевска во период од 6 месеци 35часа x 24 недели x 0,08=67,2</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Горан Георгиевски во период од 3 месеци</p>	492,8

	<p>35 часа x 12 недели x 0,08=33,6</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Клаудија Ѓиновска во период од 19 месеци</p> <p>35 часа x 76 недели x 0,08=212,8</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Катерина Петровска во период од 5 месеци</p> <p>35 часа x 20 недели x 0,08=56</p> <p>Катедра за хирургија, едукатор на специјализант Борче Коцевски во период од 1 месец</p> <p>35 часа x 4 недели x 0,08=11,2</p>	
Вкупно:		569,3

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ**

Реден број	Назив на активностите (научноистражувачка дејност):	Поени
1.	Учесник во национален проект	
	2018- истражувач во научен проект „Влијание на религискиот (Рамазански) пост врз биохемиските параметри кај испитаници од муслиманска вероисповест во Република Македонија” раководен од вон. проф. д-р Катерина Тошеска Трајковска	3,0
2.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	Jankulovski N, Antović S, Petruševska G, Rušiti K, Kostovski O, Mitevski A i sur. Laparoscopic Versus Open Splenectomy: A Single Center Eleven-Year Experience. Acta clinica Croatica.2013;52.(2.):229-233.	3,6
3.	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
	Kostovski O, Spasevska L, Kostovska I, Jankulovski N. Role of CD133 and CD44 stem cell markers in prediction of metastatic potential in patients with colorectal carcinoma. Original article. Phisioacta 2016;Vol.10-No3.	3,6
	Kostovski O, Spasevska L, Kostovska I, Nikodinovski A, Jankulovski N. Molecular characteristics of colorectal carcinogenesis-compared analysis of normal carcinogenesis and stem cell model - review article. MEDICUS Supplement (1), 2017 ISSN 1409-6366 UDC61 (VI) 2017.	3,6
	Trajkovski G, Ognjenovic L, Karadzov Z, Jota G, Hadzi-Manchev D, Kostovski O, Volcevski G, Trajkovska V, Nikolova	

	D, Spasevska L, Janevska V, Janevski V. Tertiary Lymphoid Structures in Colorectal Cancers and Their Prognostic Value. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(10):1824-8.	3,6
	TRJACHESKI, Ted; BROVINA, Lulzim; KOSTOVSKI, Ognen. STENT THROMBOSIS IN REAL WORLD REGISTRY PATIENTS. Journal of Morphological Sciences , [S.l.], v. 1, n. 2, p. 56-59, dec. 2018. ISSN 2545-4706.	3,6
4.	Секциско предавање на научен/стручен собир	
	Acute abdomen - causes and treatment - EMSA Macedonia, EMSA Summer School, Охрид, 2018	1,0
	Превенција, рана дијагностика и третман на рак на дебелео црево - работилница и предавање - Битола, Македонија	1,0
	Акредитиран испитувач за спроведување на стручниот испит на доктори на медицина (Одржани 60 предавања од по 3 часа и проверка на знаење на 1200 кандидати) - во прилог потврда од Црвен крст на РМ	60,0
5.	Учество на научен/ стручен собир со апстракти објавени во зборник на конференција (меѓународна/национална)	
	Анализа на мултимодалниот третман на карциномот на ректум кај Т3- Т4 тумори Јанкуловски Н., Јаневски В., Спасевска Л., Ангеловска Б., Јоксимовиќ Н., Антовиќ С., Рушити К., Костовски О., Митевски А. Македонски конгрес по гастроентерологија и хепатологија со меѓународно учество 24-27 септември 2008, Охрид, Македонија (усни презентации) Трудот е рецензиран во Билтен број 959 од 2.3.2009 година	1,0
	DIEULAFOY'S лезија наспроти пептично улкусно крвање: клиничка обсервација Е. Curakova ¹ , О. Kostovski ² , Ј. Mi{evski ¹ , U. Isahi ¹ , В. Todorovska ¹ , V. Andreevski ¹ 1. JU Univerzitetaska Klinika za Gastroenterohepatologija, Skopje, Makedonija 2. JU Univerzitetaska Klinika za Digestivna hirurgija, Skopje, Makedonija. Трудот е рецензиран во Билтен број 1002/11	1,0
Вкупно:		85,0

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Реден број	Назив на активностите (стручно-апликативна дејност):	Поени
1.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	
	Специјалист по општа хирургија	2,0
2.	Воведување нова лабораториска метода во областа на медицинските науки и здравството (прв пат во државата)	
	Воведување на метода за детекција на експресија на CD44 како стем - клеточен маркер кај колоректален карцином	4,0
	Воведување на метода за детекција на експресија на CD133 како стем - клеточен маркер кај колоректален карцином	4,0
	Воведување нова терапевтска метода за вакуум - преврски со вакуум - пумпа (NPWT-negative preassure wound therapy)	4,0
3.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија	
	Стручни мислења дадени за потребите на Советот за јавни набавки во периодот од 12.2016-11.2017 (x43)	43,00
4.	Раководител на Отсек за коло-ректална хирургија при Универзитетската клиника за дигестивна хирургија	3,0
Вкупно		60,0

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Реден број	Назив на активностите (дејности од поширок интерес):	Поени
1.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	1,0
2.	Член на EDS-European digestive surgery	2,0
3.	Координатор за имплементирање и работење по DRG (Diagnosis-related group)- системот на Универзитетска клиника за дигестивна хирургија	1,0

4.	Член на Permanent Working Group(PWG) of European Junior Doctors	2,0
5.	Студиски престој во странство (до 3 месеци) Прва хируршка клиника, Клинички центар Србија, јуни 2017, Белград, Србија	0,5
6.	Стручен престој во период од еден месец (2011) во Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi во Анкара, Турција, под супервизија на проф.д-р Бирил Бостанџи	0,5
7.	Школа за здравствен менаџмент, лидерство и е-здравство во Лугано, Швајцарија, 2015	0,5
8.	Стручно лице во Советот за јавни набавки(12.2016-11.2017)	1,0
9.	Претседател на Управниот одбор на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија од 2012 година	2,0
10.	Претседател на Комисија за прва помош при Црвениот крст на Р Македонија	2,0
12.	Акредитиран обучувач-едукатор во Медицинскиот симулациски центар – Скопје	1,0
13.	Заменик - обвинител на Судот на честа при Лекарската комора на Македонија	1,0
14.	Заменик - член на Првостепена лекарска комисија за лекување во странство при Фондот за здравствено осигурување на Македонија	1,0
15.	Учество во работата на комисији за државни натпревари по прва помош при Црвениот крст на РМ	1,0
Вкупно		16,5
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		569,3
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		85
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ		60
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		16,5
Вкупно		730,8

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф.д-р Александар Караѓозов, с.р.
2. Доц.д-р Светозар Антовиќ, с.р.
3. Проф.д-р Горѓе Џокиќ, с.р.

Асистент докторанд д-р Владимир Јоксимовиќ

Биографски податоци

Д-р Владимир Јоксимовиќ е роден на 26.7.1982 година во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје со одличен успех.

На Медицинскиот факултет во Скопје се запишал во учебната 2001/2002, а студиите ги завршил во 2008 година со просечна оценка 9,26.

Во рамките на меѓународна размена на студенти престојувал во Клиничкиот центар во Љубљана на Клиниката за кардиохирургија во период од еден месец во 2007 год. По завршениот лекарски стаж и положување на државниот испит, волонтирал на Клиниката за гастроентерохепатологија во Скопје во 2008 година, а потоа и на Клиниката за дигестивна хирургија, каде што бил активно вклучен во секојдневната практика.

На Клиниката за дигестивна хирургија се вработил во февруари 2010 година, каде што работи и сега. Специјализација по општа хирургија започнал во октомври 2009 година. Во 2012 е запишан на третиот циклус - докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Од април 2013 година е избран за соработник по предметот Хирургија, а во 2014 година е избран за асистент докторанд. Специјализацијата по општа хирургија ја завршил на 15 октомври 2014 година.

Уште како специјализант бил на стручно усовршување за ентерална и парентерална исхрана во Плевен, Бугарија, во февруари 2009 год. Бил активен учесник на Третиот конгрес на хирурзите на Македонија во 2010 година.

Како специјалист по општа хирургија, во периодот ноември-декември 2015 година престојувал еден месец во Клиничкиот центар во Љубљана на Клиниката за дигестивна хирургија на стручно усовршување. Свои презентации имал и на домашни и меѓународни собири и конгреси, како што се: Охрид - 2005, 2006, Плевен, Бугарија - 2006 и Охрид - 2010 година.

Во два наврата бил на колопроктолошки конгрес во Белград, Р Србија, во 2012 и 2014 година.

Во 2010 година е учесник во италијански научноистражувачки проект во доменот на проктологијата.

Докторирал на Медицинскиот факултет во Скопје, на 18.5.2018 година, на тема: "Ризик-фактори кои влијаат на појава на рани постоперативни компликации кај пациенти со Кронова болест".

Учествувал на многу конгреси и стручни состаноци во и надвор од Македонија, како автор и коавтор на повеќе од дваесет стручни трудови.

Одлично го познава англискиот јазик, за што има приложено сертификат од University of Cambridge for Preliminary English Test. Има солидно познавање на германскиот јазик и поседува исклучителни компјутерски вештини.

Стручно-наставна активност

Од самото вработување активно учествува во изведувањето на континуирани амбулантни прегледи, дежурства во УХЦ, како и на Клиниката за дигестивна хирургија. Исто така, асистира и извршува самостојно хируршки интервенции во хируршките сали. Покрај ова, работи со стационарни болни каде што е непосредно одговорен за нивното лекување.

Има завршено едногодишна обука за компјутерска работа со Windows XP, MS Office, интернет - комуникација и др. од март 2009 год.

Член е на: Македонското лекарско друштво, Лекарската комора на Македонија, Македонското здружение за гастроентерохепатологија, Светското гастроентеролошко здружение (WGE), Европското гастроентеролошко здружение (UEG) и Европското здружение за клиничка нутриција и метаболизам (ESPEN).

Покрај тоа, свои презентации имал на домашни и меѓународни собири и конгреси, како што се: Охрид-2005, 2006, Плевен, Бугарија-2006 и Охрид - 2010, 2012, 2016.

Научноистражувачка активност

Уште како средношколец учествувал во натпревари по биологија и урбана култура. Поради активноста и покажаниот одличен успех добил државна стипендија во текот на средношколското образование и студирањето.

Активно земал учество во италијански научноистражувачки проект во доменот на проктологијата.

СПИСОК НА РЕЦЕНЗИРАНИ ТРУДОВИ

аа избор на асистент-докторанд по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, реферат објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1106 од 1.9.2015 год. (трудови од 1 до 14)

1. Иванова М, Јоксимовиќ В. Алексиоска Н, Давитков П, Мајсторчева М. Maternal level of education and BCG covering in children of Macedonia. 28th International medical students Scientific congress. Ohrid, Macedonia. Abs.38;2005.
2. Једиковска Д, Исјановски И, Тошанова Б, Јоксимовиќ В, Алексиоска Н. Coronary artery disease in diabetes mellitus partients epidemiological characteristics and risk factors for its onset. 28th International medical students Scientific congress.Ohrid, Macedonia.Abs.40;2005.
3. Алексооска Н, Илиев Д, Иванова М, Јоксимовиќ В, Једиковска Д, Исјановски И. EUROHIS field-test – chronic physical conditions in Macedonia. 28th International medical students Scientific congress.Ohrid, Macedonia. Abs.44;2005.
4. Мујовиќ Е, Јоксимовиќ В,Иванова М, Исјановски И, Илиев Д. Rehabilitation following stroke the Ranke skale. 28th International medical students Scientific congress.Ohrid, Macedonia.Abs.42;2005.
5. Јоксимовиќ В,Иванова М, Давитков П, Једиковска Д, Алексиоска Н. A case-control study of lung cancer in the R. Macedonia. 28th International medical students Scientific congress.Ohrid, Macedonia.Abs.89;2005.
6. Мујовиќ Е, Јоксимовиќ В. Minimum invasive Surgery Method in treatment of stress urinary incontinence in Women. 29th International medical students Scientific congress.Ohrid, Macedonia.Abs.55;70;2006.
7. Јоксимовиќ В,Иванова М, Мујовиќ Е, Кацарски К. Endosonographic diagnosis of gastric ulcers. 29th International medical students Scientific congress.Ohrid, Macedonia.Abs.37;52;2006.
8. Јоксимовиќ В, Мујовиќ Е, Давитков П. Staging of gastric cancer. 5th Medical Scientific Conference, Pleven, Bulgaria. Abs.72,2006.
9. Мујовиќ Е, Јоксимовиќ В,Давитков П. Non alcoholic Steatohepatitis (NASH). 5th Medical Scientific Conference, Pleven, Bulgaria. Abs.71,2006.
10. Лазовски Н, Папестиев В, Јоксимовиќ В., Караѓозов А. III congres of surgeons of Macedonia, Ohrid, Macedonia 2010. Cruveihier-Baumgarten syndrome.
11. N.Joksimovic, G.Spasovski, V.joksimovic, V.Andreevski, C.Zuccari, C.F.Omini Efficacy and tolerability of hyaluronic acid, tea tree oil and methyl-sulfonyl-methane in a new gel medical device for treatment of haemorrhoids in a double-blind, placebo controlled clinical trial, Updates in Surgery, Offitial Journal of the Italian Society of Surgery N I Volume 62,Jan 2010
12. Gjorgji Jota, Zoran Karadzov, Milco Panovski, Nenad Joksimovic, Andrijan Kartalov, Radomir Gelevski, Vladimir Joksimovic. Functional outcome and quality of life after restorative proctocolectomy and ileal Pouch-Anal anastomosis in Elderly patients.

Scientific Journal of the Faculty of Medicine in Nis, Acta Facultatis Medicae Naissensis 2012;29(1):35-41

13. Vladimir Joksimovic, Aleksandar Karagjozov, Gjorgji Jota, Ilija Milev, Radomir Gelevski. Risk factors for early postoperative complications after surgery for Crohn's disease. Scientific Journal of the Faculty of Medicine in Nis, Acta Facultatis Medicae Naissensis 2014;31(3):147-154 Volume 31/N3
14. Gjorgji Jota, Zoran Karadzov, Milco Panovski, Nenad Kojsimovic, Andrijan Kartalov, Radomir Gelevski, Vladimir Joksimovic. Ileo-ileal Intussusception caused by Metastatic Deposits in the small intestine in patients with malignant melanoma. Scientific Journal of the Faculty of Medicine in Nis, Acta Facultatis Medicae Naissensis 2011;28(3):189-193 Volume 28/N3

ТРУДОВИ ЗА РЕЦЕНЗИЈА

15. Gj.Jota, Z.Karadzov, M.Panovski, V.Andreevski, R.Gelevski, V.Joksimovic. Non-occlusive mesenteric ischemia (NOMI) in a 36-year-old patient, indicating proctocolectomy with ileal J pouch anal anastomosis-a case report. Mak.Med.Pregled 2012;66(2):123-127
16. Begovic G, Selmani R, Rushiti K, Joksimovic V, Karagjozov P. Meaning of the urgent ulcer in the contemporary surgery university Clinic for Digestive surgery. Acta morphologica 2016 Vol.13(1):29-39
17. Andreevski V, Janevska D, Hanasni A, Todorovska B, Trajkovska M, Calovska V, Serafimoski V, Joksimovic V, Volcevski G, Antovic S, Trajkovski Gj, Kostovski O, Gjosev S, Deriban Gj, Stardelova K. Two year results of our experience in diagnosis and treatment of anal fissures. IXth Macedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation Abs.b. 02P20: 2012 Ohrid, R.Macedonia.
18. Gelevski R, Jota Gj, Ilievski B, Joksimovic V. Anal form of extrapulmonary tuberculosis-case report. IXth Macedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation Abs.b. 02P21: 2012 Ohrid, R.Macedonia.
19. Јоксимовиќ В, Јота Ѓ, Илиевски Б, Андреевски В, Гелевски Р. Аденокарцином на дуоденумот – приказ на случај. 02П23: 2012 Охрид, Р. Македонија.
20. Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Ljubinka Manceva, Marija Joksimovic. The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohn's disease. Mak.med.pregled 2017;71(3):200-204
21. Joksimovic V, Jankulovski N, Antovic S, Manceva Lj, Joksimovic M, Karagjozov P. Histological positivity of resection margins as a risk factor for occurrence of early postoperative complications in patients undergoing ileocolic resections due to complications from Crohn's disease. International Journal of the Macedonian association of anatomists and morphologists ACTA MORPHOLOGICA Vol.14 (2) 2017.

22. Vladimir Joksimovic, Nikola jankulovski, Svetozar Antovic, Marija Joksimovic, Ljubinka Manceva. The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohns disease:Case report ACTA FACULTATIS MEDICAE NAISSENIS Vol 35/2018/NI.
23. Toleska M, Kartalov A, Kuzmanovska B, Joksimovic V, Dimitrovski A, Ognjanova V, bnaumovski F, Opioid free anesthesia in laparoscopica cholecystectomy: A case report at the “XIII Serbian Congress of anesthesiologist and intensivists” Nov 23-25, 2018 Belgrade, Serbia N cr 12.2018
24. Daniel Milkovski, J.Georgievska , V.Jovanovska, S.Simeonova, I.Aluylovski, I,Samardziski, Lj.Ognjenovic, I.Kjaev, V.Joksimovic, Mida Issa, Acute Appendicitis in the third Trimestar of a Pregnancy finished with spontaneous vaginal Delivery. Asciepius : Clinical Research in Obstetrics and Gynecology Volume 1, Issue 2,2018.Page N 1-9.
25. Владимир Јоксимовиќ, Ирена Кондова Топузовска, Никола Јанкуловски. Helicobacter pylori инфекција кај пациент со хронично калкулозно жолчно кесе - приказ на случај. Xth Mecedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation 29 september- 01 oktober 2016 Ohrid, R. Macedonia. Abs. pp27:2016.
26. RISK FACTORS ASSOCIATED WITH THE OCCURRENCEOF EARLY POSTOPERATIVE COMPLICATONS IN PATIENTS WITH CROHN’ SDISEASE. Докторат.

ОБРАЗЕЦ 1
**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
 НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

(Владимир Ненад Јоксимовиќ)

Институција:

(Медицински факултет, Скопје)

Научна област: *ХИРУРГИЈА*

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ –
НАУЧЕН СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,26</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,43</p> <p>Просечниот успех изнесува 9,43 за интегрираните студии.</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицина, поле: клиничка медицина, подрачје хирургија.</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: Ascierpius 2. Назив на електронската база на списанија: AscierpiusOpenMedical Journals. 3. Наслов на трудот: Acute Appendicitis in the third Trimester of a Pregnancy finished with spontaneous vaginal Delivery. 4. Година на објава: 2018 	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Acta Facultatis Medicae Naissensis</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вк. бр. 22, Италија, Данска, Русија, Црна Гора, Србија, Македонија, Германија, Америка, Полска, Белгија, Јапонија, Чешка, БиХ, Бугарија, Шкотска.</p> <p>3. Наслов на трудот: The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohns disease:Case report</p> <p>4. Година на објава: 2018</p>	да
3.3	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Internatinal Journal of the Macedonian association of anatomists and morphologists ACTA MORPHOLOGICA Vol.14 (2).</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вк. бр. 21, Италија, Црна Гора, Србија, Македонија, Германија, Полска, Белгија, Чешка, БиХ, Бугарија.</p> <p>3. Наслов на трудот: Histological positivity of resection margins as a risk factor for occurrence of early postoperative complications in patients undergoing ileocolic resections due to complications from crohns disease.</p> <p>4. Година на објава: 2017</p>	да
3.4	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Mak.med.pregled 2017;71(3):200-204</p>	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вк. бр. 26, Croatia, UK, Republika Srpska, USA, Germany, Albania, Arizona, Serbia, Danmark, Croatia, Slovenia, Bulgaria.</p> <p>3. Наслов на трудот: The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohns disease.4. Година на објава: 2017</p>	
3.5	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Acta morphologica 2016 Vol.13(1):29-39</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вк. бр. 20, Италија, Црна Гора, Србија, Македонија, Германија, Полска, Белгија, Чешка, БиХ, Бугарија.</p> <p>3. Наслов на трудот: Meaning of the urgent ulcer in the contemporary surgery university Clinic for Digestive surgery.</p> <p>4. Година на објава: 2016</p>	да
3.6	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: Mak.Med.Pregled 2012:66(2):123-127</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вк. бр. 26, Croatia, UK, Republika Srpska, USA, Germany, Albania, Arizona, Serbia, Danmark, Croatia, Slovenia, Bulgaria.</p> <p>3. Наслов на трудот: Non-occlusive mesenteric ischemia (NOMI) in a 36-year-old patient,indicating proctocolectomy with ileal J pouch anal anastomosis-a case report.</p> <p>4. Година на објава: 2012</p>	да
3.7	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: зборник на трудови 2. Назив на меѓународниот собир: IXth Mecedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation 3. Имиња на земјите: Австрија, Германија, Италија, Англија, УСА, Турција, Бугарија, Словенија, Хрватска, Србија, БиХ, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: Two year results of our experience in diagnosis and treatment of anal fissures. 5. Година на објава: 2012 	
3.8	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: зборник на трудови 2. Назив на меѓународниот собир: IXth Mecedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation. 3. Имиња на земјите: Австрија, Германија, Италија, Англија, УСА, Турција, Бугарија, Словенија, Хрватска, Србија, БиХ, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: Anal form of extrapulmonal tuberculosis-case report. 5. Година на објава: 2012 	да
3.9	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на зборникот: зборник на трудови 2. Назив на меѓународниот собир: Xth Mecedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation. 3. Имиња на земјите: Австрија, Германија, Италија, Англија, УСА, Турција, Бугарија, Словенија, Хрватска, Србија, БиХ, Црна Гора. 4. Наслов на трудот: Helicobacter pylori инфекција кај пациент со хронично калкулозно жолчно кесе - приказ на случај 5. Година на објава: 2016 	да
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	9. Странски јазик: англиски 10. Назив на документот: познавање на англиски јазик, ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 11. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје. 12. Датум на издавање на документот: 24. 1. 2019	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф.д-р Александар Караѓозов, с.р.
2. Доц.д-р Светозар Антовиќ, с.р.
3. Проф.д-р Ѓорѓе Џокиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Владимир Ненад Јоксимовиќ

Институција: Медицински факултет, ЈЗУ Универзитетска клиника за дигестивна хирургија, Скопје

Научна област: хирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред.бр.	Назив на активноста	поени
1.	Одржување на вежби на студенти по предметот Хирургија од 2013 год. 804x 0.03	24.12
2.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика 602 x 0.08	48.16
3.	Консултации со студенти 500 x 0.03	15
4.	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика 540 x 10 x 0.002	10.8
	Вкупно	98.08

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	поени
1.	Учесник во национален научен проект Randomized, double-blind, placebo-controlled, single-centre, phase IV study on the efficacy and tolerability of Proctoial, a gel medical device, for topical treatment of haemorrhoids and anal fissures.	5.0
2.	Труд со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	
2.1	RISK FACTORS ASSOCIATED WITH THE OCCURRENCE OF EARLY POSTOPERATIVE COMPLICATONS IN PATIENTS WITH CROHN'S DISEASE. Трудот е рецензиран во рамките на докторските студии од Рецензентска комисија на Медицински факултет, Скопје.	6.0

3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
3.1	Non-occlusive mesenteric ischemia (NOMI) in a 36-year-old patient, indicating proctocolectomy with ileal J pouch anal anastomosis-a case report. Gj.Jota, Z.Karadzov, M.Panovski, V.Andreevski, R.Gelevski, V. Joksimovic. Mak.Med.Pregled 2012:66(2):123-127	3.2
3.2	Meaning of the urgent ulcer in the contemporary surgery university Clinic for Digestive surgery. Begovic G, Selmani R, Rushiti K, Joksimovic V, Karagjozov P. Acta morphologica 2016 Vol.13(1):29-39	3.6
3.3	Two year results of our experience in diagnosis and treatment of anal fissures. Andreevski V, janevska D, Hanasni A, Todorovska B, Trajkovska M, Calovska V, Serafimoski V, Joksimovic V, Volcevski G, Antovic S, Trajkovski Gj, Kostovski O, Gjosev S, Deriban Gj, Stardelova K. IX th Mecedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation Abs. 02P20: 2012 Ohrid, R.Macedonia.	3.2
3.4	Anal form of extrapulmonal tuberculosis-case report. Gelevski R, Jota Gj, Ilievski B, Joksimovic V. IX th Mecedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation Abs.02P21:2012 Ohrid, R. Macedonia.	3.2
3.5	Аденокарцином на дуоденумот – приказ на случај. Јоксимовиќ В, Јота Ѓ, Илиевски Б, Андреевски В, Гелевски Р. Зборник 02П23: 2012 Охрид, Р. Македонија.	3.2
3.6	Helicobacter pylori инфекција кај пациент со хронично калкулозно жолчно кесе - приказ на случај. В. Јоксимовиќ, И. Кондова Топузовска, Н. Јанкуловски. X th Mecedonian gastroenterology and hepatology congress with international participation 29 september- 01 oktober 2016 Ohrid, R. Macedonia. Abs. pp27:2016.	3.6
3.7	The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohns disease. Vladimir Joksimovic, Nikola jankulovski, Svetozar Antovic, Ljubinka Manceva, Marija Joksimovic. Mak.med.pregled 2017;71(3):200-204	3.6
3.8	Histological positivity of resection margins as a risk factor for occurrence of early postoperative complications in patients undergoing ileocolic resections due to complications from crohns disease. Joksimovic V, Jankulovski N, Antovic S, Manceva Lj, Joksimovic M, Karagjozov P. Internatinal Journal of the Macedonian association of anatomists and morphologists ACTA MORPHOLOGICA Vol.14 (2) 2017.	3.2
3.9	The occurrence of postoperative complications in patients undergoing surgery due to complications from Crohns disease: Case report. Vladimir Joksimovic, Nikola Jankulovski, Svetozar Antovic, Marija	3.6

	Joksimovic, Ljubinka Manceva. ACTA FACULTATIS MEDICAE NAISSENIS Vol 35/2018/NI.	
3.9.2	Opioid free anesthesia in laparoscopica cholecystectomy: A case report Toleska M, Kartalov A, Kuzmanovska B, Joksimovic V, Dimitrovski A, Ognjanova V, Naumovski F. "XIII Serbian Congress of anesthesiologist and intensivists" Nov 23-25, 2018 Belgrade, Serbia N cr 12.2018	3.6
4	Труд со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со импакт фактор	
4.1	Acute Appendicitis in the third Trimestar of a Pregnancy finished with spontaneous vaginal Delivery. Daniel Milkovski, J.Georgievska , V.Jovanovska, S.Simeonova, I.Aluylovski, I,Samardziski, Lj.Ognjenovic, I.Kjaev, V.Joksimovic, Mida Issa. Asciepius: Clinical Research in Obestetrics and Gynecology Volume 1, Issue 2,2018.Page N 1-9.	8.6
4.2	Секциско предавање на научен собир	1.0
5	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите во програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
5.1	Maternal level of education and BCG covering in children of Macedonia. Ivanova M, Joksimovikj V, Aleksioska N, Davitkov P, Majstorceva M. 28 th International medical students Scientific congress, Ohrid, Macedonia Abs.38;2005 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/1.9.2015 г. стр.548)	1.8
5.2	Coronary artery disease in diabetes mellitus patients epidemiological characteristics and risk factors for its onset. Jedikovska D, Isjanovski I, Tosanova B, Joksimovikj V, Aleksioska N, 28 th International medical students Scientific congress, Ohrid, Macedonia Abs.40;2005 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г стр.548)	1.8
5.3	EUROHIS field –test-chronic physical conditions in Macedonia. Aleksioska N, Iliev D, Ivanova M, Joksimovikj V, Jedikovska D, Isjanovski I. 28 th International medical students Scientific congress, Ohrid, Macedonia Abs.42;2005 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г, стр.548)	1.8
5.4	Rehabilitation following stroke the Ranke skale. Mujovikj E, Joksimovikj V, Ivanova M, Isjanovski I, Iliev D. 28 th International medical students Scientific congress, Ohrid, Macedonia Abs.42;2005 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г стр.548)	1.8

5.5	A case control study of lung cancer in the R. Macedonia. Joksimovikj V, Ivanova M, Davitkov P, JEdikovska D, Aleksioska N. 28 th International medical students Scientific congress, Ohrid, Macedonia Abs.89;2005 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г . стр. 549)	1.8
5.6	Minimum invasive Surgery Method in treatment of stress urinary incontinence in women. 29 th International medical students Scientific congress, Ohrid, Macedonia Abs.55;70;2006 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г. стр. 549)	2.7
5.7	Endosonographic diagnosis of gastric ulcers. Joksimovikj V, Ivanova M, Mujovikj E, Kacarski K. 29 th International medical students Scientific congress, Ohrid, Macedonia Abs.37;52;2006 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г.стр. 549)	1.8
5.8	Staging of gastric cancer. Joksimovikj V, Mujovikj E, Davitkov P, 5 th Medical Scientific Conference, Pleven, Bulgaria. Abs.72,2006 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г. стр. 549)	2.4
5.9	Non alcoholic steatohepatitis (NASH). Mujovikj E, Joksimovikj V, Dsvitkov P .5 th Medical Scientific Conference, Pleven, Bulgaria. Abs.72,2006 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г. стр. 549)	2.4
5.10	Cruveihier –Baumgarten syndrome. Lazovski N, Papestiev V, Joksimovikj V, Karagjozov A. III Congres of surgeons of Macedonia, ohrid Macedonia , 2010 (рецензиран во Билтен на УКИМ бр.1106/01.09.2015г. стр. 549)	1.8
	Вкупно	73.7

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр	Назив на активноста	поени
1.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството – хирургија, УКИМ, Медицински факултет, Скопје.	2.0
2.	Учесник во национален научен проект: Randomized, double-blind, placebo-controlled, single-centre, phase IV study on the efficacy and tolerability of Proctoial, a gel medical device, for topical treatment of haemorrhoids and anal fissures.	1.0
3.	Прв пат во државата воведена клиничка метода во областа на здравството, Одредување на ризик - фактори асоцирани со појава	4.0

	на рани постоперативни компликации кај пациенти со Кророва болест.	
4.	Прв пат во државата воведена клиничка метода во областа на здравството, CDAI (Crohn Disease Activity Index-scoring system) кај пациенти со Кророва болест.	4.0
5.	Прв пат во институцијата воведена клиничка метода во областа на здравството, Одредување на ризик-фактори асоцирани со појава на рани постоперативни компликации кај пациенти со Кророва болест.	1.0
6.	Прв пат во институцијата воведена клиничка метода во областа на здравството, CDAI (Crohn Disease Activity Index-scoring system) кај пациенти со крон-ова болест.	1.0
Дејности од поширок интерес		
	Уредник на зборник на трудови од научно-стручен собир: 10. Конгрес на гастроентеролозите и хепатолозите на Р Македонија со меѓународно учество, 2016	2.0
	Член на организационен или научно/стручен собир	
	1. 8. Конгрес на гастроентеролозите и хепатолозите на Р Македонија со меѓународно учество, 2008	2.0
	2. 9. Конгрес на гастроентеролозите и хепатолозите на Р Македонија со меѓународно учество, 2012	2.0
	3. 10. Конгрес на гастроентеролозите и хепатолозите на Р Македонија со меѓународно учество, 2016	2.0
	Студиски престој во странство: Љубљана, Словенија, 2007	0.5
	Студиски престој во странство: Љубљана, Словенија, 2016	0.5
	Студиски престој во странство: Плевен, Бугарија	0.5
	Член на WGO – Word gastroenterology organisation	2.0
	Член на UEG – European gastroenterology organisation	2.0
	Член на ESGE - European endoscopy organisation	2.0
	Член на EDS – European digestive surgery	2.0
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект, учесник. Randomized, double-blind, placebo-controlled, single-centre, phase IV study on the efficacy and tolerability of Proctoial, a gel medical device, for topical treatment of haemorrhoids and anal fissures.	1.0

	Вкупно	31.5
--	---------------	-------------

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	98,08
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	73,7
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	31,5
Вкупно	203.28

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Караџозов, с.р.
2. Доц. д-р Светозар Антовиќ, с.р.
3. Проф. д-р Ѓорѓе Џокиќ, с.р.

Д-р Горан Беговиќ

Биографски податоци

Д-р Горан Беговиќ е роден 1960 година во Скопје, каде што и живее денес.

Основно и средно образование има завршено во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје во 1987 год. со просечен успех 8,07.

Специјализација по општа хирургија завршил во 1997 година на Медицинскиот факултет во Скопје.

Супспецијализација по абдоминална хирургија завршил во 2016 година на Медицинскиот факултет во Скопје.

Со звањето доктор на медицински науки - клиничка медицина при УКИМ - Медицински факултет во Скопје се стекнал на 26.7.2017 година.

Се вработил во 1990 година во ООЗТ Клиники при Медицинскиот факултет во Скопје, а од 1991 е распореден на Клиниката за дигестивна хирургија при Хируршките клиники на клиничкиот центар во Скопје, каде што работи и денес, при што Клиниката сега функционира како самостојна установа под името Универзитетска клиника за дигестивна хирургија - Скопје.

Во целиот период од неговото вработување активно учествува во здравствената и наставната дејност на Клиниката за дигестивна хирургија.

Од 1997 година работи како специјалист хирург, извршувајќи ги сите работни обврски, кои се во склоп на потребите на Клиниката каде што е вработен (операции, дежурства, амбуланта).

Од септември 2006 година е раководител на Отсекот за гастродуоденална хирургија, од мај 2009 година е раководител на Амбулантно-поликлиничкиот оддел, а од август 2018 година е раководител на Одделот за специјалистичко - консултативна дејност на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија во Скопје.

Во мај 2009 година е именуван за внатрешен член на Управниот одбор на ЈЗУ УК за дигестивна хирургија.

Бил претседател на Општинскиот одбор Центар 1 на Лекарската комора на Македонија.

Наставно-образовна дејност

Во 1993 година е избран за помлад асистент по предметот Хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, а во 1998 година за асистент по истиот предмет. Како асистент е максимално ангажиран во едукација на студентите и за сето време е достапен за поединечна или групна консултација со нив во и вонработното време.

Активен соработник е на голем број доктори во изработката на нивниот специјализантски труд, кој е во склоп на специјализацијата по општа хирургија, како и во нивната хируршка едукација.

Коавтор е на скрипти по трауматологија и урологија и автор е на скрипти по детска хирургија и анестезија, наменети за студенти и доктори на специјализација.

Научноистражувачка дејност

Автор и коавтор е на повеќе трудови, објавени во македонски и меѓународни зборници и списанија.

Континуирано, како активен учесник е присутен на секции, конгреси и симпозиуми, организирани во Македонија и во странство, како на пр. македонските конгреси на хирурзи со меѓународно учество, состаноците на хирурзите од Македонија, секциите на гастроентерохепатолозите, конгресите на гастроентерохепатолозите на Македонија со меѓународно учество, симпозиумите на колопроктолозите на Југославија со меѓународно учество, конгресите на европските хирурзи, школите и конгресите на Европското здружение за нутриција итн.

Стручно–апликативна дејност

Член е на Македонското здружение на хирурзи, Европското здружение за дигестивни хирурзи, Лекарската комора на Македонија (претседател на ОО Центар I од 2012 година, со мандат од 4 години), акредитиран испитувач бил во Лекарската комора од 2014 до 2016 година и повторно е реизбран за наредните 2 години, Македонското здружение на гастроентерохепатолози, Македонското здружение за нутриција, Европското здружение за нутриција, како и на Македонското лекарско здружение.

Како член учествувал во работата на комисији за спроведување на стручен надзор на Лекарската комора на Македонија, како и во комисији за проверка на стручните знаења и способности на Лекарската комора на Македонија.

Неколку пати бил член на Комисијата за ревизија на наод, оценка и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа.

Учествувал во работата на Комисијата за изготвување на Закон за доктори на Лекарската комора на Македонија, како нејзин член.

Член е на Работната група за подготовка на нацрт-текстот на Законот за здравствената заштита.

ОБРАЗЕЦ 1
**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
 НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Горан Зејнел Беговиќ

Институција:

Медицински факултет - Скопје

Научна област:

ХИРУРГИЈА

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН
 СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,07</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: нема</p> <p>Просечниот успех на трет циклус изнесува: 9,50</p>	не
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицина, клинички студии, хирургија</p>	да
3	<p>Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1. G.Begovic, R. Selmani. Etiological factors in urgent gastroduodenal ulcer. Прилози, МАНУ, XXXVI 2, 2015: 203-210.</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Begovic G, Selmani R, Rushiti K, Joksimovic V, Karagjozov P. Meaning of the urgent gastroduodenal ulcer in the contemporary surgery. Acta morphol. 2016; Vol 13 (1): 29-39.</p> <p>2. Selmani R, Rushiti K, Begovic G, Ziba B, Georgiev A. Splenectomy in sport injury of the spleen: A case report. Research in Physical Education, Sport and Health 2016, Vol.5, No.1,pp. 91-94.</p> <p>3. Сељмани Р, Караџозов А, Караџов З, Јаневски В, Јота Ѓ, Беговиќ Г, Карталов А, Кузмановска Б, Трајковска В, Спироска Т, Стефановска В. Вкупни болнички трошоци при рана наспроти одложена лапароскопска холецистектомија кај акутен холецистит. International Journal of Recent Research in Arts and Sciences, 2016, Vol 5: 169-177.</p> <p>4. Selmani R, Karadzov Z, Begovic G, Rushiti Q, Vrgovic N, Gogovski D, Domazetovski D. Surgical approach on recurrent retroperitoneal liposarcoma with involvement of surrounding organs - A case report. Albanian Journal of Trauma and Emergency Surgery January 2019, Vol3 Nr1.</p> <p>5. Begovic G, Selmani R, Stardelova K, Rushiti Q, Delev J, Krpaq A. Complicated peptic ulcer disease. Bosnian journal of basic medical sciences May 2011, Vol 11, Supplement 1: 49-56.</p> <p>6. Selmani R, Begovic G, Stardelova K, Rushiti K, Karpuzi A. Pneumatosis cystoides intestinalis related to gastric outlet obstruction. A case report: Прилози, МАНУ, XXXII 2, 2011: 323-330.</p> <p>7. Selmani R, Begovic G, Stardelova K, Rushiti K, Karpuzi A. Giant retroperitoneal liposarcoma: A case report. Прилози, МАНУ, XXXII 1, 2011: 323-332.</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	8. Гривчева Старделова К, Трајков Д, Дерибан Ѓ, Мишевска П, Селмани Р, Беговиќ Г. Синдром на кратко црево - нутритивен и медицински предизвик (наши искуства). Мак. мед. преглед 2009; 63 (1): 47-51.	
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа Странски јазик: нема Назив на документот: Датум на издавање на документот:	не
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Караѓозов, с.р.
2. Доц. д-р Светозар Антовиќ, с.р.
3. Проф. д-р Ѓорѓе Џокиќ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Горан Зејнел Беговиќ

(име, татково име и презиме)

**Институција: Медицински факултет, Скопје, УКИМ, Скопје, ЈЗУ
Универзитетска клиника за дигестивна хирургија, Скопје**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: хирургија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички)	
	Во периодот од 1993 до 1997 година - Вежби - хирургија (3 часа неделно x 15 недели x 0,03 x 10 семестри) = 13,5 Во периодот од 1998 до 2001 година - Вежби - хирургија (3 часа неделно x 15 недели x 0,03 x 8 семестри) = 10,8	24,3
2.	Консултации со студенти	
	Во периодот од 1993 до 1997 година - 100 студенти во еден семестар x 0,002 x 10 семестри = 2 Во периодот од 1998 до 2001 година - 100 студенти во еден семестар x 0,002 x 8 семестри = 1,6	3,6
3.	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика	
	Во периодот од 1993 до 1997 година - 6 студенти во еден семестар x 0,2 x 10 семестри = 12 Во периодот од 1998 до 2001 година - 6 студенти во еден семестар x 0,2 x 8 семестри = 9,6	21,6
4.	Одржување на едукаторска настава за здравствена клиничка практика	
	(3 x 15 x 0,08 x 2 семестра x 3 кандидати) = 21,6	21,6

5.	Интерна скрипта од предавања	
	Беговиќ , Мостров, Јовев, Јосифов Трауматологија = 4	
	Беговиќ , Битраковски, Јосифов, Јовев Урологија = 4	
	Етиката денес - докторски студии = 4	
	Медицинска информатика - докторски студии = 4	
	Добра клиничка практика - докторски студии = 4	
	Guideline for good clinical practice - докторски студии = 4	
	Фази на проект и животен циклус на еден проект - докторски студии = 4	
	7 скрипти x 4 = 28	28
Вкупно:		99,1

Во 1993 година е избран за **помлад асистент** по предметот Хирургија

Во 1998 година е избран за **асистент** по предметот Хирургија.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред.бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
1	G.Begovic , R. Selmani. Etiological factors in urgent gastroduodenal ulcer. Прилози, МАНУ, XXXVI 2, 2015: 203-210.	5,4
2	Begovic G , Selmani R, Rushiti K, Joksimovic V, Karagjozov P. Meaning of the urgent gastroduodenal ulcer in the contemporary surgery. Acta morphol. 2016; Vol 13 (1): 29-39.	3,6
3	Selmani R, Rushiti K, Begovic G , Ziba B, Georgiev A. Splenectomy in sport injury of the spleen: A case report. Research in Physical Education, Sport and Health 2016, Vol.5, No.1,pp. 91-94.	3,6
4	Сељмани Р, Караџозов А, Караџов З, Јаневски В, Јота Ѓ, Беговиќ Г , Карталов А, Кузмановска Б, Трајковска В, Спировска Т, Стефановска В. Вкупни болнички трошоци при рана наспроти одложена	3,6

	лапароскопска холецистектомија кај акутен холецистит. International Journal of Recent Research in Arts and Sciences, 2016, Vol 5: 169-177.	
5	Selmani R, Karadzov Z, Begovic G , Rushiti Q, Vrgovic N, Gogovski D, Domazetovski D. Surgical approach on recurrent retroperitoneal liposarcoma with involvement of surrounding organs - A case report. Albanian Journal of Trauma and Emergency Surgery January 2019, Vol3Nr1.	3,6
6	Begovic G , Selmani R, Stardelova K, Rushiti Q, Delev J, Krpaq A. Complicated peptic ulcer disease. Bosnian journal of basic medical sciences May 2011, Vol 11, Supplement 1: 49-56.	3,6
7	Selmani R, Begovic G , Stardelova K, Rushiti K, Karpuzi A. Pneumatosis cystoides intestinalis related to gastric outlet obstruction. A case report: Прилози, МАНУ, XXXII 2, 2011: 323-330.	3,6
8	Selmani R, Begovic G , Stardelova K, Rushiti K, Karpuzi A. Giant retroperitoneal liposarcoma: A case report. Прилози, МАНУ, XXXII 1, 2011: 323-332.	3,6
9	Гривчева Старделова К, Трајков Д, Дерибан Ѓ, Мишевска П, Селмани Р, Беговиќ Г . Синдром на кратко црево - нутритивен и медицински предизвик (наши искуства). Мак Мед Преглед 2009; 63 (1): 47-51.	3,6
2.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1	Горан Беговиќ Complications in surgery of peptic ulcer diseases. First Bulgarian-Macedonians Symposium, Modern trends in surgery; June 2009	2
3.	Апстракти објавени во зборник на конференција -меѓународна	
1	Selmani R, Begovic G , Karadzov Z, Jota Gj, Rushiti Q, Kartalov A, Spirovska T, Atanasova M. Splenic Injuries After Blunt Abdominal Trauma. Ajtes Vol.2 Nr.2 Supplement 2: 61-62; 2018.	1
2	Selmani R, Karagjozov A, Karadzov Z, Janevski V, Jota Gj, Begovic G , Rushiti Q, Kartalov A, Kuzmanovska B, Trajkovska V, Spirovska T, Lleshi A. Laparoscopic surgery for colorectal cancer. 7th Symposium of gastroenterology, Abstract Book, Kosovo association of gastroenterologist; 1 Dhjetor 2016.	1
3	Шумковски А, Спасов В, Димов В, Беговиќ Г , Јаневски В, Јосифовски Т, Јота Ѓ, Аврамовски В, Јовчевски А. Компарација помеѓу клиничката слика и патохистолошкиот наод кај акутен апендицит, како индикација за оперативно лекување – наши	1

	искуства. II Конгрес нахирургите на Македонија со меѓународно учество; 2000: 97.	
4	Пиловски Ѓ, Чакаларовски К., Анчева Е, Божиновска Ц, Поповски Н, Беговиќ Г. Наши согледувања за третманот на акутните труења со органофосфорни соединенија (ОФС). Книга на апстракти, IV конгрес на нефролозите на Југославија; 1989.	1
4.	Учество на научен/стручен собир со реферат – усна презентација	
	Предавач на 34–то советување – обука на вработени од здравството, Фондот за здравствено осигурување и други, одржано од 9.11.2017 до 11.11.2017 година	1
5.	Апстракти објавен во зборник на конференција - национална	
1	Selmani R, Karagjozov A, Karadzov Z, Janevski V, Jota Gj, Begovic G , Rushiti Q, Kartalov A, Kuzmanovska B, Trajkovska V, Spirovska T. Early laparoscopic cholecystectomy for acute cholecystitis: Is it really safe? Permbledhje e abstrakteve, Takim Profesional Mjekesor XXI: Association of Albanian Medical Doctors in Macedonia; 2016: 20.	0,5
2	Selmani R, Begovic G , Karagjozov A, Jankulovski N, Janevski V, Karpuzi A, Rushiti Q. Acute mesenteric ischemia. Simpozium per abdomenin akut. Medicus: suppl. V; 2010: 54-5.	0,5
3	Selmani R, Begovic G , Rushiti Q, Karpuzi A, Spirovska T, Zeqiri B. Laparoscopic splenectomy – Our experience. Permbledhje e abstrakteve, Takim Profesional Mjekesor, XIX: Association of Albanian Medical Doctors in Macedonia: 22.	0,5
4	Анастасовски М, Трајковски З, Глигориески Т, Беговиќ Г. Радиолошка дијагностика на циста на дуктус холедохус. 5ти Конгрес на гастроентеролозите и хепатолозите; 1996: 29.	0,5
Вкупно:		43,2

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија	
1	Член на Комисија за следење на интрахоспитални инфекции со Одлука на Управен одбор на ЈЗУ УК за дигестивна хирургија – Скопје од 22.9.2009 година	1

2	Член на стручна комисија за разгледување на случаи на пациенти болни од малигни заболувања од област – гастроентерохепатологија, со решение на министерот за здравство од 29.7.2014 година	1
3	Претседател на испитна комисија за полагање на стручен испит за здравствени работници со високо образование за добивање на лиценца за работа, со решение на Лекарската комора на Република Македонија од 17.11.2016 година	1
4	Претседател на Испитна комисија за полагање на стручен испит за здравствени работници со високо образование за добивање на лиценца за работа, со решение на Лекарската комора на Република Македонија од 17.2.2017 година	1
5	Претседател на Испитна комисија за проверка на стручните знаења и способности, со решение на Лекарската комора на Република Македонија од 2.3.2017 година	1
6	Член на Комисија за спроведување на стручен надзор по потреба, со решение на претседателот на Лекарската комора на Македонија од 1.10.2014 година	1
7	Член на Комисија за спроведување на вонреден стручен надзор, со решение на Комисијата за стручен надзор на Лекарската комора на Македонија бр. 2301 – 2507/4	1
8	Член на Комисијата за ревизија на наод, оценка и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, со решение на министерот за труд и социјална политика од 6.7.2012 година	1
9	Член на Комисијата за ревизија на наод, оценка и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, со решение на министерот за труд и социјална политика од 19.8.2013 година	1
10	Член на Комисијата за ревизија на наод, оценка и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа, со решение на министерот за труд и социјална политика од 10.1.2017 година	1
2.	Воведување нова клиничка или јавно - здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството	
	Современ пристап во третманот на ургентниот гастродуоденален улкус – првпат во институцијата воведена метода	1
3.	Завршена специјализација во областа на здравството	
	Уверение за завршена специјализација по општа хирургија	2
4.	Завршена супспецијализација во областа на здравството	
	Уверение за завршена супспецијализација по абдоминална хирургија	1

5.	Член во комисија за изработка на закон	
	Член на Работна група за подготовка на нацрт–текст на Закон за здравствената заштита, со решение на министерот за здравство од 4.7.2018 година	4
	Член на Комисија за изготвување на Законот за докторска дејност со предлог-одлука на Собранието на Лекарската комора на Македонија од 26.9.2013 година	4
Вкупно:		22

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1.	Раководител на внатрешна организациона единица	
1	Раководител на Отсек за хирургија на гастродуоденумот на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија, со решение на директорот на ЈЗУ Универзитетски клинички центар - Скопје од 14.9.2006 година	3
2	Раководител на Одделот за амбулантно-поликлинички дел на Универзитетската клиника за дигестивна хирургија со, решение на директорите на ЈЗУ Универзитетска клиника за дигестивна хирургија – Скопје од 19.5.2009 година	3
3	Раководител на Оддел за специјалистичко - консултативна дејност, со решение на директорот на ЈЗУ Универзитетска клиника за дигестивна хиргија – Скопје од 15.8.2018 година	3
2.	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
1	Член на Комисија за економско-социјални прашања на Лекарската комора на Македонија, со одлука на Собранието на Лекарската комора на Македонија од 13.6.2012 година	1
2	Внатрешен член на Управен одбор на ЈЗУ УК за дигестивна хирургија – Скопје, со решение на Стручниот колегиум на ЈЗУ УК за дигестивна хирургија од 7.5.2009 година	1
3	Претседател на Општински одбор на Лекарската комора на Македонија, со уверение на Републичката изборна комисија од 30.4.2012 година	1
Вкупно:		12

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	99,1
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	43,2
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	22
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	12
Вкупно:	176,3

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Караѓозов, с.р.
2. Доц. д-р Светозар Антовиќ, с.р.
3. Проф. д-р Ѓорѓе Џокиќ, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на сите кандидати.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите асистент докторанд д-р Огнен Костовски и асистент докторанд д-р Владимир Јоксимовиќ од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека асистент докторанд д-р Огнен Костовски и асистент докторанд д-р Владимир Јоксимовиќ поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето научен соработник во научната област дигестивна хирургија, додека за д-р Горан Беговиќ, Комисијата, по разгледувањето на документите, констатираше дека не ги исполнува условите за избор. Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, асистент докторанд д-р Огнен Костовски и асистент докторанд д-р Владимир Јоксимовиќ да бидат избрани во звањето научен соработник во научната област хирургија и дигестивна хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Александар Караѓозов, с.р.
2. Доц. д-р Светозар Антовиќ, с.р.
3. Проф. д-р Ѓорѓе Џокиќ, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЕВАЛУАЦИЈА НА СЕРУМСКИТЕ НИВОА НА ПЛАЦЕНТАРНИТЕ АНГИОГЕНИ КАЈ ТРУДНИЦИТЕ СО ПРЕЕКЛАМПСИЈА И НА ВЛИЈАНИЕТО НА НИВНИОТ СООДНОС НА ПРОЦЕНКАТА НА ТЕЖИНАТА НА КЛИНИЧКАТА СЛИКА, МАТЕРНАЛНИОТ И ПЕРИНАТАЛНИОТ ИСХОД“ ОД Д-Р ИГОР САМАРЦИСКИ, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XXVI седница одржана на 6.2.2019 година, а по предлог на Советот на студиската програма на трет циклус студии – докторски студии по медицина донесе Одлука за формирање на Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов **Евалуација на серумските нивоа на плацентарните ангиогени кај трудниците со прееклампсија и на влијанието на нивниот сооднос на проценката на тежината на клиничката слика, матерналниот и перинаталниот исход** од кандидатот д-р Игор Самарциски, во состав:

- проф. д-р Соња Топузовска (претседател),
- проф. д-р Весна Антоvsка (ментор),
- проф. д-р Славјанка Поповска (член),
- проф. д-р Катица Пиперкова (член)
- проф. д-р Глигор Димитров (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот д-р Игор Самарциски, со наслов **Евалуација на серумските нивоа на плацентарните ангиогени кај трудниците со прееклампсија и на влијанието на нивниот сооднос на проценката на тежината на клиничката слика, матерналниот и**

перинаталниот исход, содржи 132 страници компјутерски обработен текст во фронт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, 131 библиографска единица, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 7 поглавја: вовед, мотив и цели, материјал и методи, резултати, дискусија, заклучни согледувања и користена литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето. Текстот е збогатен со 57 табели, 57 слики и графикони. На почетокот е приложено резиме на македонски и англиски јазик.

Во **воведот** на трудот изложени се предметот и целите на истражувањето, теоретската рамка и методите на истражувањето.

Кандидатот укажува на значењето на прееклампсијата (ПЕ) како дел од спектарот на хипертензивните нарушувања кои ја комплицираат бременоста, на комплексноста на состојбата, и дава податоци за досегашните сознанија за: историјатот на ова заболување низ вековите, инциденцата на ова заболување на глобално ниво и влијанието на ПЕ на матерналниот и перинаталниот морбидитет и морталитет.

Во воведот е посветено внимание на сознанијата од досегашните епидемиолошки студии кои ја проучувале прееклампсијата, како и на класификацијата на хипертензивните нарушувања во бременост. Во овој дел од докторската теза се дефинираат и се диференцираат клиничките карактеристики на гестациската хипертензија, хроничната хипертензија, суперпорнираната прееклампсија и прееклампсијата со умерена и тешка форма, и еклампсијата како конвулзивен пристап и/или необјаснета кома за време на бременоста или после породувањето кај пациентки со знаци и симптоми на прееклампсија.

Кандидатот укажува дека заради компромитирање на утероплацентарната перфузија кај ПЕ, можно е нарушување на феталната добросостојба што резултира со зголемена инциденца на интраутерин застој во растот на фетусот, зголемен ризик од ненадејна фетална смрт и ризик од прераното одлепување на постелката која се јавува кај 4-10% од случаите на тешка ПЕ. Високиот перинатален морбидитет и морталитет најчесто се должи на секвелите од прематуритетот и малата родилна тежина.

Во овој дел се наведени најзначајните фактори кои се сметаат како можен механизам за настанување на ПЕ, односно: генетските, нутритивните и факторите на природната средина, потоа имунолошката интолеранција на идната мајка, инфламаторните фактори и плацентараната дисфункција. Кандидатот исто така укажува на ризик - факторите за појава на ПЕ: нулипаратет, возраст над 40 години, семејна историја, хронична бубрежна болест, хронична хипертензија, антифосфолипиден синдром, шеќерна болест, повеќеплодова бременост,

прекумерна телесна тежина, тромбофилија, хомозиготност на ангиотензиноген ген T235.

Во продолжетокот на ова поглавје се опишува патофизиолошката патека на развојот на синдромот прееклампсија, за која недвосмислено е потврдено со повеќегодишни многубројни истражувања за текот на болеста, дека прееклампсијата е болест во две фази: асимптоматска (предклиничка) фаза, како резултат на абнормална плацентација за време на првиот триместар од бременоста, и втората, симптоматска (клиничка) фаза која се манифестира после 20-та гестациска недела на бременоста и која се карактеризира со знаци и симптоми како резултат на мултисистемската ендотелна дисфункција.

Во оваа поглавје е направен опширен осврт за улогата на серумскиот сооднос (дизбаланс) на плацентарниот анти-ангиогените sFlt-1 (soluble fms-like tyrosine kinase-1) и про-ангиогенот PlGF (placental growth factor) во патогенезата на ПЕ употребата нивниот сооднос sFlt-1/PlGF како нов био-маркер во дијагностиката и прогнозата на болеста.

Кандидатот ги наведува специфичните гранични (cut-off) вредности на sFlt-1/PlGF, дефинирани и валидирани во повеќе мултицентрични студии, и подвлекува дека, согласно тие резултати, sFlt-1/PlGF дава вредни информации за постоењето, клиничкиот тек и прогресијата на ПЕ, како за диференцијација на различните форми на хипертезијата во бременост. Воедно, брзото и реално индивидуализирање на ризикот врз база на sFlt-1/PlGF овозможува да се прилагоди клиничкиот менаџментот на пациентките сомнителни за ПЕ, а со тоа да се намали бројот на непотребните хоспитализации, јатрогениот прематуритет како и севкупниот морбидитет и морталитет.

На крајот на ова поглавје, кандидатот јасно укажува дека завршувањето на бременоста претставува единствен лек за прееклампсијата и дека единствена препорака за превенција на ПЕ која покажала редуција на инциденцата и морбидитетот е администрација на дневна доза од 60 до 80 mg аспирин пред 16 гестациска недела на трудници со историја за претходно рано појавена прееклампсија со предтерминско породување пред 34 гестациска недела, или прееклампсија во повеќе од една претходна бременост.

Мотивите и целите на докторската дисертација се јасно наведени во второто поглавје. Како прво, мотив на оваа докторска дисертација е имплементацијата на sFlt-1/PlGF вредноста, како пилот - студија, за пообјективното согледување на тежината на клиничката состојба на пациентките со прееклампсија и определување на ургентноста на породувањето, како дефинитивен третман. Со определувањето на серумското ниво и соодносот на плацентарните ангиогени (sFlt-1/PlGF) како дополнителен биомаркер за постоењето и тежината на прееклампсијата, се очекува да се подобри тријажата во смисла на диференцијацијата на пациентките сомнителни за ПЕ од трудниците кои во моментот немаат ПЕ, туку некоја друга форма на хипертензивно нарушување во бременоста (ХНБ). Второ, воведувањето

на sFlt-1/PlGF како нов параметар во клиничката практика, за прв пат во нашата средина, со цел за унапредување на здравствената заштита на бремените жени и намалување на перинаталниот морбидитет и морталитет.

Целите вклучуваат: определување на серумските концентрации на плацентарните ангиогени sFlt-1 и PlGF кај пациентки кои се хоспитализирани заради клиничка сомнеж за прееклампсија кај единечна бременост после 24-та гестациска недела; проценка на тежината на прееклампсијата врз основа на вредноста на sFlt-1/PlGF на прием; утврдување на влијанието на sFlt-1/PlGF вредноста на клиничката одлука за болнички или амбулантски третман; утврдување на влијанието на sFlt-1/PlGF вредноста на начинот на завршување на бременоста и гестациската недела кај пациентките кои продолжиле со болнички третман или биле амбулантски мониторираны до продувањето; споредба на мајчиниот и перинаталниот исход кај пациентките од испитуваната група кај кои се применил sFlt-1/PlGF за клиничка проценка на ПЕ со контролната група пациентки третирани по класичен протокол за ПЕ; проценка дали серумскиот sFlt-1/PlGF сооднос вреди да се користи во алгоритмот за менаџмент на ПЕ како реален и употреблив биомаркер за диференцијација, проценка на тежината и правовремен третман на ПЕ.

Третото поглавје се состои од два засебни дела. Првиот претставува материјал кој е користен за изработка на докторската дисертација, односно одобрение за студијата која во согласност со етичките начела е одобрена од Етичката комисија за истражување на луѓе при Медицинскиот факултет во Скопје со детална информираност на пациентките и потпишана информирана согласност. Овој дел ги опфаќа дизајнот на истражувањето, опфатената популација со истражувањето, методите за собирање на податоците и опис на протоколот на студијата и регрутирањето на партиципиентите во студијата. Опишани се инклузионите и ексклузионите критериуми. Вториот дел од третото поглавје ги опфаќа методите кои се користени за изработка на дисертацијата. Тука се вклучени анкетниот прашалник, собирањето на податоци и нивното чување, анализа на податоците, матерналниот и феталниот статус и исход. Во овој дел, направен е опис на квантитативно одредувањето на серумската концентрација на PlGF и sFlt-1.

Во четвртото поглавје е даден опис на **резултатите** кои се добиени со обработка и анализа на 100 испитанички со работна дијагноза прееклампсија, регрутирани на Клиниката за гинекологија и акушерство во Скопје и кои претстојувале на одделот за перипартална интензивна нега. Пациентките се поделени во 2 основни групи, секоја со 2 подгрупи: испитувана (ИГ) група од 50 пациентки кај кои било одредувано серумското ниво на плацентарните ангиогени sFlt-1 и PlGF во моментот на прием, и резултатот користен како дополнителен биомаркер за проценка на клиничката тежината на ПЕ, од кои првата подгрупа од 25 пациентки со бременост до 34 гестациски недели (рана ПЕ), и 25 со бременост подолга од 34 гестациски недели (доцна ПЕ); контролна група (КГ) од 50 пациентки, кои претходно биле третирани по тековниот протокол за ПЕ, без определување и користење на плацентарните ангиогени sFlt-1/PlGF, од кои 25

пациентки со бременост до 34 гестациски недели, и 25 пациентки со бременост подолга од 34 гестациски недели (г.н.) Од страна на кандидатот обработени се детално анамнестичките податоци за пациентките од ИГ и од КГ вклучувајќи ја возраста на пациентките, паритетот, претходните абортуси и претходна мртвороденост. Во однос на гестациската недела на прием во ИГ и КГ нема значителна разлика и таа била со просечна вредност од 33.27 ± 5.3 во ИГ, и 33.64 ± 3.7 во КГ, додека кај бременостите со гестациска недела помала од 34 гестациски недели просечната гестациска недела била околу 30 недели.

Клиничката проценка на тежината на ПЕ на прием, согласно со класичниот клинички протокол (хипертензија, протеинурија, биохемија и фетална состојба), не покажал сигнификантна разлика во проценката во двете групи. Застапеноста на умерената и тешката форма на ПЕ помеѓу пациентките од ИГ и КГ била: 60% и 40% vs 56% и 44%.

Клиничката проценка на ПЕ во ИГ, по апликацијата на sFlt-1/PlGF, кај 74% (37/50) од пациентките ја потврдила дијагнозата ПЕ. Во истата група доминирале трудници проценети за умерена ПЕ – 48% (24/50), додека останатите 26% (13/50) пациентки биле проценети за тешка ПЕ.

Клиничката проценка на пациентките во КГ (протокол без sFlt-1/PlGF) покажале дека две трудници (4%) немале ПЕ, 52% (26/50) и биле класифицирани како умерена ПЕ, а останатите 44% (22/50) биле проценети за тешка форма на ПЕ.

Статистичката анализа потврдила сигнификантно поретка застапеност на ПЕ кај пациентките од ИГ – 74% vs. 96% во КГ (Chi-square = 9.5 df=1 p=0.002).

Во однос на тежината на ПЕ, резултатите покажале дека умерен степен несигнификантно различно бил регистриран кај пациентките од ИГ и КГ, додека процентуалната застапеност на тежок степен на ПЕ била сигнификантно повисока во КГ – 44% (22/50) vs 26% (13/50).

По определувањето на sFlt-1/PlGF во ИГ, ангиогениот дизбаланс се движел од низок (sFlt-1/PlGF – 20,05), умерен (sFlt-1/PlGF – 182,5) до висок (sFlt-1/PlGF – 610,02), што укажува на можна дистинкција на „не - ангиогена“ и „ангиогена“ форма на хипертензивниот синдромот. Трудниците од ИГ со рана ПЕ имале повисоко средно ниво на sFlt-1/PlGF (375,4) од трудниците со доцна ПЕ кои имале средно sFlt-1/PlGF ниво 167,8.

Дефинираните гранични (cutoff) вредности на sFlt-1/PlGF, во комбинација со стандардниот протокол за проценка на ПЕ, покажале сигнификантна корелација (p=0.000001) со потврда на дијагнозата ПЕ („има ПЕ“ = болнички третман), или отфрлање на ПЕ за период од најмалку 1 недела („нема ПЕ“ = амбулантски третман). Статистичката анализа за постоење на ПЕ, после примената на граничните вредности на sFlt1/PlGF во ИГ, потврдила сигнификантно поретка застапеност на ПЕ кај пациентките од ИГ – 74% vs 96% во КГ кај која дијагностиката

се базирала врз досегашниот стандарден клинички протокол (Chi-square = 9.5 df=1 p=0.002).

Дефинитивната одлука за продолжување на болничкиот третман vs прекин на болнички третман, покажала дека пациентките од ИГ, кај кои се примени sFlt1/PlGF за проценка на ПЕ, сигнификантно повеќе (p=0.014) биле испишани дома 16% (8/50), во споредба со пациентките од КГ 2% (1/50).

Нивото на sFlt-1/PlGF кај 8 пациентки од ИГ кај кои се прекинал болничкиот третман било сигнификантно пониско во однос на останатите 42 пациентки кои продолжиле со болнички третман до породувањето (sFlt-1/PlGF 12,1 vs 482,2) p=0.000001.

Породување со царски рез почесто било застапено во КГ- 86% (43/50) vs 70% (35/50) во ИГ (p=0.054).

Перипартални компликации (еклампија, HELLP синдром, политрансфузија, транзиторна амауроza, акутна бубрежна инсуфициенција, белодробем едем) биле регистрирани кај 14% (7/50) трудници од ИГ, и кај 22% (11/50) од КГ.

Пациентките од КГ сигнификантно (p<0.0001) подолго време биле хоспитализирани одколку трудниците од ИГ (14.4 дена vs 9.5 дена). Во групите трудници со рана ПЕ и доцна ПЕ, значајно подолга хоспитализација имале трудниците од КГ – 17.7 vs 10.9, и, 11.2 vs 8.4 (p<0.0001, p=0.002 консеквентно).

Крвни деривати почесто (p=0.23) примале трудниците од КГ во споредба со ИГ – 54% (27/50) vs 42% (21/50).

Статистички сигнификантна била разликата на гестациските недели на прием и породување, меѓу ИГ и КГ со рана и доцна ПЕ (p<0.0001). Просечната разлика во гестациските недели меѓу приемот и породувањето бил 4.2±1.3 во ИГ со рана ПЕ наспроти 2.1±0.9 со рана ПЕ во КГ, а просечната разлика во гестациски недели меѓу прием и породувањето во ИГ со доцна ПЕ бил 1.4±0.6, наспроти 0.5±0.1 во КГ со доцна ПЕ.

Новородените од двете подгрупи на ИГ имале поголема родилна тежина во споредба со новородените од двете подгрупи на КГ, но статистичката анализа покажала сигнификантна разлика само во тежината на новородените од ИГ и КГ со рана ПЕ (p=0.021).

Неонаталниот морталитет бил помал за 6% кај новородените од пациентките во ИГ – 8% (4/50) vs 14% (7/50) во КГ, но без статистичка сигнификантност (p=0.44). Подолг престој во единицата за интензивна неонатална нега имале новородените од КГ со рана и доцна ПЕ. Новородените од ИГ кумулативно престојувале за пократко од новородените од КГ за вкупно 75 дена, но сепак таа разлика била со ниска статистичка сигнификантност (p=0.17).

Во **петтото поглавје** од докторската дисертација, односно во **дискусијата**, кандидатот ги коментира добиените резултати од истражувањето, одделно за секоја испитувана група и истовремено ги споредува со веќе објавени резултати во литературата од областа која е предмет на истражување.

Појдовната точка се базира врз поместувањето од „златниот стандард“ за клиничка дијагноза и проценка на ПЕ, хипертензијата и протеинуријата, кои имаат ниска позитивна предиктивна вредност (ППВ) од само 20% за детекција на ПЕ и несаканиот тек на болеста.

Новото разбирање на патогенезата на прееклампсијата се карактеризира со нерамнотежата помеѓу плацентарните ангиогени фактори. Клиничката важност на овие фактори, како што е sFlt-1 и PlGF, е јасно документирана во бројни студии. Од 2009 година, нивната определба во мајчината крв рутински се мери со помош на автоматски анализатори. Притоа се покажа дека односот на sFlt-1 и PlGF обезбедува важен доказ за клиничка диференцијација помеѓу сосотојбата „ИМА прееклампсија“ и „НЕМА прееклампсија“. Граничната вредност sFlt-1/PlGF < 38, независно од гестациската недела, е потврда за отфрлање (rule out) нема ПЕ за период од најмалку една недела (НПВ >96%). Квалификација нема ПЕ за рок од најмалку една недела, врз база на оваа вредност на sFlt-1/PlGF, овозможува безбедна клиничката одлука во смисол на отстапување од хоспитализацијата и продолжување со регуларен амбулантски мониторинг. Згора на тоа во досегашната рутинската пракса, клиничката тежина на ПЕ може да биде прекумерно проценета (over-diagnosed) и сомнителната ПЕ може да биде прекумерно или пребрзо третирана (over treated).

Заради тоа било логично да се испита дали определувањето на серумскиот ангиоген сооднос sFlt-1/PlGF при клиничката состојба „сомнеж за прееклампсија“ има практични и клинички мерливи придобивки.

Горенаведените најзначајни добиени резултати од спроведеното истражување на нашата популација ги потврдиле светските литературни податоци. Во дискусијата се користени голем број на најнови литературни податоци што на истражувањето му дава исклучителна важност.

Шестото поглавје ги опфаќа **заклучните согледувања**, кои се коректно формулирани и се систематски одговор на поставените цели. Кандидатот ги наведува следниве заклучоци, во одделни потточки:

- 1) Клиничката проценка на тежината на ПЕ на прием, согласно со класичниот „златен стандард“ - хипертензија, протеинурија, биохемија и фетална состојба, не покажа сигнификантна разлика во проценката во двете групи.
- 2) Квантитативното одредување на серумската концентрацијата и соодносот на плацентарните ангиогени sFlt-1/PlGF, со автоматската електрохемилуминисцентна метода, е брзо, доверливо и лесно применливо во клинички и амбулантски услови.

3) Ангиогената активност се движеше од ниска (sFlt-1/PlGF – 20,05), умерена (sFlt-1/PlGF – 182,5) до висока (sFlt-1/PlGF – 610,02), што укажува на можна дистинкција на „не - ангиогена“ и „ангиогена“ форма на синдромот ПЕ.

4) Трудниците од ИГ, пред полни 34 гестациски недели (рана ПЕ) имаа повисоко серумско ниво на sFlt-1/PlGF (375,4) од трудниците после 34 гестациски недели (доцна ПЕ) кои средно имаа sFlt-1/PlGF ниво 167,8.

5) Дефинираните гранични (cutoff) вредности на sFlt-1 / PlGF, во комбинација со стандардниот протокол за проценка на ПЕ, покажуваат сигнификантна корелација ($p=0.000001$) со потврда на дијагнозата ПЕ („има ПЕ“ – sFlt-1/PlGF > 85 рана ПЕ / >110 доцна ПЕ = болнички третман), или отфрлање на ПЕ за период од 1-4 недели („нема ПЕ“ - sFlt-1/PlGF < 35 = амбулантски третман).

6) Статистичката анализа за постоење на ПЕ, по примената на граничните вредности на sFlt-1/PlGF во ИГ, потврди сигнификантно поретка застапеност на ПЕ кај пациентките од ИГ – 74% vs 96% во КГ кај која дијагностиката се базираше врз досегашниот стандарден клинички протокол (Chi-square = 9.5 df=1 $p=0.002$).

7) Дефинитивната одлука за домашен vs амбулантски (down step) третман покажа дека пациентките од ИГ, кај кои се примени sFlt-1/PlGF за проценка на ПЕ, сигнификантно повеќе ($p=0.014$) се испишани дома 16% (8/50), во споредба со пациентките од КГ 2% (1/50) кои клинички се проценуваа според стандардниот протокол за ПЕ.

8) Нивото на sFlt-1/PlGF кај 8 пациентки од ИГ кои се испишани беше сигнификантно понизок во однос на останатите 42 пациентки кои продолжија со болнички третман до породувањето (sFlt-1/PlGF 12,1 vs 482,2) $p=0.000001$.

9) Царски рез како начин на породувањето почесто беше застапен во КГ- 86% (43/50) vs 70% (35/50) во ИГ ($p=0.054$).

10) Перипартални компликации поретко беа регистрирани кај пациентките од ИГ- 14% (7/50), одколку во КГ- 22% (11/50), но разликата во застапеноста на компликациите не беше статистички сигнификантна ($p=0.3$).

11) Статистички сигнификантна беше разликата на гестациските недели на прием и породување, меѓу ИГ и КГ со рана и доцна ПЕ ($p<0.0001$).

12) Просечната разлика во гестациски недели меѓу прием и породувањето е 4.2 ± 1.3 во ИГ со рана ПЕ наспроти 2.1 ± 0.9 со рана ПЕ во КГ, а просечната разлика во гестациски недели меѓу прием и породувањето е 1.4 ± 0.6 во ИГ со доцна ПЕ наспроти 0.5 ± 0.1 во КГ со доцна ПЕ.

13) Новородените од двете подгрупи на ИГ имаа поголема родилна тежина во споредба со новородените од двете подгрупи на КГ, но статистичката анализа покажа сигнификантна разлика само во тежината на новородените од ИГ и КГ со рана ПЕ ($p=0.021$).

14) Неонаталниот морталитет беше помал за 6% кај новородените од пациентките во ИГ – 8% (4/50) vs 14% (7/50) во КГ, но без статистичка сигнификантност ($p=0.44$).

15) Подолг престој во NICU имаа новородените од КГ со рана и доцна ПЕ. Новородените од ИГ кумулативно престојуваа за пократко од новородените од КГ за вкупно 75 дена, но сепак таа разлика се со статистичка сигнификантност за $p=0.17$

Седмото поглавје од дисертацијата, **користената литература**, содржи 131 библиографски единици, од областа на истражувањето, од кои речиси половина се објавени во последниве 7 години, прегледно и коректно цитирани според прифатените стандарди.

Предмет на истражување

Предмет на истражување на овој труд се пациентките кои се хоспитализирани заради клиничко сомнение за прееклампија кај единечна бременост по 24 гестациска недела, примена на ангиогениот sFlt-1/PlGF сооднос, како нов биомаркер за проценка на состојбата, и да се анализира влијанието на sFlt1/PlGF на потврдата на дијагнозата, проценката на клиничката тежината, третманот, матерналниот и перинаталниот исход.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Имајќи ја предвид честота и тежината на ова заболување, како и големиот број на компликации кај мајката и плодот, зголемената фреквенција на завршување на бременостите со царски рез и постоперативните компликации, кандидатот се одлучил за воведување на нови специфични и сензитивни биохемиски маркери кои ќе овозможат потврда на дијагнозата, проценка на клиничката тежина, начинот на третман, потребата од хоспитализација, како и матерналниот и перинаталниот исход. Сето ова е со цел навремена хоспитализација или, пак, намалување на бројот на непотребните хоспитализации, намалување на трошоците и превенирање на компликациите.

Краток опис на применетите методи

Кај пациентките од ИГ квантитативно е направено одредување на нивото на ангиогените PlGF и sFlt-1 во серумот со целосно автоматизирана електрохемилуминисцентна метода на анализатор ECLIA-Cobas e 411 за ин-витро одредување на хормони во серум. Направена е клиничка проценка на пациентките кои се третирани согласно со применетите дефинирани вредности на sFlt-1/PlGF како дополнителен био-маркер за проценка на ПЕ кој не бил користен во

досегашната клиничка пракса: (1) sFlt-1/PlGF сооднос < 38 - исклучува ПЕ, независно од гестацијата, за најмалку една недела, (2) sFlt-1/PlGF > 85 (рана ПЕ) или > 110 (доцна ПЕ) - потврдува умерена ПЕ, (3) sFlt-1/PlGF > 655 (рана ПЕ) или > 201 (доцна ПЕ) – потврдува тешка ПЕ. Пациентките од КГ биле претходно хоспитализирани на клиниката со дијагноза прееклампсија и третирани според класичен клинички протокол, една година пред започнување на студијата. Кандидатот користел прашалник кој вклучува анамнестички, демографски податоци, информации за сегашната бременост, лична, обстетричка како и семејна анамнеза. Направена е и анализа и споредба на резултатите од податоците за матерналниот и неонаталниот исход кои се колекционирани од медицинската документација по третманот и исписот од клиниката.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите од спроведеното истражување во студијата ги потврдуваат светските литературни податоци. Ангиогениот сооднос sFlt-1/PlGF во серумот на пациентките сомнителни за прееклампсија може реално да се примени во процесот на дијагностиката, како дополнителен биомаркер и вредна алатка во проценката на ПЕ. Примената на sFlt-1/PlGF во клиничката практика влијае на подобрување на третманот на пациентките со прееклампсија, со што се подобруваат како матерналниот, така и перинаталниот исход. Оваа метода треба да се имплементира како добра клиничка практика, и да влезе во алгоритмот за менаџмент на пациентките со прееклампсија.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов „Евалуација на серумските нивоа на плацентарните ангиогени кај трудниците со прееклампсија и на влијанието на нивниот сооднос на проценката на тежината на клиничката слика, матерналниот и перинаталниот исход“, од кандидатот д-р Игор Самарџиски, претставува истражување во областа на перинатологијата.

Изработката на темата на оваа докторска дисертација има за цел воведување, во рутинската клиничка практика, на нов, специфичен и сензитивен биомаркер за дијагноза и диференцијација на прееклампсијата од останатите хипертензивни состојби во бременост.

Во текот на последнава деценија, различни студии откриле дека во плазмата на трудниците со прееклампсија постои неурамнотежен сооднос на анти-ангиогените и про-ангиогените плацентарни белковини (фактори). Прекумерната плацентарна продукција на растворливите fms - слични на тирозин киназа рецептори-1 (sFlt-1), антагонистите на васкуларниот ендотелен фактор за раст (VEGF) и плацентарниот фактор на раст (PlGF) придонесуваат за патогенезата на ПЕ. Зголемениот sFlt-1/PlGF сооднос е поврзан со сериозноста на клиничкото

нарушување; покрај тоа, неизбалансираноста на PlGF и sFlt-1 предизвикува вазоконстрикција и оштетување на ендотелот што води кон појавата на прееклампсија. Чекор напред бил направен благодарение на имплементацијата на електрохемилуминесцентната метода за дозирање на анти-ангиогените и про-ангиогените на факторите во плазмата, со што sFlt-1/PlGF тестот стана автоматски, брз, прецизен и лесно повторлив.

Ангиогениот дисбаланс изразен преку серумскиот sFlt-1/PlGF сооднос, заедно со другите клинички наоди е инкорпориран во германските упатства за менаџмент на ПЕ. Исто така, британскиот NICE го одобри тријажниот Elecsys immunoassay sFlt-1/PlGF, користен заедно со стандардната клиничка проценка, и го препорачуваа како дијагностичка алатка за прееклампсија.

Круцијално беше објавувањето на резултатите од истражувањето во New England Journal of Medicine во кое се прикажаа докази за корисноста на граничните (cut-off) вредноста за sFlt-1/PlGF соодносот, со кои се идентификуват трудниците кои се изложени на ризик од прееклампсија неколку недели пред нејзиниот клинички почеток. Во таа проспективна, мултицентрична, опсервациона студија се дефинираше cut-off вредноста за sFlt-1/PlGF соодносот од 38, како важна предиктивна вредност: соодносот со вредност од 38 или помалку има негативна предиктивна вредност за дијагностицирање на ПЕ во неделите што следат, од 99,3%, со 80% сензитивност и 78,3% специфичност. Позитивната предиктивна вредност на sFlt-1 / PlGF соодносот над 38 за дијагноза на ПЕ во тек на 4 недели изнесува 36,7%, со 66,2% сензитивност и 83,1% специфичност. Затоа, мерењето на sFlt-1/PlGF соодносот има потенцијал да стане дополнителна алатка во раната дијагностика и менаџмент на ПЕ. Според тоа, сега од суштинско значење е проценката на клиничката импликација на овој тест, заедно со нејзината социјална, правна, економска и етичка импликација.

Докторската дисертација со наслов **Евалуација на серумските нивоа на плацентарните ангиогени кај трудниците со прееклампсија и на влијанието на нивниот сооднос на проценката на тежината на клиничката слика, матерналниот и перинаталниот исход**, од кандидатот д-р Игор Самарџиски, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил како прв автор, во меѓународни научни списанија, следниве рецензирани истражувачки трудови:

[1]. The role of the circulating placental angiogenic factors sFlt-1/PlGF ratio in patients with preeclampsia – a review. *Автор-и*: „Igor Samardjiski, Vesna Antovska, Jadranka Georgievska, Atanas Sivevski, Vesna Livrinova, Irena Todorovska, Slagjana Simeonova Krstevska“, *објавен*: Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol. 23 (1) - 2018.

[2]. Influence of the serum level of placental angiogens on the mode of delivery in patient with preeclampsia *Автор-и: „Samardjiski I, Antovska V, Livrinova V, Todorovska I, Simeonova Krstevska S, Girevski V, Dimitrovski S, Karadjova D, Atanasova A. “, објавен: Physioacta, Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists, ISSN 1857-5587, UDK: 61 Vol. 12 – No. 1, 2018.*

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главен научен придонес на кандидатот е воведувањето на ангиогениот sFlt1/PlGF сооднос, како нов биомаркер за проценка на состојбата, и анализа на влијанието на sFlt1/PlGF на потврдата на дијагнозата, проценката на клиничката тежината, третманот, матерналниот и перинатален исход. Подрачјето на примена на добиените резултати од спроведеното истражување, пред сè, ги опфаќа болничките пациенти кај кои постои сомнение за постоење на прееклампија, со цел примена во процесот на дијагностиката, но и како дополнителен биомаркер и вредна алатка во проценката на ПЕ.

Примената на sFlt1/PlGF во клиничката практика ќе влијае врз подобрување на третманот на прееклампијата и подобрување на матерналниот и перинаталниот исход.

Комисијата смета дека темата е мошне актуелна и има огромен научен и апилактивен придонес. Докторската дисертација со наслов **Евалуација на серумските нивоа на плацентарните ангиогени кај трудниците со прееклампија и на влијанието на нивниот сооднос на проценката на тежината на клиничката слика, матерналниот и перинаталниот исход**, поднесена од кандидатот д-р Игор Самарџиски, претставува оригинален и самостоен научен труд и во целост ги исполнува условите согласно со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на третиот циклус - докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација со наслов **Евалуација на серумските нивоа на плацентарните ангиогени кај трудниците со прееклампија и на влијанието на нивниот сооднос на проценката на тежината на клиничката слика, матерналниот и перинаталниот исход** од кандидатот д-р Игор Самарџиски.

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Соња Топузовска, претседател _____ с. р.
2. Проф. д-р Весна Антовска, ментор _____ с. р.
3. Проф. д-р Славјанка Поповска, член _____ с. р.
4. Проф. д-р Катица Пиперкова, член _____ с. р.
5. Проф. д-р Глигор Димитров, член _____ с. р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ТРАНЗИЦИОНАТА ПРАВДА
И НЕЈЗИНАТА ПРИМЕНА ВО СООЧУВАЊЕТО СО КОМУНИСТИЧКОТО
МИНАТО ВО ЕВРОПА“ ОД М-Р МАРКО КРТОЛИЦА, ПРИЈАВЕНА НА
ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на седницата одржана на 1.2.2019 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Марко Кртолица со наслов „Транзиционата правда и нејзината примена во соочувањето со комунистичкото минато во Европа“, во состав: проф. д-р Гордана Сиљановска - Давкова (ментор), проф. д-р Тања Каракамишева – Јовановска (претседател), проф. д-р Рената Дескоска (член), проф. д-р Марика Ристовска (член) и проф. д-р Жидас Даскаловски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Марко Кртолица, со наслов „Транзиционата правда и нејзината примена во соочувањето со комунистичкото минато во Европа“, содржи 642 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 1649 фусноти, 364 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во осум глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во воведот на трудот, изложена е дефиницијата на проблемот, кој е предмет на истражување на докторската дисертација, предметот на обработка и целите, кои треба да ги постигне истражувањето, поставени се работните хипотези при изработката на докторската дисертација, како и користената методологија при истражувањето и изготвувањето на дисертацијата.

Првата глава од докторската дисертација е насловена „Основни напомени за транзиционата правда“. Во неа се анализирани основните аспекти врзани за концептот на транзициона правда. Во таа насока, во оваа глава кандидатот на самиот почеток врши дефинирање на поимот транзициона правда. Притоа, кандидатот ги разгледува различните дефиниции за концептот на транзициона правда и се обидува да понуди дефиниција која најдобро го дефинира овој концепт. Веднаш по основното дефинирање на овој поим, кандидатот продолжува со анализирање на основните дилеми врзани за овој концепт. Така, кандидатот во оваа глава првенствено ја разгледува дилемата дали проблематичното минато во едно општество треба да се казни или, пак, треба да се заборави. Базирано на оваа дилема, кандидатот понатаму ја разработува една од најдоминатните дебати во полето на транзиционата правда – дилемата стабилност и мир наспроти правда и демократија. Разгледувањето на дилемите околу концептот на транзиционата правда, кандидатот го заокружува со анализирање на прашањето за транзиционата правда и дилемата околу нејзината ретроактивност.

Веднаш по разгледувањето на основните дилеми врзани за концептот на транзиционата правда, кандидатот во првата глава го префрла своето внимание врз нивоата на кои концептот на

транзиционата правда се спроведува, како и актерите кои учествуваат при нејзиното спроведување. Во таа насока, кандидатот потенцира дека транзиционата правда може да се спроведува на супранационално, национално, хибридно, локално, корпоративно и индивидуално ниво. Покрај анализата на различните нивоа на кои се спроведува транзиционата правда, кандидатот ги разработува и различните актери, кои се јавуваат при имплементирањето на овој процес. Во таа насока, кандидатот ги набројува сите актери и воедно потенцира дека индивидуите при спроведувањето на транзиционата правда може да бидат класифицирани во повеќе од еден тип на актери.

На самиот крај од првата глава, кандидатот своето внимание го става и на интернационализацијата на транзиционата правда. Тука, кандидатот потенцира дека концептот на транзиционата правда и меѓународното право се тесно поврзани во својот развој. Таквата поврзаност кандидатот ја претставува преку тоа што констатира дека од една страна, примената на концептот на транзиционата правда придонесува како никогаш претходно во глобалната политика да се применуваат стандардите на меѓународното право и човековите права додека, пак, од друга страна, токму, развојот на меѓународното право и човековите права се главната причина концептот на транзиционата правда во последните години да прерасне од исклучок во правило. Поради тоа, кандидатот детално го разработува местото на транзиционата правда во меѓународното право, како и односот на големите меѓународни организации (Обединетите нации и Советот на Европа) кон концептот на транзиционата правда.

Втората глава од докторската дисертација насловена како „Историски развој на концептот на транзиционата правда“ детално го анализира развојот на овој концепт. На самиот старт од оваа глава, кандидатот ги анализира определените зачетоци на овој концепт во Антиката. По разгледувањето на овие историски зачетоци на концептот транзиционата правда, кандидатот започнува со анализа на историскиот развој на овој концепт од неговото вистинско појавување (судењата во Нирнберф и Токио по Втората светска војна), па сè до денес. Кандидатот одлучува целиот овој период од развојот на транзиционата правда да го подели во три периоди и детално да ги анализира основните карактеристики на сите три периоди од развојот на транзиционата правда.

Третата глава од докторската дисертација е насловена „Механизми на транзиционата правда“ и претставува глава која ги разработува основните механизми на транзиционата правда, односно механизмите преку кои концептот на транзиционата правда се спроведува во праксата. Главата на самиот почеток започнува со анализа на кривичните судења како механизам на транзиционата правда. Тука, кандидатот го анализира значењето на кривичните судења за соочувањето со проблематичното минато, но и потенцира дека во транзиционата правда може да се сретнат различни видови на кривични судења (домашни, меѓународни и хибридни судења). Поради тоа, покрај анализа на значењето на кривичните судења како механизам на транзиционата правда, кандидатот врши и детално анализирање на предностите и слабостите на различните видови кривични судења (домашни, меѓународни и хибридни судења).

Веднаш по анализата на кривичните судења, кандидатот почнува со анализа на најконтроверзниот механизам на транзиционата правда – амнестиите. Кандидатот, преку разработка на значењето на амнестиите за соочувањето со проблематично минато, потенцира дека понекогаш амнестиите се единствениот механизам на транзиционата правда, кој може да доведе до мир и стабилност. Меѓутоа, во исто време, кандидатот потенцира дека амнестиите се најконтроверзниот механизам на транзиционата правда, кој може многу лесно да биде злоупотребен за избегнување на правда и одговорност. Поради тоа, кандидатот при разработувањето на амнестиите како механизам на транзиционата правда, исто така, ги разработува и основните насоки, кои треба да се следат при креирањето на амнестиите како механизам на транзиционата правда. Така, кандидатот потенцира

дека единствено условни и делумни амнестиите креирани од страна на демократски политички елити во консултација и одобрување од жртвите и пошироката јавност може да бидат прифатени како механизам на транзиционата правда.

По разработувањето на кривичните судења и амнестиите како најкористени механизми на транзиционата правда, кандидатот продолжува кон анализа и на останатите механизми на овој концепт. Првенствено, кандидатот ги анализира комисиите за вистина како механизам на транзиционата правда. Кандидатот го започнува анализирањето на овој механизам на транзиционата правда преку негово дефинирање, но и разработување на основните дилеми при креирањето на комисиите за вистина (структура, состав, надлежности, мандат итн.). По анализа на дилемите, кандидатот го анализира и значењето на комисиите за вистина во процесот на соочување со проблематичното минато. Веднаш по анализирањето на комисиите за вистина, кандидатот продолжува со анализа на лустрацијата како механизам на транзиционата правда. Станува збор за уште еден многу контроверзен механизам, кој придонесува за голем број дебати во правно-политиколошката наука. Поради тоа, дефинирањето на поимот лустрација во докторската дисертација е следено со анализирање на аргументите „за“ и аргументите „против“ примената на лустрацијата како механизам на транзиционата правда. Дополнително, кандидатот ги разработува и меѓународните стандарди за примената на овој механизам, како и пресудите на ЕСЧП, кои се однесуваат на процесите на лустрација во Европа. Деталното анализирање на процесот на лустрација, кандидатот го продолжува со анализирање и на репарациите како механизам на транзиционата правда. Во таа насока, кандидатот ги анализира различните типови на репарации (реституција, компензација, рехабилитација, сатисфакција и гарантирањето дека злосторствата нема да се случат во иднината), но и насоките и предизвиците при креирањето на репарации во постконфликтни и пострепресивни општества. Тука, кандидатот потенцира дека интересите на жртвите може да бидат задоволени единствено доколку се применуваат различни типови на репарации, односно се комбинира нивната примена, и доколку се креира систем на репарации, кој ќе биде видлив, пристаплив, транспарентен, инклузивен и сензитивен за потребите на жртвите.

Со разработка на репарациите, кандидатот ја завршува анализата на најважните прашања врзани за основните механизми на транзиционата правда. Тоа, пак, го води кандидатот кон анализа и на други (поретко користени) механизми на транзиционата правда. Така, кандидатот во оваа глава ги разработува и основните карактеристики на традиционалните (локалните) механизми на транзиционата правда, како и на отворањето на архивите на тајните служби на претходните репресивни режими.

На самиот крај од оваа глава, кандидатот го разгледува меѓусебниот однос на механизмите на транзиционата правда. Тука, кандидатот потенцира дека механизмите на транзиционата правда функционираат и ги даваат посакуваните ефекти единствено во ситуации кога меѓусебно се комбинираат и се дел од една посеопфатна стратегија за соочување со минато исполнето со повреди на човекови права. Кандидатот го брани ваквиот став преку користење на холистичкиот пристап. Ваквиот пристап истакнува дека примената на еден механизам изолирано од другите механизми на транзиционата правда не може да придонесе позитивно кон процесот на соочување со проблематичното минато.

Успешната разработка на механизмите на транзиционата правда го води кандидатот кон факторите, кои влијаат врз имплементирањето на транзиционата правда. Ова прашање кандидатот го разгледува во **четвртата глава**. Во оваа глава насловена како „Фактори кои влијаат врз имплементирањето на транзиционата правда“, кандидатот ги дава одговорите зошто во определени постконфликтни и пострепресивни општества постои поголема можност за примена на транзиционата правда додека, пак, во други постои помала можност. Токму во оваа глава, кандидатот

разгледува какво влијание врз имплементирањето на транзиционата правда имаат природата и генезата на воениот конфликт, односно репресивниот режим. Покрај влијанието на природата и генезата, кандидатот го анализира и начинот на завршување на воениот конфликт, односно начинот на уривање на репресивност режим, како и влијанието на меѓународната заедница, цивилното општество, економската состојба, претходното демократско искуство, административниот капацитет на правосудниот систем итн.

Со тоа, кандидатот го комплетира првиот дел од докторската дисертација и преку разработка на теоретската рамка ги поставува основите за анализа на примената на транзиционата правда во соочувањето со комунистичкото минато во Европа.

Таквата анализа започнува токму во **петтата глава**. Имено, кандидатот во петтата глава, насловена како „Соочување со комунистичкото минато во Европа”, врши општ преглед на примената на механизмите на транзиционата правда во соочувањето со комунистичкото минато во Европа. Во таа насока, на самиот почеток, кандидатот ја анализира историската заднина на комунистичките режими во Европа (природа, генеза и начин на уривање). Заклучоците од ваквата анализа на историската заднина на комунистичките режими во Европа понатаму ќе биде користена во објаснувањето зошто и како транзиционата правда била користена во борбата со комунистичкото минато во Европа. Меѓутоа, пред тоа, кандидатот влегува во детален преглед на примената на механизмите на транзиционата правда во соочувањето со комунистичкото минато во Европа. Така, кандидатот првенствено анализира во кои, кога и како бил користен механизмот на лустрација во посткомунистички држави во Европа. Веднаш потоа, кандидатот врши анализа во кои посткомунистички држави во Европа по падот на комунизмот бил користен механизмот на кривични судења со цел кривично да бидат гонети сторителите на злосторства и повреди на човекови права за време на комунистичкиот режим. Притоа, кандидатот анализира дали ваквите кривични судења биле повеќе фокусирани на високи политички и воени комунистички функционери или, пак, главно на удар биле „поситни риби” (војници, полицајци, граничари и пониски чиновници). Кон таквата анализа, кандидатот го разгледува и ефектот од ваквите кривични судења во посткомунистичките држави во Европа. Веднаш по кривичните судења, кандидатот ја анализира примената на комисиите за вистина како механизам за соочување со комунистичкото минато во Европа. Тука, кандидатот констатира дека овој механизам е најмалку користен во борбата со комунистичкото минато во Европа (само во 6 посткомунистички држави во Европа) и притоа го дава одговорот за таквата реалност. Покрај тоа, кандидатот детално ги анализира и основните карактеристики на европските посткомунистички комисии за вистина, односно го анализира нивниот состав, надлежности и начин на функционирање. За разлика од скромната примена на комисиите за вистина, отворањето на архивите на претходните комунистички тајни служби и полиции беше еден од најкористените механизми во процесот на соочување со комунистичкото минато во Европа. Затоа, иако овој механизам обично не се вбројува во основните механизми на транзиционата правда, сепак кандидатот обрнува посебно внимание на примената на овој механизам во борбата со комунистичкото минато. Анализата на примената на механизмите на транзиционата правда во борбата со комунистичкото минато во Европа, кандидатот ја заокружува со разработување на примената на репарациите како механизам на транзиционата правда. Тука кандидатот потенцира дека репарациите се најкористениот механизам на транзиционата правда во соочувањето со комунистичкото минато во Европа. При тоа, кандидатот при анализа на примената на репарациите како механизам на транзиционата правда во соочувањето со комунистичкото минато истакнува дека посткомунистичките држави ги применувале сите видови на репарации, почнувајќи од реституции, па сè до компензации, рехабилитации, сатисфакции и гаранции за неповторување на сторените злосторства. Во таа насока, кандидатот анализира кога, како и какви репарации биле користени низ различни посткомунистички држави во Европа. Кон крајот, кандидатот заклучува дека е интересен

податокот дека во посткомунистичкиот свет во Европа брзо по крајот на комунизмот постоела свесност за сторените злосторства на комунистичките режими, како и свесност за постоењето на жртви од таквите режими, но не и свесност и решителност за трагање по кривична одговорност за сторителите на таквите злосторства. Таквиот заклучок го води кандидатот кон разработување на срцевината на докторската дисертација, односно до критичкиот осврт на соочувањето со комунистичкото минато во Европа. Тука, авторот првенствено дава одговор во кои посткомунистички држави може да согледаме процеси на соочување со комунистичко минато (Источна Германија, Чешка, Литванија, Естонија, Латвија, Полска, Унгарија, Романија, Бугарија, Албанија и Македонија), а во кои посткомунистички држави таквите процеси изостанале (Словачка, Словенија, Хрватска, Србија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Косово, Русија, Белорусија, Украина и Молдавија). Дополнително, авторот дава и одговори зошто во определени посткомунистички држави во Европа се забележуваат процеси на соочување со комунистичкото минато додека, пак, во други таквите процеси изостанале. За кандидатот, начинот на уривање на комунистичкиот режим е главниот фактор, кој ја определува судбината на соочувањето со комунистичкото минато во Европа. Меѓутоа, најважниот дел од критичкиот осврт се однесува на податокот дека кандидатот преку анализа на соочувањето со комунистичкото минато и демократските параметри на посткомунистичките држави во Европа успева да дојде до два многу важни заклучоци. Првиот заклучок се однесува на тоа дека во посткомунистичкиот свет во Европа постои позитивна врска меѓу соочувањето со комунистичкото минато и демократската консолидација на посткомунистичките држави. Сепак, посебно важен за транзиционата литература е вториот заклучок. Ваквиот заклучок говори дека соочувањето со комунистичкото минато има позитивни ефекти единствено во посткомунистичките држави, кои одлучиле кон механизмите на транзиционата правда да пристапат системски и темелно, без притоа да остават впечаток дека станува збор за победничка правда, одмазда и политичко-партииска пресметка (Источна Германија, Чешка, Литванија, Естонија и Латвија). Според тоа, кандидатот истакнува дека постојат и посткомунистички држави во Европа во кои било спроведено соочување со комунистичкото минато, но таквото соочување не придонело позитивно кон демократска консолидација. Тука кандидатот потенцира дека станува збор за држави во кои кон механизмите на транзиционата правда се пристапило или премногу меко и недоволно, или, пак, тие биле злоупотребени за партиско-политички цели и одмазда (Полска, Унгарија, Романија, Бугарија, Албанија и Македонија). Со тоа, кандидатот ја потврдува тезата дека во транзиционите општества не е важно само дали постојат процеси на соочување со проблематичното минато, туку и начинот како тие процеси се спроведени.

Кандидатот таквите заклучоци, покрај со општ преглед, понатаму ги потврдува и преку разработка на студии на случај. Разработката на студии на случај, кандидатот ја спроведува во **шестата глава** насловена како „Компаративен преглед на искуствата на пост-комунистичките држави во Европа во областа на соочувањето со комунистичкото минато (студии на случаи)“. Кандидатот во оваа глава детално го анализира соочувањето со комунистичкото минато во СР Германија (Демократска Република Германија), Чешка, Полска и Бугарија. Преку вакво детално разработување на процесите на соочување со комунистичкото минато во овие четири држави, кандидатот повторно ги потврдува основните заклучоци од **петтата глава** и со тоа го комплетира **вториот дел** од докторската дисертација.

Конечно, во третиот дел од докторската дисертација, кандидатот посериозно го става својот фокус врз соочувањето со комунистичкото минато во Република Македонија. На самиот почеток од третиот дел, кандидатот ја разработува историската заднина на комунистичкиот режим во Македонија. Таквата разработка може да ја забележиме во **седмата глава** која е насловена „Историски развој на Македонија (историска позадина)“. Во таа насока, во оваа глава, детално е разработено воспоставувањето и функционирањето на комунистичкиот режим, како и начинот на

уривање на комунистичкиот режим во Македонија. Кандидатот, преку разработка на воспоставувањето и функционирањето на комунистичкиот режим во Македонија, доаѓа до заклучок дека во Македонија дури и денес постои определена наклонетост и носталгија кон периодот на комунистичка Југославија. Дополнително, кандидатот потенцира дека во македонскиот случај, уривањето на комунистичкиот режим доаѓа по пат на трансформација на политичките елити. Така, кандидатот доаѓа до заклучок дека токму природата и генезата на комунистичкиот режим, како и начинот на неговото уривање извршиле најголемо влијание процесот на соочување со комунистичко минато во Македонија да изостане во текот на 90 – тите години на XX век. Во таа насока, кандидатот во оваа глава потенцира дека одлуката да се игнорира и потцени потребата од соочување со комунистичкото минато е погрешна одлука на тогашните политички елити бидејќи таквата одлука овозможила во Македонија да се пренесат авторитарни вредности од југословенскиот комунистички режим. Вредности кои, според кандидатот, претставуваат болка на македонската демократија дури и денес. Меѓутоа, кандидатот својата анализата на соочувањето со комунистичкото минато во Македонија не ја завршува тука. Игнорирањето и потценувањето на потребата од соочување со комунистичкото минато во Македонија е само дел од првиот период од односот кон комунистичкото минато во Македонија. Затоа, кандидатот одлучува односот кон комунистичкото минато во Македонија да го поделиме во вкупно три периоди.

Токму во вториот и третиот период во Република Македонија може да се согледаат процеси на соочување со комунистичкото минато. Анализирањето на таквите процеси кандидатот го врши во **осмата глава** насловена како „Процесот на соочување со комунистичкото минато во Република Македонија“. Во рамките на оваа глава, кандидатот врши детално анализирање на имплементираниите механизми на транзиционата правда во процесот на соочување со комунистичкото минато во Македонија. Кандидатот првенствено ја анализира примената на репарации во соочувањето со комунистичкото минато во Македонија, понатаму продолжува со анализа на отворањето на архивите на тајната полиција и процесот на соочување со комунистичко минато го завршува со анализа на лустрирањето на македонското општество. Притоа, кандидатот примената на преземените механизми на транзиционата правда ја дели во различни периоди (втор и трет период). Разликата меѓу вториот и третиот периодот, кандидатот ја гледа во одлучноста процесот на соочување со комунистичкото минато да биде злоупотребен од страна на владејачките политички елити. Токму тоа е одликата на третиот период, односно на периодот кога во македонското општество беше спроведен катастрофален и погубен процес на лустрација, како и репарации кои требаше да придонесат до сатисфакција на жртвите од комунистичкиот режим, а всушност беа злоупотребени за политичко-партиски цели и корупција (Скопје 2014).

Во таа насока, кандидатот потенцира дека пристапот на македонските политички елити во сите три периоди беше погрешен. Според кандидатот, во првиот и вториот период кога потребата за соочување со комунистичкото минато во Македонија беше најголема (посебно во првиот период), политичките елити или ја игнорираа таквата потреба (првиот период) или, пак, пристапија премногу меко и недоволно во таквото имплементирање (вториот период). Во третиот период, пак, кандидатот потенцира дека соочувањето со комунистичкото минато во Македонија дојде презадоцнето, носејќи багаж дека е само лов на вештерки, алатка за одмазда, која треба да придонесе за политичко-партиските интереси на владејачките политички партии и да доведе до маргинализација и дискредитирање на политичките неистомисленици. Со тоа, кандидатот ја заокружува **осмата глава** со заклучок дека соочувањето со комунистичкото минато во Македонија е уште една неуспешна приказна од македонската независност и демократија.

Во **заклучните согледувања**, кандидатот ги сумира заклучоците до кои е дојдено при проучување на прашањата изложени во тезата. Практично, кандидатот на еден логичен и јасен начин

во заклучните согледувања врши истакнување на најважните поенти од докторската дисертација. Посебно за истакнување е дека кандидатот на крајот од заклучните согледувања воедно предлага и формулира препораки во однос на понатамошното соочување со комунистичкото минато во Македонија.

На крајот од докторската дисертација се наоѓа прегледот на цитираната и консултираната домашна и странска литература.

Предмет на истражување

Основен предмет на истражувањето е процесот на соочување со комунистичкото минато во посткомунистичките држави во Европа, со посебен осврт на Република Македонија. Тргувајќи од вака определен основен предмет на истражувањето, на самиот почеток посветено е посебно внимание на основните аспекти поврзани за концептот на транзициона правда (основно дефинирање на концептот на транзиционата правда, преглед на неговиот историски развој, анализирање механизмите кои се дел од овој концепт како и факторите кои влијаат врз имплементирањето на овој концепт). Преку разработка и поставување на основите на концептот на транзиционата правда, кандидатот преминува кон детално анализирање на начинот, временската рамка и придобивките, но и последиците од соочувањето со комунистичкото минато во посткомунистичките држави во Европа. Ваквото анализирање е направено и преку општ преглед на сите посткомунистички држави во Европа, но и преку детална анализа на студии на случај (Источна Германија, Чешка, Полска и Бугарија). И конечно, во третиот дел од докторската дисертација е посветено внимание на процесот на соочување со комунистичкото минато во Република Македонија. Тука, предмет на докторската дисертација е односот на политичките власти на Република Македонија кон комунистичкото минато. Затоа, за кандидатот предмет на истражување се и причините зошто во Македонија во текот на 90 – тите години на XX век изостанало соочувањето со комунистичкото минато и како таквата реалност влијаела врз демократската консолидација на Македонија, но и детална анализа на начинот на имплементирање на механизмите на транзиционата правда во периоди кога македонското општество одлучи да се соочи со своето комунистичко минато.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Концептот на транзиционата правда во Македонија е слабо истражуван и најчесто ова прашање во Македонија се анализира низ призма на соочувањето со минатото, кое е последица на воениот конфликт од 2001 година. Тоа значи дека во Македонија дури и денес постојат многу скромни истражувања, кои се занимаваат со проблематично минато, кое е резултат на репресивен режим. Според тоа, лесно може да се заклучи дека во Македонија целосно изостанува детално истражување на процесот на соочување со нејзиното комунистичко минато. Имплементирањето на процесот на лустрација во македонската научна и општества јавност предизвика интерес и истражувања околу (зло)употребата на овој механизам на транзиционата правда, но во Македонија речиси и да не постојат детални истражувања околу соочувањето со комунистичкото минато, како и ефектите и последиците врз македонската демократија од неговото (не)спроведување. Дополнително, треба да се истакне и податокот дека во македонската научна и општествена јавност ретко може да се сретнат и истражувања кои се однесуваат генерално на соочувањето со комунистичкото минато во Европа.

Краток опис на применетите методи

Кандидатот при изработката на својата докторската дисертација „Транзиционата правда и нејзината примена во соочувањето со комунистичкото минато во Европа“ се користел со повеќе методи сè со цел да дојде до целосна и продлабочена анализа, која нуди релевантни и научно оправдани заклучоци. Во таа насока, може да се забележи дека кандидатот при спроведувањето на своето истражување ги користел: дескриптивниот метод, историскиот метод, методот на компарација, нормативниот метод, политиколошкиот метод, како и методите на анализа, синтеза, индукција и дедукција.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Преку своето истражување, кандидатот доаѓа до две многу важни сознанија. Првенствено, кандидатот со своето истражување успешно ја докажува позитивната врска меѓу соочувањето со комунистичкото минато и демократската консолидација во посткомунистичките држави во Европа. Имено, кандидатот во докторската дисертација преку своето истражување утврдува дека групата на посткомунистички држави во Европа, кои спроведоа процес на соочување со своето комунистичко минато, имаа побрзо и поуспешно демократско консолидирање на нивните општества во споредба со групата на посткомунистичките држави, кои одлучија комунистичко минато да го простат и заборават. Сепак, од голема важност за политиколошката наука е и второто сознание до кое кандидатот преку своето истражување доаѓа во докторската дисертација. Така, кандидатот, преку своето истражување, исто така, утврдува дека за квалитетот на демократијата во посткомунистичките држави во Европа не било важно само дали овие држави имале процеси на соочување со комунистичкото минато, туку и начинот како тие процеси биле спроведени. Посебно треба да се потенцира дека второто сознание е исклучително важно за транзиционоправната наука, но и многу релевантно за македонското искуство со соочувањето со комунистичкото минато. Токму второто сознание го дава одговорот зошто соочувањето со комунистичкото минато во Република Македонија не ги даде позитивните ефекти врз македонската демократија.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Марко Кртолица, со наслов „Транзиционата правда и нејзината примена во соочувањето со комунистичкото минато“, претставува оригинален научен труд во рамките на научната област политички систем и според мислењето на Комисијата за оценка ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд. Кандидатот успешно обработува една интересна, но и многу комплексна и сериозна тема, која сè уште не е доволно обработена во правно-политиколошката наука во Македонија. Станува збор за сеопфатен и самостоен научен труд, кој претставува неспорен придонес во политиколошката литература од областа на политичкиот систем. Во методолошка смисла, дисертацијата е поставена врз јасно дефинирани хипотези и цели на истражувањето, како и соодветна методологија и истражувачка техника сообразена со поставените цели. Структурата и содржината на докторската дисертација даваат за право да се констатира дека кандидатот успеал да даде целосна анализа на предметот на истражувањето, така што дисертацијата претставува заокружена целина. Материјата е презентирана на јасен начин, а трудот е сеопфатно обработен, содржински и логично систематизиран. Поставената теоретска и структурна рамка на темата ги следи современите тенденции, а применетиот методолошки пристап им дава значење и издржаност на сознанијата изнесени во трудот. При изработката на дисертацијата, кандидатот се користел со богата и релевантна научна и стручна литература, домашна и странска, од водечките автори во оваа област, за што говори и големиот број

на фусноти во текстот на дисертацијата. Стилот на кој е пишуван трудот е јасен и разбирлив. Трудот е пишуван на литературен македонски јазик, со користење на прецизна терминологија од соодветната област. Употребениот стил и јазик овозможуваат лесно да се следи мислата на кандидатот, што овозможува текстот лесно да се чита. Преку дисертацијата, кандидатот дава придонес за натамошно развивање на проблематиката поврзана со транзиционата правда и нејзиното влијание врз демократската консолидација на посткомунистичките држави во Европа. Исто така, посебно треба да се истакне податокот дека кандидатот во своите заклучни согледувања нуди и неколку препораки околу соочувањето со комунистичкото минато во Република Македонија. Со тоа, докторската дисертација на кандидатот добива големо теоретско, но и практично значење за научната и општествената македонска јавност.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. М-р Марко Кртолица: „The Rise of the New Right Wing Parties in Europe: Phase or Danger for European Democracy“, објавен: Iustinianus Law Review (2014), број 9, година 5;
- [2]. М-р Марко Кртолица: „The Influence of the Electoral System on the Development and Functioning of the Political System“, објавен: Iustinianus Law Review (2015), број 10, година 6;

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот првенствено се состојат во детално теоретско проучување на концептот на транзиционата правда. Преку тоа, во докторската дисертација се врши сублимиран и систематизиран преглед на сите аспекти врзани за транзиционата правда (поим и дефинирање, историски развој, дилеми и предизвици, теории и механизми на транзиционата правда), а со тоа се збогатуваат истражувањата од транзиционоправната литература во Република Македонија. Понатаму, во докторската дисертација кандидатот спроведува детално утврдување, елаборирање, проучување и презентирање на искуствата на посткомунистичките држави во Европа во процесот на соочување со нивното комунистичко минато. Притоа, кандидатот детално ја разработува примената на различните механизми на транзиционата правда во посткомунистичките држави во Европа и така доаѓа до заклучок во кои држави и зошто соочувањето со комунистичкото минато имало позитивен придонес кон демократска консолидација. Дополнително, кандидатот темелно го разработува и односот на македонските политички елити кон комунистичкото минато и притоа доаѓа до одговорите зошто процесот на соочување со комунистичкото минато во Македонија беше уште една неуспешна приказна во долгиот процес на македонската транзиција кон демократско општество.

Сознанијата од докторската дисертација може да се применат во политичките науки во областа на политичкиот систем, посебно во делот на демократската консолидација на политичките системи на пострепресивни општества. Таквите сознанија посебно се важни и актуелни за Република Македонија. Поради тоа, на крајот од докторската дисертација, кандидатот, преку своето истражување, нуди и неколку препораки, кои можат да се применат во Република Македонија со цел подобрување на процесот на соочување со нејзиното комунистичко минато.

Кандидатот, преку своето истражување во докторската дисертација, ги поставува основите за понатамошни истражувања во областа на транзиционата правда. Дополнително, утврдените сознанија, заклучоци, искуства и препораки од докторската дисертација поврзани со соочувањето со комунистичкото минато во Европа можат да бидат од голема корист при идни истражувања на процеси на соочување со тоталитарно и репресивно минато низ светот.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Марко Кртолица** со наслов **Транзиционата правда и нејзината примена во соочувањето со комунистичкото минато во Европа.**

Комисија

1. Проф. д-р Гордана Сиљановска-Давкова, ментор с.р.
2. Проф. д-р Тања Каракамишева-Јовановска, претседател с.р.
3. Проф. д-р Рената Дескоска, член с.р
4. Проф. д-р Марика Ристовска, член с.р.
5. Проф. д-р Жидас Даскаловски, член с.р.

РЕЦЕНЗИЈА**ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА**

„МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА ВО КРИВИЧНАТА МАТЕРИЈА – ПРЕДИЗВИЦИ И ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВОЈ ПО ЛИСАБОНСКИОТ ДОГОВОР“,

ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р ЕЛЕНА МИЛЕВСКА ШТРБЕВСКА,

ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 21.12.2018 година, по предлог на Наставничкиот колегиум на постдипломските студии по казнено право и криминологија, донесе Одлука за формирање на Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација со наслов „Меѓународната соработка во кривичната материја – предизвици и перспективи за развој по Лисабонскиот договор“, изработена од кандидатката м-р Елена Милевска Штрбевска, во состав: акад. проф. д-р Владо Камбовски, проф. д-р Гордана Лажетик (ментор), проф. д-р Гордан Калајџиев, проф. д-р Лазар Нанев и проф. д-р Дивна Илиќ Димоски.

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја проучи докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ**I. Приказ на докторската дисертација**

Докторската дисертација на кандидатката м-р Елена Милевска Штрбевска, со наслов „Меѓународната соработка во кривичната материја – предизвици и перспективи за развој после Лисабонскиот договор“, е изработена во фонт Times New Roman, со големина на букви 12, проред 1,5, содржи 284 фусноти и е напишана на 293 страници текст и 299 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет ресурси.

Докторската дисертација е систематизирана во 5 глави. Секоја глава е систематизирана во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Првата глава се однесува на историскиот развој, институционалните аспекти и целите на меѓународната соработка во кривичната материја во рамки на Европската унија и таа е поделена во две посебни поглавја, кои се однесуваат на:

- развојот, изворите и основните обележја на првите облици на меѓународна соработка во кривичната материја;

- полициската и правосудната соработка во рамки на третиот столб на Европската Унија.

За потребите на овој труд, во рамките на првото поглавје, кривичноправната соработка во Европската Унија е систематизирана и обработена во четири етапи, и тоа:

- кривичноправна соработка врз основа на билатерални и мултилатерални меѓународни договори;
- кривичноправна соработка врз основа на конвенции во рамките на Советот на Европа;
- неформална кривичноправна соработка на европските држави;
- кривичноправна соработка врз основа на Шенгенските спогодби.

Петтата етапа, односно полициската и правосудната соработка во рамки на третиот столб на Европската Унија заслужува посебно внимание и е подетално разработена во овој труд од аспект на законодавните инструменти на третиот столб (основачки договори, конвенции, рамковни одлуки, одлуки, заеднички стојалишта и заеднички акции), како и од аспект на новите инструменти на соработка во кривичната материја со посебен осврт на извршувањето на налогот за одземање на имотот и доказите, примената на начелото за заемно признавање на паричните казни, работата на заедничките истражни тимови, како и анализата на екстрадицијата vs. европскиот налог за апсење.

Во рамките на анализата на законодавните инструменти на третиот столб, кандидатката ги анализира: улогата на државата молител, замолената држава и поединецот во постапките за меѓусебна правна помош во рамки на меѓународната соработка во кривичната материја, постапката за прибирање на доказен материјал за потребите на кривичната постапка водена во државата молител, согласно со традиционалниот начин на соработка во кривичната материја, како и причините за одбивање на соработката.

Втората глава, со наслов „Лисабонскиот договор – нов патоказ кон развојот на соработката во кривичната материја од меѓународна во наднационална“, е поделена на 7 точки. Со влегувањето во сила на Лисабонскиот договор, доаѓа до определени промени во развојот на кривичното право во рамките на Европската Унија. Имајќи го предвид фактот дека причините за развојот на кривичноправните надлежности на Европската Унија се должат и на потребата за соодветна реакција и заштита од се поголемиот број транснационални кривични дела, на кои, со традиционалните национални инструменти на кривичното материјално и процесно право, станува се потешко да се одговори, кандидатката констатира дека Лисабонскиот договор се смета како клучен документ кој го покажува новиот патоказ за развој на кривичното право на Европската Унија. Но, значајно е и тоа што со одземањето на ексклузивното право на казнување на државите членки, се создаваат определени реперкусии и врз нивниот национален суверенитет, затоа што државите повеќе нема да бидат единствени носители на најтешките мерки на принуда кон поединецот. Имајќи го предвид наведеното, во шесте точки од оваа глава се обработуваат прашања поврзани со правните реперкусии од новините во Лисабонскиот

договор врз развојот на новите инструменти, но и модели за меѓународна соработка во кривичната материја.

Првата точка ги обработува новините во кривичното материјално и процесно право воведени со Лисабонскиот договор, како основа за унапредување на полициската и правосудната соработка во Европската Унија, опфаќајќи ги реформите во законодавната постапка и анализата на новите кривичноправни хармонизациски надлежности на Европската Унија и заштита на човековите права, за во втората точка, преку хронолошката анализа на преминот од традиционалната меѓународна казненоправна помош и соработка во кривичната материја, да се дојде до претставување, согледување и анализа на новиот пристап на соработка, со посебен осврт на начелото на заемно признавање на пресудите и судските одлуки, како темелно начело во кривичноправната соработка во рамките на заедничкиот „европски простор на слободи, безбедност и правда“. Во таа насока, во посебни потточки кандидатката ги анализира двата значајни правни инструменти на Европската Унија, кои се зародишот на начелото на заемно признавање: европскиот докажен налог и европскиот истражен налог. Со оглед на тоа што инструментите за меѓусебна правна помош кои се однесуваат на прекуграничното собирање докази беа анализирани од три различни аспекти: аспектот на државата барател, аспектот на државата до која се поднесува барањето и аспектот на поединецот, па соодветно на тоа, кандидатката го применува истиот пристап и кај нормативната анализа на правните инструменти со кои се воспоставуваат европскиот докажен налог и европскиот истражен налог, а потоа соодветно се обработуваат и постапката за прибирање на докажен материјал за потребите на кривичната постапка водена во државата молител, како и причините за одбивање на соработката.

Кога станува збор за европскиот истражен налог, од направената анализа кандидатката доаѓа до заклучок дека основната цел на воведувањето на овој инструмент во меѓународната соработка во кривичната материја е во голема мера остварена, а тоа е да се стави крај на фрагментацијата и комплексноста на првниот режим поврзан со сузбивањето на прекуграничниот криминал, а со тоа прекуграничното собирање докази во кривичното право на Европската Унија да не биде предмет на регулирање на различни правни инструменти, разновидни начела и постапки за судска соработка во кривичната материја, туку да се применува принципот на заемно признавање во областа на прекуграничното собирање на доказите за потребите на кривичната постапка што се води во определена држава членка на Европската Унија.

Имајќи ги предвид големите напори за хармонизирање на националните кривични (процесни) поредоци на државите членки, кандидатката преку направената нормативна анализа констатира дека заради натамошна поголема ефикасност во сузбивањето на прекуграничниот криминал треба да се вложи голем напор во хармонизирањето на правните правила во оваа област, бидејќи само хармонизираните кривичноправни системи може да бидат основа за успешно функционирање на моделот за заемно признавање, а со тоа меѓународната соработка во кривичната материја да може да се развие во нејзината вистинска смисла и потенцијал.

Но, со оглед на тоа што во правната литература и практика се развиваат и некои нови размислувања, пристапи и модели на соработка, кандидатката во три посебни точки од оваа глава, ги анализира нив, со цел да укаже на развојот на правната мисла и практика во оваа област, токму после измените на Лисабонскиот договор, па така, соодветно се разработени и следниве модели на соработка во кривичната материја: моделот на транснационална процесна унифицираност, претставувајќи ги проблемите и недостатоците на постојните начини на соработка во кривичноправните работи во рамките на т.н. европски простор на слобода, безбедност и правда и потребата за „нов пристап“ за унапредување на соработката во кривичната материја на ниво на Европската Унија; моделот на наднационално (супранационално) право на соработка, со изложување на аргументите pro и contra воспоставувањето на изворни (наднационални) кривичноправни овластувања на Европската Унија во делот на полициската и правосудната соработка и моделот на Европско јавно обвинителство, со изложување на аргументите pro и contra неговото воспоставување.

Во шестата точка од оваа глава се анализирани новите предизвици за операционализација на полициската и судската соработка во кривичната материја во рамките на Европската Унија преку нејзините органи и тела: Европол, Европската судска мрежа и судиите за врски, Европрава и OLAF.

Во последната точка од оваа глава, кандидатката, согледувајќи ги резултатите од направената нормативна анализа на правните инструменти и моделите на меѓународна соработка во кривичната материја, дава одговор на прашањето: Какви се проекциите за натамошен развој на новите облици на меѓународна соработка во кривичната материја меѓу земјите членки на Европската Унија, но и меѓу Европската Унија и трети земји и кои се придобивките од нивната примена?

Третата глава е посветена на меѓународната соработка во кривичната материја помеѓу Република Македонија и Европската Унија и нејзините членки, при што, во првата точка, се анализира усогласеноста на домашните прописи со регулативата на Европската Унија во областа на меѓународната соработка во кривичната материја, но и усогласеноста на работата на надлежните органи и тела во делот на меѓународна соработка во кривичната материја во Република Македонија, давајќи и конкретни препораки и предизвици за подобрување. Втората точка од оваа глава дава одговор на прашањето: Кои се перспективите за развој на овој план и што треба да направиме?

Четвртата глава, која е посветена на прашањето што би требало да содржи Законот за соработка во кривичната материја на Република Македонија со државите членки на Европската Унија, претставува реален обид на кандидатката да даде практичен придонес во активностите кои значат усогласување на законодавството на Република Македонија со правото на Европската Унија, во оваа област. Имено, донесувањето на новиот Закон за соработка во кривичната материја на Република Македонија со државите членки на Европската Унија е регулатива со која и Република Македонија, како идна држава членка, ќе треба да го приспособи своето законодавство со европското и на рамноправен начин како и другите држави членки, да се вклучи во реализација на

соработката во кривичната материја заснована на моделот на заемно признавање. Во анализата се укажува дека практиката ја наложува потребата овој закон да се донесе порано, односно во периодот на траењето на претпристапните преговори, со цел по неговото донесување да се остави доволно време за подготовка на надлежните институции за негова примена.

Со постојниот Закон за меѓународна соработка во кривичната материја се регулирани условите и постапката за меѓународната соработка во кривичната материја, но до моментот на пристапување на Република Македонија за полноправен член на Европската Унија, сите инструменти за соработка кои се користат во рамки на моделот на заемно признавање се неприменливи во домашното право. Од тие причини, а со цел целосно усогласување на законодавството на Република Македонија со правото на Европската Унија и примена на современите правни инструменти од оваа област, како што се, на пример, европскиот налог за апсење и европскиот истражен налог, во делот на меѓународната соработка во кривичната материја, потребно е да се донесе нов закон кој ќе ја регулира токму оваа соработка. Кандидатката, во анализата на содржината на идниот закон, констатира дека со денот на пристапување на Република Македонија во Европската Унија ќе започне нова епоха за македонските правосудни органи во подрачјето на меѓународната соработка во кривичната материја, бидејќи традиционалните механизми за меѓународна казненоправна помош ќе бидат заменети со современите инструменти за соработка кои ги користи Европската Унија и нејзините држави членки. Поради тоа, кандидатката укажува дека не станува збор само за измена на нормативната рамка, туку и измена на моделот на соработка врз основа на кој е заснована меѓународната соработка во кривичноправното подрачје, па така, наместо концепт кој е концентриран на домашната кривична постапка и помош при спроведувањето на барањата или замолниците од друга држава, каков што е уреден со постојниот закон, во Европската Унија е развиен нов концепт на заемна соработка кој би требало да овозможи ефективно гонење на сторителите на транснационалните кривични дела на територијата на целата Европската Унија, односно во рамки на подрачјето на слободи, безбедност и правда.

Во последната глава, кандидатката ги изложува согледувањата, предлозите и заклучоците до кои е дојдено при проучување на прашањата изложени во тезата, критички се осврнува врз определени решенија, а воедно и предлага и формулира препораки по однос на изложените проблеми.

На крајот од докторската дисертација се наоѓа прегледот на цитираната и консултираната домашна и странска литература, и кратко резиме на дисертацијата на англиски јазик.

II. Оцена на докторската дисертација

Кандидатката м-р Елена Милевска Штрбевска се определила да истражува една особено актуелна тема, во време кога, во рамки на процесот за пристапување кон Европската Унија, неопходно е и во Република Македонија да се донесе нов закон кој ќе ја регулира токму меѓународната соработка во кривичната материја со земјите членки на Европската Унија, со цел целосно усогласување на законодавството на Република Македонија со правото на Европската

Унија и примена на современите правни инструменти од оваа област согласно со начелото за заемно признавање.

Откако хронолошки е претставен развојот на меѓународната соработка во кривичната материја во Европската Унија, направена е и нормативна анализа на правните инструменти од различните модели на соработка, со посебен осврт на традиционалната соработка и моделот на меѓусебна правна помош, наспроти соработката заснована на моделот на заемно признавање. Во докторската дисертација се анализирани голем број правни акти на Европската Унија од оваа област, а поради фактот што за оваа тема и во домашната и во странската литература е релативно малку пишувано, кандидатката дава неспорен и автентичен придонес во правната мисла по однос на ова комплексно правно прашање.

Кандидатката од консултираната литература, бројни теоретски делиберации и елаборации, направената нормативна анализа на правните инструменти од различните модели на соработка, добиените податоци од истражувањето на практиката во Министерството за правда, судовите и другите надлежни органи на Република Македонија, дава конкретни препораки и заклучоци, како за унапредувањето на меѓународната соработка во кривичната материја во рамките на Европската Унија, така и за состојбата и перспективите за развој на меѓународната соработка во кривичната материја на Република Македонија со државите членки на Унијата, што дава една апликативна вредност на истражувањето, дава генерални согледувања за анализираниите модели на соработка и дава предлози за идното нормативно уредување на ова прашање во Република Македонија.

Кандидатката пишува јасно и академски, а трудот е убаво и прегледно систематизиран, што го прави лесен за читање и разбирање. Применетиот методолошки инструментариум обезбедува релевантност и издржаност на наодите. Оттука, Комисијата оценува дека се работи за самостоен и значаен научен труд кој дава неспорен придонес во правната литература не само кај нас, туку и пошироко, а истовремено претставува основа за натамошни истражувања во оваа област.

III. Заклучок и предлог

Имајќи ја предвид изнесената оценка за вредноста на докторската дисертација, солидниот научен пристап, способноста за научна анализа и јасниот критички став конзистентен со поставената теоретска рамка, Комисијата оценува дека се работи за самостоен научен труд кој претставува сериозен придонес во сферата на кривичното право и ја изразува способноста на кандидатката да се занимава со научна работа.

Врз основа на изложената оценка, Комисијата смета дека докторската дисертација ги исполнува условите предвидени со законските акти за стекнување на право за усна јавна одбрана и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му предлага да го усвои овој извештај и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Елена

Милевска Штрбевска, со наслов: „Меѓународната соработка во кривичната материја – предизвици и перспективи за развој по Лисабонскиот договор“.

КОМИСИЈА

1. Акад. проф. д-р Владо Камбовски с.р.
2. Проф. д-р Гордана Лажетик с.р.
3. Проф. д-р Гордан Калајџиев с.р.
4. Проф. д-р Лазар Нанев с.р.
5. Проф. д-р Дивна Илиќ Димоски с.р.

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) АНАЛИТИЧКА
ХЕМИЈА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ХЕМИЈА ПРИ ПРИРОДНО-
МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Природно-математички факултет, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 24.12.2018 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) аналитичка хемија (под број 10702 според меѓународната Фраскатијева класификација на научноистражувачки подрачја, полиња и области), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2536/3, донесена на 31.1.2019, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Симка Петровска-Јовановиќ, редовен професор на ПМФ - Скопје (во пензија), д-р Зоран Здравковски, редовен професор на ПМФ - Скопје и д-р Марина Стефова, редовен професор на ПМФ - Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) аналитичка хемија, во предвидениот рок се пријави д-р Јасмина Петреска Станоева, доцент на Природно-математичкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Јасмина Петреска Станоева е родена на 30.7.1984 година, во Прилеп. Средно образование завршила во ДСУ Гимназија „Мирче Ацев“ во Прилеп. Со високо образование се стекнала на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Дипломирала на студиската програма Применета хемија, аналитичко-структурна насока, во јули 2007 година, со просечен успех 9,82, како најдобар студент во својата генерација.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2007/2008 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во ноември 2010 година, со просечен успех 10,00. На 8.11.2010 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Студија на хидратацијата на хидроксидниот јон во водни раствори со хибриден статистичко-физички – квантномеханички пристап“.

Докторска дисертација пријавила во март 2011 година на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Полифенолен состав и антиоксидантна активност на планински чај од родот

Sideritis од Балканскиот регион и карактеризација на метаболити од полифеноли во урина“ ја одбранила на 6.7.2012 година, пред Комисија во состав: д-р Васја Банкова, редовен професор на Институтот за органска хемија со Центар за фитохемија, Бугарска академија на науките, Софија (Р Бугарија), д-р Симка Петровска-Јовановиќ, редовен професор на ПМФ, Скопје; д-р Светлана Кулеванова, ред. проф. на Фармацевтскиот факултет во Скопје; д-р Трајче Стафилов, редовен професор на ПМФ, Скопје и д-р Марина Стефова, вонреден професор на ПМФ, Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област хемија.

Од 27. 12.2010 год. е вработена како помлад асистент на Институтот за хемија при Природно–математичкиот факултет во Скопје, во јуни 2013 година е избрана за асистент, а во јуни 2014 година е избрана во звањето доцент на Институтот за хемија при Природно-математичкиот факултет во Скопје во областа на аналитичката хемија.

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1078 од 2.6.2014 година.

Рецензентската комисија врз основа на сета поднесена документација ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 997 од 1.12.2010 година, бр. 1054 од 15.5. 2013 година и бр. 1078 од 2.6.2014 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор за доцент до денот на пријавата.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Институт за хемија при Природно-математичкиот факултет, кандидатката д-р Јасмина Петреска Станоева изведува настава по предметите:

Аналитичка хемија I–A ниво, Аналитичка хемија I–B ниво, Аналитичка хемија II–A ниво и Нутриционизам на прв циклус студии на студиските програми на хемија (Применета хемија, Аналитичка биохемија и Наставна хемија); Аналитичка хемија на прв циклус студии на студиската програма Биологија-хемија; Вовед во нутриционизам на студиската програма Нутриционизам, која се реализира на Институтот за биологија на ПМФ, Скопје.

Кандидатката била ментор на тринаесет дипломски труда и учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на осум дипломски, три магистерски труда и на три докторски дисертации.

Кандидатката има подготвено една интерна скрипта од предавањата по предметот Нутриционизам, како и пакети со материјали за предметите Аналитичка хемија I – A ниво, Аналитичка хемија I – B ниво, Аналитичка хемија II – A ниво, Аналитичка хемија и Нутриционизам. Исто така, има подготвено и еден нов предмет за прв циклус – Вовед во нутриционизам.

Научноистражувачка дејност

Д-р Јасмина Петреска Станоева има објавено вкупно 35 научни трудови од областа на хемијата (од кои 15 по последниот избор во звањето доцент), од кои 31 научен труд се во научни списанија со импакт-фактор (од нив 13 труда се објавени во извештајниот период), а 4 труда се објавени во референтни научни/стручни списанија со меѓународен уредувачки одбор (2 труда во извештајниот период). Трудите објавени во извештајниот период се наведени во Анекс 2, кој е составен дел на овој извештај.

Д-р Јасмина Петреска Станоева во извештајниот период била ментор на еден магистерски труд.

Во извештајниот период, таа била раководител на еден билатерален (македонско-австриски) проект финансиран од МОН, а била учесник во два билатерални проекти (еден македонско-црногорски финансиран од МОН, еден во рамките на меѓуакадемиската соработка МАНУ-БАН) и во еден национален проект (УКИМ). Учесник е и во една COST акција (CA15136: EUROCAROTEN) како член на Management Committee.

Д-р Јасмина Петреска Станоева досега презентирала вкупно 67 трудови на различни научни манифестации, од кои 12 труда презентирала по последниот избор за доцент (2 усни излагања и 9 постери), а била коавтор на вкупно 30 трудови презентирани на научни манифестации во извештајниот период.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Јасмина Петреска Станоева активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот за хемија при ПМФ во Скопје.

Во периодот 2014-2018 година, д-р Јасмина Петреска Станоева извршила евалуација на 23 научноистражувачки труда за 14 различни списанија.

Освен тоа, учествувала како експерт-аналитичар во обука на вработени во лабораторија на рудникот Саса за примена на стандардни методи за комплексометриски титрации.

Во извештајниот период, кандидатот активно учествува во работата на Државната комисија за натпревари по хемија за ученици од основно и средно образование, како и во работата на Комисијата за државни натпревари по природни науки за основно образование.

Д-р Јасмина Петреска Станоева учествува и во многубројни активности на Факултетот/Институтот за промоција на хемијата и природните науки, како што се

манифестациите Ноември – месец на науката (во 2016, 2017 и 2018 година) и смотрата „Наука за млади“, како член на комисија за оценување на проекти и експерименти и како предавач.

Особена активност д-р Јасмина Петреска Станоева покажува во дејностите од поширок интерес. Активен член е на Сојузот на хемичарите и технолозите на Македонија (СХТМ), кадешто е член на извршниот одбор. Била член на Организациониот одбор на XI студентски конгрес по чиста и применета хемија на СХТМ (2015), како и на Организациониот одбор на XXIII и XXV конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија (2014, 2018), како и на 17th SEEPUS Symposium and Summer School on Bioanalysis (2017), одржани во Охрид. Била уредник на книгата на апстракти на овие научни манифестации.

Во изборниот период, д-р Јасмина Петреска Станоева учествувала во изготвување и пријавување на два научни проекта, од кои еден билатерален и еден во рамките на повик од Организацијата за забрана на хемиско оружје (OPCW).

Од 2016 година, д-р Јасмина Петреска Станоева е член на Националниот совет за безбедност на храна и храна за животни.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Јасмина Петреска Станоева доби позитивна оценка (просек 9,38) од анонимно спроведената анкета на студентите на Природно-математичкиот факултет за наставата по предметите кои ги реализира.

Заклучок и предлог

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Јасмина Петреска Станоева.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Јасмина Петреска Станоева поседува извонредни научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува и далеку ги надминува сите услови да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област аналитичка хемија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, д-р Јасмина Петреска Станоева да биде избрана во звањето вонреден професор во научната област аналитичка хемија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 1. Проф. д-р Симка Петровска-Јовановиќ, редовен професор на ПМФ – Скопје (во пензија), с.р.**

- 2. Проф. д-р Зоран Здравковски, редовен професор на ПМФ – Скопје, с.р.**

- 3. Проф. д-р Марина Стефова, редовен професор на ПМФ – Скопје, с.р.**

ОБРАЗЕЦ 1**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ****Кандидат:** д-р Јасмина Благоја Петреска Станоева

(име, татково име и презиме)

Институција: Институт за хемија, Природно-математички факултет

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: аналитичка хемија**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ –
ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1.	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,82</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0</p> <p>Просечниот успех изнесува 9,91 за интегрираните студии.</p>	да
2.	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира:</p> <p>Назив на научната област: аналитичка хемија, поле: хемија, подрачје: природно-математички науки.</p>	да

3.	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор.	да
3.1.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано од најмалу една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: EBSCO, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <i>Biochemical Systematics and Ecology</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus 3. Наслов на трудот: Chemotaxonomic contribution to the <i>Sideritis</i> species dilemma on the Balkans 4. Година на објава: 2015 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <i>Natural Product Communications</i> 2. Назив на електронската база на списанија: SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: LC/DAD/MSⁿ and ICP-AES Assay and Correlations between Phenolic Compounds and Toxic Metals in Endemic <i>Thymus alsarensis</i> from the Thallium Enriched Allchar Locality 4. Година на објава: 2017 <ol style="list-style-type: none"> 1. Назив на научното списание: <i>Natural Product Communications</i> 2. Назив на електронската база на списанија: SCImago Journal Rank 	да

	<p>3. Наслов на трудот: Characterization of the Polyphenolic Profiles of Peel, Flesh and Leaves of Malus domestica Cultivars Using UHPLC-DAD-HESI-MSn</p> <p>4. Година на објава: 2017</p> <p>1. Назив на научното списание: <i>Records of Natural Products</i></p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco</p> <p>3. Наслов на трудот: Chemical Characterization and Antioxidant Activity of Mountain Pine (<i>Pinus tugo Turra</i>, Pinaceae) from Republic of Macedonia</p> <p>4. Година на објава: 2019</p>	
3.2.	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува два третини од вкупниот број на членови</p> <p>1. Назив на научното списание: <i>European Journal of Medicinal Plants</i></p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 23 членови, Italy (6), USA (3), Algeria (2), México (1), China (1), Brazil (2), Saudi Arabia (2), India (1), Pune (1), Chennai (1), Uganda (1), Nigeria (1), South Africa (1)</p> <p>3. Наслов на трудот: Comparative Study of Balkan <i>Sideritis</i> Species from Albania, Bulgaria and Macedonia</p> <p>4. Година на објава: 2015</p>	да
4.	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 2 јуни 2014, број 1078.	да
5.	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: д-р Јасмина Благоја Петреска Станоева
(име, татково име и презиме)

Институција: Институт за хемија, Природно-математички факултет
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: аналитичка хемија (бр. 10702, Фраскатијева класификација)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Настава I циклус: Аналитичка хемија I – А ниво (3+2+4) (студии по хемија) Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 (3×15×0,04=1,8×4 семестри) = 7,2 Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 (2×15×0,03=0,9×4 семестри) = 3,6 Лабораториски вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17 (4×15×0,03=1,8×3 семестри) = 5,4	16,2
2.	Настава I циклус: Аналитичка хемија I – Б ниво (4+1+5) (студии по хемија) Предавања: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 (4×15×0,04=2,4×4 семестри) = 9,6 Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2018/19 (1×15×0,03=0,45×4 семестри) = 1,8 Лабораториски вежби: 2014/15, 2015/16, 2016/17 (5×15×0,03=2,25×3 семестри) = 6,75	18,15
3.	Настава I циклус: Аналитичка хемија II – А ниво (3+2+4) (студии по хемија)	11,7

	<p>Предавања: 2014/15, 2015/16, 2017/18 ($3 \times 15 \times 0,04 = 1,8 \times 3$ семестри) = 5,4</p> <p>Нумерички вежби: 2014/15, 2015/16, 2017/18 ($2 \times 15 \times 0,03 = 0,9 \times 3$ семестри) = 2,7</p> <p>Лабораториски вежби: 2014/15, 2015/16 ($4 \times 15 \times 0,03 = 1,8 \times 2$ семестри) = 3,6</p>	
4.	<p>Настава I циклус: Аналитичка хемија (4+0+4) (студии по биологија-хемија)</p> <p>Предавања: 2015/16, 2017/18 ($4 \times 15 \times 0,04 = 2,4 \times 2$ семестри) = 4,8</p> <p>Лабораториски вежби: 2015/16 ($4 \times 15 \times 0,03 = 1,8 \times 1$ семестар) = 1,8</p>	6,6
5.	<p>Настава I циклус: Нутриционизам (2+0+0) (студии по хемија)</p> <p>Предавања: 2017/18 ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 1$ семестар) = 1,2</p>	1,2
6.	<p>Настава I циклус: Вовед во нутриционизам (2+0+2) (студии по нутриционизам)</p> <p>Предавања: 2018/19 ($2 \times 15 \times 0,04 = 1,2 \times 1$ семестар) = 1,2</p>	1,2
7.	<p>Подготовка на нов предмет</p> <p>I циклус</p> <p>Аналитичка хемија I – А ниво (предавања+вежби)</p> <p>Аналитичка хемија I – Б ниво (предавања+вежби)</p> <p>Аналитичка хемија II – А ниво (предавања + вежби)</p> <p>Аналитичка хемија (предавања + вежби)</p> <p>Нутриционизам (предавања)</p> <p>Вовед во нутриционизам (предавања + вежби)</p>	8,5
8.	<p>Консултации со студенти, 50 студенти x 0,002 x 8 семестри = 0,8</p>	0,8
9.	<p>Ментор на дипломска работа ($13 \times 0,2 = 2,6$)</p> <p>Марија Пападимитриу, Александра Манасиеска, Ивона Србиноска, Емилија Димитријевиќ, Митко Стефановски, Викторија Ѓурческа, Нина Пенева, Елена Балшиќевска, Сара Дрогришки, Теодора Јованоска, Максим Игески, Михаела Ангелеска, Стефани Неделковска</p>	2,6

	Член на комисија за оцена и одбрана на докторска дисертација:	
10.	Проучување на хемискиот состав на <i>Foeniculum vulgare</i> од Македонија со примена на хроматографски методи, Менче Најдоска-Богданов	0,7
11.	Оптимизација на аналитички методи за контрола на биогени амини и нивно определување во македонски вина, Крсте Ташев	0,7
12.	Проучување на полифенолниот состав и антиоксидантната активност на избрани сорти јаболка од Македонија со примена на спектрофотометрија, течна хроматографија и масена спектрометрија, Ана Петковска	0,7
	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерска работа:	
13.	Оптимизација на методи за квантификација на полифеноли со употреба на високоефикасна течна хроматографија поврзана со масена спектрометрија, Катерина Рунчевска	0,3
14.	Карактеризација и квантификација на фенолни компоненти во <i>Thymus alsarensis</i> со примена на HPLC/DAD/MSn, Христина Дичоска	0,3
15.	Испитување на некои протеин со ESI и MALDI-TOF масена спектрометрија, Марија Петковска	0,3
16.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа, (8×0,1 = 0,8) (Цветан Стојчески, Младен Стојаноски, Бојана Арсовска, Јулија Гогу, Ивана Костова, Ана Ванкова, Тамара Павлова, Виктор Дамјановски)	0,8
17.	Интерна скрипта од предавања (Нутриционизам)	4
	Пакет материјали за предметите:	
18.	Аналитичка хемија I – А - ниво Аналитичка хемија I – Б - ниво Аналитичка хемија II – А - ниво Аналитичка хемија Нутриционизам	5

	Вкупно	79,75
--	---------------	--------------

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Ментор на одбранета магистерска работа:	
1.	Развивање на HPLC/DAD/MSn методи за утврдување на автентичноста на овошни производи преку полифенолниот профил, Лилјана Ставреска	2
	Учесник во проекти:	
2.	Подобрување на истражувачкиот капацитет на лабораториите на Институтот за хемија, финансиран од УКИМ, 2014, учесник.	3
3.	Развивање на аналитички методи за утврдување на автентичност на овошни производи, (билатерална соработка Македонија–Австрија, МОН), 2016–2018, раководител.	9
4.	Биогени амини и ароми во вина вранец од Македонија и Црна Гора и влијание на јаболково-млечната ферментација на нивното формирање, (билатерална соработка Македонија–Црна Гора, МОН), 2016-2018, учесник.	5
5.	Карактеризација на биоактивни соединенија во прополис и мед од Македонија и Бугарија, финансиран од МАНУ и БАН, 2016-2019, учесник.	5
6.	COST Action CA15136: EUROCAROTEN–EUROPEAN NETWORK TO ADVANCE CAROTENOID RESEARCH AND APPLICATIONS IN AGRO-FOOD AND HEALTH (18.04.2016-17.04.2020), учесник.	5
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание со импакт - фактор:	
7.	O. Tusevski, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, D. Pavokovic, S. Gadzovska Simic, Identification and quantification of phenolic compounds in <i>Hypericum perforatum</i> L.	5,75

	transgenic shoots, <i>Acta Physiologiae Plantarum</i> , 2014, 36, 2555–2569. (IF-2014: 1.584)	
8.	Gj. Stefkov, S. Hristovski, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Lj. Melovski, S. Kulevanova, Resource assessment and economic potential of bilberries (<i>Vaccinium myrtillus</i> and <i>Vaccinium uliginosum</i>) on Osogovo Mtn., R. Macedonia, <i>Industrial Crops and Products</i> , 2014, 61, 145–150. (IF-2014: 2.837)	6,5
9.	O. Tusevski, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, S. Gadzovska Simic, <i>Agrobacterium</i> enhances xanthone production in <i>Hypericum perforatum</i> cell suspensions, <i>Plant Growth Regulation</i> , 2015, 76, 199–210. (IF-2015: 2.333)	6,2
10.	M. Karapandzova, Gj. Stefkov, I. Cvetkovikj, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, S. Kulevanova, Flavonoids and other phenolic compounds in needles of <i>Pinus peuce</i> and other pine species from the Macedonian Flora, <i>Natural Product Communications</i> , 2015, 10, 987–990. (IF-2015: 0.884)	5,33
11.	J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Gj. Stefkov, S. Kulevanova, K. Alipieva, V. Bankova, I. Aneva, Lj. N. Evstatieva, Chemotaxonomic contribution to the <i>Sideritis</i> species dilemma on the Balkans, <i>Biochemical Systematics and Ecology</i> , 2015, 61, 477–487. (IF-2015: 0.988)	5,39
12.	O. Tusevski, J. Petreska Stanoeva, E. Markoska, N. Brndevska, M. Stefova, S. Gadzovska Simic, Callus cultures of <i>Hypericum perforatum</i> L. a novel and efficient source for xanthone production, <i>Plant Cell Tissue and Organ Culture</i> , 2016, 125, 309–319. (IF-2016: 2.39)	6,23
13.	R. Gulaboski, I. Bogeski, P. Kokoskarova, H.H. Haeri, S. Mitrev, M. Stefova, J. Petreska Stanoeva, V. Markovski, V. Mirčeski, M. Hoth, R. Kappl, New insights into the chemistry of Coenzyme Q-0: A voltammetric and spectroscopic study, <i>Bioelectrochemistry</i> , 2016, 111, 100–108. (IF-2015: 3.556)	6,93
14.	J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, K. Bačeva Andonovska, T. Stafilov, LC/DAD/MS ⁿ and ICP-AES Assay and Correlations between Phenolic Compounds and Toxic Metals in Endemic <i>Thymus alsarensis</i> from the Thallium Enriched Allchar Locality, <i>Natural Product Communications</i> , 2017, 12, 167–170. (IF-2016: 0.884)	5,33

15.	M. Stefova, A. Petkovska, S. Ugarkovic, J. Petreska Stanoeva, Strategy for optimized use of LC-MSn for determination of the polyphenolic profiles of apple peel, flesh and leaves, <i>Arabian Journal of Chemistry</i> , http://dx.doi.org/10.1016/j.arabjc.2016.12.009 (IF-2016: 3.613)	6,97
16.	A. Petkovska, V. Gjamovski, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Characterization of the Polyphenolic Profiles of Peel, Flesh and Leaves of <i>Malus domestica</i> Cultivars Using UHPLC-DAD-HESI-MS ⁿ <i>Natural Product Communications</i> , 2017, 12, 35–42. (IF-2016: 0.884)	5,33
17.	O. Tusevski, B. Vinterhalter, D. Krstić Milošević, M. Soković, A. Ćirić, D. Vinterhalter, S. Zdravković Korać, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, S. Gadzovska Simic, Production of phenolic compounds, antioxidant and antimicrobial activities in hairy root and shoot cultures of <i>Hypericum perforatum</i> L, <i>Plant Cell Tiss Organ Cult</i> , 2017, 128, 589–605. (IF-2016: 2.39)	6,23
18.	J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, K. Baceva Andonovska, A. Vankova, T. Stafilov, Phenolics and mineral content in bilberry and bog bilberry from Macedonia, <i>International Journal of Food Properties</i> , 2017, 20, S863–S883. (IF-2016: 1.586)	5,75
19.	O. Tusevski, M. Krstikj, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, S. Gadzovska Simic, Phenolic profile and biological activity of <i>Hypericum perforatum</i> L.: Can roots be considered as a new source of natural compounds?, <i>South African Journal of Botany</i> , 2018, 117, 301–310. (IF-2017: 1.442)	5,67
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во интернационално научно списание:	
20.	A. Ibraliu, A. Trendafilova, B. D. Anđelković, B. Qazimi, D. M. Gođevac, D. Shengjergji, E. Bebeci, Gj. Stefkov, G. Zdunic, Ina I. Aneva, I. Pasho, J. Petreska Stanoeva, K. I. Alipieva, K. Savikin, Lj. N. Evstatieva, N. Menkovic, M. Stefova, M Popova, M. B. Jadranin, M. N. Todorova, P. Denev, S. Kulevanova, V. S. Bankova, V. Gurazi, V. Papajani-Toska, Comparative Study of Balkan <i>Sideritis</i> Species from Albania, Bulgaria and Macedonia, <i>European Journal of Medicinal Plants</i> , 2015, 5, 328-340.	3

21.	M. Karapandzova, Gj. Stefkov, I. Cvetkovikj Karanfilova, T. Kadifkova Panovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, S. Kulevanova, Chemical Characterization and Antioxidant Activity of Mountain Pine (<i>Pinus mugo</i> Turra, Pinaceae) from Republic of Macedonia, Records of Natural Products, 2019, 13, 50–63.	3
	Учество на научен стручен собир со реферат:	
22-32.	<p>2 усни презентации + 9 постери = $2 \times 1 + 9 \times 0,5 = 6,5$</p> <p><u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Oturan, J.J. Aaron, Z. Zdravkovski, Investigation of the mechanism of degradation of the azinphos-methyl herbicide using HPLC/DAD/ESI-MSn. XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2014, pp. 26. (постер)</p> <p>K. Runcevska, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, Sensitivity of methods for quantification of polyphenols using liquid chromatography and mass spectrometry. XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2014, pp. 41. (постер)</p> <p>D. Bagashovska, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, Characterization of bioactive phenolic metabolites in urine after consumption of mountain tea (<i>Sideritis scardica</i>) using liquid chromatography coupled to tandem mass spectrometry. XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2014, pp. 48. (постер)</p> <p><u>J. Petreska Stanoeva</u>, K. Bačeva, M. Stefova, T. Stafilov, Correlations between phenolic compounds and toxic metals in <i>Thymus alsarensis</i> Ronninger from the Allchar locality, Republic of Macedonia. 9th Conference on Medical and Aromatic Plants of Southeast European Countries, Plovdiv, Bulgaria, 2016, pp. 489. (постер)</p> <p>S. Gadzovska Simic, O. Tusevski, I. Dimovski, C. Anteska, S. Ordevska, H. Aydarçe, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, Identification and quantification of phenolic compounds in <i>Hypericum perforatum</i> L. wild growing plants. 9th Conference on Medical and Aromatic Plants of Southeast European Countries, 9th CMAPSEEC, 26-29 May, Plovdiv, Bulgaria, 2016, pp. 108. (постер)</p> <p><u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, A. Vankova, Polyphenolic Content of Bilberry and Bog Bilberry Fruits and Leaves From Macedonia, EastWest Chemistry Conference, Skopje, 2017, pp. 54. (усна презентација)</p>	6,5

	<p>M. Najdoska-Bogdanov, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, J. Bogdanov, M. Stefova, Determination of Polyphenolic Composition of Cultivated Sweet Fennel from R. Macedonia, EastWest Chemistry Conference, Skopje, 2017, pp. 67. (постер)</p> <p><u>J. Petreska Stanoeva</u>, N. Peneva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Using polyphenolic profile to find markers for authentication of pomegranate fruits and their products, 18th International Symposium and Summer School on bioanalysis, Komarno, Slovakia, 2018, pp. 39. (усна презентација)</p> <p>L. Stavreska, S. Drogrishki, T. Jovanoska, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Using anthocyanin profiles for the authentication of various red fruits and products thereof, 25th Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2018, pp. 123. (постер)</p> <p>M. Bogojovska, V. Damjanovski, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, Optimization of solid-phase extraction followed by HPLC-DAD-MS characterization of honey polyphenols, 25th Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2018, pp. 157. (постер)</p> <p>I. Taseska, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, Development of reversed phase HPLC-DAD-MS method for characterization of cannabinoids in hemp oil samples, 25th Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2018, pp.158. (постер)</p>	
	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција (30×1 =30)</p>	
33-62.	<p>Tusevski, O., Trajkovska, Lj., Ivanova, L., Shijakova, K., Petreska Stanoeva, J., Stefova M., Gadzovska Simic, S. : Naphtodianthrone production in <i>Hypericum perforatum</i> L. transgenic shoots. 8th Conference on Medicinal and Aromatic plants of South East European Countries, 8th CMAPSEEC, 19-22 May 2014, Durrës, Albania.</p> <p><u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Oturan, J.J. Aaron, Z. Zdravkovski, Investigation of the mechanism of degradation of the azinphos-methyl herbicide using HPLC/DAD/ESI-MSn. XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2014, pp. 26.</p> <p>K. Runcevska, <u>J. Petreska Stanoeva</u>, M. Stefova, Sensitivity of methods for quantification of polyphenols using liquid chromatography and mass spectrometry. XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2014, pp. 41.</p>	30

- D. Bagashovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Characterization of bioactive phenolic metabolites in urine after consumption of mountain tea (*Sideritis scardica*) using liquid chromatography coupled to tandem mass spectrometry. XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2014, pp. 48.
- C. Stojcevski, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Characterization of polyphenols in Macedonian propolis using liquid chromatography coupled to mass spectrometry. XI Students' Congress of Pure and Applied Chemistry of SCTM, Skopje, 2015, pp. 7.
- S. Gadzovska Simic, O. Tusevski, I. Dimovski, C. Anteska, S. Ordevska, H. Aydarçe, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Identification and quantification of phenolic compounds in *Hypericum perforatum* L. wild growing plants. 9th Conference on Medical and Aromatic Plants of Southeast European Countries, 9th CMAPSEEC, 26-29 May, Plovdiv, Bulgaria, 2016, pp. 108.
- J. Petreska Stanoeva, K. Bačeva, M. Stefova, T. Stafilov, Correlations between phenolic compounds and toxic metals in *Thymus alsarensis* Ronninger from the Allchar locality, Republic of Macedonia. 9th Conference on Medical and Aromatic Plants of Southeast European Countries, 9th CMAPSEEC, 26-29 May, Plovdiv, Bulgaria, 2016, pp. 489.
- B. Qazimi, J. Petreska Stanoeva, G. Stefkov, M. Stefova, S. Kulevanova, Comparison of phenolic compounds between spontaneous and cultivated flowering stems of mountain tea (*Sideritis scardica* Griseb.) from R. Macedonia, 6th Congress of Pharmacy in Macedonia, Ohrid, 2016, pp. 506.
- I. Cvetkovikj, G. Stefkov, M. Karapandzova, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, S. Kulevanova, Polyphenolic profile of wild growing populations of *Salvia fruticosa* Mill. from Balkan Peninsula, 6th Congress of Pharmacy in Macedonia, Ohrid, 2016, pp. 507.
- I. Nikolikj, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Identification of berry species and cultivars by DNA barcoding, 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis, Ohrid, 2017, pp.11.
- A. Petkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Determination of the polyphenolic profile of selected apple cultivars from Macedonia with LC-MSn, 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis, Ohrid, 2017, pp.32.
- M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Development of HPLC/DAD/MSn method for

<p>authentication of fruit products, 17th International Symposium and Summer School on Bioanalysis, Ohrid, 2017, pp. 62.</p> <p>J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, A. Vankova, Polyphenolic Content of Bilberry and Bog Bilberry Fruits and Leaves From Macedonia, EastWest Chemistry Conference, Skopje, 2017, pp. 54.</p> <p>M. Najdoska-Bogdanov, J. Petreska Stanoeva, J. Bogdanov, M. Stefova, Determination of Polyphenolic Composition of Cultivated Sweet Fennel from R. Macedonia, EastWest Chemistry Conference, Skopje, 2017, pp. 67.</p> <p>Iva Nikolikj, Doris Feurle, Katja Zappe, Milena Stojkovska, Jasmina Petreska Stanoeva, Marina Stefova, Margit Cichna-Markl, Identification of berry species and cultivars by DNA barcoding and high resolution melting (HRM) analysis, 8th International Symposium on Recent Advances in Food Analysis, Prague, Czech Republic, 2017, pp. 128.</p> <p>O. Tusevski, M. Krstikj, N. Atanasova Pancevska, Dz. Kungulovski, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, S. Gadzovska Simic, Phenolic compounds and antimicrobial activity of <i>Hypericum perforatum</i> l. transgenic shoot extracts, 3rd International Conference on Natural Products Utilization: From Plants to Pharmacy Shelf, 18-21 October 2017, Bansko, Bulgaria.</p> <p>S. Dobrovolni, R. Hochegger, D. Feurle, A. Wanka, I. Nikolikj, K. Zappe, M. Stojkovska, L. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Food authentication by DNA barcoding and Metabarcoding, 18th International Symposium and Summer School on bioanalysis, Komarno, Slovakia, 2018, pp. 23.</p> <p>J. Petreska Stanoeva, N. Peneva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Using polyphenolic profile to find markers for authentication of pomegranate fruits and their products, 18th International Symposium and Summer School on bioanalysis, Komarno, Slovakia, 2018, pp. 39.</p> <p>M. Stefova, L. Stavreska, M. Bogojovska, J. Petreska Stanoeva, Analytical methodology for establishing polyphenolic profiles of honey as an authentication tool, 18th International Symposium and Summer School on bioanalysis, Komarno, Slovakia, 2018, pp. 43.</p> <p>D. Feurle, I. Nikolikj, A. Wanka, K. Zappe, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Authentication of bilberries (<i>V. myrtillus</i>) in Raw and processed foodstuff, 18th International Symposium and</p>	
--	--

	<p>Summer School on bioanalysis, Komarno, Slovakia, 2018, pp. 55.</p> <p>Wanka, D. Feurle, K. Zape, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Differentiation of American cranberry, common cranberry and lingonberry by DNA barcoding and high resolution melting (HRM) analysis, 18th International Symposium and Summer School on bioanalysis, Komarno, Slovakia, 2018, pp. 75.</p> <p>D. Feurle, A. Wanka, K. Zappe, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl. Authentizität von <i>V. myrtillus</i> – Einfluss komplexer Lebensmittelmatrizes auf die Schmelzkurvenanalyse (HRM Analyse) von Heidelbeeren. Österreichische Lebensmittelchemiker Tage, 25.4.-27.4.2018, Seggau, Österreich.</p> <p>D. Feurle, I. Nikolikj, K. Zappe, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl. Identifizierung von heimischer Wildheidelbeere und verschiedenen Sorten der Kulturheidelbeere mittels DNA Barcode Analyse. Österreichische Lebensmittelchemiker Tage, 25.4.-27.4.2018, Seggau, Österreich.</p> <p>Wanka, F. Feurle, I. Nikolikj, K. Zappe, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl. MATK und ITS als Barcoding-Regionen zur Unterscheidung von <i>Vaccinium vitis-idaea</i> L., <i>Vaccinium oxycoccos</i> L. und <i>Vaccinium macrocarpon</i> AIT. Österreichische Lebensmittelchemiker Tage, 25.4.-27.4.2018, Seggau, Österreich.</p> <p>Tusevski, O., Krstikj, M., Petreska Stanoeva, J., Stefova, M., Gadzovska Simic, S. (2018): HPLC/DAD/ESI-MSⁿ analysis of phenolic compounds in <i>Hypericum perforatum</i> L. wild-growing plants from Pelister National Park, Republic of Macedonia. 10th CMAPSEEC Conference on Medicinal and Aromatic plants of South East European Countries, 10th CMAPSEEC, 20-24 May, Split, Croatia.</p> <p>Wanka, D. Feurle, I. Nikolikj, K. Zappe, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl. Identification of three <i>Vaccinium</i> species by DNA barcoding and high resolution melting (HRM) analysis. ASAC JunganalytikerInnen-Forum 2018, 4.5.-5.5.2018, Wien.</p> <p>L. Stavreska, S. Drogrishki, T. Jovanoska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, M. Cichna-Markl, Using anthocyanin profiles for the authentication of various red fruits and products thereof, 25th Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2018, pp. 123.</p>	
--	---	--

	<p>M. Bogojovska, V. Damjanovski, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Optimization of solid-phase extraction followed by HPLC-DAD-MS characterization of honey polyphenols, 25th Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2018, pp. 157.</p> <p>I. Taseska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova, Development of reversed phase HPLC-DAD-MS method for characterization of cannabinoids in hemp oil samples, 25th Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2018, pp.158.</p> <p>M. Cichna-Markl, D. Feurle, A. Wanka, I. Nikolikj, K. Zappe, M. Stojkovska, J. Petreska Stanoeva, M. Stefova. Differentiation of berry species in foods by DNA barcoding and high resolution melting (HRM) analysis. 4th International Conference on Food Chemistry and Technology (FCT-2018). 5.11.-7.11.2018, Berlin, Germany.</p>	
	ВКУПНО	149,11

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. Број	Назив на активноста:	Поени
1.	Експертски активности: Реализирана обука за примена на комплексометриски методи за определување на олово и цинк во концентрат во Рудник Саса ДОО (2014, 2017)	2
3.	Учество во работата на Комисијата за државни натпревари по хемија за средно образование, 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17, 2017/18, 2018/19.	6
4.	Учество во работата на Државната комисија за натпревари по хемија за основно образование, 2015/16, 2016/17, 2017/18, 2018/19.	4
5.	Учество во работата на Државната комисија за натпревари по природни науки за основно образование, 2017/18.	1

6.	Член на комисија за оценување на проекти на смотрата „Наука за млади“ за ученици од средните училишта организирана од Народна техника (2014, 2015 и 2016)	3
7.	Учество во промотивни активности на Факултетот Ноември – месец на науката, член на комисија, 2016, 2017, 2018 Ноември – месец на науката, популарно предавање за ученици „Храната како витална компонента во одржување на животот“	2
8.	Рецензент на трудови (23) поднесени во списанијата: МЈССЕ (9), Rapid Communications in Mass Spectrometry (1), International Journal of Food Properties (1), Natural Product Communications (2), Journal of Agricultural and Food Chemistry (1), Food & Function (1), The Natural Products Journal (1), Environmental Science and Pollution Research (ESPR) (1), Frontiers (1), Journal of Liquid Chromatography & Related Technologies (1), Food Analytical Methods (1), Molecular Nutrition and Food Research (1), Acta Alimentaria (1), Current Pharmaceutical Biotechnology (1)	23
Дејности од поширок интерес		
9.	Претседател на Организациониот одбор на XI студентски конгрес по чиста и применета хемија на СХТМ, Скопје, 2015.	1
10.	Член на Организациониот одбор на XXIII конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија, Скопје, 2014	2
11.	Член на Организационен одбор на 17 th CEEPUS Symposium and Summer School on Bioanalysis, 2017	1
12.	Член на Организациониот одбор на XXV конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија, Скопје, 2018	1
13.	Уредник на книга на апстракти за XXIII и XXV конгрес на хемичарите и технолозите на Македонија и за 17 th CEEPUS Symposium and Summer School on Bioanalysis	3
14.	Член на извршен одбор на СХТМ	0,3

15.	Учество во комисији и тела на државни органи: член на Национален совет за безбедност на храна и храна за животни, 2016-2018	1
16.	Член на пописна комисија на завод за аналитичка хемија, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 (5×0,5=2,5)	2,5
17.	Координатор на КТС на студиска група	1
18.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект – носител Risk Analysis of Natural Widespread Toxic Pyrrolizidine Alkaloids in the Food Chain: Development, Validation, and Application of HPLC/DAD/MSn Methods, OPCW, 2018	2
19.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен (билатерален) проект – носител Развивање на аналитички методи за утврдување на автентичност на овошни производи, (билатерална соработка Македонија–Австрија, МОН), 2016–2018.	2
	Вкупно	57,8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	79,75
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	149,11
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	57,8
Вкупно	286,66

**Членови на Рецензентската
комисија:**

**1. Проф. д-р Симка Петровска-Јовановиќ,
редовен професор на ПМФ – Скопје (во пензија),
с.р.**

**2. Проф. д-р Зоран Здравковски, редовен професор
на ПМФ – Скопје, с.р.**

**3. Проф. д-р Марина Стефова, редовен професор на
ПМФ – Скопје, с.р.**

ПРЕГЛЕД

**на одобрени теми за изработка на магистерски трудови на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Природно-математички факултет – Скопје, на седницата на
Наставно-научниот совет на Факултетот,
одржана на 31.01.2019 година.**

1. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Игорчо Божинов, доктор на медицина	„НОВ ПРИСТАП КОН ВАЛИДАЦИЈА НА ТЕХНИКАТА ЗА АВТОМАТИЗИРАНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ТРАГИ И ОТПЕЧАТОЦИ ОД ПАПИЛАРНИ ЛИНИИ ОД ПРСТИ И ДЛАНКИ СО КОМПЈУТЕРСКИ СИСТЕМ МЕТАМОРФНО™ AFIS (ВЕРЗИЈА 4.2.1)“	„NOVEL APPROACH FOR VALIDATION OF THE AUTOMATED IDENTIFICATION TECHNIQUE FOR TRACES OF FINGERPRINTS AND PALMPRINTS USING METAMORPHO™ AFIS (VER. 4.2.1)“	д-р Мимоза Ристова, редовен професор на ПМФ – Скопје	02-2473/5 од 08.02.2019
2.	Јованка Крајоска, дипл. мол. биол.	„АНТИОКСИДАТИВНИ И АНТИИНФЛАМАТОРНИ ЕФЕКТИ НА МОНО-КАРБОНИЛНИТЕ КУРКУМИНСКИ АНАЛОЗИ В2ВРВС И С66 ПРИ ИЗОПРОТЕНЕРОЛ-ИНДУЦИРАНА КАРДИОМИОПАТИЈА“	„ANTIOXIDANT AND ANTI-INFLAMMATORY EFFECTS OF THE MONOCARBONYL CURCUMIN ANALOGUES В2ВРВС AND С66 IN ISOPROTERENOL-INDUCED CARDIOMYOPATHY“	д-р Никола Хаџи – Петрушев, доцент на ПМФ – Скопје	02-2397/5 од 08.02.2019
3.	Дашмир Амита, дипломиран професор по математика	„ДЕФИНИЦИЈА НА СВРЗАНОСТ НА ТОПОЛОШКИ ПРОСТОРИ ОПРЕДЕЛЕНА СО ПОКРИВАЧИ“	„CONNECTEDNESS DEFINITION BY COVERINGS OF TOPOLOGICAL SPACES“	д-р Никита Шекутковски, редовен професор на ПМФ – Скопје	02-1178/3 од 08.02.2019

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАУЧЕН СОРАБОТНИК ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на Стоматолошкиот факултет, објавен во весниците „Вечер“ и „Лајм“ од 12. 11. 2018 година, за избор на научен соработник во сите научни звања во научната област детска стоматологија и превентивна стоматологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3419/1, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Мира Јанкуловска, Претседател, проф. д-р Златко Георгиев и проф. д-р Марија Стевановиќ, членови.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на научен работник во сите научни звања во научната област детска и превентивна стоматологија, во предвидениот рок се пријави д-р Олга Кокочева - Ивановска.

2. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Олга Кокочева-Ивановска е родена на 22.2.1964 година, во Скопје. Средно образование завршила во гимназијата „Орце Николов“ во Скопје. Дипломирала на Стоматолошкиот факултет во Скопје во 1988 година, со просечен успех 8,00.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1994/1995 година се запишала на втор циклус студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 1997 година, со просечен успех 9,69. На 23.4.2002 година го одбрала магистерскиот труд на тема: “етиопатогенетски и превентивни аспекти на циркуларниот кариес кај млечните заби“.

Докторската дисертација ја пријавила во мај 2006 година од областа на детската и превентивна стоматологија. Дисертацијата на тема: „ кариесот на раната детска возраст: Следење на почетните развојни етапи и можност за негова превенција” ја одбрала на 15. 6. 2011 год, пред Комисија во состав: проф. д-р Снежана Иљовска, проф. д-р Марија Накова, проф. д-р Љупка Матовска, проф. д-р Снежана Трајковска и проф. д-р Миле Царчев. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област детска и превентивна стоматологија.

Во март 2003 година е избрана во звањето помлад асистент на Стоматолошкиот факултет во Скопје во областа детска и превентивна стоматологија.

Во моментот е научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1072 од 2014 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 770, 847, 863, 923, 938, 944, 969 и 1072, како и вкупните научни, стручни, педагошки

и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

3. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, кандидатката д-р Олга Кокочева–Ивановска од 2003 година изведува практични вежби на прв циклус студии на студиската програма и теориска настава на студиската програма за стручни забни техничари, студиската програма за стручни стоматолошки сестри и на студиската програма за стручни стоматолошки сестри-орални хигиенолози. Исто така, изведува практична и теоретска настава на студиската програма за специјализанти на Факултетот и била коментор на еден специјализант. Кандидатката е ментор и на повеќе студентски теми презентирани на студентски конгреси во Републиката.

Во склоп на стручната дејност, д-р Олга Кокочева–Ивановска, во својот 27- годишен работен стаж како лекар специјалист на Клиниката за детска стоматологија и превентивна стоматологија, при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон”- Скопје, врши практична едукација и на стажанти - стоматолози по дентална медицина.

Научно истражувачка дејност

Д-р Олга Кокочева–Ивановска во својот научно истражувачки опус има објавено вкупно **130** научни трудови од областа на детската и превентивна стоматологија.

Во изминатите пет години од последниот избор за научен соработник, има објавено **64** трудови: **5** научни труда во научни списанија со импакт-фактор, **17** труда во меѓународни научни списанија и **42** во зборници од научни собири.

За тековниот конкурс за избор на научен соработник во сите научни звања во научната област детска и превентивна стоматологија, приложува **64** труда кои се цитирани во АНЕКС 2, кој следува. За рецензија, кандидатката д-р Олга Кокочева–Ивановска ги приложува следниве трудови:

1. Olga Kokoceva-Ivanovska, Mile Carcev. “Ultra-Structural Changes of the Early Childhood Caries Starting Phases of Development”. Balkan Journal of Dental Medicine (Mart, 2014); Balk J Dent Med, 2014; 18:38-40.

Ова е лабораториско испитување со скенинг-електронски микроскоп, реализирано во лабораторијата за биомедицински науки и истражувања, при Медицинскиот факултет во Ниш, Србија. Цел: прецизно детерминирање на ултраструктурните промени кои настануваат кај почетните промени на циркуларниот кариес: иницијална лезија и суперфицицијална форма, кај селектирани репрезентативни примероци на екстрахирани млечни заби. Спроведена е компарација на добиените СЕМ-фотографии со фотографиите добиени од контролната група на здрави млечни заби. Кај иницијалната лезија детерминирани се зони на деминерализација, кај суперфицицијалната лезија, формиран кавитет, а кај здравиот емајл се следеше релјеф од здрави емајлови призми со интерпризматски простори. Резултатите претставуваат основа за градење стратегија за

успешна превенција на кариесот во најраната детска возраст. Трудот има научно, стручно и апликативно значење.

2. Kokoceva–Ivanovska Olga, Mijoska Aneta, Gligorova Dragica. EDS – Quantitative Microanalysis Of Calcium And Phosphate In The Initial Lesion Of A Circular Caries Before And After The Topical Fluoride Treatment. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences (Res I Pharm Biol Chem Sci) (RJPBCS); 2016, 7(3): 2403-6.

Целта на испитувањето е квантитативна микроанализа на минералите калциум и фосфор во емајлот кај иницијална, почетна лезија на циркуларен кариес. Ова лабораториско испитување е реализирано со методата на енергетски дисперзационен спектрометар (EDS) во лабораторијата за биомедицински науки и истражувања, при Медицинскиот факултет во Ниш. Анализите на минералите се реализирани кај примероци на екстрахирани млечни заби нетретирани и заби претходно третирани со локален флуориден третман. Резултатите говорат за евидентно минерално губење во самата иницијална лезија. Може да се констатира дека со спроведување на топикален флуориден третман, кај иницијалната лезија доаѓа до значително подобрување на минералниот состав со сигнификантност. Кај некои примероци е постигната комплетна репарација на иницијалната лезија (restitution ad integrum), со минерален состав идентичен со здрав емајл. Трудот има научно и апликативно значење.

3. Kokoceva-Ivanovska O, Georgiev Z, Sarakinova O, Shevale A, Todorovska G, Mijovska A, Natasha S. Early Childhood Caries. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists. Physioacta: 2017; 3(11): 51-56.

Ова е клиничко испитување кое се однесува на еден секојдневен проблем во педодонтските ординации, а тоа е кариесот на раното детство или најчесто кај нас познат како циркуларниот кариес. Во истражувањето биле вклучени две групи испитаници: тестирана група од 40 деца на возраст 3-3,5 години со дијагностициран циркуларен кариес, кои во исхраната се уште користеле шише со цуцла преку кое консумирале засладени содржини, најчесто: засладено млеко и сокови. Ист број деца без кариес ја сочинувале контролната група. Целта е детерминирање на рН- вредности на плунка земена во различни временски интервали: 5, 15, 30 и 60 минути, по консумирање на двете течни содржини и компарација со рН- вредностите од контролната група. Саливарните рН- вредности биле детерминирани со комбинирана електрода со рН – метар (Искра МА 5706), на Институтот за биохемија при Медицинскиот факултет во Скопје. Анализата на примероците покажуваат постоење на висока статистичка сигнификантност на разликите добиени во испитуваната и контролната група во однос на саливарните рН- вредности добиени во различните временски интервали по консумирање на двете течности ($p < 0.01$). Разликите се понагласени по консумирање на сокот, што наведува на заклучок дека сокот е високо кариогена течност, покаригена во однос на засладеното млеко. Трудот има стручно и апликативно значење.

4. Stavreva N, Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Kokocheva –Ivanovska O, Korunovska–Stefkova V, Sotirovska – Ivkowska A. Dental veneers - prosthetic solution for anterior teeth: Review of literature. Дентални ламинати – протетско решение за фронталната регија: Преглед на литература. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists. Physioacta 2017;3(11): 99-104.

Трудот е ревија на развојот на протетското решение на фронталната регија со дентални ламинати. Развојот на материјалите, керамиките и атхезивните системи дозволува подобрување на естетиката на насмевката и самодовербата кај пациентите. Лекарите треба да ги познаваат новите керамички материјали за да можат да ги препорачуваат заедно со апликациите и техниките, а со тоа да се обезбеди успешна примена во клиничката практика. Прегледана е најновата литература за да се истражат најновите и најбитните параметри за одредување на долготрајната успешност, точната примена и клиничките ограничувања на порцеланските фасети. Трудот има научно и апликативно значење.

5. Kokoceva Ivanovska Olga, Mira Jankulovska, Aneta Mijoska, Efka Zabokova- Bilbilova, Meri Pavlevska, Gordana Todorovska. Ultrastructural Changes of the Initial Lesion at Early Childhood Caries. *Journal of International Dental and Medical Research*, JIDMR: 2017; 1(10): 36-40.

Лабораториското испитување е спроведено во Лабораторијата за биомедицински науки и истражувања при Медицинскиот факултет во Ниш. Добиени се фотографии од скенинг - електронскиот микроскоп од набљудуваните примероци на екстрахирани заби со почетен дезинтегритет на емајлот во цервикалниот дел од забот, препознатлив како бела дамка или иницијална (почетна) лезија на циркуларен кариес. Набљудувани се и ултраструктурни промени на деминерализациони зони со различни големини и длабочини. Сите резултати се соодветно компарирани со контролниот здрав емајл. Трудот има исклучително научно, стручно и апликативно значење.

6. Тодоровска Г, Симјановска Љ, Амбаркова В, **Кокочева-Ивановска О**, Глигорова Д, Тодоровска К. Кариес на прв траен молар кај десет годишни деца од градска и рурална средина. *Vox dentarii*, дек 2017;7(3):28-32.

За реализација на поставената цел направени се систематски прегледи на деца од десет годишна возраст од градска и рурална средина, при што се евидентирала состојбата на првиот траен молар. Кај овие деца во период од три години се реализирале редовни систематски прегледи на забите и едукации во кои и децата и нивните родители биле информирани за важноста на првиот траен молар и превентивни мерки за отстранување на кариогените нокси од оралниот медиум. Спроведувањето на превентивните мерки: едукација, редуцирање на шеќерите, залевање на фисурите на младиот прв траен молар, редовна посета на стоматолог и навремена санација на иницијалната кариозна лезија, е најзначајна постапка која можат да ја спроведат стоматолозите за да се зачува здрав првиот траен молар во усната празнина. Трудот има стручно и апликативно значење.

7. Olga Kokoceva- Ivanovska. Department of Pediatric Dentistry, Faculty of Stomatology, Str. Majka Tereza 17, University “Ss. Cyril and Methodius”, 1000 Skopje, Republic of Macedonia. The appearance of the “Baby bottle caries”. *Macedonian pharmaceutical bulletin*, ISSN 1409 – 8695 (Maced. pharm. Bull.), 2017; 64 (2): 19 – 22.

Оваа клиничка студија опфаќа испитувана група од 40 деца на возраст 3-3.5 години, со дијагностициран циркуларен кариес, кои во исхраната се уште користат шише со цуцла

исполнето со засладени содржини, најчесто: засладено млеко и соко. Ист број деца, но без кариес, ја сочинувале контролната група. Цел на испитувањето е детерминирање на глукозните вредности во саливата кај испитуваната група, земена во различни временски интервали: 5, 15, 30 и 60 минути, по конзумирањето и компарација со глукозните вредности на контролната група. Глукозната концентрација е детерминирана со ензимскиот метод GOD/PAP, на Институтот за биохемија при Медицинскиот факултет во Скопје. Резултатите говорат дека глукозната концентрација на фрукталот е со статистички значајна разлика ($p < 0.001$) во однос на засладеното млеко, што потврдува дека сокот е високо кариогена течност, покаригена во однос на засладеното млеко. Трудот има научно и апликативно значење.

8. Sarakinova Olivera, Pop Stefanova-Trposka Maja, Kostadinovska Emilija, Zabokova-Bilbilova Efka, and **Kokoceva- Ivanovska Olga**. Bacterial Response to The Xylitol at Different Levels of The Oral Medium. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. Res I Pharm Biol Chem Sci (RJPBCS); (nov-dec) 2017; 6(8):361-7.

Трудот има за цел да го анализира бактерискиот одговор на континуираната консумација на ксилитол (шеќерен алкохол, полиол, сахарозен субституент) на различни нивоа во оралниот медиум. Испитувани се нивоата на колонизација во зрел дентален плак и во стимулирана салива. На двете нивоа, колонизацијата покажува рапиден пад од периодот пред апликација до период 6 месеци ксилитолна апликација. Високата сигнификантност на разликите во колонизацијата на мутанс стрептококите на двете нивоа ја докажува високата кариес протективна моќ на ксилитолот. Трудот има исклучително научно, стручно и апликативно значење.

9. Efka Zabokova-Bilbilova, Ana Sotirovska Ivkovska, Olivera Sarakinova, **Olga Kokoceva - Ivanovska**, Natasha Stavreva. Correlation between pH, buffering capacity, calcium and dental caries in schoolchildren. Macedonian pharmaceutical bulletin, ISSN1409 – 8695 (Maced. pharm. Bull), 2017; 63 (1): 65-69.

Трудот претставува анализа на некои важни саливарни параметри (во нестимулирана плунка), како што се рН на плунката, пуферскиот капацитет и нивото на калциум кај деца со и без присутен дентален кариес. Резултатите покажале дека средното ниво на пуферскиот капацитет на плунката е значајно намалено во кариес - активната група, а средните вредности на рН и калциум се намалени во групата со кариес, но без сигнификантност на разликите. Резултатите можат да послужат како параметри за утврдување на ризикот за кариес и за планирање и спроведување на кариес-превентивни мерки. Трудот има стручно и апликативно значење.

10. Sarakinova Olivera, Pop-Stefanova-Trposka M, Zabokova-Bilbilova E, **Kokoceva-Ivanovska O**, Kostadinovska E. Salivary and plaque pH values response to the polyol sucrose substitutes impact. International Journal of the Macedonian Association of Anatomists and Morphologists (MAAM): Acta morphol. 2017, 14 (2):12 -17.

Трудот претставува анализа на промените на саливарната и плаковната рН-вредност во услови на хабитуелна ксилитолна апликација. Примероците од салива и плак беа анализирани со помош на стандарден рН - метар за саливарниот параметар, додека, пак, промените на рН во денталниот плак беа анализирани со помош на Beetrode NMPHL3 микроелектрода. Резултатите за двата испитувани

параметра покажуваат сигнификантни разлики во вредностите, со континуиран пораст на вредноста на саливарната рН од 6,3 на 6,95. Плаковните рН- вредности се движеа 6,46- 6,9, што недвосмислено укажа на силен кариес протективен ефект на сахарозниот супституент ксилитол. Одржувањето на квалитетна кондиција во оралниот медиум значајно придонесува за чување на оралното здравје во целост. Трудот има научно, стручно и апликативно значење.

11. Olga Ratko Kokoceva-Ivanovska, Olivera Sarakinova, Efka Zabokova-Bilbilova, Aneta Nikola Mijoska, Natasha Stavreva. Oral Hygiene Index in Early Childhood Caries, Before and After Topical Fluoride Treatment. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences.(Open Access Maced J Med Sci); Feb 15 2018; 6 (2):378-383.

Цел на ова клиничко испитување е да се детерминира корелацијата помеѓу оралната хигиена прикажана со ОХИ – индексот и промените во почетните фази на развој на циркуларниот кариес (иницијална лезија и суперфицијална форма), пред и по спроведен топикален флуориден третман. Резултатите на крајот од клиничкото испитување покажуваат статистичко сигнификантно значајно подобрување на вредностите на ОХИ – индексот, кај треираните пациенти со флуориден препарат (р-р на аминофлуорид). Може да се заклучи дека нивото на орална хигиена е во директна корелација со прогресијата на промените во емајлот, односно дека топикалниот флуориден третман има позитивен ефект во редуирање на кариесот. Трудот има научно, стручно и апликативно значење.

12. Kokoceva- Ivanovska Olga. The influence of fluoride treatment on Ca, P content and Ca/P ratio of the starting phase of early childhood caries. International Journal of the Macedonian Association of Anatomists and Morphologists (МААМ): Acta morphol. 2018; 15 (1) : 66-77.

Оваа студија вклучува квалитативна и квантитативна микроанализа на промени во минералниот состав: калциум, фосфор и нивниот сооднос, кај иницијална, почетна лезија, пред и по локална апликација на флуориден препарат (р-р на аминофлуорид). Анализите на минералите биле вршени на примероци екстрахирани млечни заби со иницијални лезии, т.е. дијагностицирани почетни промени на циркуларен кариес. Лабораториските испитувања биле спроведени со методата на енергетски дисперзационен спектометар во Лабораторијата за биомедицински науки и истражувања, при Медицинскиот факултет во Ниш. Резултатите покажале сигнификантен пораст на наведените минерали во емајлот, по локалната апликација на флуор и со реминерализационен процес кај иницијалната лезија. Во одделни случаи, минералниот состав на емајлот достигнувал ниво на минералите многу слично со здравиот емајл. Трудот има научен и апликативен придонес.

13. Mijoska A, Popovska M, Stevkovska- Korunovska V, Gigovski N, Kokoceva-Ivanovska O . Mechanical properties of three venering ceramics for zirconia-In vitro study. Journal of Macedonion Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta. 2018; 2 (12); 93-100. Механички карактеристики на три различни видови на керамички маси за фасетирање на циркониум- Ин витро студија.

Ин витро студија во која според стандардите се испитуваат механичките карактеристики на порцеланските маси за фасетирање на циркониумска керамика. Силата на свиткување кај овие керамики престапува значаен фактор за одредување на цврстината на циркониумските реставрации и нивната отпорност кон мастикаторните сили. Трудот има научно истражувачко и стручно, апликативно значење.

14. Sarakinova O, Pop Stefanova –Trposka M, Kostadinova E, Dimitrovska S, Janevska S, Zabokova Bilbilova E, **Kokoceva-Ivanovska O.** Evaluation of dental and salivary status in obesity and health children's population. Евалуација на дентален и саливарен статус кај обеситна v.s. здрава детска популација. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta 2018; 2 (12);: 10 1-108

Дебелината е дефинирана како мултифакториелна болест, базирана на генетски и бихејиорални фактори. Поради зголемениот процент на деца со дебелина и висок степен на кариес кај деца од 10 до 14 години, авторите ја поставиле целта на оваа студија да ги евалуираат саливарните и дентални параметри кај оваа таргет - група, наспроти здравите деца. Резултатите говорат дека дебелината не игра клучна улога во состојбата на оралните медиуми во истражуваната група, во споредба со контролната група. Значи, хипотезата за позитивна корелација помеѓу дебелината и состојбата на оралните медиуми не е потврдена. Трудот има научен и апликативен придонес.

15. Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Jadranka Bundevska, Budima Pejkovska Shehpaska, Efka Zabokova – Bilbilova and **Olga Kokoceva Ivanovska.** Zirkonia-Dental biomaterial. A literature review. Цирконија-дентален биоматеријал. Преглед на литература. Списание на Македонското лекарско друштво, Македонски Медицински Преглед. Мак. Мед. Преглед, 2018; 72(2):154-9. Journal of the Macedonian Medical Association, Mac. Med. Preview, 2018; 72(2) :154-9.

Целта на авторите била да се евалуира употребата на циркониумот и неговото значење како биоматеријал со извонредна биокомпатибилност, цврстина, одлична естетика, во протетиката за изработка на коронки, дентални мостови и колчиња за надградби, а во оралната хирургија за импланти. Со воведување на керамиките со висока цврстина и соодветните CAD/ CAM техники се зголемува клиничката индикација за безметални изработки, покажувајќи подобри механички карактеристики, споредено со првичните керамички материјали. Цирконијата, во комбинација со CAD/CAM- техниките, е од неодамна воведена во стоматолошката протетика за изработка на коронки и на мостови. Трудот има научен и апликативен придонес.

16. Todorovska G, Ambarkova V, **Kokocheva-Ivanovska O.** Dzipunova B, Tosheska-Spasova N, Sibnoska K. Orthodontic anomalies in mixed dentition. MicroMedicine ISSN 2449-8947; 2018; 6 (1): 36-46.

Ортодонтските аномалии (малоклузии) можат да бидат причина за лош естетски изглед на лицето, неправилна функција на забалото со проблеми во цвакањето, голтањето и говорот, како и други нарушувања на оралното здравје кај децата. Нивната рана дијагноза и навремениот ортодонтски третман се многу значајни за здрава усна празнина. Целта на испитувањето е да се процени застапеноста на ортодонтските аномалии во периодот на мешовита дентиција кај децата и да се истакне потребата од навремен ортодонтски третман за да се превенираат посериозни нарушувања на здравјето во орофацијалната регија. Ортодонтските аномалии се дијагностицираат на редовните систематски прегледи кај децата, кои се изведуваат од прво до седмо одделение. Периодот на мешовита дентиција, кога е интензивен растот на вилиците, е идеален за ортодонски третман. Родителите имаат можност да се информираат за ортодонтската аномалија кај

нивното дете и навреме да бидат насочени да посетат ортодонт. Со добро спроведени активности од страна на превентивните тимови може да се постигне намалување на процентот на децата со ортодонски неправилности.

Трудот има стручно и апликативно значење.

17. Ambarkova V, Todorovska G, **Kokocheva-Ivanovska O**, Simjanovska Lj. The importance of sugar as predisposing factor for tooth decay. International Journal of Dentistry Research 2018; 3(1):1-4.

Во оваа студија, испитувањето е извршено кај деца од второ одделение за да се види какво е влијанието на шеќерите врз здравјето на забите, при што резултатите одат во прилог на поголема кариогеност кај децата од рурална средина. Покрај исхраната богата со огромно количество рафинирани шеќери која има негативно влијае на оралното здравје, авторите ја потенцираат и лошата орална хигиена. Трудот има стручно и апликативно значење.

18. Aneta Mijoska, Vesna Korunoska- Stevkovska, Julijana Nikolovska, Nikola Gigovski, Sanja Pancevska, Efska Zabokova-Bilbilova, **Olga Kokocheva-Ivanovska**, Kristina Mitic Determination of secondary caries risk in patients with fixed partial dentures. Journal of Hygienic Engineering and Design 2018; 2(1):80-83 EJHD.

Во трудот се пресметува ризик - факторот за појава на секундарен кариес на забите носачи кај пациенти со металкерамички мостови преку одредување на рН на плунката и степенот на меки наслаги. Се одредуваат препораки за подобро одржување на оралната хигиена и навики кај овие пациенти со цел да се добие оптимален период на апликација. Со тоа, трудот има научно и практично апликативно значење.

Апстракти објавени во зборник на научни/стручни собири

1. V.Radojkova- Nikolova, B. Dzipunova, A. Atanasovska- Stojanovska, P. Aleksova, **O. Kokocheva-Ivanovska**. Faculty of Dentistry, Skopje, Fyrom. Role of the components of the extra cellular matrix in periodontal tissue regeneration. 19-th Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) , Beograd, Srbija, 24-27 april, 2014.

Целта на трудот е да се објаснат можностите за локална и системска терапија со хијалуронска киселина кај хроничните процеси, ефектите на гингивалното ткиво кои се откриени со користење на хијалуронската киселина и другите индикации за нејзина апликација во стоматологијата. Клиничките студии покажале добри резултати и висок праг на толеранција и прифаќање од страна на пациентите, што е индикатор за клиничката вредност на хијалуронската киселина во третманот и лекувањето на гингивалната болест. Трудот има научен, стручен и апликативна вредност.

2. М. Павлевска, Е. Георѓиевска, М. Јанкуловска, Б. Гетова, **О.Кочечева-Ивановска**, М.С.Јанкуловска. Клиника за детска и превентивна стоматологија Calcium-silicate cements in modern dentistry. Калциум силикатните цемента во современата стоматолошка пракса; VII Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид, 11-14 јуни 2015,191-192.

Современата стоматологија вклучува материјали кои, покрај тоа што се биокомпатибилни, предизвикуваат позитивен биоодговор на пулпиното ткиво. Целта на трудот е да ги прикаже физичко - хемиските својства на калциум силикатните цемента и клиничкото искуство од употребата на Biodentine во стоматолошката практика. Со скенинг - електронската микроскопија која е направена на екстрахирани заби на кои бил поставен Biodentine се покажало дека интерфејсот меѓу забот и материјалот е интактен, а во клинички услови кај забите на кои е направено директно прекривање на пулпата е сочуван виталитетот, а забите со незавршен раст го продолжиле растот на коренот. Калциум силикатните цемента се покажале како многу добри материјали во стоматолошката практика. Трудот има научно и клиничко значење.

3. Gordana Todorovska, Olga Kokočeva-Ivanovska, Dragica Gigorova, Katerina Sibinowska. Dom zdravlja Skoplje, Klinika za dečju i preventivnu stomatologiju-Skoplje, Stomatološki Fakultet, UKIM-Skoplje, R. Makedonija. Studija dentalnih trauma trajnih zuba kod dece od 6-12 godina (PP 15). III Kongres decje stomatologije. Udruženje dečijih i preventivnih stomatologa Srbije, 3-04. novembar 2017, Beograd, Srbija.

Клиничко испитување за евиденција на застапеноста на фрактурите на коронката кај трајните заби, кај пациенти од 6 до 12 годишна возраст. Процентот кај машките индивидуи бил двојно поголем, 67,1%, во однос на девојчињата, 32,9%. Најмногу биле застапени фрактурите на максиларните централни инцизиви – 84,3%. Кај фрактурите каде што била зафатена и пулпата, стоматолошки третман бил направен кај 100% од случаите, додека кај траумите во емајл и дентин, стоматолошки третман бил спроведен кај 76,9%. Видот на траумата и навремениот стоматолошки третман играат значајна улога во сочувањето на трауматизираните заби во устата. Трудот има клиничка и апликативна вредност.

4. Olga Kokočeva-Ivanovska, Dragica Gligorova, Shevale Alili, Gordana Todorovska, Jasna Simonovska. Klinika za dečju i preventivnu stomatologiju-Skoplje, Stomatološki Fakultet, UKIM-Skoplje, R. Makedonija. Najcesci i najdominantniji lokalni etioloshki faktori za pojavu karijesa ranog detinjstva. III Kongres decje stomatologije. Udruženje dečijih i preventivnih stomatologa Srbije, 3-04. novembar 2017, Beograd, Srbija.

Во оваа студија беа опфатени деца од 5 детски градинки, од централното подрачје на град Скопје. Вкупно биле 250 деца од двата пола, на возраст од 2,5 до 5 години, кај кои со сонда и огледалце на дневно светло се дијагностицирал циркуларен кариес, а на родителите им била приложен однапред подготвен прашалник. Обработените податоци од добиените одговори покажале дека најдоминантни локални етиолошки фактори за појава на циркуларен кариес се: на прво место, исхраната на децата со шише со цуцла во пролонгиран временски период, повеќе од 3 години, потоа неодржување на орална хигиена и отсуство на флуориди. Трудот има стручно-научно, клиничко и апликативно значење.

5. Shevale Alili, Olga Kokočeva-Ivanovska, Aleksandar Dimkov, Dragica Gligorova, Jasna Simonoska. Klinika za dečju i preventivnu stomatologiju, Stomatološki fakultet, Univerzitet „Sv. Kiril i Metodij“, Skopje, Makedonija. Upotreba biodentina u endodontskom tretmanu frakturiranih i nekroticnih zuba sa nezavrshenim rastom korena – prikaz slučaja. III Kongres

decje stomatologije. Udruženje dečijih i preventivnih stomatologa Srbije, 3-04. novembar 2017, Beograd, Srbija.

Даден е приказ на случај со фрактурирани некротични заби, со незавршен раст на корен. Била спроведена ендодонтска терапија со полнење на каналниот систем со биодентин. Се добиле многу солидни терапевтски резултати, што го потврдил уште еднаш бенефитот на биодентинот во стоматологијата. Трудот има стручна и апликативна вредност.

6. Dragica Gligorova, Ilijana Adzisankova–Muratovska, **Olga Kokocheva–Ivanovska**, Shevale Alili. Endodontic treatment is not only the elimination of infection but also preventing reinfection of the treated root canal system. 16 th Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Sava Centar, Beograd, 21-23septembar 2017.

Бил спроведен ендодонтски третман на коренски канален систем кај млад пациент. Се констатирало дека ендодонтскиот третман не е само елиминирање на инфекцијата, туку и спречување на реинфекција на третираниот коренски канален систем. Трудот има стручно-практично и апликативно значење.

7. Gligorova Dragica, Alili Shevale, **Kokocheva–Ivanovska Olga**, Ambarkova Vesna.

Teeth erosion and their primary and secondary prevention - Case report. Kongresi 4-te Mbarekombetar i Stomatolojgijise; 2017, Prishtine, Kosove.

Авторите си поставија за цел да дадат објаснување за перзистирањето на ерозиите на забите кај деца со гастроинтестинален рефлукс, кои предизвикуваат губење на тврдото забно ткиво, лоша естетика и промена на оклузијата. Исто така, во оваа клиничка студија беше прикажана и секундарната превенција на овие ерозии со употреба на композитни глас-јономер полнења. Трудот има клиничко, стручно и апликативно значење.

8. Alili Sh, Zabokova-Bilbilova E, Gligorova D. Molar incisor hypomineralization (MIH). Kongresi 4-te Mbarekombetar i Stomatolojgijise; 2017, Prishtine, Kosove.

Целта на трудот била да се опишат дијагнозата, преваленцијата, потенцијалните етиолошки фактори и карактеристиките на хипоминаерализацијата на емајлот кај моларите и инцизивите. Помалите хипоминаерализациони дефекти кај инцизивите биле реставрирани со течни композити, додека екстензивно афектирани молари биле реставрирани со коронарни реставрации. Забите, посериозно дефектирани, биле екстрахирани. Трудот има клиничко, стручно и апликативно значење.

9. Kokocheva-Ivanovska O, Jankulovska M, Pavlevska M, Zabokova- Bilbilova E, Mijovska A. The influence of fluoride on the clinical development of the circular caries. 22rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Thesaloniki, Greece, 4-6 May, 2017.

Целта на трудот била да се види влијанието на локалната апликација со флуоридни соли на клиничката слика кај циркуларен кариес. Кај почетните лезии биле добиени многу позитивни ефекти на репарирање на деминерализацијата, секако во комбинација со подобрување на оларалната хигиена кај малите пациенти и начинот на нивната исхрана. Кај понапреднатите форми на циркуларен кариес, со веќе кавитиран емајл, со локалниот флуориден третман авторите постигнале хронизација на клиничката слика и стопирање на понатамошното проградирање во длабочина. Трудот има научен, стручен и апликативен придонес.

10. Глигорова Д, Кокочева–Ивановска О, Тодоровска Г. Ендодонтскиот третман не е само елиминирање на инфекцијата туку и спречување на реинфекција на третираниот коренски канален систем. Gligorova D., Kokocheva-Ivanovska O, Todorovska G. Endodontic treatment is not only the elimination of infection but also preventing reinfection of the treated root canal system. 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19.

Во трудот е даден приказ на случај со ендодонтски третман на коренскиот канален систем кај млад пациент. Се покажал солиден ефект, со ендодонтскиот третман била елиминирала инфекцијата и спречена реинфекција на третираниот коренски канален систем. Трудот има стручно-практично и апликативно значење.

11. Кокочева- Ивановска О, Глигорова Д, Кулишески А, Симјановска Љ.

Фактори кои создаваат предиспозиција за појава на циркуларен кариес. 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19.

Анализата извршена во оваа студија била со цел да се покаже поврзаноста помеѓу појавата на циркуларниот кариес кај малите деца и заболувањата кај мајката во текот на бременоста, вклучувајќи ги и болестите во првите месеци од животот на новороденото. Резултатите потврдиле дека овие патолошки промени се едни од најсилните ендогени фактори кои создаваат предиспозиција за понатамошен развој на циркуларен кариес кај најмладата популација. Трудот има научно, стручно, клиничко и апликативно значење.

12. Кокочева- Ивановска О, Георгиев З, Тодоровска Г, Дирјанска К

Влијанието на локалните фактори за појава на циркуларен кариес). The influence of the local factors the appearance of the circular caries. The influence of the local factors the appearance of the circular caries. 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19.

Беше спроведен прашалник кај родителите на малите пациенти со дијагностициран циркуларен кариес. Во најголем процент се добија одговори дека локалните фактори кај овие мали пациенти се главните причинители за појава на ова заболување и имаат многу поголемо влијание од општите (ендогени) фактори кои создаваат само одредена предиспозиција, на која потоа тие делуваат предизвикувајќи брз, прогресивно акутен тек, за развој на овој вид кариес во најраната детска возраст. Трудот има научна, стручна и апликативна вредност.

13. Olga Kokocheva–Ivanovska, Ambarkova Vesna, Mijovska Aneta, Natasha Stavreva, Ljuba Simjanovska. Faculty For Dental Medicine”Ss Cyril And Methodius” Skopje, FYROM. EDS analysis of mineral loss in deciduous teeth with circular caries. (PP)23rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Iasi | ROMANIA, 10-12 May 2018.

Според испитувањата на авторите, вредностите на калциум и фосфатите во macula alba (бела дамка) на млечните заби биле значително намалени во примероците со оваа почетна, иницијална лезија, во споредба со контролата група на здрави заби. Во примероците, пак, третирани со локален флуориден третман, вредностите на овие два минерала растат и биле

евидентно повисоки, во споредба со нетретираните примероци млечни заби. Трудот има научно - стручна и апликативна вредност.

14. Aneta Mijovska, Natasha Stavreva, Efka Zabokova Bilbilova, Olga Kokoceva - Ivanovska, Vesna Ambarkova. Faculty for Dental Medicine SS Cyril and Methodius, Skopje. R. Macedonia. Zirconia surface treatment for improving bonding to veneering ceramic-In vitro study 23rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Iasi| ROMANIA, 10-12 May 2018
Трудот претставува ин витро студија со една од најсовремените техники кои денес се употребуваат во стоматолошката протетика. Според стандардите, испитуван се механичките карактеристики на порцеланските маси за фасетирање на циркониумска керамика. Силата на свиткување кај овие керамики претставувала значаен фактор за одредување на цврстината на циркониумските реставрации и нивната отпорност кон мастикаторните сили. Трудот има научна, стручна и апликативна вредност.

15. Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Aneta Mijoska, Efka Zabokova- Bilbilova, Olga Kokoceva Ivanovska. Faculty For Dental Medicine "Ss Cyril And Methodius" Skopje, FYROM. Faculty of Dental Medicine Skopje, FYROM.

Factors of adaptation period to removable partial dentures at geriatric patients in Macedonia. 23rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Iasi| ROMANIA, 10-12 May 2018.

Цел на авторите била да ги одредат факторите кои влијаат на периодот на адаптација на пациентите за навикнување на носење на парцијалните протези. Пациентите биле одбирани главно од постарата популација на подрачјето на Р Македонија. Трудот има клиничка, стручна и апликативна вредност.

16. Весна Амбаркова, Мира Јанкуловска, Олга Кокочева - Ивановска, Ана Горгиевска, Анета Мијовска. Корелацијата помеѓу КЕП-индексот на 6-годишни деца и концентрацијата на флуор во водата за пиење од југоисточниот регион на Република Македонија. **The correlation between the DMFT Index of 6- year old children and the concentration of fluoride in drinking water from the south-east region of the Republic of Macedonia.** 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: "Behind the healthy smile-science and art" Abstract book: 20 -23 september, Ohrid 2018.

Во ова испитување биле опфатени деца на возраст од шест години од југоисточниот регион на Република Македонија. Целта на авторите била да се види дали постои корелација помеѓу концентрацијата на флуорот во водата за пиење и оралното здравје кај овие испитаници, преку одредување на КЕП - индексот кај децата на шест годишна возраст. Трудот даде научен и апликативен придонес.

17. Жабокова-Билбилова Е, Сотировска-Ивковска А, Георгиев З, Кокочева-Ивановска О, Мијоска А. Плунка и дентален кариес. **Saliva and dental caries.** 8 th

Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art” Abstract book: 20 -23 september, Ohrid 2018

Ова ин витро лабораториско испитување било со цел да се види како саливата во оралниот медиум, со својот пуферски капацитет, влијае на денгалниот кариес. Трудот има научно, стручно и апликативно значење.

18. Кокочева-Ивановска О, Амбаркова В, Мијовска А., Дирјанска К., Симјановска Љ. Салива и циркуларен кариес. Saliva and “Baby bottle caries” . 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art” Abstract book: 20 -23 september, Ohrid 2018.

Во ова испитување спроведено на Институтот за биохемија во Скопје, биле одредувани вредностите на рН на плунката во неколку временски интервали, по консумирање на два типа засладени содржини: засладено млеко и индустриски сок (фруктал), кои најчесто ги консумирале нашите испитаници со циркуларен кариес. Добиените вредности на рН на плунката биле споредувани со вредностите од контролниот примерок плунка, земен наутро (на гладно). Резултатите покажале дека вредностите на рН на саливата, многу повеќе опаѓале по консумирањето на сокот, во споредба со засладеното млеко. Трудот има научна, стручна и апликативна вредност.

19. Кокочева-Ивановска О, Амбаркова В, Саракинова О., Жабокова-Билбилова Е, Дирјанска К. Глукозата - ризичен фактор за “Кариес од исхрана со шише” . Kokoceva- Ivanovska O., Ambarkova V., Sarakinova O., Zabokova – Bilbilova E, Dirjanska K. The glucose – risk factor for “Babby bottle caries. 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art” Abstract book: 20 -23 september, Ohrid 2018.

Оваа студија опфаќа лабораториско испитување за концентрацијата на глукозата во плунката, по консумирање на засладено млеко и сок фруктал, кај испитаници со циркуларен кариес. Резултатите покажале дека многу поголема концентрација на глукоза во плунката, со статистички значајна разлика, имало по консумирањето на сокот. Тоа потврдува дека сокот е течна содржина со висок кариоген потенцијал, на што треба да се стави посебен акцент, како голем ризик - фактор за ова денгално заболување. Започнува од најрана возраст и се нарекува „ кариес на најраното детство”. Трудот има клинички и апликативен придонес.

20. Дирјанска К, Ивановски К, Ристоска С, Стефановска Е, **Кокочева-Ивановска О** Проценка на оксидативниот стрес и пародонталното здравје .. **Evaluation of oxidative stress and periodontal health.** 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art”.

Целта на овој труд е да се одреди валидноста на тестот на оксидативниот стрес за проценка на состојбата на пародонтот. Кај 42,86% од испитаниците, според бројот на позитивно одговорените прашања од прашалникот (од 0 до 9), имале висок ризик од оксидативниот стрес. Сепак, се потврдило дека прашалникот може да биде показател за утврдување на оксидативниот стрес, како ризик за пародонталната болест.

21. Aleksandar Trajkovski, Sinisha Simjanovski, **Olga Kokoceva-Ivanovska**, Simona Simjanovska, Gordana Todorovska, Oliver Temelkov. Surgical method as a choise for treatment

of odontoma. 17. Kongres stomatologa Srbije-Megunarodni kongres. Beograd, Sava Centar;27-29.septembar 2018.god.

Во оваа клиничка студија бил прикажан случај со одонтом. Тимот доктори се одлучиле за хирушкиот третман како избор на терапија на одонтомот, кој притоа бил успешно отстранет, без можни компликации. Трудот има посебна клиничка и стручно - апликативна вредност.

22. Sinisha Simjanovski, Ljuba Simjanovska, Natasha Toshevska Spasova, Biljana Dzipunova, Olga Kokoceva –Ivanovska, Simona Simjanovska. Multiple corticotomy in the upper jaw (Case study). 17.Kongres stomatologa Srbije-Megunarodni kongres. Beograd, Sava Centar;27-29.septembar 2018.god

Во трудот авторите презентираат редок случај на импактирани заби, при што се среќаваат повеќе импакции во една регија. Истовремено била направена мултипна кортикотомија на забите, а резултатите веќе биле видливи по три месеци. Секако, треба да се нагласи фактот дека за успешен хирушки третман, неопходна е тимска работа. Трудот има клиничко-апликативно значење.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Олга Кокочева–Ивановска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон” - Скопје. Врши стручна дејност од областа на детската и превентивна стоматологија.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во времетраење од 5 месеци, во три наврати: 2003, 2006 и 2007 година, на Стоматолошкиот факултет во Ниш, Србија, во склоп на Медицинскиот факултет.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи на Стоматолошкиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св Кирил и Методиј, ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон” - Скопје и Стоматолошката комора на Р Македонија.

Била член на Работното претседателство на постерски презентации на 7 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество во 2015 година во Охрид.

Во 2018 година била претседател на сесија усни презентации на 1. Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, одржан во Скопје, Македонија.

Оценка од самовалуација

Кандидатката д-р Олга Кокочева–Ивановска доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Олга Кокочева-Ивановска

Институција:

Стоматолошки факултет-Скопје

Научна област:

детска и превентивна стоматологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8.00</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9.69</p>	да
2	<p>Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира</p> <p>Назив на научната област: медицински науки и здравство поле: стоматологија, подрачје: детска и превентивна стоматологија</p>	да
3	<p>Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор</p>	да
3.1	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование</p> <p>1.)</p> <p>1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences.(Open Access Maced J Med Sci); 6(2):378-383</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Scimago Journal Rank</p> <p>3. Назив на трудот: Oral Hygiene Index in Early Childhood Caries, Before and After Topical Fluoride Treatment</p> <p>Olga Ratko Kokoceva-Ivanovska, Olivera Sarakinova, Efka Zabokova-Bilbilova, Aneta Nikola Mijoska, Natasha Stavreva</p> <p>4. Датум на објава: Feb 15 2018.</p> <p>2.)</p> <p>1. Назив на научното списание: Macedonian pharmaceutical bulletin, ISSN 1409 – 8695 (Maced. pharm. Bull), 64(2):19–22.</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco</p> <p>3. Назив на трудот: The appearance of the “Baby bottle caries”</p> <p>Olga Kokoceva- Ivanovska.</p> <p>Department of Pediatric Dentistry, Faculty of Stomatology, Str. Majka Tereza 17, University “Ss. Cyril and Methodius”, 1000 Skopje, Republic of Macedonia</p> <p>4. Датум на објава: 2017.</p> <p>3.)</p> <p>1. Назив на научното списание: Journal of International Dental and Medical Research, JIDMR, 1(10):36-40</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Impact Factor 0.22</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Назив на трудот: Ultrastructural Changes of the Initial Lesion at Early Childhood Caries</p> <p><u>Kokoceva Ivanovska Olga*</u>, Mira Jankulovska, Aneta Mijoska, Efka Zabokova-Bilbilova, Meri Pavlevska, Gordana Todorovska</p> <p>4. Датум на објава: 2017.</p> <p>4.)</p> <p>1. Назив на научното списание: Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences (Res I Pharm Biol Chem Sci) (RJPBCS); 7(3):2403-6</p> <p>2. Назив на електронската база на списанија: <u>Scopus, Impact Factor 0.35</u></p> <p>3. Назив на трудот: EDS – Quantitative Microanalysis Of Calcium And Phosphate In The Initial Lesion Of A Circular Caries Before And After The Topical Fluoride Treatment.</p> <p><u>Kokoceva-Ivanovska Olga</u>, Mijoska Aneta, Gligorova Dragica.</p> <p>4. Датум на објава: May – June, 2016.</p>	
3.2	<p>Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>5.)</p> <p>1. Назив на научното списание: International Journal of the Macedonian Association of Anatomists and Morphologists (MAAM): Acta morphol; 15(1):66-77.</p> <p>2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 12 члена: 1 Serbia, 1 Austria, 2 Italy, 1 Romania, 1 Turkey, 1 B&H, 1 Portugal, 2 Macedonia, 1 Bulgaria, 1 Argentina. Macedonian Scientific Committee :7 члена</p> <p>3. Назив на трудот: The influence of fluoride treatment on Ca, P content and Ca/P ratio of the starting phase of early childhood caries. <u>Kokoceva- Ivanovska Olga</u>.</p> <p>4. Датум на објава: 2018.</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.4	<p>Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји</p> <p>1. Назив на зборникот: 116 International Dental Journal, volume 67, Supplement 1.</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 105-th FDI World Dental Congress Madrid, Spain.</p> <p>3.Имиња на земјите: Spain, France, Italy, Poland, Slovenia, Turkey, Bulgaria, Russian, England, Austria, Macedonia.</p> <p>4. Назив на трудот: Prevention of demineralization around orthodontic brackets.</p> <p>5. Датум на објава: september, 2017.</p> <p>1.Назив на зборникот: Dental Medicine of the younger &Elderly patients</p> <p>2. Назив на меѓународниот собир: 23rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Iasi Romania.</p> <p>3. Имиња на земјите: Romania, Italy, Turkey, Bulgaria, Serbia, Romania, V&H, Macedonia.</p> <p>4. Назив на трудот: EDS analysis of mineral loss in deciduous teeth with circular caries.</p> <p>5. Датум на објава: 10-12 May 2018.</p> <p>1. Назив на зборникот: Abstract book: “Behind the healthy smile-science and art”.</p> <p>2 .Назив на меѓународниот собир: 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation.</p>	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	<p>3. Имиња на земјите: Macedonia, Serbia, Turkey, B&H, Croatia, Portugal.</p> <p>4. Назив на трудот: Saliva and “Baby bottle caries”</p> <p>5. Датум на објава: 20 -23 september, Ohrid 2018.</p>	
4	<p>Претходен избор во наставно-научно звање:</p> <p>Научен соработник, 3.03.2014; број на Билтен: 1072</p>	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

ОБРАЗЕЦ 2

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Олга Ратко Кокочева-Ивановска

Институција: Стоматолошки факултет - Скопје

Научна област: детска и превентивна стоматологија

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование¹</p> <p>1. <u>Olga Ratko Kokoceva-Ivanovska</u>, Olivera Sarakinova, Efka Zabokova-Bilbilova, Aneta Nikola Mijoska, Natasha Stavreva. Oral Hygiene Index in Early Childhood Caries, Before and After Topical Fluoride Treatment. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. (Open Access Maced J Med Sci), 2018; 6(2):378-383</p> <p align="center"><u>Ebsco, SCImago Journal Rank</u></p>	3

	<p>која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование⁹.</p> <p>1. Kokoceva-Ivanovska Olga, Mijoska Aneta, Gligorova Dragica. EDS – Quantitative microanalysis of calcium and phosphate in the initial lesion of a circular caries before and after the topical fluoride treatment.</p> <p>Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences (Res I Pharm Biol Chem Sci) (RJPBCS), 2016; 7(3):2403-6</p> <p>Scopus, Impact Factor 0.35</p> <p>2. Natasha Stavreva, Efka Zabokova – Bilbilova, Olga Kokocheva-Ivanovska, Biljana Kapusevska, Korunovska–Stefkova V. Overview of Burning Mouth Syndrome for prosthodontics practitioners. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. Res I Pharm Biol Chem Sci (RJPBCS); 2017; 6(8):221-8 (<i>Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје бр. 1167</i>)</p> <p>Scopus, Impact Factor 0.35</p> <p>3. Sarakinova Olivera, Pop Stefanova-Trposka Maja, Kostadinovska Emilija, Zabokova-Bilbilova Efka, and Kokoceva Ivanovska Olga. Bacterial Response to The Xylitol at Different Levels of The Oral Medium. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. Res I Pharm Biol Chem Sci (RJPBCS); 2017; 6 (8): 361-8</p> <p>Scopus, Impact Factor 0.35</p> <p>4. Kokoceva-Ivanovska Olga*, Mira Jankulovska, Aneta Mijoska, Efka Zabokova-Bilbilova, Meri Pavlevska, Gordana Todorovska. Ultrastructural Changes of the Initial Lesion at Early Childhood</p>	<p>6.75</p> <p>5.15</p>
--	--	-------------------------

	<p>of Anatomists and Morphologists (MAAM): Acta morphol, 2018; 15(1):66-77.</p> <p>2. Olga Kokoceva-Ivanovska, Mile Carcev.</p> <p>“Ultra-Structural Changes of the Early Childhood Caries.” Balkan Journal of Dental Medicine. Balk J Dent Med, 2014; 18:38-40.</p> <p>3. Todorovska G, Simjanovska Lj, Todorovska K, Kokoceva-Ivanovska O. Prevention in pediatric dentistry-health and bright smile. Превентива во детска стоматологија- предуслов за здравје и блескава насмевка. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta 2016; 1(10):33-39111 (<i>Трудови е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1. 6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.</i>)</p> <p>4. Kokoceva - Ivanovska O, Georgiev Z, Sarakinova O, Shevale A, Todorovska G, Mijovska A, Natasha S. “Early childhood caries”-Кариес на рано детство. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta, 2017; 3 (11): 51-7</p> <p>5. Stavreva N, Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Kokocheva-Ivanovska O, Korunovska-Stefkova V, Sotirovska-Ivkovska A. Dental veneers-prosthetic solution for anterior teeth: Reriew of literature. Дентални ламинати – протетско решение за предните заби: Преглед од литературата. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta, 2017; 3 (11): 99-105.</p> <p>6. Mijoska A, Gigovski N, Korunovska-Stefkova V, Kokoceva - Ivanovska O. Prostetic treatment of dental sport trauma in upper maxillar incisors (case report). Протетичка терапија при спортска траума кај горни максиларни инцизиви. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta, 2017; 2 (11):73-9 (<i>Трудови е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1167</i>)</p> <p>7. Тодоровска Г, Симјановска Љ, Амбаркова В, Кокочева-Ивановска О, Глигорова Д. Кариес на прв траен молар кај десет годишни деца од градска и рурална средина. Vox dentarii. 2017; 7(3):28-32. (<i>Трудови е рецензиран во Билтен бр.</i></p>	<p>5</p> <p>4-5</p> <p>3</p> <p>3</p>
--	--	---------------------------------------

	<p>1170 од 1. 6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).</p> <p>8. Sarakinova Olivera, Pop- Stefanova- Trposka M, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva – Ivanovska O, Kostadinovska E. Salivary and plaque pH values response to the polyol sucrose substitutes impact. International Journal of the Macedonian Association of Anatomists and Morphologists (MAAM): Acta morphol. 2017, 14 (2):12 -17.</p> <p>9. Sarakinova O, Pop Stefanova –Trposka M, Kokoceva-Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E, Kostadinova E, Dimitrovska S, Janevska S. Evaluation of dental and salivary status in obesity and health children’s population. Евалуација на дентален и саливарен статус кај обеситна v. s. здрава детска популација. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta Vol.12- No2 (2018).</p> <p>10. Mijoska A, Popovska M, Stevkovska-KorunovskaV, Gigovski N, Nikolovska J, Pancevska S, Dastevski B, Petkov M., Kokoceva-Ivanovska O., Zabokova- Bilbilova E. Mechanical properties of three veneering ceramics for zirconia-In vitro study. Механички карактеристики на три различни видови на керамички маси за фасетирање на циркониум - Ин витро студија. Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. Physioacta Vol.12- No2 (2018)</p> <p>11. Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Jadranka Bundevska, Budima Pejkovska Shehpaska, Efka Zabokova–Bilbilova and Olga Kokoceva Ivanovska. Zirkonia - Dental biomaterial. A literature review. Цирконија - дентален биоматеријал. Преглед на литература. Списание на Македонското лекарско друштво медицински преглед. Мак. мед. преглед, 2018;72(2). Journal of the Macedonian Medical Association. Mac. Med. Preview, 2018;72(2):55-61</p> <p>12. Todorovska G, Ambarkova V, Kokocheva-Ivanovska O, Dzipunova B, Tosheska-Spasova N, Sibinoska K. Orthodontic anomalies in mixed dentition. Micro Medicine ISSN 2449-8947. Micro Medicine 2018; 6 (1): 36-46</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
--	--	-------------------------------------

	<p>13. Ambarkova V, Todorovska G, <u>Kokocheva-Ivanovska O</u>, Simjanovska Lj, International Journal of Dentistry Research. The importance of sugar as predisposing factor for tooth decay.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
--	--	---

		3
		3
4.	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание</p> <p>17. Тодоровска Г, Симјановска Љ, Тодоровска К, Кочичева-Ивановска О, Жабокова- Билбилова Е. Значењето на оралното здравје во периодот на млечна дентиција. Vox medicі, 2017; 25(96):495-500 (Трудот е рецензиран во Билтен бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на „Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.)</p>	1.8
6.	<p>Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество</p> <p>-Предавање, март 2016 МСД: Индекс на орална хигиена пред и по топикален флуориден третман кај циркуларен кариес</p>	2
10	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат</p>	

	<p style="text-align: center;">- усна презентација</p> <p>1. <u>Кокочева- Ивановска О</u> , Јанкуловска, М, Марија Стевановиќ, Мери Павлевска, Весна Амбаркова, Драгица Глигорова.</p> <p>EDS-Квантитативна микроанализа на калциум и фосфат во иницијална лезија на циркуларен кариес пред и по топикален флуориден третман.</p> <p>7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество “Стоматолошката наука во секојдневната практика”, Охрид, 11-14 јуни 2015. Македонско стоматолошко друштво (МСД)</p> <p>2. Kokoceva-Ivanovska O, Jankulovska M, Pavlevska M, Zabokova- Bilbilova E, Mijovska A. The influence of fluoride on the clinical development of the circular caries 22 BaSS Congress, Thesaloniki, Greece, 4-6 May, 2017.</p> <p>3. Olga Kokocheva–Ivanovska, Efka Zabokova–Bilbilova, Aneta Mijovska, Natasha Stavreva, Ljuba Simjanovska, Gordana Todorovska Clinical examination of oral hygiene index in early childhood caries Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem Beograd, Sava Centar, 21-23septembar 2017.</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">1</p>
	<p style="text-align: center;">- постер - презентација</p>	

	<p>1. Olga Kokočeva-Ivanovska, Dragica Gligorova, Shevale Alili, Gordana Todorovska, Jasna Simonovska. Najcesci i najdominantniji etiološki faktori za pojavu kariеса ranog detinjstva. III Kongres decje stomatologije. Udruženje dečijih i preventivnih stomatologa Srbije. Stomatološki fakultet Univerziteta u Beogradu. Klinika za dečiju i preventivnu stomatologiju. 03-04. novembar 2017, Beograd, Srbija</p> <p>2. Кокочева- Ивановска О, Глигорова Д, Кулишевски А, Симјановска Љ. Фактори кои создаваат предиспозиција за појава на циркуларен кариес. Kokočeva-Ivanovska O, Gligorova D, Kulishevski A, Simjanovska Lj</p> <p>Predisposition factors for appearance of the circular caries. 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists. Skopje, Macedonia, 2018, may 18-19</p> <p>3 Кокочева- Ивановска О, Георгиев З, Тодоровска Г, Дирјанска К. Влијанието на локалните фактори за појава на циркуларен кариес. Kokočeva-Ivanovska O, Georgiev Z, Todorovska G, Dirjanska K. The influence of the local factors the appearance of the circular caries.</p> <p>1. Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, May 18-19</p> <p>4. Кокочева – Ивановска О, Амбаркова В, Мијовска А, Дирјанска К, Симјановска Љ. Салива и циркуларен кариес). Kokočeva–Ivanovska O, Ambarkova V, Mijovska A, Dirjanska K, Simjanovska Lj. Saliva and “Baby bottle caries. 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art” 20 -23 september, Ohrid.</p> <p>5.Кокочева- Ивановска О, Амбаркова В, Саракинова О, Жабокова-Билбилова Е, Дирјанска К. Глукозата - ризичен фактор за “Кариес од исхрана со шише”. Kokočeva-Ivanovska O, Ambarkova V, Sarakinova O, Zabokova – Bilbilova E, Dirjanska K. The glucose–risk factor for “Babby bottle.</p>	<p>0,5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p>
--	--	---

	<p>2. V. Radojkova- Nikolova, B. Dzipunova, A. Atanasovska- Stojanovska, P. Aleksova, O. Kokoceva - Ivanovska. Faculty of Dentistry, Skopje, Fyrom. Role of the components of the extra cellular matrix in periodontal tissue regeneration. 19. Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS), Beograd, Srbija, 24-27 april, 2014.</p> <p>3. S. Simjanovski, Lj.Simjanovska, N. Toshevska, M. Maneva, O. Kokoceva- Ivanovska. Mesiodens- cause of impacted incisive. Faculty of Dentistry, Skopje, Fyrom, Private Dental Office, Kumanovo, Fyrom. 19-th Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS), Beograd, Srbija, 24-27 april, 2014. <i>(рецензиран во Билџенои бр. 1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).</i></p> <p>4. O. Kokoceva-Ivanovska, M. Jankulovska, A. Kulishevski, Lj.Simjanovska, V. Radojkova- Nikolova. Faculty of Dentistry, Skopje, Fyrom. The influence of fluoride on the clinical development of the erarly childhood caries. (PP) 19-th Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) , Beograd, Srbija, 24-27 april, 2014. <i>(Трудои е ецензиран во Билџен бр. 1170 од .01.06.2018 година на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.)</i></p> <p>5. M. Jankulovska, S.Cekova, S. Dokovska, M. M. Jankulovska, O. Kokoceva-Ivanovska, Faculty of Dentistry, Skopje, Fyrom, Faculty of Medicine, Instituteof Biochemistry, Skopje, Fyrom. The effect of the use of three types of chewing gums on some saliva parameters 19-th Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS), Beograd, Srbija, 24-27 april, 2014. <i>(рецензиран во Билџенои бр.1104 од 15 јули 2015 година)</i></p> <p>6. M. Stevanovic, E. Gjorgievska, A. Dimkov, O Kokoceva-Ivanovska. Faculty of Dentistry, Skopje, Fyrom . Mechanical properties of GJCS modified with bioactive glass 19. Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS), Beograde, Srbija, 2014; Book of Abstracts: 7 <i>(рецензиран во Билџенои број 1104 од 15 јули 2015 година).</i></p> <p>7. Kokoceva-Ivanovska O, M. Jankulovska, M. Stevanovic, M. Pavlevska, O. Sarakinova Faculty of Dentistry, Skopje, Fyrom. The fluoride effects on the mineral composition in the Early childhood caries initial phase. 19. Congress of the</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	---	----------------------------

	<p>Balkan Stomatological Society (BaSS), Beograd, Srbija, 24-27 april, 2014: 98 (<i>рецензиран во Билтенот бр.1104 од 15 јуни 2015 година</i>)</p> <p>8. М. Павлевска, Е. Георѓиевска, М. Јанкуловска, Б. Гетова, О.Кочичева-Ивановска, М.С. Јанкуловска. Клиника за детска и превентивна стоматологија. Calcium-silicate cements in modern dentistry. Калциум силикатните цемента во современата стоматолошка пракса. 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество Охрид, 11-14 јуни 2015, 191-192.</p> <p>9.Олга Кочичева-Ивановска, Мира Јанкуловска, Марија Стевановиќ, Мери Павлевска, Весна Амбаркова, Драгица Глигорова. EDS-Квантитативна микроанализа на калциум и фосфат во иницијална лезија на циркуларен кариес пред и после топикален флуориден третман. EDS-Quantitative microanalysis of calcium and phosphate in the initial lesion of a circular caries before and after the topical fluoride treatment). 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество “Стоматолошката наука во секојдневната практика” Охрид 11-14 јуни 2015. (<i>Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1104 од 2015 година</i>).</p> <p>10. Амбаркова Весна, Јанкуловска Мира, Олга Кочичева-Ивановска, Драгица Глигорова, Сотировска-Ивковска Ана, Стевановиќ Марија. Застапеноста на деналниот кариес кај 12-годишните деца од Вардарскиот регион на Република Македонија. Dental caries experience among 12-year old children in the Vardar region of the Republic of Macedonia. 7 Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Стоматолошката наука во секојдневната практика”, Охрид, 11-14 јуни 2015. (<i>Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1104 од 2015 година</i>).</p> <p>11. Драгица Глигорова, Весна Амбаркова, Олга Кочичева-Ивановска. Користење на 37% карбамид пероксид во техника за избелување на ендодонтски третирани заби: Приказ на случај. Use of 37% carbamide peroxide in the walking bleach technique: A case report. 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Стоматолошката наука во секојдневната практика”, Охрид, 11-14 Јуни 2015 (<i>рецензиран во Билтенот бр. 1111/2015</i>).</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	--	---

	<p>12. Aneta Mijovska, Natasha Stavreva, Olga Kokocheva–Ivanovska, Katerina Zlatanovska. University Ss Cyril and Methodius, Faculty of Dentistry, Skopje, University Goce Delcev, Department of Dental medicine, Stip, Macedonia. Prosthetic restorations from veneered and monolithic zirconia. 15. Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem. Sava Centar, Beograd, 17-19 novembar 2016 (<i>рецензиран во Биљенои бр. 1123</i>).</p> <p>13. Gordana Todorovska, Olga Kokocheva-Ivanovska, Dragica Gigorova, Katerina Sibinoska. Dom zdravlja Skoplje, Klinika za dečju i preventivnu stomatologiju-Skoplje, Stomatološki Fakultet, UKIM-Skoplje, R. Makedonija. Studija dentalnih trauma trajnih zuba kod dece od 6-12 godina (PP 15). III Kongres decje stomatologije. Udruženje dečjih i preventivnih stomatologa Srbije, 3-04. novembar 2017, Beograd, Srbija.</p> <p>14. Olga Kokocheva-Ivanovska, Dragica Gligorova, Shevale Alili, Gordana Todorovska, Jasna Simonovska. Klinika za dečju i preventivnu stomatologiju-Skoplje, Stomatološki Fakultet, UKIM-Skoplje, R. Makedonija. Najcesci i najdominantniji lokalni etiloloshki faktori za pojavu karijesa ranog detinjstva. III Kongres decje stomatologije. Udruženje dečjih i preventivnih stomatologa Srbije, 3-04. novembar 2017, Beograd, Srbija</p> <p>15. Shevale Alili, <u>Olga Kokocheva-Ivanovska</u>, Aleksandar Dimkov, Dragica Gligorova, Jasna Simonoska. Klinika za dečju i preventivnu stomatologiju, Stomatološki fakultet, Univerzitet „Sv. Ćiril i Metodij“, Skopje, Makedonija. Upotreba biodentina u endodontskom tretmanu frakturiranih i nekroticnih zuba sa nezavršenim rastom korena–prikaz slučaja. III Kongres decje stomatologije. Udruženje dečjih i preventivnih stomatologa Srbije, 3-04. novembar 2017, Beograd, Srbija.</p> <p>16. Olga Kokocheva–Ivanovska, Efka Zabokova –Bilbilova, Aneta Mijovska, Natasha Stavreva, Ljuba Simjanovska, Gordana Todorovska. Clinical examination of oral hygiene index in early childhood caries.(OP 24) 16. Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Sava Centar, Beograd, 21-23 septembar 2017. (<i>Трудои е рецензиран во Биљенои бр. 1170 од 1. 6.2018 година на веб-</i></p>	<p>1</p> <p>1</p>
--	--	-------------------

	<p><i>сїраницаїа на Универзїїейїоїї „Св. Кирил и Меїїоцї” во Скоїїе.)</i></p> <p>17. Dragica Gligorova, Ilijana Adzisankova–Muratovska, <u>Olga Kokocheva–Ivanovska</u>, Shevale Alili. Endodontic treatment is not only the elimination of infection but also preventing reinfection of the treated root canal system. (OP 25) 16 th Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Sava Centar, Beograd, 21-23 septembar 2017.</p> <p>18. Efka Zabokova–Bilbilova, Zlatko Georgiev, Ana-Sotirovska Ivkovska, <u>Olga Kokocheva – Ivanovska</u>, Dragica Gligorova, Aneta Mijovska. Protective effect of CPP-ACP agents on enamel during orthodontic treatment (OP 15) 16 th Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Sava Centar, Beograd, 21-23 septembar 2017. <i>(Трудоїї е рецензиран во Билїеноїї на Универзїїейїоїї „Св. Кирил и Меїїоцї” во Скоїїе бр.1163).</i></p> <p>19. Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Aneta Mijovska, Efka Zabokova–Bilbilova, <u>Olga-Kokoceva-Ivanovska</u>, Ljuba Simjanovska. Correlation between different marginal designs and fracture resistance at all – ceramic restorations in posterior region. 16 th Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Sava Centar, Beograd, 21-23 septembar 2017. <i>(Трудоїї е рецензиран во Билїеноїї бр. 1170 од 1.6.2018 їодина на веб-сїраницаїа на Универзїїейїоїї “Св. Кирил и Меїїоцї” во Скоїїе).</i></p> <p>20. Ljuba Simjanovska, Sinisha Simjanovski, Natasha Stavreva, Mirjana Markovska Arsovska, Gordana Todorovska, <u>Olga-Kokoceva-Ivanovska</u>. Laser removal of hiperplastic changes in the oral cavity by stages. (OP1). 16. Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Sava Centar, Beograd, 21-23 septembar 2017. <i>(Трудоїї е рецензиран во Билїеноїї бр. 1170 од 1.6.2018 одина на веб-сїраницаїа на Универзїїейїоїї „Св. Кирил и Меїїоцї” во Скоїїе.)</i></p> <p>21. Gordana Todorovska, <u>Ljuba Simjanovska</u>, Olga-Kokoceva-Ivanovska, Katerina Todorovska, Simona Simjanovska, Sinisha Simjanovski. Benefits of preventive measures in pediatric dentistry in children of sixth grade. 16 th Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Sava Centar, Beograd, 21-23 septembar 2017. <i>(Трудоїї е рецензиран во Билїеноїї бр. 1170 од 1.6.2018 їодина на веб-сїраницаїа на Универзїїейїоїї „Св. Кирил и Меїїоцї” во Скоїїе).</i></p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	---	----------------------------

	<p>22. Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Aneta Mijovska, Mirjana Markovska Arsovska, Ljuba Simjanovska, <u>Olga Kokoceva-Ivanovska</u> . Oral health-comorbidity correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. (PP) Faculty for Dental Medicine, UKIM, Skopje, The Former Yugoslav Republic of Macedonia. 116 International Dental Journal, volume 67, Supplement 1, 2017. Abstracts of the 105-th FDI World Dental Congress, Madrid, Spain, 29 August-1 September, 2017. <i>(Трудои е рецензиран во Билтенот бр.1170 од 1.6.2018 година на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје).</i></p> <p><u>Импакт фактор=1.362</u></p> <p>23. Efka Zabokova –Bilbilova, Ana-Sotirovska Ivkovska, Zlatko Georgiev, <u>Olga Kokoceva-Ivanovska</u>, Vesna Ambarkova. Prevention of demineralization around orthodontic brackets. (PP) Faculty for Dental Medicine, UKIM, Skopje, The Former Yugoslav Republic of Macedonia. 116International Dental Journal, volume 67, Supplement 1, 2017. Abstracts of the 105-th FDI World Dental Congress, Madrid, Spain, 29 August-1 September, 2017. <i>(Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1163).</i></p> <p><u>Импакт фактор=1.362</u></p> <p>24. Aneta Mijoska, Biljana Kapusevska, Natasha Stavreva, Emilija Bajraktarova, <u>Olga Kokoceva-Ivanovska</u>. Effect of The Coloring Zirconia Liner on Micro Shear Bond. (PP). Faculty for Dental Medicine, UKIM, Skopje, The Former Yugoslav Republic of Macedonia. 116 International Dental Journal, volume 67, Supplement 1, 2017. Abstracts of the 105-th FDI World Dental Congress, Madrid, Spain, 29 August-1 September, 2017. <i>(Трудои е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1167).</i></p> <p><u>Импакт фактор=1.362</u></p> <p>25. Gligorova Dragica, Alili Shevale, <u>Kokoceva-Ivanovska Olga</u>, Ambarkova Vesna. Teeth erosion and their primary and secondary prevention-Case</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	---	---

	<p>report. Kongresi 4-te Mbarekombetar i Stomatolojgise; 2017, Prishtine, Kosove.</p> <p>26. Alili Sh., Zabokova-Bilbilova E, Gligorova D. OP4–Molar incisor hypomineralization (MIH). Kongresi 4-te Mbarekombetar i Stomatolojgise; 2017, Prishtine, Kosove.</p> <p>27. <u>Kokoceva-Ivanovska O</u>, Jankulovska M, Pavlevska M, Zabokova- Bilbilova E, Mijovska A. The influence of fluoride on the clinical development of the circular caries. (OP) 22rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Thesaloniki, Greece, 4-6 May, 2017.</p> <p>28. Zabokova- Bilbilova E, Sotirovska- Ivkovska A, Georgiev Z, <u>Kokoceva-Ivanovska O</u>, Mijovska A. Influence of paste contain casein phosphopeptide – amorphous calcium phosphate on enamel around orthodontic appliances. (OP). 22rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Thesaloniki, Greece, 4-6 May, 2017. <i>(Трудоѝ е рецензиран во Билѝеноѝ на Универзитетѝоѝ „Св. Кирил и Метѝоѝ“ во Скопје бр. 1163.)</i></p> <p>29. Mijovska A, Kapusevska B, Stavreva N, <u>Kokoceva–Ivanovska O</u>. Evaluation of bonding strength between zirconium and resin using different primers. (OP) 22rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Thesaloniki, Greece, 4-6 May, 2017. <i>(Трудоѝ е рецензиран во Билѝеноѝ на Универзитетѝоѝ „Св. Кирил и Метѝоѝ“ во Скопје бр.1167.)</i></p> <p>30. Глигорова Д, <u>Кокочева – Ивановска О</u>, Тодоровска Г. Ендодонтскиот третман не е само елиминирање на инфекцијата туку и спречување на реинфекција на третираниот коренски канален систем. Endodontic treatment is not only the elimination of infection but also preventing reinfection of the treated root canal system. 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, may 18-19.</p> <p>31. <u>Кокочева- Ивановска О</u>, Глигорова Д, Кулишески А, Симјановска Љ. Фактори кои создаваат предиспозиција за појава на циркуларен кариес. Predisposition factors for appearance of the circular caries. 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, may 18-19.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	---	---

	<p>32. Кокочева- Ивановска О, Георгиев З, Тодоровска Г, Дирјанска К. Влијанието на локалните фактори за појава на циркуларен кариес. The influence of the local factors the appearance of the circular caries. The influence of the local factors the appearance of the circular caries. 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, Skopje, Macedonia, 2018, may 18-19.</p> <p>33. Olga Kokocheva–Ivanovska, Ambarkova Vesna, Mijovska Aneta, Natasha Stavreva, Ljuba Simjanovska. Faculty For Dental Medicine "Ss Cyril And Methodius" Skopje, FYROM. EDS analysis of mineral loss in deciduous teeth with circular caries. (PP)23rd Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Iasi ROMANIA, 10-12 May 2018</p> <p>34. Aneta Mijovska, Natasha Stavreva, Efka Zabokova Bilbilova, Olga Kokocheva - Ivanovska, Vesna Ambarkova. Faculty for Dental Medicine SS Cyril and Methodius, Skopje. R. Macedonia. Zirconia surface treatment for improving bonding to veneering ceramic-In vitro study 23. Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Iasi ROMANIA, 10-12 May 2018</p> <p>35. Natasha Stavreva, Biljana Kapusevska, Aneta Mijoska, Efka Zabokova- Bilbilova, Olga Kokocheva Ivanovska. Faculty For Dental Medicine "Ss Cyril And Methodius" Skopje, FYROM. Faculty of Dental Medicine Skopje, FYROM, Factors of adaptation period to removable partial dentures at geriatric patients in Macedonia. 23. Congress of the Balcan Stomatological Society (BaSS) Iasi ROMANIA, 10-12 May 2018.</p> <p>36. Весна Амбаркова, Мира Јанкуловска, Олга Кокочева-Ивановска, Ана Горгиевска, Анета Мијовска. Корелацијата помеѓу КЕП-индексот на 6-годишни деца и концентрацијата на флуор во водата за пиење од југоисточниот регион на Република Македонија. The correlation between the DMFT Index of 6- year old children and the concentration of fluoride in drinking water from the south-east region of the Republic of Macedonia. 8 th Congres of dentists from Macedonia with International</p>	<p>1</p> <p>1</p>
--	---	-------------------

	<p>participation: “Behind the healthy smile-science and art” Abstract book: 20 -23 september, Ohrid 2018</p> <p>37. <u>Кокочева–Ивановска О, Амбаркова В., Мијовска А., Дирјанска К., Симјановска Љ.</u> Салива и циркуларен кариес. Saliva and “Baby bottle caries”. 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art” Abstract book: 20 -23 september, Ohrid 2018.</p> <p>38. <u>Кокочева- Ивановска О, Амбаркова В., Саракинова О., Жабокова-Билбилова Е., Дирјанска К.</u> Глукозата - ризичен фактор за “Кариес од исхрана со шише”. 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art” Abstract book: 20 -23 september, Ohrid 2018</p> <p>39. Жабокова-Билбилова Е, Сотировска-Ивковска А, Георгиев З, Кокочева-Ивановска О, Мијоска А. Плунка и дентален кариес. Saliva and dental caries. 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art” Abstract book: 20-23 september, Ohrid 2018.</p> <p>40. Дирјанска К., Ивановски Ќ., Ристоска С., Стефановска Е., <u>Кокочева О.</u> Проценка на оксидативниот стрес и пародонталното здравје. Evaluation of oxidative stress and periodontal health. 8 th Congres of dentists from Macedonia with International participation: “Behind the healthy smile-science and art”: 20-23 september, Ohrid 2018.</p> <p>41. Aleksandar Trajkovski, Sinisha Simjanovski, <u>OlgaKokoceva–Ivanovska</u>, Simona Simjanovska, Gordana Todorovska, Oliver Temelkov. Surgical method as a choise for treatment of odontoma. 17. Kongres stomatologa Srbije-Megunarodni kongres. Beograd, Sava Centar;27-29.septembar 2018.god</p> <p>42. Sinisha Simjanovski, Ljuba Simjanovska, Natasha Toshevska Spasova, Biljana Dzipunova, <u>OlgaKokoceva-Ivanovska</u>, Simon Simjanovska. Multiple corticotomy in the upper jaw (Case study). 17. Kongres stomatologa Srbije-Megunarodni kongres. Beograd, Sava Centar; 27-29.septembar 2018 god.</p>	<p>1+1.362=2.362</p> <p>1+1.362=2.362</p> <p>1+1.362=2.362</p>
--	--	---

		1
		1
		1

		1
		1
		1
		1

		1
		1
		1

		1
		1
		1
	Вкупно	135.875

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството	
	<p>- првпат во државата воведена метода</p> <p>Лабораториска метода од докторатот: Енергетско дисперзивна спектрометрија, користена на Институт за биомедицински истражувања при Медицинскиот факултет во Ниш, Р Србија. (под менторство на раководителот на лабораторијата, проф. д-р Воин Савиќ),</p>	4
2	Предавање на институции од јавен интерес	0,5
	<p>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството</p> <p>Специјалист по детска и превентивна стоматологија, специјалистички испит одржан на 30. 6 1997 година.</p>	2
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		

	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
	- Член на Работно претседателство- постер - презентации, 7. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, мај 2015, Охрид	1
	- Член на Работно претседателство-усни презентации, на 1st Congress of Macedonian Association of Pediatric and Preventive Dentists, одржан во Скопје, Македонија.	1
	Награда за научни постигнувања од струкова организација	
	- самостоен	
	-Пофалница од Македонското стоматолошко друштво по повод 10 години од осамостојувањето (2014): За придонес и стручно залагање во работата и развојот на Македонското стоматолошко друштво	3
	-Благодарница од Македонското стоматолошко друштво по повод 10 години од осамостојувањето(2014): За посебни заслуги во развојот и унапредувањето на Македонското стоматолошко друштво	3
	Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност (ФП7, ЦОСТ, ИЦГЕБ, ИЕАЕ и сл.)	
	- член	
	-IAPD (International Association of Paediatric Dentistry),	2
	-IADR (International Association of Dental Research),	2
	-FDI (World Dental Federation),	2
	-ЗСДПСМ (Здружение на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија),	2

	-МСД (Македонско стоматолошко друштво), -Стоматолошка комора на Р Македонија	2
		2
		2
	Вкупно	26.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	135.875
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	26.5
Вкупно	162.375

Членови на Комисијата

1. проф. д-р Мира Јанкуловска, претседател
2. проф. д-р Златко Ѓеорѓиев, член
3. проф. д-р Марија Стевановиќ, член

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Олга Кокочева Ивановска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Олга Кокочева Ивановска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето виш научен соработник во научната област детска и превентивна стоматологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Олга Кокочева Ивановска да биде избрана во звањето виш научен соработник во научната област детска и превентивна стоматологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. проф. д-р Мира Јанкуловска, претседател
2. проф. д-р Златко Ѓеорѓиев, член
3. проф. д-р Марија Стевановиќ, член

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „УЛОГАТА НА ХЕРПЕС СИМПЛЕКС ВИРУСИТЕ ТИП 1 И 2, ЕПШТЕЈНБАРОВИОТ ВИРУС И ЦИТОМЕГАЛОВИРУСОТ ВО ПАТОГЕНЕЗАТА НА ХРОНИЧНАТА ПАРОДОНТОПАТИЈА” ОД МР МАРИЈА ИВАНОВСКА-СТОЈАНОСКА , ПРИЈАВЕНА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 31.1.2019 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката **мр Марија Ивановска-Стојаноска** со наслов: **Улогата на херпес симплекс вирусите тип 1 и 2, Епштејнбаровиот вирус и цитомегаловирусот во патогенезата на хроничната пародонтопатија**, во состав: проф. д-р Киро Ивановски (претседател), проф. д-р Мирјана Поповска (ментор), проф. д-р Анета Атанасовска-Стојановска (член), сор. д-р сци. Виолета Анастасовска (член) и проф. д-р Елена Докиќ (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката Марија Ивановска-Стојаноска, со наслов „Улогата на херпес симплекс вирусите тип 1 и 2, Епштејнбаровиот вирус и цитомегаловирусот во патогенезата на хроничната пародонтопатија“, е претставена на 153 страници, презентирани во фонт Georgia, со проред 1,5 и големина на букви 11. Содржината е поткрепена со 31 графикон и 34 табели и 8 слики. Во обликувањето на докторската дисертација се искористени 132 референции од литература од понов датум, претежно од странски автори (меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси).

Дисертацијата содржи осум дела: вовед, литературен преглед, цели на истражувањето, материјал и методи, резултати, дискусија, заклучок и користена литература. Деловите се систематизирани во наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **првиот дел - вовед**, кандидатката, сакајќи да ја објасни етиологијата на пародонтопатијата во согласност со бројни автори, ги посочува микроорганизмите на денталниот плак како главен етиолошки фактор за појава и развој на пародонталната болест.

Кандидатката, исто така, објаснува дека патогенезата и некои клинички карактеристики на пародонталната болест не можат да се објаснат само со бактерискиот концепт, односно хуманите вируси, особено HSV-1 и 2, HCMV и EBV, играат важна улога во патогенезата на пародонталната болест. Во овој дел, кандидатката користејќи податоци од литературата ги опишува херпес симплекс вирусите (тип еден и тип два), епштејнбаровиот вирус и цитомегало вирусот, и тоа нивната градба начинот на пренесување, начинот на инфицирање на ткивата како и болестите кој ги предизвикуваат. Кандидатката во воведот посочува дека инфекција предизвикана од вирусите кои припаѓаат на групата херпес симплекс за првпат биле документирани од античките Грци како рани кои изгледале како "лузни" над површините на кожата. Сепак, според авторот John Leo, херпес симплекс вирусите се означени како вируси дури по 1940 година.

Во овој дел кандидатката ги посочува и епидемиолошките податоци кои се однесуваат на застапеноста на инфекцијата со херпес симплекс вирусите кај луѓето според светската здравствена организација.

Вториот дел од докторската дисертација е насловен: „Литературен преглед“. Кандидатката цитира литературни податоци од светската како и од домашната пишана литература, претежно од понов датум.

Кандидатката Ивановска – Стојаноска ги цитирала авторите Parra и Slots, кои се меѓу првите истражувачи што го испитувале присуството на херпес симплекс вирусите (HSV1 и HSV2, EBV, CMV, HIV вирусот и хуман папилома вирусот) во цервикаларната гингивална течност кај пациенти со напредна пародонтопатија и пациенти со гингивитис. Оваа студија покажала дека хуманите вируси може да се појават во гингивалната течност кај пациенти со пародонтопатија со релативно висока преваленца.

Кандидатката ги цитира и студиите на Contreras и соработниците – студии кои биле изведени да ја испитаат врската помеѓу херпес вирусите детектирани субгингивално, пародонталната болест и потенцијалните периопатогени бактерии, како и да го утврдат присуство на херпес вирусите во полиморфонуклеарни неутрофили, моноцити, макрофаги, Т и Б-лимфоцити во биопсии на пародонталните лезии кај пациенти со пародонтопатија. Притоа резултатите на овие студии покажале дека херпес вирусите можат да го потенцираат пародонтопатичниот потенцијал на бактериите со намалување на отпорноста на домаќинот, како и тоа дека HCMV главно ги инфицира пародонталните моноцити, макрофагите, а поретко Т-лимфоцитите. За разлика од нив, EBV-1 ги инфицира Б – лимфоцитите присутни во пародонталните ткива. Со овие студии, всушност, направен е обид да се разбере евентуалното влијание на херпес вирусите во патогенезата на пародонтопатијата.

Кандидатката ги цитира и Imbronito и сор, кои направиле проценка во врска со присуството на HSV-1, EBV -1, HCMV, *Aggregatibacter actinomycetemcomitans*, *Porphyromonas gingivalis*, *Prevotella intermedia* и *Tannerella forsythia* во субгингивалниот дентален плак кај пациенти од Бразил каде што била дијагностицирана генерализирана агресивна пародонтопатија (AgP), хронична пародонтопатија (HrP) и гингивитис (GT). Во овој контекст студијата ги опфатила и здрави индивидуи. За реализација на целта земено се примероци од субгингивалниот дентален плак кај 90 пациенти. PCR методот бил користен за откривање на вируси и бактерии. Тие утврдиле дека кај пациенти од Бразил, HSV-1 и EBV-1 се почесто поврзани со пародонталната болест за разлика од присуството на вирусот HCMV.

Кандидатката што ја цитирала и студијата на Rucha Shah и сор, која имала цел да ја одреди преваленцата на херпесвирусите кај здрави индивидуи, пациенти со гингивитис и пациенти со хронична пародонтопатија, да се процени преваленцата на херпесвирусите, како и да се оцени ефектот на фаза-I од пародонталната терапија за присуството на херпес вирусите во гингивалната течност. Во студијата биле вклучени стотина пациенти чиј состав го сочинуваат 20 здрави индивидуи, 40 пациенти со гингивитис и 40 пациенти со хронична пародонтопатија. Кај пациентите со гингивитис и хронична пародонтопатија била спроведена пародонтална терапија - фаза 1, а собирањето на примероците од гингивалната цервикаларна течност било изведено пред терапијата и шест недели по пародонталната терапија. Резултатите од оваа студија покажале дека присуството на HSV-1 и EBV е пониско кај здравите индивидуи во споредба со нивното присуство во гингивалната цервикаларна течност кај пациентите со гингивитис и пародонтопатија. Терапијата со фаза 1 довела до намалување на количината на HSV-1 и EBV кај пациентите со гингивитис како и намалување на преваленцата на HSV-1, HCMV и EBV кај пациентите со хронична пародонтопатија ($P < 0,05$) во споредба со основната линија. Покрај тоа, повисока преваленција на EBV е евидентирана и во длабоките пародонтални џебови и кај пациентите со поголема загуба на клинички атечмен. Кандидатката ја

цитирала и студијата на Nibal и сор, кој добиле контраверзни резултати, односно нивните резултатите покажале ниска инциденца на појавување на херпес вирусите во субгингивалниот дентален плак. Кандидатката цитира и студија чии резултати покажале дека постои разлика во застеноста на херпес симплекс вирусите во денталниот плак во зависност од возраста и расата на пациентот .

Кандидатката потпирајќи се на сознанијата од литературата, ја цитирала и студијата на Janković S, и сор, чии резултати потврдиле статистички значајна корелација помеѓу клиничките параметри карактеристични за пародонталната болест и присуството на HCMV и EBV во субгингивалниот дентален плак кај пациенти со перимплантитис и здрави индивидуи. Овие резултати ја потврдиле високата преваленција на HCMV и EBV во субгингивалниот дентален плак при состојби на перимплантитис со што имаат можна активна патогена улога. Во оваа докторска дисертација, кандидатката Ивановска – Стојаноска цитирала и студии на автори од регионот како Petrović и сор, чија цел била да се утврди застапеноста на HSV-1 кај пародонтално здрави индивидуи и пациенти со пародонтопатија од Србија, како и утврдување на можната корелација помеѓу постоењето на вирусот и степенот на пародонталното оштетување. Резултатите на оваа студија укажале дека нема статистички значајна разлика во присуството на HSV-1 кај пациенти со пародонтална болест (32,3%) и индивидуи со здрав пародонциум (38,9%). Во групата пациенти со пародонтопатија параметрите кои укажуваат на степенот на пародонтално оштетување (длабочината на пародонталниот џеб , нивото на клинички атечмен) биле значително повисоки каде што во примероците бил откриен HSV-1 отколку кај пациенти каде не бил детектиран вирусот. Во подлабоките пародонтални џебови (PD \geq 6 mm) HSV-1 биле откриени почесто (69,2%), отколку во плитките џебови (PD = 3-6 mm) (18,2%). Кандидатката цитирала и студија спроведена во Грција. Резултатите од оваа студија покажале детекција на HSV-1 вирусот во субгингивалниот дентален плак кај 42,3% од испитаниците со пародонтопатија и кај 27,3% од здравите индивидуи. HSV-2 бил откриен кај 30,8% и 18,2% од пациентите со пародонтопатија и здрави индивидуи ($p > 0,05$). Резултатите покажале и дека HSV-1 е поврзан со длабочината на пародонталните џебови ($p = 0,012$). HSV -2 не бил поврзан со ниту еден клинички параметар. Сепак, овие резултати не ја поддржуваат можната улога на HSV-1 и HSV-2 во патогенезата на хроничната пародонтопатија.

Кандидатката цитира студии кои нашле силна асоцијација помеѓу присуството на херпес симплекс вирусите (EBV и HCMV) во субгингивалниот дентален плак и клиничките параметри на пародонталната болест, но и студии чиишто резултати покажале дека не постои асоцијација помеѓу присуството на EBV и HCMV и клиничките параметри.

Цитирана е и студија во која се претставени можни механизми со кои EBV реактивацијата може да ја олесни прогресијата на пародонталната болест кај инфицираните лица со што EBV вирусите се инволвирани во патогенетските случувања на пародонталната болест . Во оваа докторска дисертација цитирани се и ревијални трудови како тој на [Ce Zhu](#) и сор, кој направиле е мета-анализа на сите достапни истражувања за да се идентификува поврзаноста помеѓу херпесвирусите и хроничната пародонтопатија. Резултатите од оваа мета-анализа укажале на тоа дека членови на семејството на херпесвирус, EBV и HCMV, се значително поврзани со хроничната пародонтопатија. Сепак, се уште нема доволно докази за поддршка на асоцијации помеѓу HSV1 и HSV2 и хроничната пародонтопатија. Цитирани се и ревијални трудови како тој на [Fei Li](#) и сор, кој направиле е мета-анализа на сите достапни истражувања за да се идентификува поврзаноста помеѓу херпесвирусите и агресивната пародонтопатија. Оваа мета-анализа сугерира дека HCMV и HSV-1 се значително поврзани со појавата и степенот на агресивната пародонтопатија (AgP). Кандидатката ја цитира и студијата на [Melissa Ly](#), кој детектира вирусните заедници во примероци од плунка и орален биофилм (супрагингивален и субгингивален дентален плак) од група на луѓе кои биле пародонтолошки здрави и индивидуи со пародонтална

болест. Оваа студија посочува дека повеќето од присутните вируси биле предатори на бактерии, а индивидуите со детектирани орални болести, како што е пародонтопатијата, имаат изменети бактериски заедници. Со тоа потврдена е улогата на вирусите како значаен дел на човечкиот орален микробиом.

Третиот дел ги прикажува целите на истражувањето. Кандидатката ги прикажува општите главни цели:

1. Да се истражи присуството и улогата на херпес симплекс вирусот (HSV- 1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV), во денталниот плак (супра и субгингивално) кај пациенти со гингивитис, умерена и напредната хронична пародонтопатија.

2. Да се испита можната корелација помеѓу присуството на овие вируси, пародонталната болест и нивото на пародонталната деструкција.

Од оваа основна цел произлегле следните ДОПОЛНИТЕЛНИ ЦЕЛИ:

- да се одреди присуството на херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV) во денталниот плак на забните површини: супрагингивално и субгингивално кај пациентите со гингивитис и пародонтопатија;

- да се регистрира застапеноста на херпес симплекс вирусот (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV) и дали тие пропорционално се менуваат со степенот на деструкција и ресорпција на пародонталните ткива;

- да се евидентираат евентуалните разлики во процентуалната застапеност на херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV) во сите испитувани сегменти;

- да се утврди дали најнапреднатите деструкции на пародонтот се должат најмногу на влијанието на херпес симплекс вирусот, Епштејнбаровиот вирус или цитомегаловирусот (HSV-1 и 2 EBV и CMV) присутен во денталниот плак.

Авторката во оваа докторска дисертација ги прикажува и работните хипотези:

1. Херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV) се присутни во денталниот плак на забните површини и во пародонталните цепови.

2. Застапеноста на херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV) пропорционално се менува со степенот на деструкција и ресорпција на пародонталните ткива.

3. Постојат разлики во процентуалната застапеност на херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирусот (EBV) во испитуваните сегменти.

4. Во најнапреднатите деструкции на пародонтот најприсутни се херпес симплекс вирусите (HSV-1 и 2) цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV) во гингивалниот флуид и денталниот плак.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во докторската дисертација на м-р Марија Ивановска – Стојаноска е да се истражи присуството и улогата на херпес симплекс вирусот (HSV- 1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирус (EBV), во денталниот плак (супра и субгингивално) кај пациенти со (умерена и напредната форма) хронична пародонтопатија и здрави индивидуи .Целта е да се испита можната корелација помеѓу присуството на овие вируси, пародонталната болест и нивото на пародонталната деструкција, како и да се испита разликата во преваленцијата на HSV- 1 и 2, HCMV и EBV во супрагингивалниот и субгингивалниот дентален плак.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Научното подрачје и областа во која се работи оваа докторска дисертација се истражени во светската литература, во достаточен број на литературни трудови, но ова истражување од ваков тип претставува **прво** во нашата земја кое има за цел да ја проследи улогата на херпес симплекс вирусите во етиопатогенезата на пародонталната болест. Сознанијата дека

вирусите може да бидат дополнителен етиолошки причинител покрај перипатогените бактерии, ќе ги прошират видиците на пародонтолозите за евентуално покомплексно толкување на механизмите на пародонталната болест кое ќе подразбере и нови протоколи во третманот на болеста. Концептот на херпес вируси кои играат улога во прогресијата на пародонталната болест може да имаат значајни терапевтски импликации. Новиот начин за спречување и лекување на пародонтопатијата може да се фокусира на контролирање на присуството и активноста на херпес вирусите кои можат да ја иницираат пародонтопатијата. Од ова истражување може да произлезе препорака во однос на можните терапевтски импликации. Имено, доколку бидат детектирани посочените вируси, ќе се препорача став за нов начин за спречување и лекување на пародонталната болест кој ќе се фокусира на контролирање на болеста преку контрола на детектираните вируси. Преку студијата, кандидатката индиректно покажа дека отстранување или контролирање на вирусните инфекции може позитивно да влијат во превенцијата и куративата на пародонталната болест.

Во четвртиот дел на оваа дисертација е даден опис на материјалот и методите со помош на кои е изведено истражувањето. За појасна клиничка презентација, пациентите се поделени во групи, и тоа индивидуи со уреден пародонтален наод (контролна група), пациенти со дијагностицирана умерна форма на пародонтопатија и пациенти со напредна форма на хронична пародонтопатија (испитувана група). Кај сите индивидуи е одреден пародонталниот статус преку евиденција на пародонталните индекси како и земени се примероци од супра и субгингивалниот дентален плак. Понатамошната анализа се однесува на молекуларна детекција на HSV1, HSV2, EBV, HCMV вирусите со примена на PCR методата. Податоците во оваа дисертација се обработени во соодветни статистички програми (Statistica for Windows 7,0 и SPSS верзија 14).

Петтиот дел се однесува на обработка и прикажување на резултатите на оваа проспективна контролирана клиничка студија. Резултатите од анализите се прикажани табеларно и графички. Нумеричките (квантитативни) серии се анализирани со употреба на мерките на централна тенденција и мерките на дисперзија (медијана, модус, стандардна девијација, и IQR). Chi square two tailed test, Fisher exact test и Yates correction се користени за утврдување на асоцијацијата меѓу одредени белези. Дистрибуцијата на фреквенциите на нумеричките варијабли е утврдена со Shapiro-Wilk W test. Сигнификантноста на разликата помеѓу просеците/ медијаните на нумеричките серии со неправилна дистрибуција на фреквенции е анализирана со непараметарски тест за два, односно повеќе независни примероци со консеквентно Mann Whitney U тест и Kruskal-Wallis H test. За анализа на разликата помеѓу две пропорции е применет Difference test. Пресметувањето на ризиците е одредуван со помош на стапки на предимство (Odd ratio – OR). Меѓусебната поврзаност помеѓу селектирани нумерички варијабли беше одредувана со употреба на Spearman Rank Order Correlation. За утврдување на статистичка значајност се користени two way tests со ниво на сигнификантност од $p < 0.05$.

Во шестиот дел е прикажана дискусијата во која се прави компарација на ставови од литературата со наодите до кои е дојдено со примена на материјалите и методи за потребите на оваа докторска дисертација. Во дискусијата на оваа дисертација се објаснуват теорите за делување на денталниот плак, како и начинот на неговото настанување како главен етиолошки фактор за појавата и развојот на пародонталната болест. Во овој дел се објаснува и можниот механизам за делување на херпес вирусите и тоа HSV1, HSV2, HCMV и EBV врз пародонтот и клетките на домаќинот како и нивната можна улога во патогенезата на пародонтална болест. Вирусите, исто така, можат да дејствуваат синергистички на главните перипатогени микроорганизми фаворизирајќи ги особено вирулентни соеви. Оваа состојба нуди можност за промена на квалитативниот и квантитативниот состав на денталниот плак.

Седмиот дел се однесува на заклучоците на оваа дисертација со што кандидатката заклучува дека Херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирусот (EBV) се присутни во денталниот плак на забните површини (супрагингивално) и во пародонталните џепови (субгингивално); Застапеноста на херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирусот (EBV) пропорционално се менува со степенот на деструкција и ресорпција на пародонталните ткива. Постојат разлики во процентуалната застапеност на херпес симплекс вирус (HSV-1 и 2), цитомегаловирусот (HCMV) и Epstein-Barr вирусот (EBV) во испитуваните сегменти (супрагингивален и субгингивален дентален плак) Сепак, кандидатката во потполност не заклучува дека најнапреднатите деструкции на пародонтот се должат најмногу на влијанието на херпес симплекс вирусот, Епштејнбаровиот вирус или цитомегаловирусот (HSV-1 и 2 EBV и CMV) присутни во денталниот плак.

Во осмиот дел е даден приказ на користената литература. Во дисертацијата е користена современа и релевантна литература. Правилно се применети техниките на прибирање на податоците, нивна обработка и анализа врз која основа е дојдено до релевантните заклучоци.

Краток опис на применетите методи

Во студијата, за истражувачките цели вклучени се 115 пациенти на возраст од 35-65 години поделени во три групи, и тоа пациенти со уреден пародонтален наод, пациенти со умерена форма на хронична пародонтопатија и пациенти со напредната форма на хронична пародонтопатија. Во оваа докторска дисертација опфатени се клинички и клиничко-лабораториски испитувања.

Клиничките испитувања се однесуваат на регистрација на пародонталниот статус и ги опфаќаат следниве индекси: индексот на орална хигена (OHI-S), индекс на дентален плак PI по (Silness-Löe), индекс на гингивална инфламација (Löe-Silness), индекс на сулкусно крварење при сондирање SBI (Muhlemann и Son), индекс на клинички губиток на атачмен CAL и одредување длабочина на пародонталните џепови – PPD.

Клиничко-лабораториските истражувања во оваа докторска дисертација се однесуваат на земање примероци од денталниот плак и детекција на херпес вирусите. По пристигнувањето на примероците во лабораторија веднаш се пристапило кон изолација на DNA молекулата од примероците дентален плак по соодветен протокол кој опфати дигестија и изолација на DNA молекулата.

Следната анализа се однесува на:

- молекуларна детекција на HSV-1, HSV-2, EBV и CMV и се изведува со мултиплекс полимеразна верижна реакција (multiplex polymerase chain reaction - PCR) по соодветен протокол;

- од амплифицираниот PCR продукт се анализира со електрофореза и се визуелизира под UV транслуминатор.

- присуство на фрагмент со големина од 147 bp потврдува присуство на HSV-1 вирус во анализираниот примерок;

- присуство на фрагмент со големина од 227 bp, 182 bp и 256 bp потврдува присуство на HSV-2, EBV и HCMV соодветно, во анализираниот примерок.

Како контролен ген за мониторирање на успешноста на мултиплекс PCR амплификацијата е користен е контролен ген со големина од 165 bp.

Податоците во оваа дисертација се обработени во соодветни статистички програми (Statistica for Windows 7,0 и SPSS верзија 14).

Краток опис на резултатите од истражувањето

Од вкупниот примерок на 115 (100%) пациенти, испитуваната група ја сочинуваа пациентите од група 2 и група 3 (пациенти со хронична пародонтопатија) – вкупно 90 (78,3%), додека контролната група ја сочинуваа пациентите од група 1 (пациенти со уреден пародонтален наод) - вкупно 25 (21,7%). Анализата укажа дека во целиот примерок на 115

(100%) испитаници, со машки односно од женски пол биле 63 (57,8%) v.s. 52 (45,2%) со однос помеѓу половите од 1,2:1.

Анализата укажа дека најмал број на позитивни микробиолошки наоди во супрагингивален плак (најниска преваленција) имало во група 1 кај испитаниците со уреден пародонтален наод и тоа 3 (12%) следено со 25 (47,2%) во група 2 испитаници со умерена форма на пародонтопатија и 21 (56,8%) во група 3 испитаници со напредна форма на пародонтопатија. Испитаниците со умерена форма на пародонтопатија имаат за 6,548 пати поголема веројатност за позитивен микробиолошки наод на HSV1+2, HCMV и EBV во супрагингивален плак споредено со пациентите со уреден пародонтален наод [OR=6,548 (1,75-24,54)CI 95%](Pearson Chi-square=9,131; df=1; p=0,0025). Испитаниците со напредна форма на пародонтопатија имаат за 9,625 пати поголема веројатност за позитивен микробиолошки наод на HSV1+2, HCMV и EBV во супрагингивален плак споредено со пациенти со уреден пародонтален наод [OR=9,625 (2,44-37,89)CI 95%](Pearson Chi-square=12,597; df=1; p=0,0004).

Анализа помеѓу група 3 и група 2, за $p > 0,05$, не укажа на сигнификантна асоцијација помеѓу позитивниот микробиолошкиот наод на HSV1+2, HCMV и EBV во супрагингивален плак и групата на која и припаѓаат испитаниците (Pearson Chi-square=0,801; df=1; $p=0,3707$).

Позитивен микробиолошки наод во супрагингивален дентален плак имале 46 (51,1%) од испитаниците со хронична пародонтопатија и 3 (12%) од испитаниците со уреден пародонтален наод. Испитаниците со хронична пародонтопатија имаат за 7,667 пати поголема веројатност за позитивен микробиолошки наод на HSV1+2, HCMV и EBV во супрагингивален дентален плак споредено со испитаниците со уреден пародонтален наод [OR=7,667 (2,14-27,44)CI 95%]. Во изолатите од супрагингивален плак кај трите групи на пациенти преваленцијата на вирусите изнесуваше консеквентно за: а) EBV - 4% v.s. 15,1% v.s. 24,3%; б) HSV1+2 - 8% (HSV1- 8% и HSV2-0%) v.s. HSV1+2 - 28,3% (HSV1- 18,9% и HSV2-11,3%) v.s. HSV1+2 - 27% (HSV1- 18,9% и HSV2-8,1%); и в) HCMV - 0% v.s. 11,3% v.s. 13,5). За $p > 0,05$, анализата не укажа на сигнификантна асоцијација помеѓу преваленцијата на EBV ($p=0,0958$), HSV- 1 и 2 ($p=0,1177$), и HCMV ($p=0,1738$) во супрагингивален плак и групата на пародонтален наод на која и припаѓа пациентот. Најзастапен микробиолошки наод во супрагингивален плак, и кај пациентите со умерена и кај оние со напредна пародонтопатија беше HSV1+2 без сигнификантна процентуална разлика во застапеноста (Difference test: Difference 1,27% [95% CI (-17,73-18,91)]; Chi-square=0,017; df=1 $p=0,8953$). Постои сигнификантна разлика ($p < 0,05$) помеѓу групата на пациенти со пародонтопатија и групата на пациенти со здрав пародонциум во однос на процентуалната застапеност на EBV, HSV1+2, и HCMV во супрагингивален плак.

Во однос на комбинирани микробиолошки наоди во група 1 во супрагингивалниот дентален плак нема ни еден комбиниран микробиолошки наод. Во група 2 со комбиниран изолат во супрагингивалниот дентален плак биле вкупно 6 (11,3%) од наодите. Овде, троен изолат (HSV1+ HSV2 + EBV) е регистриран кај 1 (1,9%) од наодите, додека најзастапен двоен изолат биле HSV1+EBV и HSV1+HCMV застапени со по 2 (3,8%) и HSV2+EBV застапен со по 1 (1,9%) случај. Во група 3 со комбиниран изолат се евидентирани се вкупно 4 (10,8%) од наодите. Најзастапен двоен изолат бил HSV1+EBV кај 3 (8,1%) од наодите следен со HSV1+HCMV кај 1 (2,7%) наоди.

Во однос на присуството на HSV1, HSV2, HCMV, EBV во субгингивалниот дентален плак анализата укажа дека најмал број на позитивни микробиолошки наоди во субгингивален плак (најниска преваленција) имало во група 1 со уреден пародонтален наод и тоа 4 (16%) следено со 11 (20,7%) во група 2 со умерена форма на пародонтопатија и 17 (45,9%) во група 3 со напредна форма на пародонтопатија.

Анализата помеѓу група 2 и група 1, за $p > 0,05$, не укажа на сигнификантна асоцијација помеѓу преваленцијата на микробиолошки наод на HSV1+2, HCMV и EBV во субгингивален

плак и групата на која и припаѓаат испитаниците (Pearson Chi-square=0,247; df=1; p=0,6191). Анализата помеѓу група 3 и група 1 покажа дека испитаниците со напредна форма на пародонтопатија имаат за 4,462 пати поголема веројатност за позитивен микробиолошки наод на HSV1+2, HCMV и EBV во субгингивален плак споредено со пациенти со уреден пародонтален наод [OR=4,462 (1,27-15,57)CI 95%](Pearson Chi-square=5,973; df=1; p=0,0145). Анализата помеѓу група 3 и група 2 покажа дека испитаниците со напредна форма на пародонтопатија имаат за 3,245 пати поголема веројатност за позитивен микробиолошки наод на HSV1+2, HCMV и EBV во субгингивален плак споредено со испитаниците со умерена форма на пародонтопатија [OR=3,245 (1,28-8,19)CI 95%](Pearson Chi-square=6,452; df=1; p=0,0111).

Во изолатите од субгингивален плак кај трите групи на пациенти преваленцијата изнесуваше консеквентно за: а) EBV – 8% v.s. 13,2% v.s.18,9%; б) HSV1+2 - 8% (HSV1- 8% и HSV2-0%) v.s. HSV1+2 – 9,4% (HSV1- 3,8% и HSV2-5,7%) v.s. HSV1+2 – 24,3% (HSV1- 18,9% и HSV2-5,4%); и в) HCMV - 0% v.s. 1,9% v.s. 8,1% .За p>0,05, анализата не укажа на сигнификантна асоцијација помеѓу преваленцијата на EBV (p=0,4663), HSV- 1 и 2 (p=0,0,1678), и HCMV (p=0,1602) во супрагингивален плак и групата на пародонтален наод на која припаѓа пациентот.

Дополнителната споредба на група 2 и група 3 укажа дека нема сигнификантна процентуална разлика во застапеноста на HSV1+2,EBV, и HCMV во субгингивалниот наод кај испитаниците со умерена и напредната форма на пародонтопатија.

Нема сигнификантна разлика (p>0,05) помеѓу групата на испитаници со пародонтопатија и групата на испитаници со здрав пародонциум во однос на процентуалната застапеност на EBV, HSV1+2, и HCMV во субгингивален плак.

Кај испитаниците со уреден пародонтален наод нема ниеден комбиниран микробиолошки наод. Во група 2 со комбиниран троен изолат бил 1 (1,9%) од наодите и тоа HSV1+HCMV+EBV. Во група 3 со комбиниран изолат биле вкупно 3 (8,1%) од наодите. Со двојни изолати ,и тоа: HSV1+EBV, HSV1 + HSV2 и EBV+HCMV имало кај по 1 (2,7%) од случаите.

За p>0,05, нема сигнификантна разлика во просечната висина на ОHI-S индексот, плак индексот (PI), индексот на гингивална инфламација и индексот на сулкусно крварење според присуство на микробиолошки наод на EBV, HSV 1 и HSV2. Утврдена е несигнификантна линерна слаба позитивна корелација помеѓу висината на ОHI-S индексот, плак индексот (PI), индексот на гингивална инфламација и индексот на сулкусно крварење и позитивниот микробиолошки наод на: а)EBV ,HSV1, и HSV2. За p>0,05, позитивниот наод на EBV, HSV1, HSV2 и HSV1+2 е несигнификантно поврзан со поголема висина на индексите.

За p<0,05, постои сигнификантна разлика во просечната висина на ОHI-S индексот, плак индексот(PI), индексот на гингивална инфламација и индексот на сулкусно крварење според присуство на микробиолошки наод на HCMV во прилог на сигнификантно повисоки вредности на индексите кај пациентите со позитивен микробиолошки наод на HCMV. За p<0,05, позитивниот наод на HCMV беше сигнификантно поврзан со поголема висина на индексите. За p>0,05, нема сигнификантна разлика во просечната длабочина на пародонталниот џеб и нивото на клиничкиот атечмен според присуство на микробиолошки наод на EBV, HSV1, HSV2, HCMV во субгингивалниот односно супрагингивалниот дентален плак. За p>0,05, позитивниот наод на EBV, HSV1, HSV2 и HSV1+2 и HCMV беше несигнификантно поврзан со поголема длабочина на пародонтален џеб и повисоко ниво на клиничкиот атечмен.

Во рамките на истражувањето, направена е споредба помеѓу преваленцијата на единечните/ комбинирани микробиолошки изолати на HSV- 1 и 2, HCMV и EBV во супрагингивалниот, односно субгингивалниот дентален плак кај испитаниците со хронична пародонтопатија. Кај испитаниците со умерена форма на хронична

пародонтопатија (N=53), помеѓу супрагингивалниот и субгингивалниот дентален плак: за $p > 0,05$, нема сигнификантна процентуална разлика во преваленцијата на EBV, HSV2, и HCMV (Difference test: Difference 2,19% [95% CI (-11,82-15,57)]; Chi-square=0,076; df=1; $p=0,7823$; Difference test: Difference 5,96% [95% CI (-5,77-17,51)]; Chi-square=1,082; df=1; $p=0,2982$; Difference test: Difference 9,42% [95% CI (-0,63-20,79)]; Chi-square=3,784; df=1; $p=0,0517$).Преваленцијата на EBV HSV1, HSV2, и HCMV е несигнификантно повисока супрагингивално. За $p < 0,05$, утврдена е сигнификантна процентуална разлика во преваленцијата на HSV1 (Difference test: Difference 5,96% [95% CI (-2,88-27,88)]; Chi-square=5,962; df=1; $p=0,0146$) во прилог на сигнификантно повисока преваленција на HSV1 во супрагингивалниот дентален плак. За $p < 0,05$, утврдена е сигнификантна процентуална разлика во преваленцијата на HSV1+2 (Difference test: Difference 18,87% [95% CI (3,91-33,17)]; Chi-square=6,107; df=1; $p=0,0135$) во прилог на сигнификантно повисока преваленција на HSV1+2 во супрагингивалниот дентален плак.

Кај испитаници со напредна форма на хронична пародонтопатија (N=37), помеѓу супрагингивалниот и субгингивалниот дентален плак: за $p > 0,05$, нема сигнификантна процентуална разлика во преваленцијата на EBV, HSV1, HSV2, HCMV (Difference test: Difference 5,40% [95% CI (-13,41-23,79)]; Chi-square=0,314; df=1; $p=0,5752$; Difference test: Difference 0,00% [95% CI (-17,96-17,96)]; Chi-square=0; df=1; $p=1,000$; Difference test: Difference 2,70% [95% CI (-10,69-16,46)]; Chi-square=0,211; df=1; $p=0,6459$; Difference test: Difference 5,40% [95% CI (-9,82-20,81)]; Chi-square=0,552; df=1; $p=0,4575$). Од извршените анализи се гледа дека преваленцијата на EBV, HSV1, HSV2 и HCMV е несигнификантно повисока супрагингивално.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Марија Ивановска–Стојаноска, со наслов „Улогата на херпес симплекс вирусите тип 1 и 2, Епштејнбаровиот вирус, и цитомегаловирусот во патогенезата на хроничната пародонтопатија“, претставува научно истражување од областа на стоматолошката наука, потесна област: орална медицина и пародонтологија. Присуството на HSV- 1 и 2 HCMV, и EBV во денталниот плак е поврзано со степенот на оштетувањето на пародонталното ткиво. Потврда за улогата на HSV-1 и 2 HCMV, и EBV во патогенезата на пародонталната болест се поврзува со нивното присуство во супрагингивалниот и субгингивалниот дентален плак кај пациенти со умерена и напредната форма на хронична пародонтопатија. Истражувањата кои се спроведени во оваа студија ќе имаат важно место во развојот на научно- истражувачката мисла во нашата држава и пошироко. Преку добиените наоди на оваа студија се разјаснува комплексната и недоразјаснета природа на пародонталната болест. Резултатите од истражувањето ќе придонесат за напредок на науката и научно-истражувачката работа во областа на вирусологијата и нејзината поврзаност со пародонтологијата Сознанијата дека вирусите можаат да бидат дополнителен етиолошки причинител, покрај периопатогените бактерии, ќе ги прошират видиците на пародонтолозите за евентуално покомплексно толкување на механизмите на пародонталната болест што ќе подразбере и нови протоколи во третманот на болеста.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Ивановска–Стојаноска Марија, со наслов „Улогата на херпес симплекс вирусите тип 1 и 2, Епштејнбаровиот вирус, и цитомегаловирусот во патогенезата на хроничната пародонтопатија“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторската дисертација, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импактфактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. [Ivanovska-Stojanoska M, Popovska M, Anastasovska V, Kocova M, Zendeli-Bedzeti L, Dimova C, Taseva A](#). Detection of Virus Herpes Simplex Type 1 in Patients with Chronic Periodontal Disease. [Open Access Maced J Med Sci](#). 2018 Sep 24;6(9):1737-1741. doi: 10.3889/oamjms.2018.307. e Collection 2018 Sep 25.
2. [Ivanovska-Stojanoska M, Popovska M, Anastasovska V, , Zendeli-Bedzeti L](#), Todorovska SMolecular detection of Herpes Simplex Type 1(HSV-1), Herpes Simplex Type 2(HSV-2), Cytomegalovirus (HCMV), and Epsteinbarr virus(EBV) in supra- gingival dental plaque in Patients with Periodontal Disease. KNOWLEDGE – International Journal Vol 28.2 December 2018

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Резултатите од спроведеното истражување имаат важно дијагностичко и прогностичко значење, со кои се потенцира апликативноста на оваа студија. Разјаснувањето на значењето на вирусите при хроничната пародонтопатија дефинитивно ќе влијае врз прогнозата на болеста, но и ќе постави нови терапевтски патеки преку кои ќе биде дефиниран и апликативниот карактер на студијата. Од ова истражување може да произлезе препорака во однос на можните терапевтски импликации. Имено, доколку бидат детектирани посочените вируси ќе се препорача став за нов начин за спречување и лекување на пародонталната болест кој ќе се фокусира на контролирање на болеста преку контрола на детектираните вируси. Преку студијата индиректно се докажа дека отстранувањето или контролирањето на вирусните инфекции може да имаат позитивно влијание во превенцијата и куративата на пародонталната болест. Сепак, со оваа студија се потврдува теоријата за бактериска природа на пародонталната болест каде што императив во третманот ќе биде нејзина контрола во улога на куративата.

Можните понатамошни истражувања се насочуваат кон нови истражувања за улогата на вирусите во пародонталната болест, како и истражувања кои ќе покажат дали нивното присуство во денталниот плак може да се поврзе со полот, возраста и социоекономскиот статус на индивидуите. Исто така новите истражувања може да бидат насочени кон употребата на антивирусната терапија за лекување на рефракторниот пародонтитис. Како и дали примена на вакцините против вирусите на херпес можат да играат улога во превенцијата и прогресијата на пародонтопатијата. Новиот начин за спречување и лекување на пародонтопатијата може да се фокусира на контролирање на присуството и активноста на херпес вирусите кои може да ја иницираат пародонтопатијата. Истражувањата кои се спроведуваат во оваа студија ќе имаат важно место во развојот на научно-истражувачката мисла во нашата држава и пошироко.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Марија Ивановска-Стојаноска** со наслов: **Улогата на херпес симплекс вирусите тип 1 и 2, Епштејнбаровиот вирус и цитомегаловирусот во патогенезата на хроничната пародонтопатија.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Киро Ивановски (претседател), с.р

Проф. д-р Мирјана Поповска (ментор) с.р.

Проф. д-р Анета Атанасовска-Стојановска (член), с.р.

Виш. науч.сop. д-р сци. Виолета Анастасовска (член) с.р.

Проф. д-р Елена Докиќ (член), с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: МЕТАЛУГИЈА НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК, ПРАШКАСТА МЕТАЛУРГИЈА И ДРУГО, НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 12 ноември 2018 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: металугија на железо и челик, прашкаста металургија и друго, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет, бр. 02-1881/1 од 17 декември 2018 година, донесена на 33^{-та} редовна седница на Наставно-научниот совет, одржана на 13 декември 2018, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Александар Димитров, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р Перица Пауновиќ, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје и д-р Свето Цветковски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: металугија на железо и челик, прашкаста металургија и друго, во предвидениот рок се пријави д-р Горан Начевски, вонреден професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

4. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Горан Начевски е роден на 23.12.1973 година во Скопје, Република Македонија. Во 1992 година завршил средно образование во УСО „Никола Карев“ во Скопје. Во 1997 година дипломирал на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, со наслов на дипломската работа „Хемиски третман на олово, цинк и кадмиум во отпадните води од ISP - процесот за производство на цинк и олово“. Кандидатот активно се служи со англискиот јазик и оперативните програми од Microsoft Office - апликативен пакет и MATLAB software.

Во учебната 1998/99 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на истиот факултет, на Институтот за екстрактивна металургија, при што по положувањето на предвидените испити и одбраната на магистерскиот труд со наслов: „Оптимизација на технолошките параметри при добивање на фероманган и силикоманган во електро печка“ во 2002 година, се стекнал со научниот степен магистер по технички науки.

Докторска дисертација пријавил во 2003 година на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Испитување на кинетика на сулфатизационо пржење во хетерогениот систем $MnCO_3-MnO-FeSO_4-O_2$ “, ја одбрал 2008 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Драган Синадиновиќ, ментор, проф. д-р Ефтимија Христова,

коментор, проф. д-р Бојан Бојанов, проф. д-р Александар Димитров и проф. д-р Перица Пауновиќ. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на технички науки од научното подрачје металургија.

Во 2005 година, кандидатот е избран во звањето асистент на групата предмети: Металургија на железото и челикот, за насоката екстрактивно металуршко инженерство, Металургија на железото и челикот, за насоката преработувачко металуршко инженерство, Металургија на обоените метали, за насоката екстрактивно металуршко инженерство, Металургија на обоените метали, за насоката преработувачко металуршко инженерство и екологија во металургијата при Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Во 2009 година, д-р Горан Начевски е избран во звањето доцент по групата предмети: Прашката металургија, Металургија на железото, Металургија на челикот и Вонпечна металургија при Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Во 2014 година, д-р Горан Начевски е избран во звањето вонреден професор по групата предмети: Прашката металургија, Металургија на железо, Металургија на челик, Заштита при работа во металуршко производство, Проценка на ризик на работни места, Вонпечна металургија, Современи постапки во металургијата на челик при Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, од наставно-научните области: металургија на железо и челик, прашката металургија и друго. На таа работна позиција се наоѓа и денес.

Од 2012 година, кандидатот е постојано судски вештак од областа на технолошкото инженерство, со лиценца издадена од Министерството за правда на Р Македонија и експерт за оцена на влијанието на проектот врз животната средина со лиценца издадена од Министерството за животна средина и просторно планирање.

Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1074 стр.74 од 1 април 2014 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 964 стр.205 од 15 мај 2009 година и бр.1074 стр.74 од 1 април 2014 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

5. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

2.1 НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатот д-р Горан Начевски има повеќе годишно искуство во наставно-образовната дејност.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатот д-р Горан Начевски учествувал во изведувањето на наставата (предавања и вежби) на следниве предмети:

- **Металургија на челик** (задолжителен предмет на прв циклус студии);

- **Металургија на обоени метали 2** (задолжителен предмет на прв циклус студии);
- **Вонпечна металургија** (изборен предмет на прв циклус студии);
- **Металургија на челик** (задолжителен предмет на прв циклус студии - дисперзирани студии во Кавадарци);
- **Металургија на обоени метали 2** (задолжителен предмет на прв циклус студии- дисперзирани студии во Кавадарци);
- **Металургија на обоени метали** (задолжителен предмет на прв циклус студии);
- **Металургија на железо и челик** (задолжителен предмет на прв циклус студии);
- **Прашката металургија** (задолжителен предмет на прв циклус студии);
- **Производство на метали (50%)** (задолжителен предмет на прв циклус студии);
- **Прашкasti материјали** (задолжителен предмет на прв циклус студии);
- **Заштита при работа во металуршко производство** (изборен предмет на прв циклус студии);
- **Проценка на ризик на работни места** (изборен предмет на прв циклус студии);
- **Современи постапки во металургијата на челик** (изборен предмет на прв циклус студии);
- **Одбрани поглавја од прашката металургија** (изборен предмет на втор циклус студии);
- **Современи технологии за производство на железо и челик** (изборен предмет на втор циклус студии);
- **Современи технолошки постапки во црната металургија** (изборен предмет на втор циклус студии);
- **Современи технолошки постапки во обоената металургија (50%)** (изборен предмет на втор циклус студии);

Кандидатот д-р Горан Начевски се стреми да внесе современ пристап во изведувањето на наставата, да отвори интеракција и да постигне аргументирана комуникација со студентите.

Во периодот по изборот во звањето вонреден професор, д-р Горан Начевски бил ментор на 11 дипломски работи и на 3 магистерски труда.

Кандидатот учествувал како член во комисија за оцена и одбрана на вкупно 15 дипломски работи, 2 магистерски труда и на 3 докторски дисертации.

Изготвил 2 (две) интерни скрипти за предметите: Металургија на железо и челик, 2015 година и Вонпечна металургија, 2016 година.

2.2. Научноистражувачка дејност

Во рамките на научноистражувачката дејност, во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатот д-р Горан Начевски покажал забележителен интерес во

областите на неговиот научен интерес - екстрактивната металургија на железо и челик и обоените метали. Потесни подрачја на работа се испитување на троските создадени во процесите на добивање феролегури, пиро и хидрометалуршка екстракција на никел и бакар, заштита на животната средина од црната и обоената металургија и добивање и карактеризација на наноматеријали.

По изборот во звањето вонреден професор, д-р Горан Начевски, како коавтор, има објавено дел од две монографии во странство, 4 труда со оригинални научни резултати со импакт-фактор, 5 труда со оригинални научни резултати во референтно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор, 6 труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор и 14 апстракти објавени во зборници на конференции.

2.3. Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Од изборот во звањето вонреден професор, кандидатот бил активен и во делот на стручно-применувачката дејност, како и во дејностите од поширок интерес.

Во стручно-апликативната дејност, може да се констатира дека д-р Горан Начевски активно работи во повеќе области од екстрактивната металургија на железо, челик и обоени метали и заштитата на човековата околина. Активно учествува во промотивните активности на Факултетот, како и во организација на натпреварот на средни училишта „Наноматеријали-материјали на иднината“. Исто така, бил и рецензент на 2 труда објавени во списание со фактор на влијание.

Бил член на 3 (три) рецензентски комисии за избор во наставно-научни звања.

Д-р Горан Начевски активно бил вклучен во изготвување и пријавување на научно-образовен национален проект како носител, а на други 2 (два) меѓународни проекта како соработник.

Бил потпретседател на научен одбор на 3 (три) меѓународни конгреси на Сојузот на металурзите на Македонија.

Кандидатот д-р Горан Начевски остварил експертски активности во областа од технолошкото инженерство, екстрактивната металургија и заштитата на животната средина, со изработка на елаборати, извештаи и судски вештачења.

Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

Активностите кои припаѓаат во стручно-применувачката дејност и дејноста од поширок интерес се наведени во табелата во Образец 2 кон Извештајот за избор во наставно-научно звање.

3. ОЦЕНКА ОД САМОЕВАЛУАЦИЈА

Кандидатот д-р Горан Начевски, за периодот од изборот во звањето вонреден професор до поднесувањето на пријавата, доби позитивна оценка од спроведените процеси на самоевалуација, преку анонимно анкетаирање на студентите на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Горан Начевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Горан Начевски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор во научните области: металургија на железо и челик, прашкаста металургија и друго.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје да донесе одлука за избор на д-р Горан Начевски во звањето редовен професор по предметите од научните области: металургија на железо и челик, прашкаста металургија и друго, како и да ја проследи одлуката до Сенатот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на потврдување.

Рецензентска комисија

1. Д-р Александар Димитров, редовен професор,
Технолошко-металуршки факултет - Скопје, с.р.
2. Д-р Перица Пауновиќ, редовен професор,
Технолошко-металуршки факултет - Скопје, с.р.
3. Д-р Свето Цветковски, редовен професор,
Технолошко-металуршки факултет - Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Горан Никола Начевски

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје,
Технолошко-металуршки факултет - СкопјеНаучни области: металургија на железо и челик,
прашката металургија и друго.ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН ПРОФЕСОР/
НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	<p>Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *</p> <p>Просечниот успех на прв циклус изнесува: _____</p> <p>Просечниот успех на втор циклус изнесува: _____</p> <p>Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.</p>	/
2	<p>Научен степен – доктор на технички науки</p> <p>Назив на научната област: металургија на железо и челик, прашката металургија и друго, поле: техничко-технолошки науки, подрачје: металургија</p>	да
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во	да (види во Образец 2)

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	да
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	да
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	да
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	да
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	да
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 1 април 2014, бр.1074	да
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018).

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат:** Горан Никола Начевски**Институција:** Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје,
Технолошко-металуршки факултет - Скопје**Научни области:** металургија на железо и челик,
прашката металургија и друго.**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава (прв циклус студии)	51,3
	Металургија на челик (2 часа), 2013/14	1,2
	Металургија на обоени метали 2 (2 часа), 2013/14	1,2
	Вонпечна металургија (2 часа) (изборен), 2013/14, 2015/16 ; 2016/17; 2017/18	4,8
	Металургија на челик (2 часа) (дисперзирани студии во Кавадарци), 2013/14	1,2
	Металургија на обоени метали 2 (2 часа) (дисперзирани студии во Кавадарци), 2013/14	1,2
	Металургија на железо и челик (3 часа), 2014/15; 2015/16 ; 2016/17; 2017/18; 2018/19	9,0
	Прашката металургија (3 часа), 2014/15; 2015/16 ; 2016/17; 2017/18; 2018/19	9,0
	Металургија на обоени метали (3 часа), 2014/2015 (50%)	0,9
	Производство на метали (3 часа) (50%) 2014/15; 2015/16 ; 2016/17; 2017/18	3,6
	Прашкasti материјали (2 часа) 2014/15; 2015/16 ; 2016/17; 2017/18	4,8

	Заштита при работа во металуршко инженерство (2 часа), 2014/15; 2015/16 ; 2016/17; 2017/18	4,8
	Проценка на ризик на работни места (2 часа), 2014/15; 2015/16 ; 2016/17; 2017/18	4,8
	Современи постапки во металургија на челик (2 часа) , 2015/16 ; 2016/17; 2017/18	4,8
2	Одржување на вежби (прв циклус студии)	24,075
	Металургија на челик (2 часа), 2013/14	0,9
	Металургија на обоени метали 2 (2 часа), 2013/14	0,9
	Вонпечна металургија (1 часа) (изборен), 2013/14, 2015/16 ; 2017/18	1,35
	Металургија на челик (2 часа) (дисперзирани студии во Кавадарци), 2013/14	0,9
	Металургија на обоени метали 2 (2 часа) (дисперзирани студии во Кавадарци), 2013/14	0,9
	Металургија на железо и челик (3 часа), 2014/15; 2015/16 ; 2017/18; 2018/19	5,4
	Прашката металургија (3 часа), 2014/15; 2015/16 ; 2017/18	4,05
	Металургија на обоени метали (3 часа), 2014/2015 (50%)	0,675
	Производство на метали (2 часа) (50%) 2014/15; 2015/16; 2016/17; 2017/18	1,8
	Прашкasti материјали (2 часа) 2014/15; 2015/16 ; 2016/17; 2017/18	3,6
	Заштита при работа во металуршко инженерство (1 час), 2014/15; 2015/16 ; 2017/18	1,35
	Проценка на ризик на работни места (1 час), 2014/15; 2015/16 ; 2017/18	1,35
	Современи постапки во металургија на челик (1 час) , 2015/16 ; 2017/18	0,9
3	Одржување на консултации (прв циклус студии)	0,7
	2014-2018 вкупно 350 студенти	
4	Одржување на настава (втор циклус студии)	27,0
	Одбрани поглавја од прашката металургија, 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17	9,0
	Современи технологии за производство на железо и челик , 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17	9,0
	Современи технолошки постапки во црната металургија , 2013/14, 2015/16 ; 2016/17	6,75

	Современи технолошки постапки во обоената металургија (50%), 2014/15, 2015/16	2,25
5	Одржување на вежби (втор циклус студии)	16,2
	Одбрани поглавја од прашкаста металургија 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17	5,4
	Современи технологии за производство на железо и челик 2013/14, 2014/15, 2015/16, 2016/17	5,4
	Современи технолошки постапки во црната металургија 2013/14, 2015/16 ; 2016/17	4,05
	Современи технолошки постапки во обоената металургија (50%), 2014/15, 2015/16	1,35
6	Одржување на консултации (втор циклус студии)	0,024
	2014-2018 вкупно 12 студенти	
7	Подготовка на нов предмет (прв циклус студии)	5,25
	Заштита при работа во металуршко инженерство (предавања)	1,0
	Проценка на ризик на работни места (предавања)	1,0
	Производство на метали (50%) (предавања)	0,5
	Прашкасти материјали (предавања)	1,0
	Заштита при работа во металуршко инженерство (вежби)	0,5
	Проценка на ризик на работни места (вежби)	0,5
	Производство на метали (50%) (вежби)	0,25
	Прашкасти материјали (вежби)	0,5
8	Настава во летни школи и работилници	3,0
	Работилница –ПОПОВА ШАПКА 2014 , Десеминација на проектните активности во рамките на проектот од програмата за инвестирање во животната средина за 2013 година (14.3.-16.3.2014)	1,0
	Работилница – ДОЈРАН 2015, Десеминација на проектните активности во рамките на проектот од програмата за инвестирање во животната средина за 2013 година (7.4.-4.3.2015)	1,0
	Работилница – БЕРОВО 2015, Десеминација на проектните активности во рамките на проектот од програмата за инвестирање во животната средина за 2013 година, Бела Вода (3.7.-4.7.2015)	1,0
9	Ментор на дипломска работа (11)	2,2

10	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (15)	1,5
11	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд (2)	0,6
12	Член на комисија за оцена или одбрана на докторска дисертација (3)	1,5
13	Теренска настава (Металургија на железо и челик)	0,6
14	Интерна скрипта од предавања	8,0
	Металургија на железо и челик	4,0
	Вонпечна металургија	4,0
	Вкупно	141,949

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Ментор на магистерски труд (3)	3,0
	1. Петре Танчев, Индикатори за еколошка ефикасност во металуршки процеси, 2016	1,0
	2. Лазе Филипов, Кинетика на процесот на лужење на р'жановска никелоносна латеритна руда со примена на ултразвук, 2017	1,0
	3. Лета Нојкиќ, Развој на нови технолошки постапки за добивање на селен, 2018	1,0
2.	Учесник на национален научен проект (2)	6,0
	Реализирање на проектни активности од областа на развој и примена на чисти технологии во животната средина за едукација на магистри и доктори и организирање на работилници за подигање на јавната свест, финансиран од Министерството за заштита на животната средина и просторно планирање на Р Македонија, 2013-2014	3,0
	Заштита на природата од индустриски отпад преку валоризација на филтерна прашина и металуршки троски во нови еко-пријателски полимерни малтери и бетони“, финансиран од Министерството за заштита на животната средина и просторно планирање на Р Македонија, 2013-2014	3,0
3.	Учесник на меѓународен научен проект	10,0

	Catalyzing market transformation for industrial energy efficiency and accelerate investments in best available practices and technologies in the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Project Code/DC: M3637-M78, financed by Regional environmental center for central and eastern Europe (REC) and UNIDO, 2015-2016	5,0
	Regionale und kommunale Wirtschaftsförderung, Project No 09.2197.3-001.00, finanziert von Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), 2014	5,0
4.	Дел од монографија објавен во странство (2)	7,2
	P. Paunović, A. Petrovski, G. Načevski, A. Grozdanov, M. Marinkovski, B. Andonović, P. Makreski, O. Popovski, A. Dimitrov, Pathways for the Production of Non-stoichiometric Titanium Oxides, in P. Petkov et al. (eds.), Nanoscience Advances in CBRN Agents Detection, Information and Energy Security, NATO Science for Peace and Security Series A: Chemistry and Biology, DOI 10.1007/978-94-017-9697-2_24, 2015, p. 239-253.	3,6
	P. Paunović, O. Popovski, P. Khadke, U. Krewer, G. Načevski, A. Grozdanov, A. T. Dimitrov, Improvement of the Catalytic Activity of Pt through Synergetic Interaction with Co, in P. Petkov et al. (eds.), Advanced Nanotechnologies for Detection and Defence against CBRN Agents, Springer Science+Business Media B.V., (2018) 453-466.	3,6
5.	Труд со оригинални научни резултати со импакт-фактор, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет (4)	16,542
	A. Karamanov, P. Paunović, B. Ranguelov, E. Ljatifi, A. Kamusheva, G. Načevski, E. Karamanova, A. Grozdanov, Vitrification of hazardous Fe-Ni wastes into glass-ceramic with fine crystalline structure and elevated exploitation characteristics, Journal of Environmental Chemical Engineering, 5 (2017) 432-441. (И.Ф. = 1, 428)	5,028.
	P. Paunović, O. Popovski, G. Načevski, E. Lfterova, A. Grozdanov and A. T. Dimitrov, Electrocatalysts with reduced noble metals aimed for hydrogen/oxygen evolution supported on Magneli phases. Part I: Physical characterization, Bulgarian Chemical Communications, 50 Special Issue A (2018) 82-88. (И.Ф. = 0,238)	3,838
	P. Paunović, O. Popovski, G. Načevski, A. Grozdanov and A. T. Dimitrov, Electrocatalysts with reduced noble metals aimed for hydrogen/oxygen evolution supported on Magneli phases. Part II: Electrochemical characterization, Bulgarian Chemical Communications, 50 Special Issue A (2018) 89-94. (И.Ф. = 0,238)	3,838
	P. Paunović, G. Načevski, A. Petrovski, A. Tomova, A. Grozdanov and A. T. Dimitrov, Kinetic analysis of ultrasound leaching of nickel laterite ore, Bulgarian Chemical Communications, 51 Special issue D (2019) 12-18. (И.Ф. = 0,238).	3,838

6.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание со меѓународен уредувачки одбор	21,6
	E. Ljatif, A. Kamusheva, G. Načevski, E. Karamanova, A. Petrovski, A. Karamanov, P. Paunović, Thermal and environmental characteristics of glass produced from metallurgical wastes, Material and Environment Protection, 4 (2015) 11-18.	3,6
	S. Cvetkovski, G. Načevski, Metallographic investigation of induction hardened part two-side lever, Scientific Technical Journal "Material Science", issue 2/2015 year I, ISSN 2367-749X (2015) 17-21.	5,4
	R. Aliti, G. Načevski, G. Ruseska, P. Paunović, Anita Grozdanov, Fly ash-polymer composites based on polyvinylchloride and industrial fly ash waste particles, Material and Environment Protection, 5 (2016) 14-23.	3,6
	R. Aliti, G. Ruseska, S. Bogoevski, P. Paunović, G. Načevski, A. Grozdanov, Polymer modified cement bricks based on fly ash, Material and Environment Protection, 5 (2016) 24-30.	3,6
	S. Cvetkovski, G. Načevski, Metallographic analyze of parts for breaking system made of nodular cast iron EN-GJS-500-7, Scientific Technical Journal "Material Science", issue 2/2016 year II, ISSN 2367-749X (2016) 10-12.	5,4
7.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	10,8
	Mirko Marinkovski, Kiril Lisichkov, Goran Nachevski, Shaban Jakupi, Analysis of the dynamics of Pb(II) ions adsorption process onto natural zeolite by application of response surface method, 4 nd International conference "Ecology of urban areas 2014" Proceedings, Zrenjanin, Serbia, 9-10 th October 2014, 293-302.	1,8
	Raman Aliti, Goran Nachevski, Perica Paunovic, Anita Grozdvanov, Eco-friendly solution for the problem of the industrial waste fly ash, 4 nd International conference "Ecology of urban areas 2014" Proceedings, Zrenjanin, Serbia, 9-10 th October 2014, 172-176.	1,8
	Ejup Ljatif, Alexandra Kamusheva, Goran Načevski, Emilija Karamanova, Anita Grozdanov, Alexander Karamanov, Perica Paunović, Environmental effects of glass formation from metallurgical solid waste, 4 nd International conference "Ecology of urban areas 2014" Proceedings, Zrenjanin, Serbia, 9-10 th October 2014, 157-163.	1,8
	Aleksandar Petrovski, Goran Nachevski, Perica Paunović, Anita Grozdanov, Aleksandar Dimitrov, New approaches for obtaining enriched selenium (Se) biomaterials from plants and their potential applications, Proceedings of VIII th International Metallurgical Congress, (Metallurgy, Materials and Environment), 30 th May – 3 rd June 2018, Ohrid, Republic of Macedonia, paper N ^o 9, 4 pages.	1,8
	Miki Stamenkovski, Aleksandar Petrovski, Goran Nachevski, Perica Paunović, Anita Grozdanov, Aleksandar T. Dimitrov, Carbon nanostructures improved	1,8

	filters for heavy metal ion adsorption, Proceedings of VIII th International Metallurgical Congress, (Metallurgy, Materials and Environment), 30 th May – 3 th June 2018, Ohrid, Republic of Macedonia, paper N°10, 5 pages.	
	Aleksandar Petrovski, Goran Nachevski, Perica Paunović, Anita Grozdanov, Aleksandar Dimitrov, New approaches for production of selenium (se) from mineral resources, Proceedings of VIII th International Metallurgical Congress, (Metallurgy, Materials and Environment), 30 th May – 3 th June 2018, Ohrid, Republic of Macedonia, paper N°23, 5 pages.	1,8
15.	Апстракт објавен во зборник на конференција-меѓународна	14,00
	Aleksandar Apostolov, Goran Načevski Concentration of Ni from nickel oxide ores using magnetic separation method, VI th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 71, 29.05-01.06.2014, Ohrid (2014)	1,0
	Viktor Iliev, Goran Načevski, Water Hammer in High Pressure Steel Pipelines, VI th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 111, 29.05-01.06.2014, Ohrid (2014)	1,0
	P. Paunović, A. Petrovski, A. Grozdanov, M. Marinkovski, G. Načevski Bottom-Up Approach for Producing Non-Stoichiometric Titanium Oxides, VI th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 117, 29.05-01.06.2014, Ohrid (2014)	1,0
	P. Paunović, A. Petrovski, A. Grozdanov, G. Načevski, A. T. Dimitrov Formation of Magneli phases by thermal treatment of sol-gel produced Ti(OH) ₄ in reductive atmosphere, Third International Conference on Materials, Energy and Environments (ICMEE-2014), Book of Abstracts, p. 21, 01-03.07.2014, Honolulu, Hawaii, USA (2014)	1,0
	R. Aliti, A. Grozdanov, S. Bogoevski, P. Paunovic, G. Nacevski, Polymer modified mortars based on fly ash, 1st International Congress on Engineering and Natural Sciences, ICENS 2015, 15-19 May, Skopje, Abstract Book, p. 334.	1,0
	K. Stoimčev, A. Grozdanov, A. Petrovski, P. Paunović, A. T. Dimitrov, A. Tomova, G. Načevski, Nanocomposites based on ppy/mwcnts prepared by galvanostatic electropolymerization, VII th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 67, 9-12 June 2016, Ohrid, (2016).	1,0
	T. Perčuklievski, O. Popovski, G. Načevski, A. T. Dimitov, P. Paunović, Magneli phases as support material for electrocatalysts for water electrolysis, VII th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 68, Ohrid, 9-12 June, 2016	1,0
	R. Aliti, G. Načevski, P. Paunović, S. Bogoevski, A. T. Dimitrov, A. Grozdanov, Fly ash based construction composites with glass fibers, VII th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 81, 9-12 June 2016, Ohrid, (2016).	1,0
	A. Karamanov, P. Paunović, B. Ranguelov, E. Ljatifi, A. Kamusheva, G. Načevski, E. Karamanova, S. Bogoevski, Structure and properties of glass-	1,0

	ceramic by hazardous residues from ferronickel manufacture, VIIth International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 87, 9-12 June 2016, Ohrid, (2016).	
	G. Načevski, D. Brkovski, Occupational safety and personal protective equipment in the process of cutting "Berna", VII th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 53, 9-12 June 2016, Ohrid, (2016).	1,0
	P. Paunović, G. Načevski, A. Petrovski, A. Tomova, A. Grozdanov, A. T. Dimitrov, Kinetic model of leaching process for extraction of nickel from ržanovo lateritic ore, VIII th International Metallurgical Congress, Book of Abstracts, p. 35, Ohrid, 30 May - 03 June, 2018.	1,0
	G. Načevski, P. Paunović, A. Petrovski, A. Grozdanov and A. T. Dimitrov, Leaching of nickel from Ržanovo's lateritic ore, Book of Abstracts, 3rd Metallurgical & Materials Engineering Congress of South-East Europe, MME SEE 2017, Belgrade, 1-3 June, 2017, p. 53.	1,0
	Perica Paunović, Orce Popovski, Goran Načevski, Anita Grozdanov and Aleksandar T. Dimitov, Reducing Noble Metals in Electrode Materials Used in Hydrogen Economy, mESC-IS 2018, 3rd Int. Symposium on Materials for Energy Storage and Conversion, Book of Abstracts, p. 101, Belgrade, Serbia 10-12.9.2018.	1,0
	G. Načevski, P. Paunović, A. Petrovski, A. T. Dimitrov, Knetic analysis of ultrasound leaching of nickel laterite ore, 11th Chemistry Conference with international participation, Book of Abstracts, p. 145, 11-13 October 2018, Plovdiv, Bulgaria.	1,0
	Вкупно	89,142

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, проценка на капитал, систематизација, методологија	12,0
	Наод и мислење на вешто лице од областа на заштита на животната средина и екологија за предмет 07-1021/15, нарачател Скопски легури, ДООЕЛ, Скопје, август 2015.	1,0
	Извештај од испитување на дуктилно железна цевка Ø600, нарачател град Скопје, сектор за планирање и уредување на простор, ноември, 2015.	1,0
	Мислење од вешто лице за депонија во склоп на производствен погон на Специјал-продукт, ДООЕЛ, Скопје, март 2015.	1,0

	Воведување на програма за енергетска политика на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, ноември 2015.	1,0
	Наод и мислење на вешти лица (супер вештачење) од областа на технолошкото инженерство за предмет VIII ТС бр.395/14, нарачател Националната групација за судски вештачења Скопје, мај 2016.	1,0
	Наод и мислење на вешто лице од областа на технолошкото инженерство за предмет V РО.бр.204/16, нарачател Акционерско друштво за производство и трговија со производи за црна металургија МАКСТИЛ АД Скопје, мај 2016.	1,0
	Извештај од извршени испитувања на скршен ракавец од возило RENAULT SANGOO (Судско вештачење), Технолошко-металуршки факултет – Скопје. Нарачател: Основен суд Штип, септември 2016	1,0
	Извештај за извршени испитувања на троска од електропечка (електроспроводливост), нарачател Ултра Грит ДООЕЛ Куманово, јуни, 2017.	1,0
	Наод и мислење на вешто лице од областа на технолошкото инженерство за предмет СТ 111/17 Нарачател: Стопанска банка, АД, Скопје, декември 2017.	1,0
	Наод и мислење на вешто лице од областа на технолошкото инженерство, нарачател ФЕНИ ИНДУСТРИ АД Кавадарци во стечај, март 2018.	1,0
	Рецензии 2 (две) во списание со фактор на влијание Surface and Coatings Technology - Journal – Elsevier (I.F. 2,102)	2,0
2.	Студија, физибилити-студија, истражување на пазарот	6,0
	Количини, квалитет и вредност на никелonosна руда, произведен готов производ (фероникел) и конверторска троска во ФЕНИ ИНДУСТРИ АД во стечај Кавадарци, Елаборат, Технолошко-металуршки факултет, Скопје, 2018	2,0
	Количини, квалитет и вредност на никелonosна руда, произведен готов производ (фероникел) во ФЕНИ ИНДУСТРИ АД во стечај Кавадарци, Елаборат, Технолошко-металуршки факултет, Скопје, 2018	2,0
	Елаборат за состојбата на складирани хемикалии во кругот на АД ОХИС, Скопје во стечај, Технолошко-металуршки факултет, Скопје, 2017	2,0
3.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/ стручно списание	6,0
	Book of Abstracts, VI th International Metallurgical Congress, 29.05-01.06.2014, Ohrid (2014), (ISBN 978-9989-9571-5-4)	1,0
	Book of Extended Abstracts, VI th International Metallurgical Congress, 29.05-01.06.2014, Ohrid (2014), (ISBN 978-9989-9571-6-1)	1,0
	Book of Abstracts, VII th International Metallurgical Congress, 09-12.06. 2016, Ohrid (2016), (ISBN 978-9989-9571-7-8)	1,0

	Proceedings, VII th International Metallurgical Congress, 09-12.06. 2016, Ohrid (2016), (ISBN 978-9989-9571-8-5)	1,0
	Book of Abstracts, VIII th International Metallurgical Congress, 30.05-03.06.2018, Ohrid (2018), (ISBN 978-9989-9571-9-2)	1,0
	Proceedings, VIII th International Metallurgical Congress, 30.05-03.06.2018, Ohrid (2018), (ISBN 978-608-66207-0-7)	1,0
4.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	3,0
	VI th International Metallurgical Congress, 29.05-01.06.2014, Ohrid (научен одбор - потпретседател)	1,0
	VII th International Metallurgical Congress, 09-12.06. 2016, Ohrid (научен одбор - потпретседател)	1,0
	VIII th International Metallurgical Congress, 30.05-03.06.2018, Ohrid (научен одбор - потпретседател)	1,0
5.	Член на факултетска комисија	4,5
	Комисија за дисциплинска одговорност на студентите (претседател)	0,5
	Наставен колегиум при Институтот за екстрактивна металургија	0,5
	Наставно-научен совет	0,5
	Член на пописна комисија при Институтот за екстрактивна металургија	0,5
	Член на Сојузот на металурзи на Македонија	0,5
	Член на Македонската асоцијација за водород	0,5
	Член на Комисија за еквиваленција на предмети	0,5
	Член на комисија за утврдување на потреба од јавна набавка (Одлука бр. 02-304/1 од 3.2.2014 год. и Одлука бр. 02-305/1 од 3.2.2014 год.)	1,0
6.	Член на комисија за избор во звање	0,6
	Ана Томова (2014 година), избор во звање - доцент на група предмети	0,2
	Александар Петровски (2016), избор во звање - асистент-докторанд на група предмети	0,2
	Александар Петровски (2017), избор во звање - доцент на група предмети	0,2
7.	Раководител на постдипломски студии	2,0
	Раководител на Колегиум за втор циклус студии на насоката екстрактивна металургија	2,0
8.	Учество во промотивни активности на Факултетот	2,0

	Презентација на програмата на ТМФ низ средните училишта во Р Македонија за учебната 2014/2015, 2015/16, 2016/17, 2017/18 година	2
9.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	4,0
	Работна група за изготвување на национални правила (критериуми) за состав и параметрите на рудните сировини кои се користат во технолошките процеси при Министерството за животна средина и просторно планирање, 2014 година	1,0
	Работна група за изготвување на предлог проект за Испитување на амбиенталниот воздух во град Скопје при Министерството за животна средина и просторно планирање, по задолжение од Комитет на здравство при Влада на Република Македонија, октомври 2014 година	1,0
	Учество на тркалезна маса организирана од Здружение на металургија при Стопанска комора на Република македонија, октомври 2014 година	1,0
	Експертско мислење за влијанието на петрол коксот врз животната средина, Комитет на здравство при Влада на Република Македонија, октомври 2014 година	1,0
	ВКУПНО	40,1

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	141,949
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	89,142
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	40,1
Вкупно	271,191

Рецензентска комисија

1. Д-р Александар Димитров, редовен професор,
Технолошко-металуршки факултет - Скопје, с.р.
2. Д-р Перица Пауновиќ, редовен професор,
Технолошко-металуршки факултет - Скопје, с.р.
3. Д-р Свето Цветковски, редовен професор,
Технолошко-металуршки факултет - Скопје. с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА ПОД НАСЛОВ „РЕСЕМАНИЗАЦИЈА НА МИТЕМИТЕ ВО ПОСТДРАМСКИТЕ ФОРМИ НА ТЕАТАРОТ (ЕЛЕКТРА: СЛУЧАИ)“

ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р САШО ДИМОСКИ, пријавена на Факултетот за драмски уметности во Скопје

Врз основа на член 136 од Законот за високото образование, член 61 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и за студирање на трет циклус студии — докторски студии на Универзитетот во Скопје и член 42 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Факултетот за драмски уметности во состав на УКИМ во Скопје, Наставно-научниот и уметнички совет, на 10. седница одржана на 15.11.2018 год., не именува за членови на Комисијата за оцена на докторската дисертација под наслов *Ресеманизација на митемите во постдрамските форми на театарот (Електра: случаи)*, изработена од кандидатот м-р Сашо Димоски.

Заблагодарувајќи му се на Наставно-научниот и уметнички совет за довербата што ни ја укажа, по опсежно разгледување на предложениот труд, имаме чест да го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Системски/функционални податоци

Согласно со одредбите формулирани во член 64 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и за студирање на трет циклус студии — докторски студии на Универзитетот во Скопје, извештајот на рецензентската комисија, во својот прв/воведен дел кој ја „најавува“ анализата и евалуацијата на меритумот (т. е. текстот на дисертацијата изработена од докторандот Сашо Димоски), задолжително треба да ги рекапитулира: 1) податоците за предметот на истражувањето и 2) податоците за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата.

Почитувајќи ги овие правила, Рецензентската комисија мора, најпрвин, да констатира дека:

- 1) Предметот на истражувањето е, условно речено, „компилиран“ од најмалку три мошне опсежни ама и меѓусебно поврзани не само „предмети“ (како што стои во упатствата за

пишување на овој извештај), туку и цели (научни) подрачја, меѓу кои се три апсолутно доминанти:

1.1.) феноменот на **МИТОТ** и, последователно, аспектите на неговото мултидисциплинарно/комплексно изучување и толкување; треба експлицитно да се нагласи дека самиот феномен на **МИТОТ** е „толку сложен и сеопфатен, задира во толку области и опфаќа толку различни подрачја на интерес, така што е сосема разбирливо дека **ОВДЕ** (се мисли на предметите нумерирани со 1.2. / **семиотика** и 1.3./ **театрологија** - заб. ј.л.) ќе биде третиран само во некои аспекти. (...) Бидејќи, со дефиницијата на митот работите стојат исто како и со дефинициите на човекот, светот, природата или мислењето“ (Солар, 1998: 11). Ерго, во контекстот на детерминирање на оваа точка (предметот на истражувањето), **МИТОТ** нè интересира пред сè како книжевнотеориски или театролошки „материјал“;

1.2.) **семиотиката** како теорија за знаците и за симболите, чишто модалитети на функционирањето се речиси недобројни и неограничени; меѓутоа, во контекстот на нашиот предмет на истражување, **семиотиката** не се насочува само кон таканаречената лингвистичка логика (односите помеѓу јазичните знаци и нивните значенски содржини), туку примарно кон корелирањето на знаците/значењата со филозофските, културолошките или логичките системи со кои тие ги воспоставуваат интертекстуалните релации;

1.3.) **театрологијата** како една од поинтригантните науки од таканаречената општествено-хуманистичка област, која — веќе најмалку стотина години — „настојува да го протолкува постанокот, дејствувањето, функциите и уметничко-изразните одбележја на театарот, како од дијахронискиот така и од синхронискиот аспект“ (Batušić, 1991:344).

- 2) Состојбата на научното и уметничкото подрачје во кое е работена дисертацијата е, несомнено, респектабилна, што, како констатација, не е само точно, туку и лесно доказливо. Имено, без стеснување и без лажна скромност, денес мериторно можеме да констатираме дека — особено во протег на изминативе дваесетина години — во македонската академска средина радикално е подобрен научниот и апликативниот статус на театрологијата и дека, благодарение на дузина исклучително агилни, компетентни и меѓународно афирмирани македонски театролози, резултатите во оваа област се признаени и препознаени не само во таканаречениот регион.

Со други зборови, дисертацијата која е предмет на опсервација и евалуација на овој извештај не е новум во подрачјето во кое е работена таргетираната дисертација, туку е само еден во низа научни и/или научно-уметнички трудови изработени до сега. Или — дури — трудови кои се изработуваат речиси перманентно. Тоа значи дека, одбирајќи го подрачјето на своето истражување, дефинирајќи ја темата за која се застапувал и фокусирајќи се на методологијата која би требало да ја следи, докторандот ја имал можноста не само да ги консултира постојните текстови, книги или проекти, туку и директно да комуницира со нивните автори. Тоа, поедноставено, значи дека ја имал можноста, да се „потпира“/„реферира“ и на цела дузина сосема компетентни домашни/македонски истражувања. Не само на научни и есеистички трудови, туку и на рецентни уметнички дела, пред сè театарски.

По однос на теорија и методологија на театролошките истражувања, рецентната македонска театрологија суверено ги владее и супериорно умее да се носи со сите теориски/методолошки парадигми — не само актуелните **постмодернистички**, туку и оние „класични“ и/или „традиционални“ — без притоа да им робува на какви било „изми“ или стереотипи кои, најчесто, упатуваат кон еднозначни резултати.

Во текот на изработката на својата дисертација со наслов *Ресемантизација на митологиите во ѓосидрамскиите форми на театарот (Електра: случаи)*, докторандот м-р Сашо Димоски, покрај странските извори, имал можност перманентно да ги консултира респектабилните македонски театролошки искуства. И да се потпира врз нив.

Опис на трудот

Ракописот на поднесената докторска дисертација со наслов *Ресемантизација на митологиите во ѓосидрамскиите форми на театарот (Електра: случаи)*, изработена од кандидатот м-р Сашо Димоски, содржи 181 страница текст, компјутерски набор. Текстот е организиран во девет оперативни и меѓусебно обусловени целини/глави:

1. Вовед (стр. 4-9)
2. Прв дел: Оперативна терминологија (стр. 10-19)
3. Втор дел: Постапка — Аристотел/Кемпбел (стр. 20-36)
4. Трет дел: Електра, опис — случаи (стр. 37-115)
5. Четврти дел: Електра, автономна ресемантизација — случаи (стр. 116-129)
6. Петти дел: Емпириски доказ - Кралските копилиња (стр. 113-142)
7. Шести дел: Рубиковата коцка, како заклучок (стр. 143-148)
8. Прилози (стр. 149-177)
9. Библиографија (стр. 178-181)

*

Функцијата на крајно прагматичниот **Вовед**, „минималистички“ експлицитен, фактички е сведена - најпрвин - на именување/означување, а потоа и на мошне настојчивото „билдање“ („оправдување“) на апсолутно доминантниот темат на дисертацијата, детерминиран со квалификативот *ресемантизација*. Оттука и потребата од неговото елаборирање.

По својата сосировска етиологија, неспорно, лингвистички ригиден — барем кога станува збор за интензивните семиотичко-структуралистички шеесетти и седумдесетти години од минатиот век — квалификативот *ресемантизација* постапно и мошне успешно ја „контаминира“ речиси сета модернистичка бартовско-постбаровска книжевнотеориска практика. Меѓутоа, во текот на нашиве флуидни (теориски „либерални“) постмодернистички декади, дотичниот квалификатив постапно транзитира во еден од ноторните постулати на таканаречената популарна култура. Со што успешно го „поопштил“ најголемиот дел од инхерентните значења кои некогаш стриктно ја дефинирале неговата првична примена, мошне прецизна. Од егзактен (еднозначен) научен термин, *ресемантизацијата* постапно „преминала“ во нешто како „општо место“ на речиси сета хуманистика. И станала интригантна фразема што умее да еквилибрира на повеќе рамништа, означител со речиси неограничен потенцијал и најширок можен спектар на значења. Согледана во текстот и во контекст на оваа дисертација, во која е користена/евалуирана токму во нејзината

„отворена“/„популарна“ смисла, *ресеманџизација* — како однапред таргетируваниот квалификатив или тематски означител — примарно ја детерминира и мотивацијата за нејзиното пишување, но и неговата методологија.

Одбирајќи своето универзитетско усовршување од трет степен да го реализира во областа на уметноста/уметностите (*arts*), а не во областа на науката (*science*), згора на тоа и да го развива врз потенцијално „флуиден“ митопоетички материјал, докторандот, кој по вокација е и писател, отгирал токму за ваква („полиберална“) *џосџајка* или *меџодологија*, поблиска до ерудитивниот есеизам отколку до „безмилосната“ и априорно „железна“ книжевнотеориска парадигма.

Во текстот на дисертацијата, вака избраната постапка е аплицирана доследно/консеквентно.

*

Во вториот дел, нумериран како прв и насловен: *Оџеративна џерминологија*, докторандот ги дефинира клучните тополи („алатки“) преку кои планира да ја операционализира својата анализа. Првиот таков, логично, е самиот *миџ* („*миџоџ per se*“, како што стои на стр. 10), еден од неспорно најзагадочните, најпредизвикателните и најкомлексните цивилизациски феномени (*per se*!). Во контекст на оваа дисертација, „*миџоџ per se*“ е третиран како своевиден *ready-made* (Duchamp) чијашто феноменологија повеќе се подразбира отколку што се појаснува/толкува, бидејќи е целосно ставена во функција на „оправдување“ („операционализација“) на „алатката“ која докторандот ја промовира во клуч што треба да ги отвора сите брави. И тоа со навидум неподнослива леснотија. Станува збор за *миџемаџа*, „еден од главните термини со кои се операционализира низ ова истражување“ (стр. 13). Дисертацијата, значи, ги истражува модалитетите низ/преку кои *миџемаџе* умеат или не умеат креативно да се *ресеманџизираат* во некои *џосџграмски* театарски претстави. Попатно ќе спомнеме дека *миџемаџе* одамна се препознаени како своевидни „атоми“ на *миџоџ per se* (неговите најмали „значински“ единици или, како вели Уелбек, „елементарни честички“), што некои прагматични теории, науки или вештини (семиотика, семиологија, комуникологија...) успешно го прагматизираат во најширок можен спектар — од езотеријата до естрада.

Оттука и резимираме дека оперативната терминологија на оваа дисертација фактички се сведува на тријадата *миџема-ресеманџизација-џосџграмско*, т.е. на некој вид методолошко „свето тројство“ чијшто „најнеотпорен“ („најкревок“) дел ќе се покаже токму третиот квалификатив. Оваа констатација дополнително ќе биде образложена при евалуација на третиот дел од дисертацијата, во содржината нумериран како четвртиот (4. *Елекџра, opsis: случаџ*).

*

Во третиот дел, нумериран како втор, а насловен со елиптичната синтагма *Посџајка: Арисџоџел/Кемџбел*, истражувањето и стратегемите за последователната анализа докторандот ги ситуира/имплементира во конкретниот оперативен контекст на драматургијата „како таква“: теориска а потоа и апликативна. Што, разбирливо, не може да се замисли, триж помалку да се изведе, без добриот стар Аристотел и неговата *Поеџика*: најредундантна, најкомпримирана и сè уште најпрецизна книжевнотеориска и театролошка/драматолошка „алатка“ на светот.

Дека и самиот го респектира/споделува консензуалното и апсолутно доминантно мислење за безвременскиот „рок на траење“ на *Поетикајџа*, докторандот го потврдува и преку довербата во некои од методолошките постапки кои ги „презема“ од овој канонски спис (в. главите 6, 7, 8, 15...). Сепак, објективноста на оваа рецензентска евалуација не обврзува да констатираме оти веќе спомнуваната „лежерност“ на докторандот (која некогаш го наведува на есеистички вдахновени и/или „импресионистички“ импулсивни заклучоци!), умее да резултира и неочекувани формулации. Особено во ситуациите кога тој, на пример, куражно ги воспоставува спекулативните корелации помеѓу „ригидниот“ Аристотел и „американски заводливиот“ Кемпбел (Joseph John Campbell), пред некои триесет-и-кусур години популарен коментатор на митопоетичките феномени од општ тип. Оттука и сугестијата дека спомнатите автори — се мисли на Аристотел и на Кемпбел — „за својот средишен предмет на интерес ја имаат фабулата/приказната/нарацијата“ (стр. 21), не може а да не се оцени како „неочекувана“. Особено затоа што сум убедена дека докторандот мора да знае оти, кај Аристотел, барем кога станува збор за митовите и нивното „ресемантизирање“ во трагедиските формати, „средишен предмет на интерес“ не ќе да е каква било *нарација*, туку ноторниот *мимесис/μίμησις*. Во преводот и во коментарот на Михаил Петрушевски, поимот/квалификтивот/топосот *мимесис* навистина е прост и строг како македонска песна (Конески): „...во литературната теорија и во поетиката, кај Аристотел поспецијално, вид и начин на поетско прикажување преку подражавање; (...) Драмите, според тоа, се *мимези* т.е. подражавања на дејства.“ (Аристотел, Култура, 1990: 130, подвл. ј.л.).

Инаку, треба да се истакне вештината со која докторандот, многупати мошне успешно, своите методолошки хипотези или поетичките заклучоци ги визуелизира со помош на схематските и/или графичките модели, чиешто „поттекст“ е несомнено алгоритамски. Смеслата на алгоритмот е уточнување на постапката за решавањето на некоја загатка или некој „проблем“ (во случајов, она што Аристотел би го именувал *дејсџиво!*), сè со цел да се изнајде најкусиот пат помеѓу неговиот почеток и крај. Декодирани на тој начин, омилените графички модели на докторандот се, главно, функционални. Макар што, по однос на опсегот на таканаречениот експликативен дискурс, би можело да ги има и помалку (во споредба со наративните коментари). Особено во деловите од текстот во кои речиси го проблематизираат интенционалниот есеистички/„уметнички“ карактер на дискурсот (на пр. во вториот и во третиот дел).

*

Четвртиот дел, во структурата на дисертацијата, нумериран како трет (*Елекџпра, opsis: случаи*), очекувано е посветен на самиот меритум на анализата и, оттука, најамбициозен по пристапот и најекстензивен по обем (80 страници).

Организиран е во три меѓусебно комплементарни целини во рамките на кои се маркираат/елаборираат:

а) „етиологијата“ на истражуваниот феномен (топосот Електра и неговите *ресемантизациски* модалитети, од митот до трагедијата, „инсцениран односно ресемантизиран, во театарска претстава, речиси неизброив број пати“ (стр. 37);

да го обмисли, да го структурира и да го напише, комбинирајќи ги театролошките знаења, практичните театарски/драматуршки искуства и сопствените (веќе афирмирани) авторски вештини.

Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот и уметнички совет да ја прифати докторската дисертација под наслов *Ресемантизацијата на митологиите во постдрамските форми на театарот (Електри: случаи)* и да го повика м-р **Сашо Димоски** на усна одбрана.

Членови на Рецензентската комисија

1. Проф. д-р Јелена Лузина, претседател, с.р.
2. Академик Влада Урошевиќ, с.р.
3. Вонр. проф. д-р Ана Стојаноска, с.р.
4. Вонр. проф. д-р Соња Здравкова-Џепароска, с.р.
5. Проф. д-р Владимир Мартиновски, с.р.

Консултирани извори:

Димоски, Сашо, 2018, *Ресемантизацијата на митологиите во постдрамските форми на театарот (Електри: случаи)*, докторска дисертација/ракопис

Batušić, Nikola, 1991, *Uvod u teatrologiju*, Zagreb: GZH

Solar, Milivoj, 1998, *Edipova braćami sinovi*, Zagreb: Naprijed

Solar, Milivoj, 2006, *Rječnik književnog nazivlja*, Zagreb: Golden marketing

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„МОДЕЛ НА БЕЗБЕДЕН МУЛТИМЕДИСКИ МЕДИЦИНСКИ
ИНФОРМАЦИОНЕН СИСТЕМ БАЗИРАН НА МОБИЛЕН ОБЛАК“
ОД М-Р ГОРАН ЈАКИМОВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА
ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, на седницата одржана на 20. 2. 2019 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на докторандот м-р Горан Јакимовски со наслов: „Модел на безбеден мултимедиски медицински информационален систем базиран на мобилен облак“, во состав: академик д-р Љупчо Коцарев (претседател), проф. д-р Данчо Давчев (ментор), проф. д-р Сашо Коцевски (член), проф. д-р Зоран Ивановски (член), вонр. проф. д-р Марија Календар (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на докторандот м-р Горан Јакимовски, со наслов „Модел на безбеден мултимедиски медицински информационален систем базиран на мобилен облак“, содржи 95 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со единечен проред и големина на букви 11, со 119 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, и интернет ресурси.

Трудот е структуриран во десет глави, заедно со воведот, заклучните согледувања и кориснената литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Воведната глава ги претставува потребата и поттикот за истражување од областа на пресметки во облак-систем и обработка на мултимедиски податоци. Најпрво се дискутирани научните постигнувања во определената област на истражување, а потоа е идентификуван проблемот кој се разработува во докторската дисертација. Веднаш потоа е претставен предметот на истражување и зададени се целите кои треба да се постигнат како резултат на истражувањето.

Втората глава од докторската дисертација ги претставува проблемот и ограничувањата на мобилните уреди и предлог-решение за нив со користење на облак-систем. Претставена е предлог-архитектурата за комуникација со облак-системот, начинот на комуникација со мобилните уреди и предлог-алгоритми за обработка и приспособување на мултимедиски медицински податоци кон крајниот корисник. Овие решенија се поткрепени со ергономска анализа, која се обидува да го приспособи системот на вистинските потреби на крајните корисници. На крајот од оваа глава се претставени целите на истражувањето, хипотезите, научните методи и очекуваниот придонес.

Третата глава од докторската дисертација ги презентира постојните решенија на проблемите презентирани во Глава 2. Овие постојни решенија се поткрепени со нивна анализа и причини за нивна замена со предлог-решенијата на ова истражување. Во ова поглавје е дадена анализа и споредба на познатите решенија на проблемите и решенијата изложени во оваа дисертација и кои се недостатоците на постојните решенија. Анализата на овие решенија е поткрепена со литература, референцирана во последната глава.

Четвртата глава предлага нов концепт на размена и обработка на мултимедиски податоци, каде што податоците се праќаат од мобилниот уред до облак-систем, се анализираат од облак-системот и се враќаат назад до мобилниот уред по истата комуникациска патека. Овој концепт е

тестиран и анализиран со користење на алгоритам за претворање (трансформирање) на дводимензионални слики во тродимензионален објект. Мобилниот уред дводимензионалните слики ги праќа до облак-системот, а како резултат од обработката се враќа назад тродимензионалниот објект. Во оваа глава се прави анализа на времето потребно за генерирање на објектот, при што анализата вклучува неколку различни комуникациски протоколи. Истражувањето во оваа глава се продлабочува со анализирање на мултимедиски податоци во случај кога тие се користат за електронско учење и пристап до електронски материјали за учење. Во овој дел се прави анализа на учениците и нивниот начин на учење и изучување. Содржината за учење се поспособува на барањата на учениците и на моменталните параметри на системот.

Петтата глава ги зема медицинските податоци како мултимедиски податоци и предлага нов систем за чување, безбедност и анализа на овие податоци. Бидејќи медицинските податоци се чувствителни по природа, во ова поглавје акцентот се поставува на безбедна размена и чување на овие податоци. Безбедноста се постигнува во неколку слоеви, каде што секој еден слој од системот за заштита на медицинските податоци разработува различен аспект на обезбедување, авторизација и пристап. Во овој дел се користи нова технологија на означување (Near Field Communication - NFC) на корисниците на системот (пациенти и медицински лица), преку која се намалува можноста за човечка грешка. На крајот од главата се претставени тест-сценарија, каде што во едното сценарио медицинско лице добива автоматски обработена слика со предлог-фрактуре на скелетот. Второто сценарио вклучува пациент, каде што пациентот на безбеден начин пристапува во облак-системот.

Шестата глава од докторската дисертација го претставува процесот на приспособување на медицински мултимедиски податоци кон барањата на крајниот корисник. Во оваа глава се изложени неколку анализи на дигитални слики и како тие се чуваат, се разменуваат и се претворуваат од еден формат во друг. Потоа, во истражувањето се користи МАТЛАБ како софтверски пакет (алатка) за анализа и обработка на медицинските слики, каде што тие се приспособуваат на карактеристиките на мобилниот уред на крајниот корисник. Анализата во оваа глава продолжува со компримирање на различни типови медицински видеоматеријали, каде што се воведува поимот за артефакти во мултимедиски податоци, кои произлегуваат од компресијата. Во оваа глава се претставени предлог-решенија за намалување на овие артефакти и анализа од медицински персонал за одредување на прагот на компресија, со цел медицинскиот видеоматеријал да биде употреблив.

Седмата глава од докторската дисертација го презентира главниот придонес на истражувањето т.е. развој на модифициран алгоритам за анализа на медицински податоци кој детектира можност за рак на бели дробови. Алгоритмот користи слики од Компјутерска томографија на пациенти. Притоа, сликите кои што ги користи за тренирање и тестирање, се претходно означени од страна на медицински персонал како слики од пациенти оболени од рак и од пациенти кои тоа не се. Потоа, означувањето на овие слики дополнително се потврдува со биопсија на ткивото од белите дробови. Во ова истражување, сликите се групираат според аголот (пресекот) на скенирање со помош на K-means алгоритам, а потоа се користи двојна конволуциска невронска мрежа за детално пребарување на проблемот и подобро класифицирање на сликите. Алгоритмот класифицира во две класи, и тоа: класа на слики кои имаат рак и класа на слики кои немаат рак. Во вториот дел од седмата глава се користат дополнителни слики од компјутерска томографија на белите дробови, со цел да се открие фазата во којашто алгоритмот ќе детектира можност за рак на белите дробови. Овој дел на истражувањето е фокусиран на рана детекција на ракот, т.е. одредување на првата фаза во која алгоритмот ќе го детектира ракот на белите дробови.

Осмата глава од докторската дисертација ја презентира ергономската анализа направена во истражувањето. Оваа анализа се прави со цел да може да се добие систем кој ќе може лесно да се вклопи во работата на корисниците. Во оваа глава се претставени недостатоците при развој на систем кој треба да ја олесни работата на корисниците. Потоа, се претставени предлог-решенија, кои се базираат на анкета на корисниците и дефинирање на модели за квалитетот на искуството и квалитетот на услугите. Преку овие анкети и модели, дизајнерот на архитектурата и интерфејсите на

системот добива повратни информации од корисниците на системот преку користење на пилот верзии од системот. Анкетните прашања, моделите и анализите се насочени кон откривање на задоволството на корисниците од системот и генерирање на предлог-решенија за негово приспособување за вклопување во секојдневната работа.

Заклучните согледувања ги дискутираат поставените и остварените цели од изработката на докторската дисертација. Овде се потенцирани придонесите од истражувањето и дефинирани се подрачјата на примена на предложениот облак-систем заедно со алгоритмот за детекција на рак на бели дробови. Дополнително, претставени се ограничувањата на системот и предлог-идеи за идна работа.

Користената литература е дадена на крајот од докторската дисертација. Оваа листа опфаќа релевантни книги од подрачјата на истражувањето, научни трудови објавени во значајни меѓународни списанија и зборници од познати меѓународни конференции, како и магистерски/докторски дисертации со слична област на истражување, како оваа докторска дисертација. Во користената литература се внесени и трудовите во кои се објавени резултатите од истражувањата направени во склоп на оваа докторска дисертација.

Предмет на истражување

Предметот на истражување во докторската дисертација е испитување на можностите за развој, реализација и применливост на облак-систем за размена и анализа на мултимедиски медицински податоци. За разлика од останатите слични системи, во ова истражување се предлага нов безбеден облак-систем, кој преку слоевит безбедносен модел, значително ја намалува можноста за неовластен пристап и промена на податоците на пациентите. Потоа, облак-системот вклучува и алгоритам за автоматска анализа на слики од бели дробови и дава иницијална дијагноза за тоа дали пациентите имаат рак на бели дробови. Оваа анализа е наменета за медицинските лица, и таа треба да им помогне во иницијалната дијагноза и навремено откривање на ракот.

Во почетната фаза на истражувањето потребно е да се реализира облак-системот, заедно со неговите интерфејси (точки на пристап). Овој дел од истражувањето вклучува инсталирање и оспособување на облак-архитектура и инсталирање на слоевите за криптирање на податоците кои се разменуваат помеѓу мобилниот уред и облакот. Во оваа фаза се дефинираат клучевите за комуникација на уредите со облак-системот и затворање на сите непотребни комуникациски точки со облакот.

Следен чекор во истражувањето е да се испитаат можностите за приспособување на мултимедиските податоци, различни пакети кои што ги поддржува облак-системот и предлог решенија за автоматска обработка на податоците. Во оваа фаза од истражувањето, потребно е да се разгледаат сите можности за автоматска обработка на податоците, креирање на алгоритми од длабоко учење и нивно приспособување кон користење на мултимедиски медицински податоци.

Последен чекор во истражувањето е да се испита применливоста на предложениот модел за безбедна комуникација помеѓу мобилни уреди и облак-системот. Оваа применливост вклучува анализа на системот преку негово користење од страна на корисниците и одредување на нивното искуство. Во овој дел од истражувањето, корисниците ги откриваат сите тешкотии кои им се јавуваат при неговото користење и како тие треба да се надминат за да може полесно да се вклопи системот во нивната постојна работа.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Технолошкиот развој во текот на последните неколку децении предизвика драматични подобрувања на облак-системите, каде што тие воведуваат нов начин на користење и нивно обезбедување. Тоа што ги прави облак-системите поразлични од останатите серверски системи, е нивната скалабилност, т.е. можноста за лесно проширување на ресурсите (по потреба). Поради тоа што податоците стануваат посложени (преку воведување на мултимедиски податоци, хетерогени

податоци од Интернет, социјални мрежи и др.), потребен е систем кој ќе ги складира овие податоци, ќе овозможи пристап до нив и ќе овозможи автоматска обработка. Податоците треба ефикасно да се пребаруваат, лесно да се пристапува до нив, да се обезбеди интероперабилност и можност за нивно повторно користење. Системите што се користат во денешно време, најчесто се во основа серверски компјутери кои не се грижат за брзина на пристап и обезбедување на податоците. Кај постојните системи, најчесто се користат основни безбедносни механизми кои лесно подлежат на напади.

Постојните решенија на складирање на медицински податоци не се грижат за крајните корисници и приспособување на податоците. Овие системи не прават анализа на начинот на пристап до податоците и како тие најдобро да се прикажат. Фокусот на постојните решенија е да креираат брз пристап до скалабилен систем кој ќе одговори на барањата за пристап и складирање на мултимедиските податоци.

Многу често алгоритмите од вештачка интелигенција и машинско учење се користат во медицината за препознавање на шаблони и откривање на аномалии кај човекот. Длабокото учење со конволуциска невронска мрежа е најчесто употребуван алгоритам при работа со мултимедиски податоци. Во истражувањата се предложени решенија, каде што сликите од бели дробови се делат на белодробни нодули и на тој начин се прави анализата и пребарувањето на ракот на белите дробови. На овој начин не се користи целата слика од скенирањето, туку само одделни (засебни) делови. Недостатокот во овој начин на пристап кон решавање на проблемот настанува кога клетките од ракот се прошируваат на повеќе нодули од белиот дроб, при што нема да може да се види фазата на ракот, ниту, пак, да се детектира воопшто постоење на рак.

Краток опис на применетите методи

Докторската дисертација користи две главни методски постапки на индукција и дедукција, а воедно ги употребува и методите на: анализа, синтеза, компарација, апстракција, генерализација и специјализација. Најпрво во докторската дисертација се врши теоретска анализа на пристапите за автоматска обработка на податоци на оддалечен облак-систем и нивно приспособување кон корисникот. Овде се прави компаративна анализа на различни решенија за приспособување на мултимедиските податоци и анализа на недостатоците и недоследностите. Понатаму, со примена на методите на индукција и дедукција се предлага и развива нов безбеден мобилен медицински облак-систем, опремен со алгоритми за автоматска обработка и првична дијагноза за пациентите. Практичниот дел од докторската дисертација вклучува: експериментирање со инсталација на облак-систем (Eucalyptus Облак), во кој се вклучени скрипти за криптирање на податоците во различните слоеви на безбедност. Потоа, за дефинирање на длабоката невронска мрежа, тренирање и тестирање на истата се користат библиотеки од Tensorflow-GPU верзија 1.8 (Google, Montingeville, CA, USA) компајлирани за графичко процесирање CUDA GPU верзија 7.1 (NVIDIA, Santa Clara, CA, USA) и Keras библиотеки верзија 2.1 во Python во комбинација со постоечки Python библиотеки за подготовка на податоците. Алгоритмот се извршува на GPU-NVIDIA Corporation GM200 компјутерска машина (NVIDIA, Santa Clara, CA, USA) опремена со околу 1000 GPU GeForce графички процесори.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Главниот придонес од истражувањето, кое е претставено во овој докторски труд, е креирање на медицински мобилен облак-систем со слоевита безбедност кој прави анализа и прилагодување на медицинските податоци кон корисникот (медицинско лице или пациент). Како резултат на карактеристиките од имплементацијата на овој систем, корисниците можат да добијат брз, точен и соодветен пристап до нивните податоци. Бидејќи системот користи медицински податоци, ова значи дека со ваквиот начин на пристап и организирање на профилите на пациентите, тие ќе добијат подобро здравство, каде што медицинските лица ќе можат да се фокусираат на самото лечење, а притоа да ги имаат сите податоци потребни за да го направат тоа. Во докторската дисертација, исто

така, е предложена можност за надградба на овој систем и приспособување на видео материјали кон барањата на корисникот, а притоа да се избегне појавување на артефакти, што би можеле да го загорзат здравјето на пациентите. Анализата на податоците од страна на медицинско лице дополнително ја потврдува точноста и валидноста на овие алгоритми и добивање на соодветен приказ на податоците.

Еден од главните придонеси на докторската дисертација е креирањето на подобрен алгоритам за детекција на можност за рак на бели дробови со користење на слики од компјутерска томографија и конволуциски длабоки невронски мрежи. Модифицираниот алгоритам користи однапред обработени и класифицирани слики за тренирање и тестирање на алгоритмот. Со овој алгоритам се добива скоро 99,6 % точност на класифицирање, за разлика од постојниот алгоритам за класифицирање, каде што точноста изнесува 87,7 %. Врз основа на зголемената точност на класифицирање, алгоритмот се тестира врз дополнително множество на слики за да се провери во која фаза од ракот тој ќе биде детектиран. Подобрениот алгоритам, кој користи двојна конволуција, покажа подобри резултати од класичниот алгоритам (единечна конволуција), и тоа за понизок праг на детекција. Доколку се земе средна вредност од прагот на детекција, тогаш двојно- конволуциската невронска мрежа детектира рак во трета фаза, додека, пак, класичната невронска мрежа нема да детектира можност за рак дури ни во четврта фаза. Доколку се земе како долна граница за детекција на рак прагот 0,70, тогаш кај детекцијата на ново предложената конволуциска невронска мрежа нема да се промени ништо, но кај референтната невронска мрежа ќе се детектира можност за рак дури во четвртата фаза.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Алгоритмот за детекција на рак на бели дробови предложен во докторската дисертација „Модел на безбеден мултимедиски медицински информационален систем базиран на мобилен облак“ на докторандот м-р Горан Јакимовски, претставува новина во однос на останатите алгоритми за учење и класифицирање, која досега не е претставена во светската литература од ова подрачје и како таква нуди понатамошен напредок во поглед на развојот на алгоритми за детекција на рак и автоматска анализа на медицински податоци.

Истражувањето кое е претставено во докторската дисертација покажува дека предложениот облак-систем и предложениот подобрен алгоритам за класифицирање на медицински слики, е применлив и обезбедува подобрување на медицинското искуство на пациентите и работата на медицинскиот персонал. Дополнително се покажува и дека предложениот систем е прифатен од корисниците (медицинските лица и пациентите) и дека воведува брза првична дијагноза и тоа во рана фаза, која може да го подобри здравјето на пациентите и да спаси животи.

Докторската дисертација на докторандот м-р Горан Јакимовски, со наслов „Модел на безбеден мултимедиски медицински информационален систем базиран на мобилен облак“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува условите и стандардите за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Докторандот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Jakimovski, G., Karadimce, A., Davcev, D., Multimedia Content Delivery between Mobile Cloud and Mobile Devices, ADHOC-NOW 2014: Ad-hoc Networks and Wireless, Lecture Notes in Computer Science book series (LNCS, volume 8629), ISBN 978-3-662-46338-3, pp 3-11, Springer, Benidorm, Spain, 2014.
- [2]. Davcev, D., Jakimovski, G., Scepanovic, S., Model of M-Learning by Multimedia Content Delivery from mCloud to Mobile Devices, CL 2017: Teaching and Learning in a Digital World, pp 795-802, Springer, Budapest, Hungary, 2017.

- [3]. Davcev, D., Jakimovski, G., et al., Computer competence for knowledge management in engineering and business education and project development, ICWI - Internet conf, Budapest, Hungary, 2018, pp 199-205.
- [4]. Davcev, D., Jakimovski, G., Ergonomics Design of healthcare NFC-based System, AHFE 2015, Journal of Procedia Manufacturing ISSN 2351-9789, Elsevier, Vol. 3, pp 5631-5638, Las Vegas, USA, IF=0.701.
- [5]. Jakimovski, G., Danco, D., Ergonomics Design in secure e-healthcare information system, Advances in Safety Management and Human Factors, Book of Advances in Intelligent Systems and Computing ISBN 2194-5365, 2016, Vol. 491, pp 435-447, Springer, Florida, USA.
- [6]. Jakimovski, G., Davcev, D., Lung cancer medical image recognition using Deep Neural Networks, International Conference on Digital Information Management 2018, IEEE ISBN 978-1-5386-5243-5, Berlin, Germany.
- [7]. Jakimovski, G., Davcev, D., Using Double Convolution Neural Network for Lung Cancer Stage Detection, MDPI, Applied Sciences – Basel, doi: 10.3390/app9030427, IF=1.689.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на докторската дисертација се:

- Теоретска анализа на техниките и методите за испорака на мултимедиска содржина од мобилни уреди до облак-систем и нивно приспособување кон барањата на корисникот.
- Компаративна анализа на различни алгоритми за обработка на медицински слики, модифицирање на истите и развој на нови подобрени (проширени) верзии на алгоритмите базирани на конволуциски невронски мрежи.
- Развој на алгоритам за детекција на рак на бели дробови со претходна обработка на сликите:
 - класифицирање на сликите во купчиња, каде што секое купче содржи слики од ист предел на градниот кош;
 - користење на алгоритмот K-means за распределување на сликите и подобрување на множеството на податоци;
 - воведување на нов конволуциски слој со филтри за детекција на рабовите во сликата и делење на сликите на помали слики кои се препокриваат за да се направи детално пребарување на ракот;
 - дефинирање на оптимални параметри за тренирање на мрежата преку извршување на различни сценарија и тестови и вршење на статистичка анализа врз нив;
 - тренирање, тестирање и креирање на топологија на двете мрежи (стандардна наспроти двојно-конволуциска Длабока Невронска Мрежа);
 - анализа на параметрите на мрежата и одредување на оптималниот праг на детекција (со помош на Receiver Observable Curve – ROC графици);
 - одредување на фазата во која двете топологии ќе детектираат можност за рак на белите дробови и споредба на резултатите.
- Анализа на моделот на безбеден мултимедиски медицински информационален систем и приспособување на барањата на корисниците преку вршење на анкети за одредување на квалитетот на искуството на корисниците и квалитет на услугите што ги нуди системот (од аспект на пациентите и медицинскиот персонал).

Карактеристиките на моделот се:

- погоден е за безбедно чување, пристап, пребарување, повторно користење и анализа на податоците;
- погоден за приспособување на податоците според карактеристиките на крајниот корисник и најоптимален приказ на податоците;

- намалување на артефактите и компресија на мултимедиски податоци за да се намали времето на испорака на податоците;
- современ алгоритам за анализа и детекција на можност за рак на бели дробови кој им помага на медицинските лица (специјалисти од одделот на Онкологија) во брза и навремена дијагноза;
- приспособен на барањата на медицинскиот персонал, со цел да се намали дополнителната работа што би требало да ја направат лекарите за да го вклопат системот во нивната секојдневна работна навика.

Докторската дисертација отвора нов хоризонт за можни понатамошни истражувања, дел од кои се:

- промена на алгоритмот за детекција на рак на бели дробови да дава информација за тоа колкава е веројатноста дека пациентот нема рак (наспроти сегашната дијагноза со која кажува само колкава е веројатноста дека пациентот има рак);
- промена на алгоритмот за детекција на рак на бели дробови да го означи автоматски местото на сликата каде што е најголема веројатноста дека е можен рак на бели дробови;
- опремување на домовите на пациентите со биосензори и автоматска анализа на податоците што пристигнуваат од сензорите и креирање на аларми до медицинските лица доколку некои од виталните знаци за живот влезат во критична фаза.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје да ја прифати позитивната оценка на докторската дисертација и да закаже јавна одбрана на докторската дисертација на докторандот м-р Горан Јакимовски со наслов „Модел на безбеден мултимедиски медицински информационален систем базиран на мобилен облак“.

Докторската дисертација е проверена и преку порталот plagijati.mon.gov.mk и врз основа на добиениот извештај, докторската дисертација е во целост оригинален труд.

КОМИСИЈА

- 1. Академик д-р Љупчо Коцарев, претседател, с.р.**
- 2. Проф. д-р Данчо Давчев, ментор, с.р.**
- 3. Проф. д-р Сашо Коцевски, член, с.р.**
- 4. Проф. д-р Зоран Ивановски, член, с.р.**
- 5. Вопр. проф. д-р Марија Календар, член, с.р.**

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ПРОГРАМИ И НАСЛОВИ НА ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКИ
ДИСЕРТАЦИИ ПРИЈАВЕНИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ ВО СКОПЈЕ

	Име и презиме	Програми и наслови на теми за изработка на докторски дисертации	Ментор	Датум и број на Одлука на ННУС
1.	М-р Кораб Шаќири	<p>Програма: „Кантата за мецо сопран, хор и симфониски оркестар“ “Cantata for mezzo-soprano, choir and orchestra”</p> <p>Наслов на тема за изработка на теориски труд: „Влијанието на традиционалната музика во творештвото на современиот косовски композитор Валтон Беќири“ “The influence of traditional music in the musical opus of the contemporary Kosovar composer Valton Beqiri”</p>	<p>Проф. Стојан Стојков</p> <p>Проф. д-р Стефанија Лешкова Зеленковска</p>	02-114/1 од 14.2.2019
2.	М-р Огненка Герасимовска	<p>Програма: Јоханес Брамс: - Соната оп.1 бр.1 - Шест пиеси оп.118 - Четири пиеси оп.119 Камиј Сен-Санс: - Концерт за пијано и оркестар бр.2 во ге-мол</p> <p>Наслов на тема за изработка на теориски труд: „Аспекти на влијание на мелодијата врз репродуктивниот процес спроведено низ делото „Концерт за пијано и оркестар“ од академик Властимир Николовски “Aspects of the melodic impact on the reproductive process seen through the piece "Concerto for piano and orchestra" by Vlastimir Nikolovski”</p>	<p>Проф. м-р Волфганг Манц</p> <p>Проф. д-р Томе Манчев</p>	<p>02-1063/1 од 19.12.2012</p> <p>02-114/2 од 14.2.2019</p>

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР ЗА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊЕ ВО НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ПРИМЕНЕТА КИНЕЗИОЛОГИЈА, НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО
ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ
ВО СКОПЈЕ

Врз основа на членовите 63, 125 и член 132 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ 35/08, 103/08, 26/2009, 83/09, 99/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011, 123/2012, 15/2013, 24/2013, 41/2014) и членовите 42 и 43 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни, соработнички звања и асистенти – докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, на 75. редовна седница одржана на 11 II 2019 година, донесе Одлука со дел. бр. 0201-141/3, за формирање Рецензентска комисија за избор на наставник во насловно звање во научната област применета кинезиологија по предметот кошарка на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во состав:

1. д-р Милан Наумовски редовен професор – претседател
2. д-р Јошко Миленкоски, редовен професор - член и
3. д-р Гино Стрезовски, редовен професор – член.

Конкурсот за изборот беше објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 17 I 2019 година. Во предвидениот рок се пријави кандидатот доц. д-р Борче Даскаловски од Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Врз основа на приложената документација, до Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, го приложуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатот д-р Борче Даскаловски е роден на 22.VIII 1983 година, во Скопје. Основното образование го завршил во ОУ „Христијан Тодоровски -Карпош“, а средното образование го завршил во Гимназијата „Никола Карев“ во Скопје, континуирано со одличен успех. На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје се запишал во 2002 година, а дипломирал во 2006 година со просечен успех 9,18. Дипломската работа на тема „Напад со триаголници во кошаркарската игра“ ја одбрал на Катедрата за кошарка со оценка 10. На постдипломските студии се запишал во учебната 2007/2008 година и нив ги завршил со просечна оценка 9,50. Магистерскиот труд на тема „Релации и латентна структура на ситуационо-моторичките способности без и со топка кај кошаркари од 14 до 16 - годишна возраст“ го одбрал на 4 VI 2010 година. Докторската дисертација на тема „Интерперсонална координација во кошарката“ ја одбрал во март 2014 година.

Наставно-образовна и научно-истражувачка дејност

На Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, кандидатот Даскаловски, како демонстратор на предметот Кошарка, активно е вклучен од учебната 2006/2007 година. Како соработник, помлад асистент на истиот предмет е примен во 2008 година, а во 2010 година е избран за асистент.

Од неговото вработување на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје активно учествува во реализирањето на наставата на сите предмети кои се застапени на Катедрата за Кошарка, на насоката физичко воспитување и на насоката спорт. Неговите стручни и педагошки квалитети се согледуваат при реализирањето на предвидените наставни содржини во работата со студентите. Покрај неговата ангажираност на предметот Кошарка, тој е активно вклучен во реализирањето на теренската настава по скијање и летно логорување. Со одлуки на Наставно-научниот совет, назначуван е за соработник на предметите Скијање и Примена на компјутери во физичкото образование. Трипати е назначуван за одговорен наставник на три генерации студенти.

Откако е примен на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, активно е вклучен во научноистражувачката работа. Како автор и коавтор има објавено преку 30 научни и стручни трудови од областа на кошарката и активно учествувал на повеќе конгреси, симпозиуми и семинари одржани во нашата земја и надвор од неа. Коавтор е на Практикумот по кошарка и на учебникот Street ball - Баскет “3 на 3“. Како помлад истражувач активно учествува во три меѓународни научни проекти кои се реализираат на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје. 1. Анализа и компарирање на некои антропометриски и моторни димензии кај младите од Словенија и Македонија (од 2008 до 2010 година); 2. Нелинеарна педагогија кон еден модел и подготовка на интердисциплинарните

врски меѓу спортот и физичкото образование со останатите области на академското знаење базирано на концептите од теоријата на сложените системи (2011-2012 година); 3. Статус и компаративна анализа на антропометриските и моторните латентни димензии кај младите од Словенија и Македонија (2013 – во тек). Континуирано следење на постигнувањата на учениците спортисти во спортската академија – Скопје од 2014 до 2018 година. Активен учесник е во Проектот за континуирано образование на наставниците по физичко и здравствено образование, кој го реализира Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во изминативе две години.

Трудовите за избор во звањето насловен доцент се објавени во Билтен бр. 1079 од 16.06.2014 година.

Трудовите за избор во звањето доцент се објавени во Билтен бр. 1174 од 15 VIII 2018 година.

Трудови објавени по послениот избор

1. Daskalovski, B., Naumovski, M., Kocic, M (2014): Multivariate and univariate differences in offense-defense variables among the best basketball leagues, Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education, sport and health 1/2014.
2. Kica, H., Naumovski, M Daskalovski, B. (2014): Differences between applied motor variables at the initial and final measurement in basketball players from 16 and 17 years of age. Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education, sport and health 2/2014.
3. Ademovic, I., Kocic, M., Beric, D., Daskalovski, B (2015): Explosive strength of elite basketball players, Facta universitatis.
4. Daskalovski, B., Naumovski, M., Kocic, M & Andonovski, T (2016): Difference in motor abilities of young basketball players, Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education, sport and health 2/2016.
5. Daskalovski, B., Naumovski, M., Misovski, A., Aceski, A & Markovski, N (2017): Tendencies of motor skills development in students-basketball players from the sports academy in skopje, Research in physical education, sport and health,

International journal of scientific issues in physical education,sport and health 1/2017.

6. Nikolic,D.,Beric,D.,Kocic, M & Daskalovski, B (2017): Complex training and sprint abilities of young basketball players, Facta universitatis.
7. Daskalovski, B., Aceski,A Naumovski,M., Kocik, M., & Kechovski, B (2018): Differences between variables for assessment of the explosive power, the agility and the biomechanical indicators in the performance of jump-shoot, Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education,sport and health 1/2018.
8. Mitic,M.,Kocic,M.,Beric,D.,Radovanovic,D & Daskalovski,B (2018):Differences in speed and body composition of basketball players depending on their position in the team, XXI international scientific conference,FIS Communications 2018.

Стручно-апликативна дејност

Кандидатот д-р Борче Даскаловски со кошарка се занимава од својата најрана младост. Уште како пионер започнал да се занимава со кошарка, а во подоцнежниот период настапувал во повеќе прволигашки екипи како што се: КК „Балкан Стил” – Скопје, КК „Вардар” – Скопје, КК „Свислион Пелистер” – Битола, КК „Фени Индустри” – Кавадарци, КК „Вардар осигурување” – Скопје. За време на неговото студирање постојано настапувал за кошаркарската репрезентација на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје. Во текот на неговата кошаркарска кариера како репрезентативец на Р Македонија настапувал на многу меѓународни натпревари за кадетската, јуниорската и младинската репрезентација. Во изминатите години, покрај водењето на кошаркарската екипа на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје, во 2011 година беше назначен за селектор на кошаркарската репрезентација на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје. Треба да се нагласи дека како тренер во сезоните 2009/10 и 2010/11 успешно ја водеше екипата на КК “Вардар -2000” – Скопје. Во 2012 година е назначен за генерален секретар на тренерската организација на МКФ. Од 2018 година во Македонската кошаркарска федерација е главен координатор за доедукација на кошаркарските тренери во РМ.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: насл. доц. д-р Борче Сениша Даскаловски

Институција: Факултет за физичко образование, спорт и здравје

Научна област: општествени науки - кинезиологија

ТРУДОВИ ОБЈАВЕНИ ПО ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР

	Daskalovski, B., Naumovski, M., Kocic, M (2014): Multivariate and univariate differences in offense-defense variables among the best basketball leagues, Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education, sport and health 1/2014.	2,4
	Kica, H., Naumovski, M Daskalovski, B. (2014): Differences between applied motor variables at the initial and final measurement in basketball players from 16 and 17 years of age. Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education, sport and health 2/2014.	2,4
	Ademovic, I., Kocic, M., Beric, D., Daskalovski, B (2015): Explosive strength of elite basketball players, Facta universitatis.	2.4
	Daskalovski, B., Naumovski, M., Kocic, M & Andonovski, T (2016): Difference in motor abilities of young basketball players, Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education, sport and health 2/2016.	2,4
	Daskalovski, B., Naumovski, M., Misovski, A., Aceski, A & Markovski, N (2017): Tendencies of motor skills development in students-basketball players from the sports academy in Skopje, Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education, sport and health 1/2017.	2,4

	Nikolic,D.,Beric,D.,Kocic, M & Daskalovski, B (2017): Complex training and sprint abilities of young basketball players, Facta universitatis.	2,4
	Daskalovski, B., Aceski,A Naumovski,M., Kocik, M., & Kechovski, B (2018): Differences between variables for assessment of the explosive pover, the agility and the biomechemical indicators in the performance of jump-shoot, Research in physical education, sport and health, International journal of scientific issues in physical education,sport and health 1/2018.	2,4
	Mitic,M.,Kocic,M.,Beric,D.,Radovanovic,D & Daskalovski,B (2018):Differences in speed and body composition of basketball players depending on their position in the team, XXI internatopnal scientific conference,FIS Communications 2018.	3,6

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	ПОЕНИ
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	140,06
НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	64,06
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	22
ВКУПНО	226,06

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Милан Наумовски с.р.
2. Проф. д-р Јошко Миленкоски с.р.
3. Проф. д-р Гино Стрезовски с.р.

Оценка од самоевалуација на студенти за извршената настава

Врз основа на спроведената анкета од студентите за оценување на севкупниот ангажман на насл. доц. д-р Борче Даскаловски на предметот Кошарка кој е застапен во четвртата студиска година, констатирана е позитивна оценка од самоевалуацијата.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По извршениот увид во целокупната приложена документација на кандидатот насл. доц. д-р Борче Даскаловски и оценката за неговата досегашна работа, Комисијата констатира дека тој ги исполнува законските услови за конкурирање за избор во звањето **вонреден професор**.

Имајќи го предвид погоре наведеното, притоа ценејќи ги севкупните спортски и педагошки квалитети, определбата за научноистражувачка работа и желбата за стручно усовршување, Комисијата со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје, кандидатот насл. доц. д-р Борче Даскаловски да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област применета кинезиологија, по предметот Кошарка.

Рецензентска комисија

1. Проф. д-р Милан Наумовски с.р.
2. Проф. д-р Јошко Миленкоски с.р.
3. Проф. д-р Гино Стрезовски с.р.

